

རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ།
 ལྷ་ག་ཚཱེ། ཀྲོང་གསལ།
 འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ།

ཤེས་མཛོད།
 རིག་གཞུང་ཞིབ་འཛོལ་དུས་དེབ། འཐོན་རིམ། གསུམ་པ།
 (ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་སྐོར།)

Shezoed
Rigzhung Research Journal, Issue 3
 (Buddhist Studies)

༢༠༡༥
 ནང་ཚོས་སླེབ།

རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་ཤྲ།
སླད་ཅེ། རྒྱུང་གསར།
འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་ཤྲེ།

ཤེས་མཛོད།
རིག་གཞུང་ཞིབ་འཚོལ་དུས་དེབ། འཐོན་རིམ། གསུམ་པ།
《ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་སློབ།》

Shezoed
Rigzhung Research Journal, Issue 3
(Buddhist Studies)

༢༠༡༥
ནང་ཚོས་ལྷོ་བ།

ཤེས་མཛོད།

རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇོལ་དུས་དེབ། འཕྲོད་རིམ། གསུམ་པ།

༼ རྒྱུ་ལོ་ཤེས་ཡོན་སྐོར༽

Shezoed

Rigzhung Research Journal, Issue 3

(Buddhist Studies)

ལམ་སྟོན་པ།

ཚོས་བསྟན་ཚེ་རིང། མཁས་དབང་ཞིབ་རོགས།

ཚུམ་སྒྲིག་པ།

བསྟན་འཛིན་དོ་མེ། ཞིབ་འཇོལ་གཙུག་ལག་སྒྲིག་འཛིན།

མཉམ་འབྲེལ་ཚུམ་སྒྲིག་པ།

བསམ་གཏན།

ལེགས་སྦྱར་བ།

ཚེ་རིང་དཔལ་འབྱོར།

ནང་ཚོས་ལྟེ་བའི་འགོ་འདྲན་པ།

ཚེ་རིང་བཟ་ཤིས།

ལེགས་སྦྱར་བ།

དཔེ་དེབ་བཅོ་བཀོད་པ།

བསམ་གཏན།

ལེགས་སྦྱར་བ།

དཔར་སྐྱུན་པ།

ནང་ཚོས་ལྟེ་བ། རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ།

སྟག་ཕྱོ། རྒྱུ་ལོ་ཤེས་པ།

དཔར་དབང་།

© ཡིག་ཐོག་གི་གནང་བ་མེད་པར་དཔེ་དེབ་འདི་གི་ཡིག་ཆ་ཚུ་འདྲ་བའུས་རྒྱབ་མི་ཚོགས།

ཚུམ་སྐྱིག་པའི་གཏམ།

དེ་ཡང་ ལྷག་ཅེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིལ་ཁ་སྲུག་ལས་འབྲུག་རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་
དང་ལམ་སྲོལ་འདི་བདག་འཛིན་འབད་དང་འབད་མ་བཞིན་དུ་རང་ཡོད་པ་མ་ཚད། ད་ལས་ཡར་རང་
འབད་རུང། སྐད་ཡིག་དང་ལམ་སྲོལ་ཚུ་མི་ཉམས་རྒྱུན་སྦྱོང་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་ཐབས་ཤེས་འདྲ་མིན་
སྤྱོད་ཚུ་གསལ་བཅུམ་པའི་བསྐྱེད་རང་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཞི་དང་གཅིག་ཁར། ད་ལན་ཤེས་མཛོད་ཟེར་མིའི་རིག་
གཞུང་ཞིབ་འཇོལ་དུས་དེབ་འཐོན་རིམ་གསུམ་པ་འདི་རིག་གཞུང་སློབ་གྲིལ་ནང་ཚོས་ལྟེ་བའི་ཁ་སྲུག་
ལས་དཔར་སྐྱོན་འབད་མ་ཡིན།

འདི་གི་ནང་དོན་ལུ་བལྟ་བུ་ཅིན། གཙོ་བོར་ནང་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་དོན་ཚུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་སྐྱེ་
དཔར་སྐྱོན་འབད་དགོ་མའི་དམིགས་དོན་ཡང་། ང་བཅས་ར་ད་ལྟོ་ཚུན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་གདོང་ཁར་
བཟང་ལྷན་ལྷན་དང་དཔའ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྦྱོང་ཚུ་གསལ་མི་འདི། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་པ་འབྱོར་དང་མི་སྣོབ་པ་
ལས་མེན་པར་མཐར་གཏུགས་ན་རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་ཉམས་རྒྱུན་ལས་བརྟེན་
ཏེ་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཞི་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་བརྟེན་འབྲུག་མི་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ལས་རང་གི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་བདག་འཛིན་འབད་དགོ་པ་འདི་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤོན་མ་དགོ་པར་རང་གིས་རང་ཚོར་དགོ་པའི་
འགན་འཁུན་ཅིག་ཡིན་མ་ལས། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལུ་དོམ་དུ་ཚོག་པའི་ཚོས་ལམ་སྲོལ་འདི་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ། འབྲེལ་ཡོད་བརྗོད་གཞི་གུ་ཞིབ་འཇོལ་དང་ཚུམ་བྲིས་འབད་དེ་ཡོད་
མི་ཚུ། དཔར་སྐྱོན་གྱི་ཐོག་ལས་ལྷག་མི་ཚུ་གི་གདོང་ཁར་ཕུལ་མ་ཡིན།

ལྷག་མི་ཚུ་གིས་ཡང་སློབ་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ལས་ལྷག་ནི་དང་གཅིག་ཁར། དེ་ནང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རེ་
ཡོད་པ་ཅིན། རང་རྒྱུད་ལུ་ལེན་ནི་དང་སྦྱོན་ཆ་རེ་ཡོད་པ་ཅིན། ལུ་སེམ་སེམ་སྐྱེ་བཞོག་མ་བཞོག་པར་
འབྲེལ་ཡོད་མི་དོམ་ཚུ་ལུ་སྦྱོན་སེལ་གྱི་ལམ་སྦྱོན་དང་། ད་སྐྱོད་གནང་སྤངས་འདི་ལས་ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་གཏང་ནིའི་སློབ་གསལ་ཡང་གནང་དགོ་པ་འདི་གནས་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེན་སྐྱེ་མཐོང་མ་ལས།
ལྷག་མི་ཚུ་གིས་ཡང་དེ་སྐྱེ་ར་མཛོད་གནང་འོང་མོ་བའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཞི་ཡིན།

མཇུག་རང་སློན་འདུན་གྱི་ཚུལ་དུ།

ཡར་གོང་ན་བཞུགས་པའི་དཔོན་ལྷན་དང་། །མར་མངའ་འོག་གནས་པའི་འབངས་འཁོར་ཚུ།།

སྲུགས་དམ་ཚིག་གཙང་མས་རིག་གཞུང་འདི། །རྒྱུན་མི་ཉམས་གོང་དུ་སྐྱེལ་བར་ཤོག།

ཚོས་དང་ལམ་སྲོལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། ཇ་ཡར་ལྷ།

ཚུམ་སྐྱིག་པས།

དཀར་ཆག

༡	མངའ་བདག་སེངྒའི་མཚན་ཅན་ལ་བསྟོན་དབྱངས་སྐྱེ་ཚེ་རིང་པའི་སློན་འདུན། སློབ་དཔོན་ཚོས་བསྟན་ཚེ་རིང་། མཁས་དབང་ཞིབ་རོགས།	༡
༢	རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུའི་ལས་ཉལ་གྱི་འབྲེལ་བཤད་བསྟུས་པ་རྗེའི་ ཡིག་མ། སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་དོ་ཇེ། ཞིབ་འཇོལ་གཙུག་ལག་སློབ་འཛིན།	༣
༣	སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བསྟུས་དོན་མེ་ཉླ་གྲེང་བ། སེངྒེ་བསམ་གྲུབ། རྒྱང་འབྲེལ་སློབ་སྦྱོང་གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གོང་མ་ལོ་རོག་ཉེས་པ།	༤
༡	སྟག་མོའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༡
༢	ཡུལ་གྱི་པི་པའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༡
༣	ཟན་རྩོན་ཆངས་ཅིག་བྱིན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༡
༤	ཚོང་དཔོན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༢
༥	ཚོང་དཔོན་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༢
༦	རི་བོང་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༣
༧	ཨ་གསལ་འི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༤
༨	བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་སྟོབས་སུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༥
༩	ཐམས་ཅད་སྟོལ་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༦
༡༠	མཚོན་སྐྱིན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༧
༡༡	བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༨
༡༢	བཟའ་ཟེར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༨
༡༣	ལྷོས་བྱེད་མའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༡༩
༡༤	ལེགས་པར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༢༠
༡༥	ཉུང་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༢༠
༡༦	བྱ་སྟག་པའི་ལྷ་གུར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༢༡
༡༧	བྱམ་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༢༢
༡༨	རྒྱལ་རིགས་ལྷུག་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༢༣
༡༩	དཀར་ཆག་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན།	༢༤

ཤེས་མཛོད། རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇོལ་དུས་དེབ།

	༢༠	ཚོང་དཔོན་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༢༥
	༢༡	གཙུག་ལྷན་གྱི་ཚུབ་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༢༦
	༢༢	ངང་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༢༧
	༢༣	བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༠
	༢༤	སྤྲུལ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༡
	༢༥	རི་དྲགས་ཤར་ལྷར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༡
	༢༦	རི་དྲགས་རུ་རུར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༢
	༢༧	སྤྲུལ་ཆུལ་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༣
	༢༨	བཟོད་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༤
	༢༩	ཚངས་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༥
	༣༠	གྲང་པོ་ཆེར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༥
	༣༡	ཁྲ་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༦
	༣༢	ལྷགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༦
	༣༣	མ་ཉེར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༧
	༣༤	བྱ་ཤིང་རྩ་མོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སློང་དོན།	༣༧
༤		ལྷ་རི་བྱ་དང་མོ་གལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་དང་པའི་སློན་བཟང་། སློབ་དཔོན་ཚོས་བསྟན་ཆེ་རིད། མཁས་དབང་ཞིབ་རོགས།	༤༡
༥		སློ་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སློ་གསར་དགའ་སློན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས། བསམ་གཏན། ལེགས་སྦྲུང་བ།	༥༥
		ཚོས་མཛོད་རྣམས་ལ་དྲན་སྐྱེལ་ལྷ་དྲན་ཡི་བྱི་དོར། སློབ་དཔོན་ཚོས་བསྟན་ཆེ་རིད། མཁས་དབང་ཞིབ་རོགས།	༧༡
༦		སྟག་ཚེ་གསང་སྟགས་ཚོས་གྲིང་ལྷ་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ། ཞིབ་འཇོལ་གཙུག་ལག་སྤྱི་གཞི་འཛིན།	༧༤
༧		ངན་སོང་སློང་བྱེད་ལེགས་བཤད་ཞོར་བྱའི་བྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། སྟག་ཚེ་སླུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མཚན། གྲོང་གསར་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཚེ།	༡༣༡

མངའ་བདག་སེངྒའི་མཚན་ཅན་ལ་བསྟོད་དབྱངས་སྐྱེ་ཚེ་རིང་བའི་སློན་འདུན།

སློབ་དཔོན་ཚོས་བསྟན་ཚེ་རིང་། མཁས་དབང་ཞིབ་འགྲུལ།

། སྐྱེ་མཛེས་པ་བཟླ་བས་ཚོག་མི་ཤེས།།

བརྗིད་ཆེ་བས་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ཡིན།།

དཔལ་འཁྲིལ་བས་དཔག་བསམ་སློན་པ་ཡིན།།

གཡང་ཆགས་པས་ལྷ་ཤིང་ཅན་པ་ཡིན།།

གང་བཞུགས་སར་བཀྲ་ཤིས་གཡང་དུ་འཁྲིལ།།

སེམས་བདེ་སྐྱིད་སློབ་དེ་ནང་ནས་འབྲེན།།

ཞལ་དཀར་གསལ་ལྷ་བ་མཇལ་ཅམ་གྱིས།།

སླིང་ནང་གི་སྐྱེ་པ་མོད་ལ་ཡལ།།

ཁྱེད་པོ་སླིང་གི་ནོར་བུ་ཡིན།།

མི་དབང་མཚོག་སྐྱེ་ཚེ་རིང་བར་ཤོག།

གསུང་སྟན་པ་ཚངས་དབྱངས་དོམས་མི་ཤེས།།

དབྱངས་སྟན་པ་སྐྱེ་སྟན་འབྲུམ་ལས་ལྷག།

ཚོག་བརྗིད་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་དང་མཉམ།།

དོན་གསལ་བ་རྒྱལ་བའི་གསུང་དང་མཐུན།།

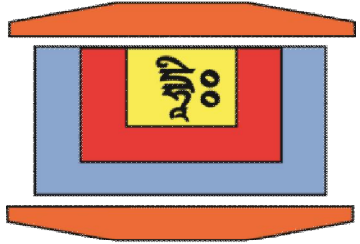
གང་ཐོས་ཚད་ཕན་བདེའི་ཚུ་བར་འགྱུར།།
 གསུང་རིན་ཐང་བལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་འདྲི།།
 མི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་ན་རྒྱན་ཡིན།།
 ལྷོ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན།།
 ལྷེད་ངའི་སྦྲིང་གི་སློབ་དཔོན་ཡིན།།
 མི་དབང་མཚོག་སྐྱ་ཚེ་རིང་བར་ཤོག།

ཐུགས་མཁྱེན་རྒྱ་སློ་ཡིས་དཔག་མི་ལུས།།
 མཁྱེན་ཡངས་པ་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གཟུགས།།
 བཙེ་ཆེ་བ་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་།།
 ལུས་ཆེ་བ་གསང་བདག་དཔའ་བོ་མཚོག།
 ཕྱི་དག་ཡི་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ།།
 ཅན་འབངས་ལ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ།།
 ལྷེད་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནས་མ་ཕྱོན་ཡང་།།
 ལྷ་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་འབྲུག་པའི་མགོན།།
 ལྷེད་ངའི་སྦྲིང་གི་རྒྱལ་བོ་ཡིན།།
 མི་དབང་མཚོག་སྐྱ་ཚེ་རིང་བར་ཤོག།

རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིལ་ལས་ཉམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ ཡིག་མ།

སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་རྗེ། ཞིབ་འཇུག་གཞུག་ལག་སློབ་འཛིན།

སྤྱིར་བཏང་ལས་ཉམས་ཅི་ལས་ཁྲུངས་དང་། ལས་སྡེ། སློབ་
གྲྭ། རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་རོ་ཉམས་མཚན་བྱེད་ཅིག་ལ་ཟེར་བས།
དེའི་བཟོ་བཀོད་ལ་ལས་སྡེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གནས་དང་མཐུན་
པར་བཟོ་སྤངས་ཤིག་དང་། མཚན་གནས་དང་མ་མཐུན་པར་
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དོར་བདེ་བླག་ཏུ་འཇགས་བྱུང་བའི་བཟོ་སྤངས་

རིག་གཞུང་།

གཞན་ཞིག་ཀྱང་འདྲུག་མོད། རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིལ་ལས་ཉམས་ཅི་མཚན་གནས་དང་མཐུན་
པར་བསྐྱེད་པའི་བཟོ་བཀོད་ཅིག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པས། རང་
གི་སློབ་ཇི་ལྟར་དཔག་པ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བར་བྱ་སྟེ། ལས་ཉམས་ཀྱི་མཚན་བྱེད་ལ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་
དང་ཡི་གེ་རྒྱུ་ ཞིག་ཡོད་པས། རྟོག་མར་སློབ་པ་ལ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལུས་ན། སློབ་པ་ལ་ཀྱི་
མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་པོ་ཉི་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཞེ། ལེགས་སྦྱར་སྤྱད་དུ། སྤྱོད་ཞེས་པ་དེ་ལས་ཟུར་
ཉམས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དང་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ཀྱན་གསལ་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡི་གེའི་
གཞུགས་སུ་གནས་པ་དེ་ལ་ཚོས་པོ་ཉི་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བས། དེ་མཚན་བྱེད་དུ་ལས་
ཉམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་བཀོད་པ་ཡིན།

ཡང་ན་འཇམ་དབྱེད་བསྟོད་པ་གང་སྟོ་མ་ལས། གང་གི་སྟོ་གོས་སློབ་གཉིས་སློབ་བཤུ་ཉི་ལྟར་རྣམ་དག་
རབ་གསལ་བས། ཇི་སྟེད་དོན་ཀྱན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཅིང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་འཛིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ཉམས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་འདི་ཡིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་གཡོན་པར་བསྐྱམས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིགས་བམ་
འདི་མཚོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཀྱང་སྒྲོན་ཞིག་ལྟ་བུ་ཡོད།

རྗེ་ ཡི་འགྲེལ་བཤད་ལུས་ན། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཚ་ན་རྗེ་ ། ཞེས་པའི་རྗེ་ ཡིག་དེ་ཡིན། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཚ་
ན་རྗེ་ ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། བོད་སྐད་དུ། འགོ་བ་སླིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ། ཞེས་པའི་བདེ་རུ་བཀོལ་ཡོད་པ་
བཞིན། འགོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ་དབྱངས་ནས་འབྱེན་ཅིང་ཡང་དག་པར་སླིན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན། ཀུན་མཁུན་མི་མམ་རིན་པོ་ཆའི་ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ལས་ཀྱང་། རྗེ་ བོ་སྒོ་གོས་ཟབ་མོའི་
སྒོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་སྐྱགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བར་དུ་ཤེས་པའི་སྒོ་འམ་
མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་སྒོ་གོས་ཟབ་མོའི་སྒོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསལ་བ་བཞིན།¹ དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གཟུངས་སྐྱགས་ཡིན་པས། གཟུངས་སྐྱགས་འདིའི་མཚོན་ལ་ཡང་མཉུ་ལྷོ་ཨ་
ར་པ་ཚ་ན་ཉིད་ལ་མཚུངས་ཤིང་། སྤེ་འཇམ་དབྱངས་འགོ་བ་སླིན་བྱེད་སྤྱིང་པོའི་སྐྱགས་ཞེས་གསལ།²

རྗེ་ ཞེས་པ་གཞན་ཡང་བུདྡི་ཞེས་སྒོ་དང་། མ་ཉི་ཞེས་སྒོ་གོས། དུ་རྗེ་ཞེས་ཤེས་རབ། རྗེ་ཞེས་ཡེ་
ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འང་འཇུག་པར་ལེགས་སྦྱར་བདེ་སྒོད་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསམ། ལྷོ་བ་པ་
པོ་རང་གིས་གཟུངས་སྐྱགས་དེ་མོས་གྲས་ཅེ་གཅིག་གི་ངང་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཞུས་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
མི་ཤེས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དག་ཅིང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུར་འགོ་བ་ལ་
སོམ་ཉིད་དང་བསམ། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བྱེད་ཆེན་པོ་འདི་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སྒོ་བ་

¹ མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན། ངེས་ཤེས་སྒྲོན་མེའི་ཚོག་དོན་གསལ་བའི་འགྲེལ་རྒྱུད་སྒོ་གོས་སྤྱང་བའི་སྒོ་འབྱེད། ལྷ་ཆ་སྐྱེ་འགྱུར་རྣམས་འདི་བདེ་དོན་
ལྷན་ཁང་། པར་ཐངས་གཉིས་པ། ༡༩༠༥།
² བུཅུན་པ་དབང་པོས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་མཛད་པའི་མདོ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་གཟུངས་སྐྱགས་འགའ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བཀོལ་བ། དུ་རྗེ་ རྗེ་ རྗེ་ ལྷོ་
༡༦། ཤོག་ ༡༣། ལྷ་ཆ་དབྱུང་བོད་གཞུག་ལག་
སྒོ་བ་གཉེར་ཁང་། པར་ཐངས་གཉིས་པ། ༡༩༠༩།

སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བསྐྱུས་དོན་མེ་ཏོག་ཐོང་བ།

སེངྒེ་བསམ་གྲུབ། རྒྱུང་འབྲེལ་སློབ་སྦྱོང་གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གོང་མ་ལོ་ངོ་གཉིས་པ།

། ཨོལ་སྤྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་འདུས་པ། བསྐྱེད་ལུང་བེན་འཇིགས་མེད་མཚན་ཅན་ལོ།
སྤྱི་གས་མའི་མགོན་པོ་སྐྱབས་གཅིག་ལྷག་པའི་ལྷོ་སྐྱོ་གསུམ་གྲུས་པས་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ན་མཚོད།

སྤྱི་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་ཡི། ལྷན་དག་རྒྱན་ཐོང་རབ་མཛེས་སོ་བཞི་པ།
རང་བྱུང་རྗེ་རྗེའི་ལེའུ་རེ་བདུན་བཅས། སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་དང་གཅིག་པའང་རྒྱན་དུ་གསོལ།

དེ་ལ་སྐྱབས་བབས་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ། རིམ་པར་བསྐྱུས་དོན་མེ་ཏོག་ཐོང་བ་དང།
ཞར་བྱུང་གཞུང་གི་ལྷག་མ་རྒྱུ་གངས་ཅམ། རང་མཉམ་པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་རུ་བསྐྱིགས།

ཞེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་མདུན་བསུས་ནས། གང་ཞིག་འབྲི་བར་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤོང་པ་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལས་འགྲུལ་འབྲི་བར་བྱ་བ་ལ། བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་དང། བཤད་བྱའི་
གཞུང་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་ལའང། སློབ་དཔོན་པརྗེ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་
ཐམས་ཅད་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་དང། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་འགོ་ཡན་ལག་ལྟའི་སློབ་ནས་
འཆད་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས། དང་པོ་རྩིས་འགོ་ཡན་ལག་ལྟ་དང། དགོས་
སོགས་ཚོས་བཞི། མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིས་
མཛད། ལུང་གང་ནས་བཏུས། རྩོགས་གང་དུ་གཏོགས། དགོས་ཆེད་སུ་ཞིག་གི་དོན་དུ་མཛད། དབུ་
ནས་ཞབས་སུ་བསྐྱེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་ལྟོ།།

དང་པོ་མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིས་མཛད་ཅེ་ན། གཞུང་འདི་དང་བསྟན་ཏེ་མཁས་མཚོག་དཔའ་པོ་ཞེས་སྲིད་པ་
གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེས་མཛད། གཉིས་པ་ལུང་གང་ནས་བཏུས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་
གསུང་རབ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་སྤྱི་དང། ལུང་པར་མདོ་སྟེ་ཁོ་ན་ལས་བཏུས། གསུམ་པ་རྩོགས་གང་དུ་
གཏོགས་ཤེ་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩོགས་ལ་དང། ཐེག་ཆེན་མདོ་
སྟགས་གཉིས་ལས་མདོའི་རྩོགས་སུ་གཏོགས་སོ།། བཞི་པ་དགོས་ཆེད་སུ་ཞིག་གི་དོན་དུ་མཛད་ཅེ་ན།
སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྲེ་བྲག་ཏུ་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་དད་པར་
འཇུག་བ་དང། སྲིད་པའི་སྟན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་ལོག་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དང། རྒྱལ་བའི་
མཛད་པ་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད། ལྟ་བུ་དབུ་
ནས་ཞབས་སུ་བསྐྱེས་པའི་དོན་ནི་གང་ཞེ་ན། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གས་བཅུལ་སློབ་ཆུལ་ལེགས་པར་
བཤད་པའོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་འདྲིའི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་གང་ཞེ་ན། བཛོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས།
འབྲེལ་བ་བཅས་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་
བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་བཛོད་བྱ་ནི། ལྷོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཉི་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་
སྟོབ་པར་མཛད་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའོ།།

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་འཕགས་མ་སྐྱོལ་མས་ལུང་བསྟན་བཞིན། ལྷོན་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་
བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བཞགས་པའི་དོན་དུ་དང། ལྷག་པར་དུ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་རྒྱལ་བའི་
མཛད་པ་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་
རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་འོ།།

གསུམ་པ་ཉིང་དགོས་ནི། དེ་ལྟར་ཚད་མེད་ཅིང་གངས་མེད་པའི་ལུས་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་ཅིང་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་ལ་སྐྱལ་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱབས་ནས་
ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟོན་དེ་སྐྱངས་ཏོགས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་
འཐོབ་པར་གྱུར་པ་དའོ།།

བཞི་པ་འབྲེལ་བ་ནི། སྤ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ།།

གསུམ་པ་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་ནི།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་ཞེས་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་མཛད་པ་པོ་ནི། མཁས་མཚོག་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་
པོའམ་རྟ་དབྱངས་སམ་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདག་ཉིང་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན། སྟོབ་
དཔོན་དེ་ནི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཤེ་ཀེ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་བམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱུ་འཁྲུངས། ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་ལ་
སྐྱུངས་པས་གཟིགས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་ཅིང་རིག་གནས་གང་དང་གང་ལའང་སྟོ་
གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་བྱུང་བས། སྟོ་གྲོས་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ་མ་ཏི་
ཙོང་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས། དེ་ནས་རིགས་དང་མཐུན་པར་བམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་བཞི་ལ་སྐྱུངས་པས་

མཁམ་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཅིང། རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལ་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པས་རྟ་དབངས་ཞེས་
མིང་དུ་གྲགས། དེ་ནས་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པ་རྣམས་ཚོ་ད་པས་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་
འགའ་ཞིག་སྤྲེལ་པའི་སྐབ་མཐའ་ལ་བཅུད། འགའ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྲེལ་ཏེ་ཕྱོགས་དེའི་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་རུབ་པར་བྱས། སྤྲེལ་པའི་ནང་དུ་འདྲེབ་པ་རྣམས་ལ་སྐབས་སྐབས་བཟུང་སྟེ་
རྟག་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་སྤྲེལ་པའི་སྐབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཚར་བཅད་
པས་སྤྲེལ་པའི་སྐབ་དཀའ་ནག་པོ་ཞེས་མིང་དུ་གྲགས། སྐབ་དཀའ་ནག་པོའི་མ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་ཡིད་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། ལྷེ་རྒྱུ་བཏང་ན་མཁམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚར་
བཅད་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྲིད་དོ་སྟེ་མ་ནས། ཐབས་ཀྱིས་ལྷེ་རྒྱུ་བཏང་ནས་དེར་
སྤོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རིན་བུགས་པའི་སློབ་དཔོན་སྤྲེལ་པའི་སྐབས་སྤྲོ་བ་རྟ་དབངས་འདུལ་
བའི་ཕྱིར་ལེབས། དེ་ནས་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུ་བཞག་སྟེ་སྤྲེལ་པ་དེ་ཚོ་ད་པ་གང་རྒྱལ་བའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པར་བྱས་ནས་ཚོད་པ་ན། མཐར་སློབ་དཔོན་ལྷུང་དེ་བས་
རིགས་པ་དང། རྒྱ་འཕུལ་གྱི་སློབ་རྟ་དབངས་ཕམ་པར་མཛོད་དེ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོས་རྟ་དབངས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་སྟེ་སློབ་མང་པོ་བུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཏུ་བཅུག་ནས་སློབ་ལ་ལྷགས་
གཟེར་གྱིས་བཏབ་སྟེ་བཞག་པས། རྟ་དབངས་སློབ་མཛོད་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་བཞུགས་པས་རང་
གི་སྐབ་མཐའི་གཏིང་རུབ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཤིང། ལྷག་པར་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་
སྤྲེལ་པའི་བཞགས་པས་སློབ་དཔོན་སྤྲེལ་པའི་སྐབས་དང། རང་ཉིད་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་
རྣམས་མཐོང་བས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་
སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་རྣམས་སྤོང་ལ་ཞི་འཇིགས་ཤིང་སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་འཕྱོད། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཉལ་གཅིག་ནས་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐབས་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པའི་
རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྤོང་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤོང་བཞིས་བསྐྱུ་པའི་ལུང་དང་མན་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་
འཛོན་པ་མཁམ་མཚོག་དཔའ་པོ་ཞེས་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཡོངས་སྤྲེལ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་མི་ལམ་
དུ་འབགས་མ་སློབ་མས་ལུང་བསྟན་བཞིན། སྤྲེལ་པའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་པ་
བྱང་བའི་དོན་དུ། སྤོང་པ་སྐབ་པའི་དབང་པོས་སྤོང་སྤོང་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པའི་

བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་རི་ལྷོ་སྤོབ་པར་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུག་གམ་བཅུའི་
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཅུམ་པར་འདོད་ན་འང། སྤོབ་དཔོན་ཉིད་སྐྱེ་ཆེས་མ་ཟིན་པར་
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པས་སྦྱིན་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པའི་བཅུ་ཕྱག་གསུམ་
དང། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ནང་གསེས་བཞི་བཅས་སྦྱེས་རབས་སོ་བཞི་འདི་ཆོག་སྦྱོར་དང་སྦྱོན་དང་གས་ཀྱི་
མེ་ཉོག་འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་འི་ཞིམ་ལ་ལ་དོག་མཚར་བའི་སྦྱིམ་པས་བཟུང་སྟེ། ཟེུ་འབྲུ་ལ་
བདུད་རྩི་སྦྱང་པོའི་བཅུད་ཆགས་པ་གྲུས་པས་བཏེགས་ཏེ་བཅུམས་སོ་ཞེས་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་བཤད་བྱའི་གཞུང་དོས་ལ། སྦྱིར་གཞུང་དོན་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་པོའི་བཅུ་ཚན་གསུམ་
དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེུ་བཞིར་བསྐྱེས་ཏེ་སྦོན་པ་དང། ཞར་བྱུང་དུ་གཞུང་ལྷག་མ་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་
པར་རྒྱུ་བས་སྦོན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པའི་བཅུ་ཚན་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བཅུ་ཚན། བཟོད་པའི་བཅུ་ཚན་དང། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེུ་བཞི་བཅས་སྦོན་པ་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་
པའི་བཅུ་ཚན་ལ། ཆོགས་བཅད་རྒྱུ་ཕས་མདོར་བསྐྱེན་པ་དང། དེའི་བཅུད་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ཆོགས་བཅད་རྒྱུ་ཕས་མདོར་བསྐྱེན་པ་ནི། ལྷག་མོ་ཤི་པི་ཀོ་སལ་བདག །ཚོང་དཔོན་གཉིས་
དང་འི་བོང་དང། །ཨ་གསྟེ་དང་ཤ་ཕྱིན་དང། །ཐམས་ཅད་སྦོལ་དང་མཚོད་སྦྱིན་ཕྱེད། །ཅེས་སྦྱིན་པའི་
སྦོར་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་དེའི་བཅུད་དོན་བཤད་པ་ནི།

ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་དང་ཡན་ལག་དང། །བསམ་པ་དག་དང་བདུད་མི་འཕྲོགས། །མ་ཆགས་རྟེན་དམན་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱིན། །མ་ཞུམ་ཡོངས་གཏོང་རྒྱབས་སྦྱིན་བཅུའོ། །ཞེས་སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་ལས།

དང་པོ་སྟག་མོའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྲིང་དོན་ནི།

ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྟོབ་པ་ལས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན།³ སྟག་མོ་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྦྱོང་པ་ཞིག །སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྦྱོང་པའི་སྟག་
བསྐྱེད་ཀྱིས། །བཀའ་པོའི་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོང་། །སྐྱེས་ཀྱི་བདག་གི་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། །ལ་ཟས་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་
བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟག་མོ་སྦྱོང་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ནས། སྟག་མོ་དང་སྐྱེས་ཀྱི་ཉམས་མ་རུངས་པར་གྱུར་
པར་སྦྲིང་རྗེས་གཟིགས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་སྟོན་པོར་བར་མཛོད་དེ་བསྐྱེད་སྦྱོང་པར་མཛོད་པ་ནི་
ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པའོ།⁴

གཉིས་པ་ཡུལ་ཤི་པའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྲིང་དོན་ནི།

ཡན་ལག་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་བདག་ཅག་གི་དོན་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་
བྱང་ཚུབ་གྲུབ་པར་མཛོད་པའི་ཚེ། ཡུལ་ཤི་པའི་རྒྱལ་པོར་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུངས།
རྒྱལ་པོ་ནི་བྱང་བྱེད་ལོ་ལྷན་གྱི་སྦྱིན་པ་མ་བཟུང་དཔའ་པོའི་ཡན་ལག་མིག་གཉིས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་མཛོད་པ།
སྦྱིན་པར་སྟོབ་པའི་ལོ་ལྷན་པའི་ལོ་ལྷན་ལྟ་བུ་བས་ལྷག་པའི་མིག་དང་ལྷན་པར་མཛོད་པའི་རབས་ནི་སྦྱིན་
པའི་ཡན་ལག་གོ།

གསུམ་པ་ཟན་འོན་ཆངས་ཅིག་བྱིན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྲིང་དོན་ནི།

བསམ་པ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ། སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
གྱུར་པའི་ཚེ། ཡུལ་གོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་དང་། མངའ་འབངས་ལོངས་སྟོན་སྐྱེད་སྦྱོང་ཚོགས་པར་
གྱུར་པ་ནི། སྟོན་ཡུལ་བཟང་པོར་བསམ་པ་དག་པོས་ཟན་འོན་ཅིག་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཏེ། དགོ་སྟོང་བཞི་ཞིག་བསོད་ནམས་ཕྱིར་ལྷགས་མཐོང་བར་གྱུར། །དཔའ་པོ་དུལ་ཞིང་དགོ་

³ དཔག་བསམ་འཇིགས་ལྟར་ན། རྒྱལ་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྦྲིང་རྗེས་ལུས་ཞེས་གསུངས།
⁴ བལ་ཡུལ་ནང་ཡོད་པའི་ས་གནས་སྟག་མོའི་ལུས་སྦྱིན་ཞེས་པ་དེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྟག་མོར་ལུས་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ས་གནས་དེ་ཡིན་པར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

སྐྱོད་དཔལ་གྱིས་རྗེས་འབྲངས་བཞིན། །དང་ཞིང་འཇམ་པའི་ཡིད་གྱིས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། །ཟན་ཚོན་
ཙམ་ཞིག་བདག་གིས་བྱིམ་དུ་གྲུས་པར་བྱིན། །ཞེས་བཅུན་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་
སྐྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ།

བཞི་པ་ཚོང་དཔོན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ནི།

བདུད་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་སྐྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྲོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་ལ་
ལྷགས་པའི་ཚེ། རིགས་རྩལ་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་རྒྱལ་པོས་བཀུར་སྟེ་
བྱས་པ། རབ་དུ་སྐྱིན་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚོང་དཔོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བསོད་
སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོང་དཔོན་གྱི་སྟོའི་དྲུང་དུ་སྐྱེ་བས་པ་ན། བདུད་སྟོན་ཅན་ཞིག་གིས་རང་སངས་རྒྱས་དང་
སྟོའི་བར་ལ། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ་ཞིང་སྐྱིན་པའི་བར་ཆད་བརྩམས་ཏེ་བྱིན་པར་
བཤེགས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཚོང་དཔོན་ནི་སྐྱིན་པའི་སྟོ་སྟོབས་བརྟན་པས་གཞོད་པར་མ་གྱུར་
པར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱིན་ནས་སེམས་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་དང་བས་དེ་ལ་བསོད་སྟོམས་སུལ་བ་
ནི་སྐྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ལྷ་པ་ཚོང་དཔོན་ཟེལ་གྱིས་མི་འོན་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ནི།

མ་ཆགས་པའི་སྐྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན།
འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་པན་པའི་སྐྱིན་པ་བྱེད་པའི་སྐྱིན་པ་པོ་གཙོ་བོ་ཚོང་དཔོན་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚོང་དཔོན་ཉིད་སྐྱིན་པ་ལ་བརྟན་མི་བརྟན་ཉམས་སད་དེ།
འོར་ཟེན་དུ་དོགས་པས་སེར་སྐྱ་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། རིམ་པར་འོར་དང་འབྲུ། རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡོ་བྱང་
དག་མི་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང་། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྐྱིན་པ་ལ་མོས་པས། འོར་རྣམས་ཇི་ཙམ་ཟད་
པར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་དུ་ནི་སྐྱིན་པ་ལ་རབ་དུ་གཞོལ་བར་གྱུར་པས་ལྷའི་དབང་པོ་ཤིག་ཏུ་ངོ་མཚར་ནས།
ཚྱོད་གྱི་འོར་འདི་རྣམས་ནི་བདག་གིས་སྤོངས་པར་གྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་
མགུ་བར་བྱས་ནས། འོར་གྱི་རྣམས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤོངས་བྱིན་ཞིང་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་
གྱུར་པ་ནི་སྐྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ།

དུག་པ་རི་བོང་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་ནི།

རྟོན་དམན་ཡང་སྐྱིན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་བཙམ་ལྟ་བུ་འདས་གནས་སུ་སྐྱེས་ཆོག་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་
 དཀའ་ལྷན་ཅན་དག་གནས་པའི་དབེན་གནས་ཞིག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རི་བོང་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་པའི་
 ཚེ་ནི། དེའི་ཡོན་ཏན་ལྱད་པར་ཅན་གྱིས་བྱམས་པ་དང་གྲུས་པ་སྐྱེས་པས་སེམས་རབ་ཏུ་ཆགས་པའི་
 རྩོགས། སྐྱེ་བྱེད་དང། སྐྱེ་བྱེད་དང། སྐྱེ་བྱེད་ཚམས་ལོགས་སུ་ལྷུང་ཏོ། ། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རི་
 བོང་གི་བསམ་པ་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཀའ་པ་དང་སྐྱོམ་པའི་ངལ་བས་གདུངས་པའི་
 དགོན་པར་འབྱམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུལ་ནས། རྩོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་ཆེད་མོང་དུ་འགྲོ་བར་
 བརྒྱལ་པས། དེ་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་བོར་བའི་ཉ་བདུན་དང། སྐྱེ་སྐྱེད་གིས་སྐྱིན་
 ལོར་དང་ལོ་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཨ་མ་སྐྱིན་པ་བཅས་སུ། དབེན་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་དང། རི་བོང་གིས་ནི་བདག་ལ་མགོན་བྱེད་པ་ནི་ནགས་ཀྱི་རི་བོང་ངལ་ཅི་ཡང་མེད། བདག་
 གི་ལུས་མེ་ལ་བསྐྱེད་པ་འདི་སྐྱོམས་ལ་དེ་རིང་ནགས་སུ་བཞུགས་པར་མཛོད་ཅེས་གསོལ་བ་ལ། བརྒྱ་
 བྱིན་གྱི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་དེས་མདག་མའི་སྐྱེད་པོ་གསེར་གཙོ་མའི་ལ་དོག་དང་འབྲུ་བ། ལུང་ལྷན་འབར་བ།
 མེ་སྐྱུག་རྣམས་འཕྲོ་བ་དུ་བ་མེད་པ་ཞིག་མངོན་པར་སྐྱུལ་པ་དེ་རི་བོང་གིས་མཐོང་ནས་དེར་མཚོངས་
 པར་ལྷུང་བ་ལྟའི་དབང་པོས་མཐོང་ནས་ཡིད་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སུ་
 གནས་ནས། ལྟའི་མེ་ཏོག་ཆར་བཞིན་འབབ་པ་དང། བསྟོད་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོང་གི་
 ལུས་སྐྱེད་ནས་སུ་ལུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་པོས་སུ་ལེར། དེའི་ལུས་ལྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 འཇིག་རྟེན་ལ་པན་པར་བསམས་ནས། ཁང་བཟང་མཚོག་རྣམས་རྒྱལ་བ་དང། ལྟའི་མདུན་ས་ཚོས་
 བཟང་གི་ཁང་བ་བརྟེན་པ་དང། ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་
 བཞག་པ་ནི་སྐྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། དེའང། ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་བ་ལ། །དེངས་དུ་ཡང་རི་བོང་
 གཟུགས། །མེ་ལོང་དཀྱིལ་ལ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །རབ་ཏུ་མངོན་པར་མངོས་པར་སྐྱེད། །ཞེས་
 ལོ།

བདུན་པ་ཨ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་ནི།

ཚོས་སྐྱིན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་སྤོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལྷུང་པའི་
 ཚོ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ན་སྤྲོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པས་མངོན་པར་མཚོན་
 པ་སའི་སྤྲིང་ན་རྒྱན་དུ་ལྷུང་ཅིང། བཅ་ཟེའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་ལྷུང་པ་ན། ལྷིམ་ན་གནས་པ་བྱ་བ་
 ངན་པས་བྲེལ་བའི་ཉེས་པས་གྲགས་ཤིང། བག་མེད་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་མང་པོའི་
 འབེན་དུ་ལྷུང་པར་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩ་བཞིན་སྤངས་ནས། རབ་དུ་བྱུང་བར་ལྷུང་
 ལྷུང། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་གྲགས་པ་ཆེ་བ་དང། སྤོན་ཤེས་པ། རྗེས་སུ་ཤུན་པ། སྤིད་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་རབ་དུ་ཞི་བས་མཚན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་
 ཡོང་བར་ལྷུང་པས། བར་ཆད་དུ་ལྷུང་པ་ལ་མི་དགའ་ནས་རབ་དུ་དབེན་པའི་གནས་ཀ་ར་ཞེས་བྱ་བ་
 འབྲས་བུ་དང་འདབ་མ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གྲིང་དེར་བཞུགས་སོ།། དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སེམས་དཔའ་
 ཚེན་པོ་དེ་བརྟན་མི་བརྟན་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར། དགོན་པའི་གནས་དེལ། ཚུ་བ་དང། འབྲས་བུ་དཀའ་
 སྤྱུབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟའ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་མི་སྤྲང་བར་བྱས་ཀྱང། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་ནི་ཡིད་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་པས་ཚོག་ཤེས་པ་ལ་གོམས་པ་དང། ལ་ཟས་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ།
 ལུས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མི་སྤྲང་བར་ལྷུང་པའི་རྒྱ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཚོག་ཤེས་པ་
 བརྟན་པོར་སྤྲང་བ་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ནས། བཅ་ཟེའི་ལུས་སུ་སྤྱུལ་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མདུན་དུ་འོངས་པ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་ཟས་ཀྱི་མགོན་དུ་པོས་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ངོ་
 མཚར་དུ་ལྷུང་ལ། ལྷ་རང་གི་གཟུགས་བསྟན་ནས་དེ་ལ་དཀའ་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོས་པ་བྲིས་པས། སེམས་
 དཔའ་ཚེན་པོས། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང། །ཀ་དང་རྒྱད་དང་ན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དང། །འཆི་བར་འལྷུང་སྤུམ་སེམས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས། །བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་བདག་ནི་དེ་ལྟར་
 གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བཤོ་སྤྲིང་མཛོད། དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིད་རབ་
 མགུ་ནས་ཕྱག་འཚོལ་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤྲང་བར་ལྷུང་པ་ནི་སྐྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ།

བརྒྱུད་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པའི་སྟོབས་སུ་སྦྱོར་པའི་རབས་ཀྱི་སྡིང་དོན་ནི།

མ་ལུས་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་བཙམ་ལྡན་འདས་ནི། སྡིང་རྗེ་དང་ལྡན་ཞིང་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོབ་པ། བན་འདོགས་པ། མངོན་པར་འཕེལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་ཡིད་དུ་གྱུར་
 པ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན། དེ་ཞིག་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་གསོད་
 ལ་མཁས་པ་མདངས་འཕྲོག་པའི་གཞོད་སྦྱིན་ལ། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་བདག་པོས་རང་གི་ཡུལ་ནས་མཐར་
 གུགས་པ་དེ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡུལ་དེར་སྦྱོབས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྤུན་སྦྱུང་
 ཚོགས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མདངས་འཕྲོག་པར་བརྩམས་པ་ལ་འཕྲོགས་པར་མ་ལུས་
 པས། དེ་དག་བྱམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ཏེ་འགོ་བ་ན། རྣམས་ན་རྒྱ་བའི་བ་ལང་རྗེ་དང་འཕྲད། དེ་ལ་
 སྦྱིན་པོ་དང་འབྲེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཏུམ་ཞིང་མ་རུངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཅིད་མི་སྦྱིར་མི་འཇིགས་
 ཞེས་སྦྱས་པ་དང་། བ་ལང་རྗེ་དེས། ལྷའི་དབང་པོས་ཀྱང་གཙུག་པོར་མི་རུས་ན། ཤ་ཟ་འབྲེ་སྦྱིན་དག་
 གིས་གལ་ལྟས། དེ་ལྟ་བུའི་མཐུད་དང་རུས་པ་ཆེ་བའི་མགོན་པོ་མི་དབང་ལྷ་མཚོག་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བའི་
 རྒྱལ་པོ་དེའི་བསོད་ནམས་ལས་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་གཞོད་སྦྱིན་དག་
 གིས་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བཟའ་བ་བསྐྱངས་པས། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་བྱིན་པར་དེ་
 དག་གིས། ཁ་ཟས་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་བདག་ཅག་མི་ཟེའོ་ཞེས་ལེན་དུ་མ་བཏུབ་པར། མི་ཤ་ཤིན་ཏུ་ཚོན་
 མོ་དང་། མི་ཡི་ཁྲག་ནི་རྩོན་མོ་དག །བརྟུལ་ལྷགས་མ་ཉམས་པ་རྒྱའི་སྦྱིན། །གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་
 བཟའ་བཏུང་ལགས། ཞེས་སྦྱས་ནས་རང་གི་ཡུལ་ཁ་ནས་མཆེ་བ་གཙུགས་པ། མིག་འབར་བ། སྐྱ་
 དང་ཁ་སྐྱ་མེར་འབར་བ། ལུས་ཆར་སྦྱིན་ལྟར་གཞན་གཅིང་མི་སྦྱུག་པར་བསྟན་པ་དེ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་
 ཤིང་། དེ་དག་ལ་ལྟག་པར་སྡིང་རྗེ་ནས། དེ་དག་བདག་གི་དོན་དུ་འོངས་པ་ལ་ཕོངས་བཞེན་དུ་སྦྱར་དོང་
 བ་རྗེ་ལྟར་རིགས། ཏྲག་ཏུ་ན་ཞིང་སྦྱུག་པའི་མ་འདྲ་བ། །ནད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ངན་པའི་ལུས་འདི་
 ལས། །དགོས་པ་ལྷན་པར་ཅན་དུ་སྦྱུད་པ་ཡིས། །བཙམ་པའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་བཟའ་པོར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། སྦྱོན་འབངས་རྣམས་སྦྱུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མི་རུས་པར་རྒྱལ་པོས་རང་གི་
 སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་བཅད་ཅིང་གཞོད་སྦྱིན་དེ་དག་ལ་གནང་བས་ཚོམས་པར་བྱས་པ་དང་། དེས་
 རྒྱལ་པོའི་ཞལ་མདངས་ཤིང་མདོག་གསལ་བ། མི་གཡོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་

པོའི་མཐུ་དང་ལུས་པས་གཞོན་སྦྱོར་དེ་དག་སེམས་འཇམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ནས། ཕྱག་
འཚལ་ཞིང་གཞོན་པའི་བཤའགས་པ་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་བགྱིས་པའི་དོན་རྗེས་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་འདོན་པར་འདོད་དོ། །གཞོན་སྦྱོར་ཁྱེད་
རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་གཞོན་པ་མིན་པས་མི་བཟོད་ཏུ་དོགས་པ་མ་བསྐྱེད་ཅིག། ཚོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འདི་ལྟར་
ཐོགས་བྱེད་པ། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་བརྗེད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུན་ཚི་
ལས། ཁྱེད་ཅག་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་བགོ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང། མོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་མི་
དགེ་བ་དུག་བཞིན་སྤང་བར་བྱ་དགོས་གསུངས་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་དེ་ལ་མཉམ་
ནས། བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཏུ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་དང། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་སྐྱུ་ཤ་སྦྱོར་པ་གནང་
བ་ལ་ལྟའི་དབང་པོ་ལ་མཚན་དུ་གྱུར། ལྟ་དང་མིའི་སྦྱོན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གསར་པ་སོས་པར་བྱེད་ལུས་པ་
རྣམས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོའི་ལུས་སྦྱོན་བཞིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་ལུས་པ་སྦྱོར་པའི་ཡན་
ལག་ཡིན་པ་དང། གཞོན་སྦྱོར་ལྟ་པོ་དེ་དག་ནི་ཕྱིས་བདག་ཅག་གི་སྦྱོན་པའི་འཁོར་ལྗང་སྟེ་བཟང་པོ་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ། །

དགུ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་དུ་སྦྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྱིང་དོན་ནི།

ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱེས་རབས་གཉིས་པ་ཡུལ་ཤི་བི་པའི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་གྱི་
སྲས་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་ཞེས་བྱུགས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ། སྦྱོན་པར་འདུན་པ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་སྦོང་བ་རྣམས་ལ་གང་
ལ་གང་འདོད་ཀྱི་སྦྱོན་པ་གནང་ཞིང་ཡིད་རབ་ཏུ་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་དེ། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་
གིས་ཐོས་ཤིང། འདི་ནི་བསྐྱེད་པར་ལུས་སོ་སྟུང་ནས། སྤང་པོ་ཆེའི་མཚོག་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་སྤང་དུ་བཅུག་
པ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛོད་པས། ཡུལ་ཤི་བི་པའི་སྦོན་འབངས་རྣམས་དེ་ལ་ཡིད་མ་མགུ་བར་ཡབ་
རྒྱལ་པོར་ལུས། རྒྱལ་སྦོན་འབངས་འཁོར་བགོས་ནས་ཡུལ་ནས་འབྱིན་ཏེ་རི་བོ་བང་གར་བཏང་བ་དང།
དེའི་ལམ་ཏུ་རྟ་དང་རྒྱ་ལོར། མཉམ་ཏུ་བགྱོད་པའི་སྲས་གཉིས་བཅུན་མོ་ལྷ་ཏིས་བཅས་སྦྱོན་པར་གནང་
བ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བས་བཅུན་མོ་སྤང་ལོག་སྐྱུ་བ་དང། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མཐུས་བྲམ་ཟེས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་གཉིས་ཡུལ་ཤི་བི་པར་ཁྱིད་དེ་སོང་བས། ཡུལ་ཤི་བི་པ་རྣམས་དང་རྒྱལ་པོ་
ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱིང་ཇེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཐོས་ནས། དེ་

དག་སྦྱོང་སྒྲོན་པར་གྱུར་ཏེ་བྱ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་སྐོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དེ་རྒྱལ་སྤིད་བྱེད་
དུ་བརྟུག་པ་སོགས་ནི་སྦྱོན་པའི་ཡན་ལག་གོ།⁵

བརྟུབ་མཚོད་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོས་པའི་རབས་གྱི་སྦྱིང་དོན་ནི།

རྒྱབས་གྱི་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་བདག་ཅག་གི་སྦྱོན་པ་ནི། སྒྲོན་བསགས་བསོད་ནམས་གྱི་
མཐུས། གཞན་ལ་འཚོ་བ་མེད་ཅིང་ཕན་སེམས་ཆེ་བ་ཞི་བར་གནས་པ། ཕན་པའི་སྒྲོབས་དང་ལྷན་
ནའང་། རེ་ཞིག་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ཕན་མ་ཐོགས་པར་རིག་བྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་
མཚོད་སྦྱོན་གྱི་ཚོ་ག་སེམས་ཅན་སོག་གཙོད་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ན། ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་
རྒྱུ་ཐབས་མཛད་ནས། མཐར་མངའ་འབངས་ཡོངས་ལ། ད་ནི་སྤུས་འདྲི་ལྟར་མཚོད་སྦྱོན་དུ་ཞུགས་ན་
ངའི་བཀའ་གཙོག་པས། དེ་ལ་བཀའ་ཁྲིམས་སྦྱོན་ཚུལ་བསྒྲགས། སྦྱོན་པོ་ཐུགས་ཆེས་པ་རྣམས་ལ་
སྦྱོངས་དང་གོང་ཁྲེར་རྣམས་སུ་སྤྲིག་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་འཛོལ་དུ་བཀའ་བསྐྱུལ་བ་སོགས་མཛད་པས།
མངའ་འབངས་ཚོས་ཕྱོགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། དུལ་སྦྱོངས་གོང་ཁྲེར་ཐམས་ཅད་དུ་ངལ་གསོ་དང་སྦྱོན་
གཏོང་གི་ཁང་བ་བཅིགས། ཕན་ཚུན་གཞོད་པ་མེད་པར་སྦྱོ་བོ་རྣམས་ཚོས་སྦྱོད་དུ་གྱུར་པས། རྫོགས་
ལྷན་གྱི་དུས་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྦྱར་བ་ནི་སྦྱོན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བརྟུབ་པོ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྟུ་ཚན་ལ། ཚིགས་བཅད་རྐང་པས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་བརྟུད་དོན་
བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། བརྟུ་བྱིན་བམ་བེ་ཕྱོས་བྱེད་ལ། །ལེགས་པར་པ་འོལ་བྱིན་དང་། །བྱ་དང་
བུམ་པ་ལུག་པོའི་བྱ། །དཀའ་བུབ་ཅན་དང་ཚོང་དཔོན་ལོ། །ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱི་མཛད་པ་
བརྟུའོ།

གཉིས་པ་དེའི་བརྟུད་དོན་བཤད་པ་ནི། སྦྱོག་གཙོད་མ་བྱིན་འདོད་ལོག་སྦྱོང་། །ངག་གི་ལས་སྤང་སྦྱོན་
ལམ་མཐུ། །བདེན་ཚིག་ཡོན་ཏན་ཆང་སྦྱོང་དང་། །བག་མེད་གནས་སྦྱོང་དགེ་སེམས་བརྟུའོ། །ཞེས་པ་
ལས།

⁵ འདི་ནི་ཚོས་རྒྱལ་བྱི་མེད་ཀྱན་ལྷན་གྱི་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔྱད་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་མོ།

བརྩ་གཅིག་པ་བརྒྱ་བྱི་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡིང་དོན་ནི།

སྲོག་གཙོད་པ་སྲོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་རེ་ཞིག་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
བྱིན་དུ་གྱུར་པ་ན། ལྟའི་ཡུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤོང་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་ལྟམས་མ་བཟོད་པར། དེ་ལ་
དམག་བཤམས་པས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཐུག། ལྟའི་དཔུང་ཚོགས་རེ་ཞིག་བྲོས་པར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་
གཉའ་ཤིང་གི་རྩེ་མོས་ནམ་མཁའ་སྤིང་གིས་ཚང་བཙས་པའི་ཤིང་ཤུལ་མ་ཡི་ལ་རེག་པས་བྱི་ལྟལ་ལྟམས་
ལམ་དུ་བབ་པར་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་སྡིང་རྗེ་ནས་དེད་དཔོན་ལྷ་ཏ་ཡི་ལ་ལེགས་པར་གཟུར་ཅིག་ཅེས་
གསུངས། ལྷ་ཏ་ཡིས། ཤིང་རྟ་འདི་ནི་སྤྲུང་བརྒྱུགས་ན་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཡང་། དམ་ཡི་
དམག་ཚོགས་འདི་དག་མདོན་དུ་སྤོགས་པས་སོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱི་གྱིས།
རང་སྲོག་བརྒྱབ་ཆེད་གཞན་ལ་གཞོན་པར་མི་རུང་ན་དམ་ཡི་མཚོན་ཐོགས་རང་སྲོག་གཏོར་ཡང་སྤྲ།
དེས་ན་ཤིང་རྟ་སྤྲུང་དུ་སྤོག་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སྤྲུང་བརྒྱུག་པ་ལ། དེ་ཡང་། དམ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེའི་
མཐུ་སྲར་མཐོང་ཞིང་། ཤིང་རྟ་གཡུལ་ངོར་སྤྲུང་ལོག་མཐོང་བ་དང་། ཁར་སྤྱིན་ནག་པོ་རྒྱུང་གིས་གཏོར་
བ་བཞིན། སྤྲུག་ནས་བརྟུན་ཤིང་རབ་དུ་མཐུགས་པར་བྱེད། བདག་གི་དམག་ཚོགས་ཕམ་ཡང་
སྤྲུང་ལོག་ཅིང་། དམ་ཡི་དམག་ཚོགས་ལམ་ནི་བཀག་སྡེ་ཐེན། ཤིང་རྟ་སྤྲུང་གྱུར་ཡང་རབ་དུ་དཔལ་
སྤིང་པས། དམ་རྣམས་དཔལ་ནི་རབ་དུ་བཀོང་བར་གྱུར། ལྷ་མོན་གཡུལ་དེ་ཕམ་པར་གྱུར་མཐོང་
ནས། ལྷ་དབང་དཔུང་ཡང་དེ་ནས་སྤྲུང་ལོག་གྱུར། ཞེས་ལྟའི་རྒྱལ་སྤིང་དང་སྲོག་ཀྱང་བོར་ཏེ་ཡུན་རིང་
པོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལོངས་སུ་བསྐྱངས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བརྩ་གཉིས་པ་བྲམ་ཟེ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡིང་དོན་ནི།

མ་བྱིན་ལེན་པ་སྲོང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་སྲོན་བྲམ་ཟེ་རིགས་རུས་སྤོང་ཚུལ་བཟང་པོ་ཞིག་
དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེས་སུའི་ལྷན་བྱ་བ་དང་། སྤྲུ་མཚམས་དབྱེ་བ་དང་། བཙམ་པའི་ཚོག་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པར་ལོངས་སུ་སྐྱངས་ནས། རིག་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རིགས་བཙུན་པ་ཐོས་པ་ཆེ་བའི་སྤྲུ་མ་ཞིག་ལ་
བཙམ་རོ། །དེ་ནས་སྤྲུ་མས་སྲོབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བརྟག་ཆེད། སང་གི་དུས་ཚོད་དག་ཏུ་
བདག་ཉིད་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བཟུལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱུད་ཚོ་རྒྱ་བ་ཚོས་སུ་
བཤད། །འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ལོར་མེད་རྒྱུད་པའི་མཚོག་ །དེ་བས་གཞན་ལོར་མ་མཐོང་སྤང་བར་

ཀྱིས། །ཞེས་པ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་སློབ་མ་གཞན་དག་གིས་དེ་ལྟར་མ་རིག་ཀྱང། རིག་པ་བཞིན་དུ་
ལས་ལེན་ནས་མཉམ་པའི་ཚེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ངོ་ཚ་བས་མགོ་སྐྱོད་དེ་ཅང་མི་སྐྱ་བ་ལ། ལྷ་
མས་ཅི་ཉེས་ང་རྒྱད་པ་ལ་མི་བཟོད་དམ་སྐྱས་པས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས། སྐྱུ་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་
སྤྲིག་པ་སྤྱད་དུ་རུང་བ་ནི་གང་ཉའང་མ་མཆིས། ལྷ་དབང་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཚ་བོར་ནས་ནི། །ཡིད་ལ་ཚོས་དང་
འགལ་བར་བྱེད་པ་བས། །སྤྱོད་མེད་སྤོད་ཐོགས་གོས་ངན་སྤོན་ནས་ནི། །དབྱ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་འབྱོར་པ་མཐོང་
ཡང་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་མཁའ་པོ་ལྷ་མ་དེ་སྤྱིང་རབ་དུ་དགའ་ཞིང་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས།
བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །བྱམ་བེ་ཚེན་པོ་ལེགས་སོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཆེད་རང་
གི་ཚོས་ལམ་འདོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བརྩམས་པ་ཚུལ་བྱེད་མའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ནི།

འདོད་ལོག་སྤོང་བར་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཞེན་པ་གཏོང་བ་དང། ཉེ་
བར་ཞི་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་འཕགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་
བརྩོན་པའི་ཡུལ་གི་པི་པའི་རྒྱལ་པོར་འཁྲུངས། དེ་ལ་དེའི་སློན་པོ་ཞིག་ལ་བུ་མོ་མངོས་མ་ཇི་སྲིད་མཐོང་
བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཆགས་པས་ལྷ་བ་རྣོག་དུ་མི་རུས་པས་མིང་ལ་ཚུལ་བྱེད་མར་བཏགས་པ་དེ། སློན་
པོས་རྒྱལ་པོའི་བརྩོན་མོར་འབྲུལ་བ་ལ། རྒྱལ་པོས་བུ་མེད་མཚན་ཉིད་ལ་མཁའ་པའི་བྱམ་བེ་རྣམས་
ལ་འོས་མིན་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱུལ་པར། བྱམ་བེ་དག་ཀྱང་ཚུལ་བྱེད་མ་མཐོང་བས་ཡིད་རབ་དུ་
འཕྲོག་ དེ་ནས་དེད་ག་གིས་བསམས་པ། འདི་ནི་བྱང་བཞིན་བཟང་ཆེ་བས་རྒྱལ་པོའི་སེམས་ཚུལ་ནས་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་དོགས་ནས། བརྩོན་མོར་འོས་པ་མིན་རྒྱལ་ཞུས་པ་བཞིན་རྒྱལ་
པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛོད་གནང་བ་ལས། ཚུལ་བྱེད་མ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སློན་པོ་ཨ་མྱི་ལྷ་ར་ཀ་ལ་བྱིན་
འོ། །རེ་ཤིག་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཡུལ་ཁམས་སུ་ཤིང་རྟེན་ཆེ་བས་ནས་མེ་ཏོག་གི་དུས་སྟོན་ལ་བྱོན། དེ་ལ་
ཚུལ་བྱེད་མ་གཟིགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་འཕྲོག་ འདོད་ཆགས་ཀྱི་བརྟན་པ་མེད་པར་སྤྱིང་སྤོར་བ་བཞིན་དུ་
གྱུར་ནས་ཁ་ལོ་བ་ལ་གསང་སྟེ་དྲིས་པས། ཚུལ་བྱེད་མ་ནི་གཞན་གྱི་བདག་དབང་ཡིན་པར་མཁྱེན་ནས།
གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་ཡིན་པ་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བརྟན་པ། །དེ་ནི་ཚུལ་ཏེ་ངོ་ཚ་དང། །བྱལ་བ་
བཞིན་དུ་གཉིད་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས། འདོད་པས་ཚུལ་བའི་མཐུས། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་སེམས་

ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་མིག་དང་བཞིན་མདངས་ཉམས་པ་མངོན་པར་གྱུར་བ་སློན་པོས་རིག་ནས། དེ་ལ་ད་
ནངས་བདག་ལ་གོད་སློན་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་མུགས་ཚོས་བྱེད་མ་ལ་ཆགས་སོ་ཞེས་མཚིས་ན། བྱེད་
མེད་འདི་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཨ་བྷི་ལྷ་ར་ཀམ་ཡང་ཡང་གསོལ་པ་ལ། རྒྱལ་པོས། དམ་
པ་རྣམས་ནི་པ་རོལ་སྤང་ལ་སོགས། །སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་ནས་བདག་ཉིད་བདེ་མི་སྦྱབ། །ཅེས་པ་སོགས་
གསུངས་ནས་བཞེས་པར་མི་འདོད་པའི་འདོད་ལོག་སྤང་བ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བརྒྱབ་ཞི་བ་ལེགས་པར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྤྲེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་ནི།

རག་གི་ལས་སྤོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་སློན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། བཙམ་ལྷན་འདས་དེང་སངས་སུ་ལྷ་
རྒྱལ་ཞེས་ལེགས་པར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་སློང་བ་དུ་རྫོང་། རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་གྲུའི་ཁ་ལོ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། བྱིས་
ཀམ་པར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོར་འདོད་བའི་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་གྲུ་པོ་ཚེའི་ནང་དུ་
འཇོག་པར་བྱེད། དེར་རྒྱ་མཚོ་འཇུགས་པ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱུང་། གྲུ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་གྲོང་གི་ཁར་སོང་
བས་གསོན་དུ་རེ་བ་མེད་པར་ཚོང་པ་རྣམས་ལྷ་སོ་སོར་སྦྱབས་སུ་དོང་སྟེ་སྟེ་རག་འདོན་པའི་ཚོ། བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔའ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་སྦྱས་པ། བདག་ནི་ཤེད་བྱེ་རྒྱུ་ཆད་
དུ། །ནམ་ཡང་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ནི། །སློག་ཆགས་རྣམས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །བསད་པར་བདག་ནི་
ཡོངས་མི་ཏེ། །བདེན་པའི་ཚིག་ནི་འདི་དག་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་མཐུ་དག་གིས། །རྒྱ་
མཚོའི་གྲོང་དུ་མ་སོང་བར། །སྤྱ་འདི་བདེ་བར་སྦྱར་ལོག་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པས་གྲུ་དེ་སྦྱར་ལོག་པ་
མཐོང་ནས། ཚོང་དཔོན་རྣམས་ལ་མཚན་ཆེ་ཞིང་གསུམ་པ་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་
ནོར་བུ་བེ་རྒྱུ་དང་ཨི་རྒྱ་ལྷོ་སྟེ་དབང་སྟོན། གསེར་གཡུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ལྷན་དུ་རང་ཡུལ་དུ་བདེ་
བར་ལོག་པར་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བཙམ་ལྷ་པ་ཉ་རུ་སྤྲེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་ནི།

སློན་ལམ་གྱི་མཐུས་བསྟན་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྷན་འདས་མཚོ་མི་ཚེ་བ། མེ་ཏོག་སྤྲ་
ཚོགས་དང་། བྱ་ཀ་རན་དབ་སོགས་ཀྱིས་མཛོས་པར་བྱས་པ། འགམ་དུ་ཤིང་སྤྲ་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་

མཚོ་ནང་ཉེ་ཆུལ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཉ་རྒྱལ་ས་བདེ་བར་བསྐྱེད་པར་མཛོད་དོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་
 སེམས་ཅན་རྣམས་སྐལ་བ་མེད་པས། ཆར་མ་བབས་པར་མཚོ་དེ་གང་བར་མ་གྱུར་པ་དང། དཔྱིད་ཀྱི་
 དུས་ཀྱི་ཉི་མས་ཚུན་བསྐྱེད་པར་བྱས། ཚུའི་ལྷག་མ་འདི་བསྐྱེད་པར་ཞི་ལྷོ་ལྷོ་བྱེད་ན་རུང་སྤམ་དུ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན། བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་འབའ་ཞིག་གིས་པན་ཐོགས་པར་
 གཟིགས་ནས། སྤྱིང་རྗེས་སེམས་གདུངས་པར་བྱུགས་ནས་ཞེས་ལྷུང་སྟེ། གནས་དུ་བལྟས་ནས་སྤྲོས་པ།
 རབ་དུ་ཐོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །བསམས་བཞིན་སྟོག་ཆགས་བསད་པར་མི་དྲན་
 ཏེ། །བདེན་པ་འདིས་ནི་ལྷ་ཡི་ཆུལ་པོ་རྣམས། །ཆར་པ་འབེབས་ཤིག་མཚོ་ནི་གང་བར་གྱུར། །ཅེས་
 གསུངས་མ་ཐག་དུས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིན་ནག་པོ་ནི་འཁྲིག་སྟོག་འགྲུ། །འབྲུག་སྐྱ་སྟོན་པོར་བསྐྱེད་པར་
 ཆར་བབས་པས་མཚོ་གང་བར་གྱུར་ཏེ། བྱ་ལྷ་ཉལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིད་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཆར་ཆད་དུ་དོགས་ནས། ཆར་སྤྱིན་ལ་སྤྲོས་པ། ཆར་སྤྱིན་འབྲུག་སྐྱ་ཟུང་བ་
 ཅིང་བརྟན་པ་སྟོགས། །ལ་རྣམས་རབ་དུ་དགའ་བ་མེད་པར་མཛོད། །སྟོག་རྒྱུན་འབར་བར་འགྱུར་བའི་
 འོད་ཟེར་ཅན། །ཆར་པའི་རྒྱུན་རྣམས་རིན་ཆེན་འདྲ་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷ་ཡི་དབང་པོས་ཐོས་
 བས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། དེའི་མདུན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འོངས་ནས་མགྱུ་བར་བྱས་ཏེ་སྤྲོས་པ། ཆར་སྤྱིན་
 འབྲུག་སྐྱ་སྟོན་པ་རབ་སྟོགས་ཤིང། །བུམ་པ་བརྟུང་བ་བཞིན་དུ་གང་འབབ་པ། །འདི་ནི་ཉ་དབང་མཐུ་
 ཆེན་ལྷོད་ཉིད་ཀྱི། །བདེན་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བརྟུང་ག་པ་བྱ་སྟོག་པའི་ཐུ་གྱུར་སྤྱིས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ནི།

བདེན་པའི་ཚོག་གིས་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
 དཔེན་པའི་གནས་ཞིག་ཏུ་རྩ་དང་ལྷུམ་བུ་སྟུག་པོའི་ནང་དུ། སློང་འི་སྤྱུབས་ནས་བྱུང་སྟེ་ཞག་གངས་མང་
 པོ་ནི་མ་ལོན། རབ་དུ་རིད་པའི་ཐུ་གྱུ་མང་པོའི་སྤྱིན་དང་ལྷན་དུ་གནས་སོ། །ལ་མས་སྟོག་ཆགས་ལྷེར་ཏེ་
 འོངས་པ་ནི་ཟུང་མི་བརྟུབ་པ་དང། ལྷུའི་ས་པོན་དང་ཤིང་སྤྱི་འབྲས་བུ་ལྷེར་ཏེ་འོངས་པ་དེ་རང་བཟོ་བས།
 ལུས་བརྟན་པར་མ་གྱུར་པ་དང། འདབ་ཤོག་ཀྱང་མ་ཚོགས་པར་གྱུར། ལྷུ་གྱུ་གཞན་རྣམས་ནི་འདི་
 ལྟར་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་ལ་མི་འཛེམས་ཤིང། ཐམས་ཅད་ཟུང་བས་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐབས་ལ།

གནས་དེར་ནགས་མེ་ཆེན་པོས་འཚོག་སྟེ་འཇིགས་པའི་འུར་སྐྱའི་སྐྱོག་མེ་སྟེ་གཡོ། མེ་སྟག་རབ་ཏུ་
འཕྲོ། རྒྱང་དྲག་པོས་བདས་པས་ཚུ་སྟུག་པོ་ལ་མཆེད་ནས་ཚང་དང་ཉེ་བར་འོངས་པས་ཕྱ་གྲུ་དེ་ནམས་
འཇིགས་ཤིང་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་ལྟ་བུར་འཕུར་ཏེ་དོང་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་ཉམ་
ཚུང་བ་དང་། འད་བ་ཤོག་མ་རྫོགས་པས་འཕུར་བར་མ་བརྩམས་པར། ཚོག་འཇམ་པོས་སྦྱས་པ།
བདག་གི་རྐང་པའི་མིང་དོན་མེད་ཅིང་འད་བ་མ་མེད། །བདག་གི་པ་མ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུག་ནས་
བྱེད། །ཁྱོད་ལ་མགོན་བྱར་རུང་བའང་འདི་ན་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་བས་མེ་ཁྱོད་འདི་ནས་སྦྲར་ནི་ལོག་པར་
རིགས། །ཞེས་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་ཚོག་གིས་སྦྱས་པས། མེ་དེ་ཚུ་ཆེན་པོས་པ་བཞིན་དུ་
དེ་མ་ཐག་ཞི་བར་གྱུར་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བརྩུབ་དུན་པ་བུམ་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྱིང་དོན་ནི།

ཆང་སྦྱོང་བ་བརྩུན་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཙུག་ལྟན་འདས་ནི་གཞན་ལ་པམ་ཅིང་བདེ་བར་བྱེད་པ་
ལ་དགའ་བ། སྦྱིན་པ་དང་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་སྤེལ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་རེ་
ཤིག་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་དུ་གྱུར་ཏེ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉུལ་བའི་ཚོ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇའ་པོ་ཞེས་བྱ་
བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའི་སྦྱོན་གྱིས་སྦྱོན་པོ་དང་འབངས་སུ་བཅས་པ་
ཆང་འཕུང་བ་ལ་དགའ་བར་གྱུར་པའི་ཆང་འཕུང་བ་ལ་སྦྱོན་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་
ལ་སྦྱིང་རྗེས་མི་བཟོད་པར། གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བ། སྐྱའི་ཐོར་ཚུགས་ཅུང་ཟད་
རྩུབ་ལ་འབྱེལ་བ། གོས་ལ་ཤིང་ལྷན་དང་རི་དྲགས་པགས་པ་སྦྱོན་པ། གཟི་བཞིན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཏུ་
མངོན་པར་སྦྱུལ་ནས། ཆང་གིས་གང་བའི་བུམ་པ་ལག་པ་གཡོན་པར་ཐོགས་ཏེ། དེར་ཐམས་ཅད་
མཇའ་བའི་རྒྱལ་པོ་འབངས་འཁོར་འདུས་པའི་མདུན་དུ་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་ཏེ་འདུག་པ་ལ། དེར་
འདུས་མི་རྣམས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་རབ་ཏུ་གྱས་པས་ལངས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། བུམ་པ་དེ་ནང་རྗེ་
ཡོད་ཀྱི་བྱི་བ་ལུས་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བ། བུམ་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལས་ཉོ་བར་གྱིས་
དང་། འདི་ནི་རྒྱ་དང་ཞོ་དང་དར་བའམ་སྟེགས་རྩུས་གང་བ་མིན། །གོ་སར་བྱི་ཞིས་ལུ་བའི་ཆང་དང་མར་
གྱིས་གང་བའང་མ་ཡིན་ལ། །ཀྱུ་ལྷ་དང་སྦྱིན་མེ་རྩེ་འོད་འདྲ་བའི་འོ་མས་གང་བའང་མིན། །སྦྱིག་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གང་བའི་བུམ་པ་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཉན། །གང་ཞིག་འཕུང་ན་སྦྱོས་ཏེ་དབང་མེད་

པར། བཅའ་ཤེས་ལ་འཛིན་བར་བྱེད། རོར་གྱི་བདག་པོ་དག་ཀྱང་ལྷན་དུ་གསོད། བཅའ་
བཟླ་ག་དེ་ནི་བྱམ་པ་འདིར་ལྷུགས་སོ། ཞེས་དང་། ཆང་དེ་ཉུང་དུ་འདྲུང་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་
ནི། མི་ཡི་གནས་སུ་སྦྱེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ཉམས། བཀའ་གིས་བྱིས་ཀྱང་མནར་མེད་འབར་བས་
བསྐྱེད་པར་འགོ། ཡི་དུགས་ཡུལ་དང་དུད་འགོ་དམན་པར་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་ཆང་གི་ཉེས་པའི་སྐོར་གསུངས་པ་དེས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཚོ་ག་རྣམས་སྤིང་ལ་བབས་ཏེ་ཆང་འཕྲུང་བའི་ཉེས་
པ་ཁོང་དུ་རྒྱུན་ནས། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གཤོག་མངའ་འབངས་བཅས་སུ་བ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། ཡུལ་
གྲུ་མཚོག་ལ་སོགས་པའང་རམི་འདོད། ལྟ་དབང་ཡིན་རྒྱལ་པོས་ཤེས་པར་བྱོས། བཅའ་པར་སྦྱོལ་
མཚོད་པར་བྱ་བ་ནི། བསྐྱོ་བའི་ཚོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། བྱུགས་དང་དཔལ་གྱི་ལམ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། ཚོར་བས་གཞན་ལ་བདེ་བ་དེ་ཡང་འབྲོག། ཚེས་པ་སོགས་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་འབངས་ལེགས་
པའི་ལམ་ལ་བཀོད། བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་
རབས་ཏེ་བཅུ་བདུན་པའོ།།

དེ་ལྟར་བྱམ་པའི་སྦྱེས་པའི་རབས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཚོག་གིས་ཆང་གི་བྱམ་པ་ཐོགས་ཏེ་འགོ་
དོན་མཛད་པས་ན་དེ་ལྟར་བྱ་བའོ།།

བཙོ་བརྒྱུད་པ་རྒྱལ་རིགས་ཕུག་པོར་སྦྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤིང་དོན་ནི།

བག་མེད་པ་སྦྱོང་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་རེ་ཤིག་རྒྱལ་རིགས་
ཕུག་པོའི་འཚོ་བའི་རྒྱལ་དང་སྦྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དཔལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། འཛིག་རྟེན་པས་
མངོན་པར་བཀྱར་བའི་ཁྲིམ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས་ནའང། སྦྱོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གོམས་པས་ཁྲིམ་ན་གནས་
པ་ཚོས་དང་འགལ་བ་རབ་ཏུ་གཟིགས་ནས་གནས་པར་མི་འདོད་པའི་ཚོ། བཅའ་གཉིས་འདས་པས་སྤིང་
མི་དགའ་བར་གྱུར་ནས། ཁྲིམ་གྱི་རྩལ་ལོར་ཡུལ་མི་དང་ཉེ་འཁོར་ལ་གནང་། རང་ཉིད་དབེན་པར་
བསྐྱེད་པ་མའི་མཛོད་པོས་ཤེས་ནས་དེའི་དུང་དུ་འོངས། ཚོས་ལ་གནས་ཀྱི་ལྷན་པར་མེད་རྒྱལ་ལུས།
ཁྲིམ་དུ་འདོད་བར་གསོལ་བ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས། བཙོ་བར་འདྲ་བའི་ཁྲིམ་ལ་ནི། བཅའ་ཡང་
བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག ལྷུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། ཁྲིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་ཚེ། ཞེས་
དང་། དེ་གས་དང་རྒྱལ་གཏེ་ལྷུག་སྦྱུལ་གྱི་ཚང་། རབ་ཏུ་ཞི་ལ་དགའ་བའི་བདེ་འཛིག་པ། ལྷུག་

བསྐྱེད་མི་ཟད་མང་པོའི་གནས་ལྗེས་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ། །ལྷོ་དང་འདྲ་བར་སྤྱོད་ཞིག་གནས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་
མོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚོག་གིས་མཛོད་པོ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

བརྒྱུད་གྲུ་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ནི།

དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་ཤིག་བྲམ་ཟེའི་
རིགས་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱས་པ་སྦྱོན་མེད་པའི་བཟང་ཚང་ཞིག་ལ། ལུ་པོ་དུག་དང་སྲིད་མོ་བཅས་སྤྱན་
བརླན་གྱི་སྤྱོད་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོ། དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ན་པ་མ་གཉིས་འདས་པ་དེའི་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་
གཏུངས་ཏེ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཕྱི་ལོ་འདས་པ་དང་། ལུ་པོ་དེ་དག་པོས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཚུལ་སྤྲོས་པ་ལ། སྤྱན་བརླན་པོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པས་དཀའ་
ཐུབ་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་དེ་དག་གི་གོགས་པོ་གཅིག་དང་། བྲན་མོ་སྤྱི་དེ་ལོ་ཞིག་
ཀྱང་སྤྱི་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་དག་མཚོ་གཙང་ཞིང་སྤྱོད་པོའི་འབྲམ་དུ་རྩ་ཤིང་མེ་ཏྲོག་ལོ་འདབ་འབྲས་
བུ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་དགོན་གནས་ལྷན་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཤིང་ལོའི་སྤྱིལ་པོའི་ནང་དུ་མོ་མོར་བར་མི་ཉེ་
བར་བྲམ་ནས་བརྒྱལ་ཞུགས་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོར་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱོད་དང་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྲན་མོ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་
གྲུས་ཤིང་སྤྱི་དེ་བས་དེ་བཞིན་གཡོག་བྱེད། མཚོའི་ནང་ནས་པདྨའི་རྩ་བ་བཏོན་ཏེ་དེའི་ལོ་མ་ཆེན་པོ་ལ་
ཆམ་ཉམ་པར་བཀོད་པ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་བྲངས་ནས་རང་རང་གི་ཤིང་གི་སྤྱིལ་པོར་ཚོས་བཞིན་དུ་
ཐོས། ཚོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་མ་གཏོགས་པར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཟླ་བར་མི་འདོད། དེ་ལྟར་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་སྦྱོད་ཚུལ། བསམ་གཏན་ལ་གཞིལ་བས་གྲགས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ལྟའི་དབང་པོས་ཐོས་ནས་དེ་
བརྟམ་པའི་ཕྱིར། བྲན་མོས་པདྨའི་རྩ་བ་ལོ་མ་གཙང་མར་དུས་བསྟན་ལར་ཆམ་ཉམ་པར་བཀོད་པའི་དང་
པོ་དེ་མི་སྤྱང་བར་བྲམ་པ་དེ་མཐོང་ནའང་། དེ་ལ་ལྷོ་བ་མེད་པར་སྤྱར་ལོག་ནས་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་
པར་མཛོད། དེ་བཞིན་ཞག་ལྷའི་བར་དུ་དེའི་པདྨ་རྩ་བའི་སྐྱེལ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མི་སྤྱང་བར་བྲམ་ཀྱང་།
དེ་ལ་ལྷོ་བ་དང་སེམས་འཕྲུགས་པ་མེད་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པོ། །དེ་ནས་ཕྱི་དོའི་དུས་ཤིག་ལ་ཏུང་
སྲིད་དེ་དག་ཚོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུང་དུ་རིམ་པར་ལྷགས་པ་དང་། དེའི་ལུས་རབ་
ཏུ་རིད་ཅིང་བཞིན་གྱི་མདངས་ནི་ཉམས་པས་རྒྱ་བྱིས་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་རྗེས་བཞིན་བཤད་པ་ན།

དེདག་སེམས་དང་མི་ལྡན་ནའང་། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་བརྩོན་པ་ཡིན་
 པས། གཞོད་པའི་ལན་ལ་རུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་མནའ་བོར་བ། བམ་ཟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བ་སུས་ཁྱེར་
 བ། །འབྱོར་པའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པའི་ཁྱིམ་བདག་དང་། །རྒྱུང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བའང་རྟེན་པར་
 ཤོག། །བྱ་དང་ཚ་བོ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་ཤོག། །ཅེས་པ་སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་
 ཚིག་འདེབས་པ་དང་། དེར་འདུས་གཞོད་སྦྱིན་དང་རི་དྲགས་གྲང་པོ་ཆེ། སྤྱི་ཏུ་དག་གིས་གཏམ་དེ་ཐོས་
 བས་རོ་ཚ་ཞིང་མནའ་བོར་བར་བྱེད་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེདག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇམ་ཞིང་དུལ་
 བ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཟབ་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྦྱས་པ། གང་གིས་མ་བརྒྱག་པར་ནི་བརྒྱག་ཅེ་
 འམ། །གང་ཞིག་འདི་འདྲར་ཁྱེད་ལ་དོགས་གྱུར་པ། །འདོད་པ་ཡིད་འོང་ཅི་བདེར་སྦྱུད་ནས་སུ། །ཁྱིམ་
 བ་གནས་བཞིན་འཚིབ་པའི་དུས་བྱེད་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་ལ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་རང་
 གི་གཟུགས་རི་བཞིན་པ་ཏུ་སྤོང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དུང་དུ་བརྟན་ནས། བསྐྱའི་ཅ་བ་སྦྱས་པའི་རྒྱལ་སྦྱས་པ་
 དང་། བསྟོད་ཅིང་རབ་ཏུ་གྱས་པར་བྱག་འཚལ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱང་བར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་ཏུང་
 སྤོང་གཡོག་འཁོར་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བརྟན་པ་ནི། ར་དང་ཤུ་ར་དུ་ཉིདེ་བྱ། །མོ་ཏུ་གལ་བུ་དང་
 འོད་སྲུངས་དང་། །གང་པོ་མ་འགགས་ཀུན་དགའ་བོ། །དེ་ཡི་ཚེན་སྦྱུན་དུ་གྱུར། །སྲིང་མོ་ལྷུང་ལ་
 མདོག་ཡིན་ནོ། །བམ་མོ་ཀུཔ་ཇ་ལྷུང་ཏར། །བམ་པོ་ཁྱིམ་བདག་མཛེས་པ་ཡིན། །གཞོད་སྦྱིན་རི་བོང་
 བདེ་བ་ཡིན། །གྲང་པོ་བ་རི་ལེ་ཡ་ཡིན། །སྤྱི་ཏུ་ནི་སྤང་ཅེ་འབྲལ་བ་ཡིན། །བརྒྱ་བྱིན་ནག་པོ་འཚར་ག་
 ཡིན། །སྦྱེས་པའི་རབས་ནི་དེ་ལྟར་བཟུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་ཞིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

ཉི་ཤུ་པ་ཚང་དཔོན་དུ་སྦྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྱིང་དོན་ནི།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཞིམས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་སྟོན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྦྱིང་རྗེ་ལྡན་ཞིང་སྦྱིན་གཏོང་ཆེ་བས་ནོར་གྱི་འབྱོར་པ་ཆེ་བ། ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚང་དཔོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་བྱ་མོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱང་
 མར་བསུས་པ་དེ། རེ་ཤིག་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་འོངས་པ་ལ་མགྲོན་པོའི་བཀུར་སྦྱིདེ་བྱ་བ་བྱས་ནས།
 རྒྱལ་པོ་རང་གི་བྱ་མོར་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐབ་ཁྱོད་ལ་བྱམས་སམ། རིན་དུ་གཞོའམ། མི་བདེ་བ་ལྷ་ཡོད་དམ་
 ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བྱ་མོས་གཙོ་བོ་བསྐྱུངས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཞིམས་དང་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོད་རྒྱལ་ནི་

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་དེ། མ་ནི་རྣ་བ་མི་གསལ་ལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
སྐྱེ་ཞིག་ཐོས་པས། བདག་གི་མྱ་ག་པ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྟུང་ནས། སྐྱེ་བཟུང་འདོན་ཞིང་
རྒྱུད་ལྷུང་སྟེ་དུས་པ་ལ། བྱ་མོས་ཁྱིམ་ཐབ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཏམ་ཐོས་ནས་སྐྱེ་བཟུང་འདོན་ཅིང་རྒྱུང་
སྟེ་དུ་བ་ཁྱིམ་མི་གཡོག་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས་པར་གྱུར། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་
པོའི་ཕོ་བྱང་ནས་སྤར་ལོག་སྟེ་རང་གི་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན། མི་མང་པོ་འདུས་པ་མཐོང་ནས།
གཡོག་པོ་ལ་དྲིས་པས། དེ་ཡིས། རྫོ་བོ་འབྱོར་པའི་ཁྱིམ་སྤངས་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་ཐོས་ནས་
ནི། སྐྱེ་བོ་འདི་དག་གང་ཞིག་ནི། བྱམས་པའི་དབང་གིས་འདུས་པར་གྱུར། ཚེས་ལྷུས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་ཨེ་མའོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེ་ལྟར་བདག་ལ་རེ་བ་ནི་ལེགས་སོ། །བདག་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བྱའོ་སྟུང་ནས་སྤར་ལོག་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་འོངས་ནས། བདག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འཚོལ་ན་གནང་
བར་རིགས་སོ། སྐྱེ་བོ་ལྷ་འཇགས་ཀྱིས་པའི་མཆིམ་ཚན་དག་གིས། བདག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་
ཅེས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟར་འཚོལ་ཞེས་ལྷུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་དེ་ཙམ་གྱིས་རེད་དོར་བར་མི་རིགས་ཞེས་
སྟུང་གྱང། དེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྒྱལ་པོས་གནང་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་འགྲོ་ཆས་པ་
ལ་མཛོད་བཤེས་ཉེ་འདུ་འཁོར་ཚོགས་ཀྱིས་རི་ལྷར་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང། བརྒྱུག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་སོང་བ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བཅུ་ཚན་ལ། ཚིགས་བཅད་རྒྱུད་པས་མདོར་བསྟན་པ་དང།
དེའི་བཅུད་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་རང་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། སྐྱེ་ཏུ་དང་རི་དྲགས་ཤར་
ཟ། རྩུ་སྐྱེ་ཏུ་རྒྱལ་བཟོད་པ་སྟེ། ཚངས་པ་སྤང་ཚེན་དེད་ག་བཅུ། ཞེས་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་སྟོར་གྱི་
མཛོད་པ་བཅུ་འོ།

དེའི་བཅུད་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང། ལོ་ཉེས་ཉེན་དམན་མི་ལོག་ལྟ་བུ་སྤང། གཞོན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་
དང་བཟོད་པ་དང། སྐྱུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་དང་གཞན་དོན་བྱེད། གཞོན་ལ་མི་སྟུང་ཚོས་སེམས་
གཞན་དོན་སྦྱོར། ཞེས་བཟོད་པའི་ལེུ་བཅུ་ལས།

ཉེར་གཅིག་པ་གཙུག་ཕྱད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ནི།

ཚོ་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཆེན་པོ་འཇིག་
ཉེན་ནང་ཀུན་གྱིས་ལྷ་བཞིན་བཀུར་བ་གཙུག་ཕྱད་ལྟར་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང། འཇིག་ཉེན་ཚོ་
གའི་ལས་སུ་འདྲུས་ཟིན་པའི་དུས་དེར། ཚོ་རབས་སྤྱི་མཐར་འབྱུང་བ་ལ་གོམས་ཤིང་ཚོས་ལ་
སེམས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཁྱིམ་ལ་གནས་པ་ལ་དགའ་བར་མ་གྱུར་པར། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བཟང་པོ་
བྲེགས། གོས་དུར་སྐྱིག་ནི་ཤོན། ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལྷགས་ནི་པོར། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འདུལ་བ་དང་སྟོམ་པའི་
དཔལ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཚོ། དེའི་རྒྱུང་མའང་སྐྱ་བྲེགས་ཏེ་གོས་དུར་སྐྱིག་ཤོན་པ་སོགས་རབ་བྱུང་
གི་ཆས་ཤོན་ཏེ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱུར་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས། རྩོད་བྱུང་མེད་ན་མས་ནི་དགོན་
པའི་གནས་ན་འདུག་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་ལ་སྤྱད་དུ་ལྷོག་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེས་དེའི་ཕྱི་
བཞིན་དུ་འགོ་བར་ཡིད་དམ་བཅས་པས་སྤྱི་ལྷོག་ཏུ་མི་རུང་བར་དེའི་ཕྱིས་བཞིན་འབྲངས་ཏེ། ཉམས་
དགའ་བ་ཤིང་སྤོན་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ནགས་ཚལ་ཞིག་གི་ནང་བསམ་གཏན་བྱེད་ཅིང་འདུག་
གོ། དེ་ནས་ལུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་དེ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་ཚལ་ལ་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་སོང་སོང་བ་ལས་ས་
ཚོགས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དུང་དུ་དགའ་བའི་གཏམ་བུས་ནས་དེ་དང་ཉེ་བའི་ཚོགས་
གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། དེས་བྱུང་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཐོང་ནས་ཡིད་འཕྲོག་པས་སྤྱིང་ཆགས་པར་གྱུར་
ཏེ། འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུང་མ་ཡིན་ཡང་འཕྲོག་པའི་ཐབས་བསམས་ནས། དགའ་བྱབ་ཀྱི་མཐུ་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རྒྱུང་མ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་དུ་རུང་ངམ། རྩོད་ཀྱི་རྒྱུང་མ་འདི་ལ་འགའ་
ཞིག་གིས་གཙོས་ན་ནི་གཤེ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས། བརྒྱགས་པས་
བསྐྱེམས་སམ་གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པར། །བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འདིར་བྱུང་ན། །ས་རུལ་སྐྱུག་པོ་
ཆེར་གྱིས་མནན་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་གསོན་བཞིན་དེ་ནི་ཡོང་མི་གཏོང་། །ཞེས་གསུངས་པས།
རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་འདི་ནི་རྒྱུང་མ་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་པ་འདུག་པས་དགའ་བྱབ་ཀྱི་མཐུ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། བྱུང་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཤིང་རྟོའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་སྟེ་སོ་བྲང་དུ་ཁྱིད་པ་ལ། བྱང་

༦ ཡོང་ལེ་ཞེས་པའི་རྟོག་བསྐྱེས་ཏེ། དེས་པར། རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ། ཚ་བ་ནས་སམ་གཏན་ནས་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་བརྟན་རྒྱུ་ལམ་ཚོགས་མཛོད་ནང་
གསལ།

རྒྱལ་སྐོམས་དཔལ་ནི་དེལ་ལྷོ་བ་མེད་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོས། ཉོན་མོངས་མ་དེ་མཐོང་
བཞིན་སློགས་གྱུར་གྱང། མཐུ་མེད་ལྷུ་ནས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འདུག །དེ་བས་རང་གི་མཐུ་ཚལ་བསྟན་
པར་གྱིས། །དཀའ་ཐུབ་གནས་པའི་གཟི་བརྗིད་བསགས་པའང་སྟོན། །ཞེས་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་སྐོམས་
དཔལ། གང་ཞིག་བདག་ལ་གཞོན་པར་བགྱིད་པ་དེ། །གཡོ་བཞིན་ཏུ་ཡང་བདག་གིས་ཡོང་མ་
བཏང་། །བདག་གིས་མངོན་སུམ་ཏུ་ཡང་ཞི་བར་བྱས། །དེ་བས་བདག་གི་ཡིད་དམ་བཅས་བཞིན་
འགྱུར། །ཞེས་པ་སོགས་གསུངས་པས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དྲུང་དྲུང་
བསྟོན་ནས་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྤྲིག་པ་བྱས་པའང་བཤགས། བྱད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
དེལ་འང་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་སྤར་བཏང་བར་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡན་ལག་གོ།

ཉེར་གཉིས་པ་ངང་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་ནི།

ཉེན་དམན་ཡང་བཟོད་པ་ལས་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སྐོམས་དཔལ་ནི་
མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ངང་པའི་ལྷ་ཆེན་པོའི་བདག་པོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་
པའི་ཚོ། དེའི་སློན་པོ་ངང་པའི་སྡེ་དཔོན་རིག་པ་མཁས་ཤིང་དྲན་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ངང་པའི་ཚོགས་དེད་ག་རྗེས་སུ་བསྐྱུངས་པས། དེའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་ལྷབ་པར་
གྱུར་པ་ཡུལ་ལྷ་རྩ་ཉེ་སྤྲིང་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་ཐོས་ནས། དེ་གཉིས་བཟླ་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་
པོའི་སྤྲིང་མོས་ཚལ་ནང་རབ་ཏུ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་ལྷ་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཏུ་བཅུག་
པ་དེལ། བྱ་རྣམས་རིམ་པས་འཁོར་ཞིང་རང་གི་བྱིམ་ན་མཆོས་པ་བཞིན་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་
དང་ལྷན་པོ་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། ངང་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཟླ་བར་འདོད་དེ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་
ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤོང་མ་ཐོད་ནས་དེར་དོང་དོང་བ་ལ། དེ་ནས་
མཚོ་དེ་བསྐྱུང་བར་བསྐྱོས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས། ངང་པའི་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་
དེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷས་པས། རྒྱལ་པོས་བྱ་གཞོར་བའི་ལས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་བཙལ་ནས་བཟུང་
དུ་བཅུག་པ་དེའི་རྗེས་ངང་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ལ་བྱིན་པ་ལ་ངང་པ་གཞན་རྣམས་དམག་མི་གཡུལ་ངོར་
ཕམ་པ་བཞིན་ཏུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་ལྷ་བར་འཕྱར་ནས་སོང་དོ། །ངང་པའི་སྡེ་དཔོན་སློན་པོ་
བཞིན་བཟང་ནི་བདག་པོའི་དྲུང་ནས་མ་གཡོས་པར་རང་གི་སློག་དང་བྲལ་བར་ཡང་མི་སྐོམས་པར་

གནས་པ་ན། ངང་པའི་བདག་པོས། བཞིན་བཟང་སོང་ཞིག་འདི་ན་འདུག་པར་མི་རིགས། ང་ནི་འདི་
 འདྲར་གྱུར་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲོགས་བྱར་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱས་པ་ལ། བཞིན་བཟང་གིས། བདེ་བའི་ཚེ་ན་
 ཏྟག་ཏུ་ཁྱོད་བཀུར་ལ། །ཉམ་ཉེས་ཚེ་ན་འདོར་དུ་ག་ལ་རུང། །ཞེས་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
 བྱམས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱས་པ་ལ། རྩོམ་པ་དེ་འོངས་ནས་གཉིས་ཀ་རྩིས་ཟིན་ཏེ་སྐྱམ་ནས་བལྟས་པས་
 དེར་གཅིག་ནི་རྩིས་ཟིན་ལ་གཅིག་ནི་མ་ཟིན་པར་བདེ་བར་འདུག་བཞིན་དུ་རིམ་གྲོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་
 མཐོང་ནས། རྩོམ་པས་སྐྱས་པ། བྱ་འདི་རྩི་ཡིས་ཟིན་པས་ན། །འཕུར་ཏེ་འགྲོ་བའི་མཐུ་ཚལ་མེད། །ང་
 ཡང་དུང་དུ་འོངས་བཞིན་དུ། །མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་མི་འགྲོ་འམ། །ཞེས་པ་ལ། བཞིན་བཟང་གིས། ཁྱོད་
 ཀྱིས་འདི་ཡི་རྐང་པ་གཉིས། །རྩི་ཡི་ཞགས་པ་ཆེན་པོས་བཟུང། །བདག་ཀྱང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི། །རྩི་
 བྱི་དེ་བས་དམ་དུ་ཟིན། །ཅེས་སྐྱས་པ་ལ། རྩོམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེར་གྱུར་ཏེ། བ་སྐྱ་ཟིང་ཞིང་ངང་
 པ་གཞན་རྣམས་འཇིགས་ནས་མེད་པ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཏོང་ཞེས་པར། བཞིན་བཟང་གིས། འདི་ནི་
 ངང་པའི་ཚོགས་ལ་བདེ་བ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པའི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཉམས་ཉེས་གྱུར་པ་ལ་
 བདག་རང་གི་སློག་དང་བྲལ་ཡང་གཏོང་བར་མི་ལུས་ཞེས་སྐྱས་པ་རྩོམ་པས་སོས་ནས་ཡ་མཚན་ཆེར་གྱུར་
 པ་དང། རང་གི་སློག་ལའང་མི་ལྟ་བུར་རྩེ་པོ་ལ་སྒྲིང་ཉེ་ཞིང་བྱམས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཟི་བྱིན་བརྟན་ཅིང་
 འཇམ་པོར་སྐྱ་བའི་ཚོགས་དེས། སེམས་དུལ་བར་གྱུར་ནས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྩི་བཀོལ་ཏེ་བཏང་ངོ། །དེ་
 བས་ངང་པའི་སྡེ་དཔོན་བཞིན་བཟང་སྟིང་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་དེ་ལ་འདི་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་བྱས་དོན་
 མེད་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ངང་ངང་པའི་བདག་པོ་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུན་སྲར་སྤུལ་དང། ཁྱོད་ལ་མགུ་
 བར་གྱུར་པའི་འོར་རྣམས་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་བྱས་པས། རྒྱལ་པོས་བྱ་དེ་གཉིས་
 གཟིགས་ཏེ་བྲུགས་ཡིད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ནས་རྩོམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བཅིངས་སྐྱད་ཅིང་མས་པའང་
 མིན་པས་རི་ལྟར་ཟིན་ཅེས་སྐྱས་པ་ལ། རྩོམ་པས། འདི་ནི་བྱའི་གཟུགས་ཅན་ཚོས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
 ལགས། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པར་གྱུར་པ་དང། བྱའི་རྒྱལ་པོ་རྩི་ལས་བཀོལ་བའི་
 དྲིན་གཟོའི་ཕྱིར་སྐྱུན་སྲར་མཚིས་ཞེས་རྒྱལ་པོས་སོས་ནས་དགའ་ཞིང་ངོ་མཚན་ཆེར་གྱུར་ཏེ། གསེར་དང་
 སྤུའི་ཁྱི་སྟེང་བཞག་སྟེ་རིམ་གྲོ་ཆེར་བྱེད་པ་དང། རྩོམ་པ་ལའང་འོར་རྒྱ་ཆེར་བྱིན་ཏེ་མགུ་བར་བྱས། དེ་
 བས་ངང་པའི་བདག་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་བསྐྱལ་ནས་མཐར་ངང་པའི་གཙོ་བོ་དེ་

གཉིས་སྐྱར་བཞེ་བའི་ཞེས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ནི་དུད་འགོར་གྱུར་ཀྱང་སྦྱོད་པ་བརྟན་པར་བསྟན་པའི་
བཟོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ལྟར་བཞིན་བཟང་ནི་གནས་བརྟན་ཀྱང་དགའ་བོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཉེར་གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྱིང་དོན་ནི།

ལྟ་བུ་ལོག་པ་སྤང་བའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། སྔོན་བདག་ཅག་གི་སྔོན་པ་འདི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཀྱང་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། མཐུ་ཙམ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གྲགས་པ་
ཚོགས་མེད་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་མན་གདགས་པའི་ཕྱིར་
གྲོང་དང་ཡུལ་འཁོར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཉེ་འཁོར་དུ་སོང་སོང་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེས་ཐོས་ཤིང་དེ་རྒྱང་རིང་
པོ་ནས་འོངས་པ་ལ་འདོད་པས་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་སྟེ་ཆེར་བྱས་ནས། རང་གི་སྦྱིང་མོས་ཚལ་
ནང་གནས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྤྲོ་མར་བསྟེན་པ་ལ། དེའི་སྦྱོན་པོ་དང་མཁའ་པ་རྣམས་ཕྲག་དོག་གིས་མི་
བཟོད་པར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མ་རྟ་ཡིན་ཚུལ་ལྟས་པར་བརྟེན། རྒྱལ་
པོ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བག་མི་འབེབས་ཤིང་། བཀུར་སྟེ་རྒྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འཁོར་ན་
འཁོར་པ་རྣམས་གྲུས་པ་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ལ་གཡེལ་བར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
འགོ་བར་ཆས་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་འོངས་ནས་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས། བཀུར་སྟེ་རྒྱང་བས་
མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ནང་བར་ཆད་མང་ལ་གཞོད་པའི་དགུ་མང་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་དེ་ནས་
སོང་དོ། །དེའི་རྗེས་ཡུལ་དེར་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་དབང་དུ་ལྷགས་པ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དགའ་ཐུབ་ནགས་སུ་སྦྱུལ་པའི་སྦྱེ་འུ་ཆེན་པོ་དེའི་བགས་པ་བལྟས་པ་དེ་འོན་ཏེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
གི་སྦྱོར་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་སོགས་མགོན་འོངས་པའི་བཀུར་སྟེ་བྱེད། སྦྱེ་འུ་བགས་
པ་འོན་པ་དོ་མཚར་ཆེ་བར་གྱུར་ནའང་སྦོན་པོ་དེ་དག་སྔོན་ཡང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་མི་བཟོད་ཅིང་སྦྱ་
བའི་སྐབས་རྟེན་པས་འཇུག་དཔལ་ཏེ་སྦྱེ་འུ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུར་སོང་བ་ལ་ཞེས་སྐད་པར་གྱུར། དེར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རིམ་པར་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བ། དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོར་འདོད་པའི་
ལྟ་བུ་དན་པ་སོགས་བཀུར་ནས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བརྟུང་དེ་ནས་
མཁའ་ལྗིང་ནས་དགོན་པའི་གནས་སུ་སྤྲོད་ལོག་པར་མཛད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ཉེར་བཞི་པ་སྡེའུ་ཚེན་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་ནི།

གཞོན་བྱེད་ལ་སྤྲིང་བརྗེ་བ་བསྟན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་གངས་
རི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ངོས་ཞིག་ཏུ་སྡེའུ་ཚེན་པོ་གཅིག་སྤར་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོ། མི་ཞིག་བ་པོར་
བ་དེ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཁྲིང་སོང་བ་ལས། ལམ་སྟོར་ནས་ས་ཕྱོགས་དེར་འོངས་པ་དང་། དེར་
བཀའ་ཤིང་སྐོམ་པས་གཏུངས། ལྷ་ངན་གྱི་ཁྲུང་གིས་ལོན་བཞེན་དུ་འདུག་པར། ཤིང་སྤྲིང་དུ་གད་པ་
གཡང་བའི་ཁ་ནང་འདུག་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་ཅིང་སེར་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་མཐོང་ནས། འབྲས་བུ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་འཛོགས་པས་ཤིང་ཆག་ནས་གཡང་སར་སྐྱུང་བར་གྱུར་ན་འདུལ་གཟུགས་ཡན་ལག་ལ་གཞོན་
པར་མ་གྱུར་པོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོར་འོར་ཡུག་བྲག་རིས་བསྐོར་བས་གསོན་དུ་རེ་བ་མེད་
པར་སྡེ་སྐྱེས་པའདོན་པར་གྱུར་པ་སྡེའུ་མཐོང་ནས། གཡང་ས་དེའི་ནང་དུ་ལྷགས་ནས་མི་དེ་རྒྱབ་ཏུ་
ཁྲུང་ནས་སྤྲིང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྡེའུ་ནི་ཁྲུང་ཚེན་གྱིས་ལོན་པས་རེ་ཞིག་གཉིད་ལོག་པར་འདོད་ནས་མི་དེ་
ལ་བསྐྱུང་བར་བཀྲིས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ངན་པ་དེ་ཆགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སློ་ནི་མོངས། བྱེད་པ་རྒྱུ་གཞོ་
ནི་མེད། ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་ཉམས། ཉམ་རྒྱུང་ཡང་རབ་ཏུ་ཆགས་པས་དོ་བ་ཚེན་པོ་ཞིག་བཏོག་སྟེ།
སྡེའུ་མགོ་བོའི་སྤྲིང་དུ་འཕངས་པས། དོ་དེ་རིལ་གྱིས་ཕོག་པར་མ་གྱུར་པར། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་ནི་
བདག་ལ་གསོད་པ་སྲུ་ཡིན་སྟེ་ནས་བཟུངས་པས། དེ་ཉིད་སྤྲིངས་བཞེན་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ།
བཟང་པོ་ཚྭ་ནི་མིར་གྱུར་ཀྱང་། །འདི་འདྲ་བདག་ལ་ཚྭ་གིས་བྱས། །བྱ་བ་ཅི་ལྟ་བསམས་ནས་
ནི། །ཅི་ལྟ་བུར་ཡང་བརྩམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སོགས་གསུངས་ནས། མི་དེ་ནགས་ཚལ་ལ་ལམ་
བསྟན་བསྐྱབ་བྱ་བྱས་ནས་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་དོ། །མི་དེ་ལས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཛེའི་ནད་ཚེན་པོས་
བཏབ་སྟེ་མིའི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡིད་ཚེས་སྲུ་མི་རུང་བ་ཡི་དུགས་བཞེན་དུ་འབྱུངས་པ་དེ་རི་དུགས་
གཞོར་དུ་འོང་བའི་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་རྒྱུ་ལ། ཞིབ་མོར་བཤད་པས་ལས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་
མངོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ཉེར་ལྔ་པ་རི་དུགས་ཤར་བྱུར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྲིང་དོན་ནི།

གཞོན་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་བསྟན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་སྤོན་འབྲོག་
དགོན་པ་ཉམས་དགའ་བའི་གནས་སུ་རི་དུགས་ཤར་བྱུར་སྐྱོབས་དང་མཚོན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནས་

ཞིག་གི་ཚེ། ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྟ་རབ་རྩ་མཚུགས་པར་བཞོན་པ་རི་དྲགས་སྟེག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་
རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་མཐོང་ནས། སྤྲར་ཚོལ་དུ་རུས་ཀྱང་ཚོལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རབ་རྩ་མཚུགས་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བརྒྱགས་ཏེ་སོང་ངོ། །རྟ་བཟང་པོ་དེས་ཀྱང་བསྟེགས་པ་ལ། ལམ་ཀ་ན་གྲོག་པོ་ཞེས་
བྲག་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟ་དེ་མཚོངས་མ་རུས། རྒྱལ་པོ་མཚོན་ཆ་དང་བཅས་པ་དེར་ལྷུང་བ་
རི་དྲགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སྟིང་རྗེ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞོད་པར་མ་གྱུར་
ཏམ། །གཡང་ས་ཟབ་མོ་འདིར་ནི་ལྷུང་བ་ཡིས། །ལུས་ལ་ཆག་གྲུག་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །ཚོད་ཀྱི་
ནད་རྣམས་རྒྱས་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །ཞེས་པ་སོགས་གསུངས་ནས་རྒྱལ་པོ་གཡང་ས་ནས་ཕྱིར་བཏོན།
རང་གི་བྱིས་དུ་ལོག་པའི་ལམ་ཡང་བསྟན་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་པར། རྒྱལ་པོས་མགུལ་
ནས་འཕྲུད་དེ་འཇམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཅིག་རྩ་འགྲོགས་ཏེ་བཞུད་དགོས་སྒྲིམ་པ་ལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔས་དེལ་མགུ་བའི་སེམས་ཀྱིས། དེ་བས་མི་རྣམས་བདེ་བའང་གཞན་ལགས་ན། །རི་དྲགས་རིགས་
དང་མཐུན་པའི་བདེ་བའང་གཞན། །གཡ་ཏེ་བདག་ནི་དགའ་བར་ཚོད་བཞེད་ན། །དཔའ་པོ་ཚོད་ཀྱིས་
ཚོན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཐོངས། །ཞེས་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི་བཟོད་པའི་
ཡན་ལག་གོ།

ཉེ་དྲུག་པ་རི་དྲགས་རུ་རུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན་ནི།

སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་རྩ་ལེན་པར་བསྟན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
འདི་རེ་ཞིག་དགོན་པའི་གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤིང་སྐྱ་ཚོགས་དང་ལྟན་པར་རི་དྲགས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་
གཙོ་བོ། གསེར་བཙོ་མའི་ལ་དོག་དང་འབྲ་བ། སྤྲ་རབ་རྩ་འཇམ་པ། ལུས་ཀྱི་མདོག་ཤིན་རྩ་མཛེས་
པའི་རི་དྲགས་རུ་རུ་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །རེ་ཞིག་ན་འབབ་རྒྱས་མི་གཅིག་ཁྱེད་ནས་སྐད་དུ་ཞིང་འབོད་པ་བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཐོས་ནས། དེ་ལ་སྟིང་རྗེ་དག་པོས་རྒྱའི་འགྲམ་དུ་བཏོན། འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་བསྟན་
ནས་བཏང། དེ་ནས་མི་དེས། མོགས་བྱས་ཤིང་ཕན་བཏགས་པ་ལ་དྲིན་དུ་གཙོ་བོའི་ཕྱིར། བདག་གིས་
ཅི་བཟུང་བཀའ་སྟོལ་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེལ་མགུ་བར་བྱས་ནས། བྱས་པ་དྲིན་
གཙོ་བོ་ནི་དང་སང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་ཚོད་ལ་གདམས་པ་ནི། ཕན་བཏགས་པ་འདི་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་
ན་སེམས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བདག་རྒྱའི་ནད་ནས་ལྷུང་ངོ་ཞེས་སུ་ལའང་མ་ཟེར་ཞིག་ཅེས་སྒྲིམ་

ནས་བཏང་དོ། །དེའི་ཚེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་མི་ལམ་ལ། རི་དྲགས་རུ་རུ་རྩི་ལྟར་མིས་པ་དེ་
 རྙེད་པའི་སྐད་དུ་བཞུགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཚོག་མཉམ་ཏེ། རི་དྲགས་དེ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་རྣམས་ལ་
 ཡུལ་གྱུ་བཙའ་བཙུ་ཚམ་བྱིན་པར་བསྐྱེད་པ་མི་དེས་ཐོས་ནས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་
 བསམས་ཏེ། རི་དྲགས་རུ་རུས་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ནི་བརྗོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་སྐྱོས་པ།
 རི་དྲགས་མཚོག་དེ་གང་ན་གནས་པ་བདག་གིས་འཚལ་ན་སུ་ལ་བསྟན་པར་བསྐྱི་བཀའ་བསྐྱེད་དུ་
 གསོལ་ཞེས་སྐྱོས་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་པ་ཡིད་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་ནས། བཟང་པོ་དེ་ལ་སྟོན་ཅིག་
 ཅེས་སྐྱོས་ནས། རི་དྲགས་གཤོར་དུ་དམག་གི་ཚོགས་ཆེན་པོས་བསྐོས། ལག་ན་མདའ་གཞུ་ཐོགས།
 ལམ་སྐྱ་མི་དེས་ངངས་ཏེ་ཕྱོགས་དེར་ཕྱིན་ནས། རི་དྲགས་རུ་རུ་བག་ཐེབས་ཤིང་འདུག་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་
 བསྟན་པས། ཡིད་རབ་དུ་སྐོགས་ནས་བཟུང་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་སྐྱ་བགྱིས་པའི་མི་དེ་འོ་
 ཤེས་ནས། གྱེ་མ་འབབ་ཆུ་དག་པོས་ཁྱེར་དུས་སྟོང་རྗེ་དབང་གིས་ལྷུང་བ་ལས་འདི་འདྲའི་འཇིགས་པ་
 བྱུང་ཞེས་སྐྱོས་པ། རྒྱལ་པོས་མི་དེ་ལ་སྐྱེད་མིག་དུ་བསྟན་ཏེ། ཀྱེ་ཡེ་ལྟོད་ལྟ་བུ་ཕན་ལན་གཞོད་ཀྱིས་
 འཇལ་བའི་མི་རན་གསོན་དུ་ཅི་ཞིག་རུང་ཞེས་མདའ་བཀའ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་
 པོས་སྟིང་གཞུངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་ལྟར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེར་ཡང་ཕན་
 འདོགས་པ་འོ་མཚར་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྗེ་བསྐྱེད། གསོད་བསྐུ་ལ་སོགས་མི་
 དགའི་ལས་རྣམས་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ཉེར་བདུན་པ་སྟེ་འུའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱོས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟིང་དོན་གྱི།

བཟོད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་སྐྱོས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རེ་ཤིག་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཁོད་སྟེ་མང་པོའི་བདག་པོ་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ། ཡུལ་
 དེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཙལ་གྱིས་ཤིང་ཅུ་གོ་རྒྱའི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་སྟེ་འུའི་དཔུང་ཚོགས་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་
 པ་ལ་སྟིང་རྗེས་རང་གི་ལུས་གཟུགས་སྐྱ་ཐག་བཞེན་དུ་བསྐྱེམས་ཏེ་བརྒྱུངས་ནས། སྟེ་འུ་དེ་དག་འཇིགས་
 པ་ལས་གོལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་དུ་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་དུབ་པའི་ཕྱིར་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་མལ་སྟན་འཇམ་པོ་
 ཞིག་ལ་བཞག་ནས་རྩེ་བཟང་དྲག་པར་གྱུར་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ལ་མཚན་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་རྒྱེན་དྲིས་པས། སྟེ་འུས་
 བདག་རང་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བྱས་ཞེས་པ་ལ། ཡང་རྒྱལ་པོས། ལྟོན་པོ་ལ་

རིམས་ནད་མེ་བཞིན་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་རྟོགས་ངན་པ་བྱུང་བས་འཇིགས་ཤིང་དོགས་པས། དྲང་སྲོང་དེའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། བཟོད་པར་གསོལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་དབྱུགས་ལྷུང་མཛོད་དེ་མཐར་བཟོད་པར་སྐྱབ་པ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཆི་བར་མཛོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ཉེར་དགུ་པ་ཚངས་པར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡིང་དོན་ནི།

ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདྲི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་མཐུས་ལྷ་གནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚེ། ཡུལ་ལུས་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡན་ལག་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ། བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་བསྟེན་པའི་སྐྱོན་དང། ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཚེ་བྱི་མ་མེད་ཅེས་ལྷ་བ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་གཟིགས་ནས། རང་ལུས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་འོད་འབར་ཞིང་འབབ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚོས་གསུངས་ཏེ། རྫོན་པོ་འཁོར་འབངས་བཅས་པ་བདེན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

སུམ་ཅུ་པ་སྐྱང་པོ་ཆེར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡིང་དོན་ནི།

གཞན་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་བཟོད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ནགས་ཚལ་ཉམས་དགའ་ཞིང་རྩ་རྩ་ལྷན་པའི་གནས་ནང་སྐྱང་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕུར་རྒྱ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། རེ་ཞིག་ནགས་སྐྱང་དེར་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལོ་ནས་ལུལ་དུ་སྐྱུགས་པའི་མི་རྣམས་བཀའ་པ་དང། རྫོམ་པ་དང། ངལ་བས་ཉམ་ཐག་པ་མཐོང་ནས། བྱམས་པས་སྡིང་རྗེ་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་རོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེས་རོམས་ཤིང་ངལ་སོས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསམ་ཀྱི་ལུང་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་རི་པོ་ཞིག་ནས་ལུས་པོར་བའི་རོ་དེ། མི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང། བྱམས་པས་ལུང་དུ་བསྟན་པར་མཛོད་པའི་སྐྱང་པོ་ཆེའི་རོ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། བདག་ཅག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སྲོག་འདོར་ནས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་འདྲིའི་ཤ་བར་སུས་པོད་ཅེས་འདྲི་ལ་མཚོན་པར་བྱས་པ་དང། མེར་བསྐྱེགས་ཏེ་རྒྱུ་ལན་སྐྱེན་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དང། སེམས་བརྟན་པ་ལ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་གྱི། སྐྱང་པོ་འདྲིའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་བདག་ཅག་རྣམས་ལྷ་ངམ་དགོན་པ་དེ་ནས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེའི་ཚིག་མཉམ་ནས་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་ཤ་ནམས་སྒྲངས་ནས་ལྷ་ངམ་དགོན་པ་དེ་ནས་ཐར་བར་མཛད་པའི་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་མཐའ་མའོ།།

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་ལོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བཙུ་ཚན་ལ། ཚིགས་བཅད་རྒྱུ་ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང། དེའི་བཙུན་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། སུ་དུའི་བྱ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱིམ། །མ་ཉེ་ཤིང་རྟ་སེལ་དང། །བཙུན་འགྲུས་གསེར་མདོག་ཀྱུན་དང། །རིགས་ངན་དགོས་སྤོང་གྲགས་འོད་བཙུའོ། །ཞེས་བཙུན་འགྲུས་པར་ཕྱིན་སྐོར་གྱི་མཛད་པ་བཙུའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་བཙུན་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་། ཉེས་སྦྱོད་རྩལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བསྟུབ། །ཉེས་སྦྱོད་ལས་བསྐྱོག་བསྟན་ལ་གྱས། །གཞན་དོན་སྦྱིན་པ་གོ་ཆ་དང། །འཇུག་པ་སྤྱག་བསྟུལ་མི་འཕྲོག་པའོ། །ཞེས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཙུལས།

སོ་གཅིག་པ་སྐྱབ་པར་སྦྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྱིང་དོན་ནི།

ཉེས་སྦྱོད་ལས་བསྐྱོག་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྐོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོན་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་འཇུག་ཏུ་ཚེས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཤིག་ལ་སྐྱབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷུང་པའི་ཚོ། ལྷ་སུ་དུ་སའི་བྱ་རྒྱུ་ལྷ་མི་མང་པོ་བཟུང་བ་ལ་གོམས་པ། ལུས་རྩི་མ་ཅན། མགོའི་སྦྱོ་གཡེངས་ཤིང་རིང་བ། ཤིང་ལྷན་གྱི་ཐོད་བཙུངས་པ། ལ་སྤུ་རིང་ཞིང་ངམ་གནག་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མཛད་པ་དང། ཕྱིན་ཚད་གཞན་ལ་མི་གཞོན་པའི་མཉམ་བསྐྱེད་ནས་དམ་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

སོ་གཉིས་པ་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྦྱིང་དོན་ནི།

རྩལ་ཁྲིམས་ལ་བཙུན་པའི་སྦྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བཙུན་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན། དབང་ཐང་ཆེ་བ་དུལ་བ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་ལྷུང་པ་ནི། ལུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཙུན་སོ་ཚོགས་ནི་ཤི་བར་ལྷུང་པ་དེ། མི་མ་ཡིན་པས་བྱས་པ་ཡིན་པར་བསམས་ནས། དེ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བཙུན་པའི་ལང་པ་ལྷགས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་

པ། འོ་རྩ་དང་རྒྱུ་གྱིས་བརྒྱུ་པའི་ནང་དུ་འབྱུང་བའི་རིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་
རིམ་པས་བསྐྱུང་བའི་ཚོགས་དང་། བཀའ་ཤེས་པ་སོགས་བྱས། བཅས་པའི་ཚོགས་ཡང་བྱས་སོ། །སེམས་
དཔའ་ཚེན་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གདོན་ནམས་ཀྱིས་མ་ཚུགས། བདེ་བ་ཚེན་པོ་སྣའི་ལོངས་སྤྱོད་
དང་འདྲ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ནའང་། སྤོན་སེམས་སྤོ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལ་མ་བཟོད་པར། ཡབ་རྒྱལ་པོར་རབ་དུ་བྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་
དཔལ་དང་འབྱོར་པ་རྩ་དང་འདྲ་བར་བོར་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ན་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི་བཙོན་
འགྲུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

སོ་གསུམ་པ་མ་རྟེ་སྤྲེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ནི།

བཟོད་པ་བསྐྱུབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནགས་ཚལ་
དགོན་པ་ཞིག་ན། མ་རྟེ་བྱུ་མཚོག་ཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ། སྤྲེའུ་མི་སྤྲེན་པ་ཞིག་གིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས། དེ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་བཞེན་པ་དང་། སྤྲེད་དུ་མཚོངས་པ། འགྲོ་བའི་
ལམ་བཀག་པ། ལག་པས་མིག་བཀག་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེམས་པ་བོར་ནས་གཞོད་པར་བྱས་ཀྱང་།
དེ་ལ་ཁོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་སྐྱར་པན་བཏགས་པར་བྱེད་པ་གཞོད་སྤྱིན་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས།
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་སྤྲེས་པ། མ་རྟེ་ཁོ་དེ་དེ་ལྟར་ལུས་སྤོབས་ཆེ་བ། ར་
ཚེ་ཚོ་བ། སེང་གོ་དག་ཀྱང་སྤྲེ་གོང་བར་འགྱུར་བ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲེའུས་མཐུ་མེད་བཞེན་དུ་བརྟུན་ཤིང་
བཞེན། དེ་ནི་མིག་པས་རྒྱབ་ལ་ཚོམ་ཞེས་སྤྲེས་པ་ལ། དེས་གཞོད་སྤྱིན་ལ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
བཟོད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། སྤྲེད་དེ་ལ་པན་ཐབས་ལྷག་པར་བཙོན་པས། གཞོད་
སྤྱིན་ཡིད་རབ་དུ་མགུ་ནས་མགོ་བོས་བཏུད། ལེགས་སོ་ཞེས་སྤྲེས་ནས་དེར་མི་སྤྲེད་བར་གྱུར་པ་ནི་
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

སོ་བཞི་པ་བྱེད་ཉེ་མོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡིང་དོན་ནི།

ཉེས་སྲོད་ལས་བརྒྱུག་པར་བཟོད་པར་བཅོམ་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནགས་ཚལ་ཞིག་ན་བྱེད་ཉེ་མོ་འདེམ་ཤོག་སྐྱུག་གུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་ནགས་སུ་རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ལས། སེང་གེ་ཞིག་གཟུགས་སྟོབས་ཉམས་ཏེ་འདུག་པ་དེ་ལ་སྡིང་རྗེས་དྲུང་དྲུང་འོངས་ཏེ། རྩོད་ཅི་ཉེས་དྲིས་པ་ལ། སེང་གེས། རུས་པའི་ཚལ་ཞིག་གེ་བར་ལྷག་ཚུལ་སྐྱས་པ་དེ་བྱེད་ཉེ་མོས་རྩུང་སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་བསལ་བས་གང་དུ་དགའ་བར་སོང་ངོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་བྱེད་ཉེ་མོ་ལ་ཟས་མ་རྙེད་པས་བྱུ་བ་ཚོ་བས་གདུངས་པ་དང། སེང་གེ་དེ་ཡང་རི་དྲུགས་གཞོན་ལུང་ཤ་ཟ། ལ་དང་སྟེར་མོ་ལྷག་གིས་སྐྱགས་པར་མཐོང་བ་ལ། བྱེད་ཉེ་མོ་ནི་སྤར་པའི་ལན་ལ་མགོན་དུ་བྱུ་བར་བསམས་ན་འང་ཚིག་དེ་མ་བྱུང་བས། བདག་གོར་མ་ཚག་པར་ངོ་མ་ཤེས་སོ་སྟུམ་ནས། དེའི་དྲུང་དྲུང་འོངས་ནས་མགོན་གསར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློང་མོ་བཏབ་པ་ན། སེང་གེས་ཁོ་ཞིང་སེར་སྐྱས་ཚིག་རྒྱབ་མོས་སྐྱར་བརྒྱུག་པ་ལ། ནགས་ཚལ་དེ་གའི་ལྷ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། དེ་ལ་བརྟམས་ཐབས་བྱས་པས་མ་བཟོད་པ་དང། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་སྐྱུགས་རྒྱུད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དེའི་དྲུང་དྲུང་འོངས་ཏེ་སྐྱས་པ། གྱེ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་བདག་ཉིད་ངན་པ་འདི་ལ་པན་བཏགས་པའི་སྡེང་དུ། སེར་སྐྱས་སྐྱར་བརྒྱུག་པ་ལ། བདག་ལ་མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད། རྩོད་ཀྱི་མཚུ་ཡིས་མིག་གཉིས་ཀྱང་དབྱུང་བར་རུས་པ་དང། མཚེབ་འི་བར་གྱི་ཤ་ཡང་འཕྲོག་རུས་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ཡི་སྟོབས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པར་བཟོད་པར་བྱེད་ཅེས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་དེར་སྐྱས་པ། དེ་ལྟར་བཟོད་ནས་བྱས་པ་ལ། །འཁོན་དུ་འཛིན་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། །དེ་སྟེ་པན་བཏགས་ལེན་འདོད་ན། །བྱུ་ལོན་ཚགས་བྱས་པན་མ་བཏགས། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་པན་བཏགས་པ་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པས། ལྷ་དེ་ཡིད་རབ་ཏུ་མགྱུ་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྐྱུགས། མཚོད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་ནི་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སྐྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་དང་བཅོམ་འགྲུས་དོན་ལྡན་པ། །བརྟུ་ཕྱག་གསུམ་དང་བཞིར་ནི་གནས་ཁང་དེར་

བཞག་པ། །ཞེས་སྦྱིན་པ་དང། རྒྱལ་ཁྲིམས། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་བརྩེ་ཚན་རེ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱམ་
རྩུད་ད། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་བརྩེ་ཚན་ལས་བཞི་བཙས་ནི་སྦྱིས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བསྐྱུས་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དུ་གཞུང་ལྷག་མ་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་ཀང་པས་སྦྱོན་པ་ནི།

བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ལྷག་མ་དུག་དང། དེ་བཞིན་བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། ཐབས། སྦོན་ལམ། སྦོབས།
ཡེ་ཤེས་གྱི་བརྩེ་ཚན་བཙས་སྦྱིས་རབས་དུག་རུ་རེ་དུག་སྟེ། མཐར་ཕྱིན་པའི་མཛད་པ་བརྩེ་གཉིས་གྱི་
ལེའུ་བསྐྱོམས་པས་སྦྱིས་པའི་རབས་གྱི་ལེའུ་བརྒྱ་དང་གཅིག་པའོ། །དེ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ལྷག་མ་ནི།
ཡི་དམ་བརྟན། །དེད་དཔོན་གསེར་མདོག་ཀྱུན་རྒྱ་དང། །རིགས་ངན་གྲགས་པའི་འོད་དང་དུག །ཅེས་
དང། བསམ་གཏན་ལ། །ཁྱིམ་བདག་སྦྱོན་སྣང་རི་པོ་དང། །ཀྱུན་ཏུ་གོ་བྱེད་ཁྱེའུ་གཉིས། །བརྟན་ཕྱིན་
སྟེ་ཕྱིན་སྦྱོན་པའི་འོད། །ཁུ་སྦྱིས་འཇིག་རྟེན་དགའ་དང་བརྩུ། །ཞེས་དང། ཤེས་རབ་ལ། ཚངས་སྦྱིན་
ཚོས་དོན་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །ཁུ་འབེབས་དང་ནི་མེ་ལོང་གདོད། །གནག་ལྷས་སྦྱིས་དང་གཞོན་ལུ་དང། །ར་
དང་རྒྱ་ལྷག་ཏུ་སྦྱོང་བརྩུ། །ཞེས་དང། ཐབས་ལ། སྦྱིང་རྗེ་ཅན་གཉིས་སྐར་མ་དང། །བརྒྱ་ཕྱིན་བྲམ་
ཟེ་གར་མཁན་མོ། །ང་ལ་ལུ་དང་སྐྱ་ཡི་རྒྱལ། །སང་གེ་སྦྱེའུ་སྦྱིན་དང་བརྩུ། །ཞེས་དང། སྦོན་ལམ་ལ།
སྦྱིང་སྦོབས་ཚེན་པོ་ལྷ་འོད་དང། །ཤི་པི་བྲམ་ཟེ་རྟག་ཏུ་བརྟུས། །སང་གེ་དེད་དཔོན་མོར་བཟང་
དང། །སུ་ཤ་དེ་བ་བསོད་ནམས་སྦོབས། །ཞེས་དང། སྦོབས་ལ། །འོད་ལྡན་བྲམ་ཟེ་རྒྱུན་པོ་པ། །དེས་
པ་དང་ནི་སྦྱང་པོ་ཚེ། །ཚར་ཀ་ལོར་ཅན་ལྷ་དགའ་དང། །ནམ་མཁའ་དཔལ་གྱི་སྟེ་དང་བརྩུ། །ཞེས་དང།
ཡེ་ཤེས་ལ། །འོད་བཟང་ཏུ་སྦོང་ཏོག་གི་སྦོ། །སྦོ་སངས་དང་ནི་ཉི་འཕྲེང་སྦོད། །ར་པོར་ལུ་ལྷུང་
ལྷུང་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཉིས་དེ་བརྩུ། །ཞེས་སོ། །

མཇུག་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཛད་པ་བརྩེ་གཉིས་ལ། །འཕོ་དང་ལྷུམས་ལྷགས་སྐྱུ་བལྟམས་དང། །བཟོ་
དང་ཕོ་ལ་ཕྱིད་པེས་འབྱུང་དང། །དཀའ་སྤྱད་དུང་གཤེགས་བདུད་སྟེ་འཛོམས། །བྱང་རྒྱལ་ཚོས་འཁོར་ལྷ་
ངན་འདས། །ཞེས་ལེའུ་བརྒྱ་དང་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཀམ་པ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེས་འསྦོང་
མཛད་པའོ། །

མཚུག་དོན།

མཁས་པ་དགུས་པའི་དོན་སྦྱང་མ་ལགས་ཤིང།།
 རྒྱ་བོའི་སྦྱང་ལ་འཇེབས་པའི་རྒྱན་དང་བཟུལ།།
 བརྗེས་ཤིང་གཞུང་དང་འགལ་ཉེས་མཚིས་པ་རྣམས།།
 ཟུར་གནས་མཁས་པ་དག་ལ་བཟོད་གསོལ་ལུ།།
 སྦྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་ཚོས་ཉིད་ནི།།
 ལད་མོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་གིས་ཀྱང།།
 རྒྱལ་བའི་རྗེས་འཚུག་མཁས་པའི་གསུང་དག་ལ།།
 བསྟེན་ཕྱིར་ཚབས་ཚེན་ཉེས་ཚོགས་མེད་ངེས་སྟེ།།

འདི་ལྟར་ལེའུ་བརྒྱ་དང་གཅིག་པ་ཡི།།
 བསྐྱུས་དོན་རྐྱང་གྲངས་རིམ་པར་བཞུགས་པ་ནི།།
 མ་འོངས་རང་འདྲ་རྣམས་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས།།
 བསྐྱུལ་ངོར་བསྐྱིགས་པའི་དགོ་བ་ཀུན་ལ་བསྟོའོ།།
 དགོའོ།། །།སྐྱ་མཚན་ལམ།

རྒྱལ་རྟེན་དཔེ་དེབ།

- ༡༽ འཕགས་པ་དོ་རྗེ་གཙོད་པ། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས།
- ༢༽ རྟོགས་བཙུག་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང། ཚོས་རྒྱལ་དགོ་བའི་དབང་པོ།
 སྦྱི་ལོ་༡༧༥༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ།
- ༣༽ རྒྱུས་རབས་བསྐྱུས་དོན། ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ།
- ༤༽ རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་མེད་ཀུན་ལྷན་རྣམ་ཐང།

ཤུ་རི་བུ་དང་མོ་གལ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་དང་པའི་སྒྲོན་བཟང།

སློབ་དཔོན་ཚོས་བསྟན་ཆེ་རིང་། མཁས་དབང་ཞིབ་རོགས།

འདི་ལྟར་ཤུ་རི་བུ་དང་མོ་གལ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་
ཐར་མདོར་བསྟན་དཔེ་མཚན་ཅམ་ཅིག་བཀོད་
ཡོད་མི་འདི་ཡང་། ཚོས་ལུགས་རང་རང་སོ་
སོའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་ཐར་ཚུ་ཅ་འགོངས་སྟེ་སློབ་ལེ་
ཤ་བཏགས་ཉེ་དང་པའི་རྟོན་ལུ་རྩོམ་མི་ལེ་ཤ་
ཡོད་རུང་། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱལ་
དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་མ་ཚུ་གི་རྣམ་ཐར་ནི་
བརྗོད་པའི་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་ཆེའི་
སློབ་པ་པོ་ཚུ་གིས་དེ་ཚུ་གི་མཛོད་རྣམས་ལུ་དང་པ་
བསྟེན་ཚུགས་པ་ཅིན། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཅིག་གསོག་པའི་རྒྱ་ལུ་འགྱུར་གྱིན་ནི་ཨིན་པས་
ཟེར་མཛོད་སྟེ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོན་ཚུ་ལུ་གཞི་

བཞག་སྟེ་ཚུ་ཐིགས་ཅམ་ཅིག་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན།

ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་ཕྱག་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་ཡང་ཐོག་མར་ཤུ་རི་བུ་གི་མཚན་ཀྱི་རྣམ་གངས་ལུ་
ཉེ་རྒྱལ་ཟེར་ཡང་ལུ་ཨིན། ཉེ་མ་བྲམ་ཟེ་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོ་
ལུ་ རྩོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མཁས་པ་སྟན་གསུམ་ཅན་ཡོད་པ་ཅིན་ ང་དང་གཅིག་ཁར་རྩོད་པ་རྒྱབ་ནིའི་
གོ་སྐབས་ཅིག་གནང་བ་ཅིན་ཟེར་ལུ་ཨིན། རྒྱལ་པོ་གིས་སྟོན་པོ་ཚུ་ལུ་མཁས་པ་ག་ཡོད་ག་ བྲམ་ཟེ་
སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྟེ་ རྩོད་པ་རྒྱབ་བཟུག་ཟེར་བཀའ་གནང་མ་ད་ ལུལ་ན་ལ་ད་ཟེར་
མི་ལུ་བྲམ་ཟེ་གནས་ལེན་གྱི་བུ་ཟེར་ཡོད་མི་འདི་ འཕོ་བར་བཏང་སྟེ་ རྩོད་པ་རྒྱབ་ནི་འབད་མ་ད། རྒྱལ་
པོ་གིས་བྲམ་ཟེ་སློབ་དཔོན་མགོན་པོ་ཨིན་མ་ལས་ འདོད་པ་བརྗོད་མི་འབད། བྲམ་ཟེ་གནས་ལེན་བུ་

འདི་ལུ་ཚོལ་བ་འབད་དགག་པ་རྒྱལ་ཟེར་གསུང་དོ་བཟུམ་ བམ་ཟེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
ཚིག་སློབ་སློབ་འབད་མ་ད། གནས་ལེན་བྱ་གིས་རེ་རེ་བཞིན་ དེ་ནི་མི་འབད། དེ་ནི་མོ་བ་ཡིན་ཟེར་
དགག་པ་རྒྱལ་ད། བམ་ཟེ་སློབ་དཔོན་ལན་གང་ཡང་མེད་པར་ལུས་ལུག། དེ་ལས་རྒྱལ་པོ་གིས་ལན་
མེད་པ་ནི་ཤམ་ཤམ་ཡིན་ཟེར་ གནས་ལེན་གྱི་བྱ་ལུ་ཐུགས་དཀྱིས་ཏེ་ རྒྱལ་ཏུགས་མོང་ན་ལ་ད་མོང་
ཚོ་ཚེན་པོ་ཡོད་མི་འདི་གནས་ལེན་བྱ་ལུ་འབད་ས་མི་འབད་བྱིན་ལུག། གནས་ལེན་གྱི་བྱ་ལུ་ བྱ་སློབ་
རིངས་ཟེར་སྐྱེས་ལུག། དེའི་ཤུལ་མ་བྱ་མོ་ཤུ་རི་ཀུ་ཟེར་བྱ་མོ་མཛེས་སྐྱུག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་གེར་
འཛོལ་ས་མི་ཅིག་སྐྱེས་ལུག། ཤུ་རི་ཀུ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་གཟུགས་བྱང་མཚན་ཉིད་ཐུག་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་
མོ་དང་འབྲ་བ་ཅིག་སྐྱེས་ལུག། མོའི་མིག་ཏོ་བྱ་རི་སྐྱེགས་སམ་ཤུ་རི་ཀུའི་མིག་ཏོ་བཟུམ་ཡོད་པ་ལས་ བྱ་
མོའི་མིང་ལུ་ཡང་ཤུ་རི་ཀུ་ཟེར་བཏགས་ལུག། ཤུ་རི་ཀུ་དང་སློབ་རིངས་གཉིས་ཚུ་ད་པ་རྒྱལ་ད་ ཤུ་རི་ཀུ་
རྒྱལ་མ་ལས་ ཨ་པ་གནས་ལེན་བྱ་གིས་སློབ་རིངས་ལུ་ཁྱོད་བྱེད་མེད་ལས་ཡང་ཤམ་པ་ཅིན་ ཤུལ་ལས་
ང་མེད་པའི་སྐབས་ལུ་ཚོལ་བ་གིས་ཁྱིམ་གཞི་ཡང་འཕྱོག་འོང་ཟེར་ཚོགས་གཏམ་བཏང་ལུག།

སློབ་ཐོགས་ལས་བམ་ཟེ་སྐར་རྒྱལ་ཟེར་མི་ཡང་ ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུ་དགའ་མ་ལས་ ཡུལ་དབུས་
ལུ་སློབ་དེ་ རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སློབ་པོ་ལུ་ཏེ་མ་བཟུམ་སྟེ་ ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མཁའ་པ་ཡོད་པ་
ཅིན་ཚུ་དེ་ནི་ཤོ་སྐབས་ཅིག་ལུ་མ་ད། མོང་ན་ལ་ད་ལུ་བམ་ཟེ་གནས་ལེན་གྱི་བྱ་ཡོད་ཟེར་འབོ་སྟེ་ཚུ་ད་
སྐབས། སྐར་རྒྱལ་གྱིས་ ང་ལས་གནས་ལེན་བྱ་ལོ་ན་ཀས་པ་ལས་འདོད་པ་བཛོད། ང་གིས་དགག་
བཞག་འབད་གེ་ཟེར་གནས་ལེན་བྱ་གིས་རིག་བྱེད་གསང་ཚིག་ཚུ་སློབ་སློབ་འབད་མ་ད། སྐར་རྒྱལ་གྱིས་
དེ་ནི་མོ་བ་ཡིན། དེ་མི་འབད་ཟེར་དགག་པ་རྒྱལ་ད་ གནས་ལེན་བྱ་ལན་རྒྱལ་མེད་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་
གིས་ལན་མེད་པ་ནི་ཤམ་ཤམ་ཡིན་ཟེར་ རྒྱལ་ཏུགས་ལུ་མོང་ན་ལ་ད་ གནས་ལེན་བྱ་ལས་ལོག་ལེན་
ཏེ་སྐར་རྒྱལ་ལུ་བྱིན་ལུག། གནས་ལེན་བྱ་ན་ལ་ད་ལས་འཕྱོག་འཕྱོག་ད་ སྐར་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱོད་རང་ན་
རང་སློབ་ ང་མཚོན་པོ་ཡིན་མ་ལས་ ལོག་འཕྱོ་ནི་ཡིན་ཟེར་སྐབ་ད། གནས་ལེན་བྱ་གིས་དེ་འབད་བ་
ཅིན་ བྱེད་ཀ་ཁྱོད་རང་དང་ བྱེད་ཀ་ང་ལུ་གནང་ཟེར་བཞོ་སྟེ་སློབ་ལུག། གནས་ལེན་བྱ་གིས་བུ་མོ་ཤུ་རི་
ཀུ་དེ་ སྐར་རྒྱལ་ལུ་དགའ་ཚོར་འབད་གནང་མ་བྱིན་གེ་ཟེར་སྐབ་སྟེ་བྱིན་ལུག། སྐར་རྒྱལ་དང་ཤུ་རི་ཀུ་
གཉིས་ཚུ་ད་པ་རྒྱལ་ད་ སྐར་རྒྱལ་རྒྱལ་སོང་ལུག། ཤུལ་ལས་ཤུ་རི་ཀུའི་གཟུགས་ལུ་སྲིད་པ་མཐའ་མའི

གང་ཟག་འཁོར་ཏེ་ཡོད་པ་ད། ཁོང་ར་གཉིས་ཚོད་པ་ག་དེ་རང་རྒྱབ་རུང་ཤུ་རི་ཀཱ་རང་རྒྱལ་དོ་ཡིན་མ་ལས།
འདི་ག་ཅི་འབད་ཡིན་ན་ཟེར་བརྟག་ཅིང་དཔུད་པ་ད་ མོ་གི་གཟུགས་ལུ་འཁོར་བའི་སྲིད་པ་མཐའ་མ་པའི་
གང་ཟག་གི་མཐུ་ཡིན་མ་སྤེལ་ཤེས་ཏུག།

དེ་ལས་སྤེས་འདི་འཇུངས་མ་ད་ མཚན་བཟང་དང་དཔེ་བུད་བརྒྱན་པ་འཇུངས་ཏེ་ སྐར་རྒྱལ་གྱིས་པ་ལུ་
མིང་བཏགས་བརྟག་པ་ད་ ཨ་པའི་མིང་སྐར་རྒྱལ་ཡིན་མ་ལས་ དེ་ལས་རྟ་བླངས་ཏེ་ཉེ་རྒྱལ་ཟེར་
བཏགས་ཏུག། དེ་ལུ་སྐར་རྒྱལ་གྱིས་ མེས་པོ་གིས་པའི་རིགས་ལས་འགྲེས་ཏེ་ཉེ་རྒྱལ་ཟེར་བཏགས་
ཏུག། ར་གིས་མའི་མིང་ལས་འགྲེས་ཏེ་བཏགས་ནི་ཟེར་ མའི་མིང་ཤུ་རི་ཀཱ་ཡིན་མ་ལས་ཤུ་རི་བུ་ཟེར་
བཏགས་ཏུག། གཞོན་ཏུ་དེ་མཚོ་ནང་གི་པར་ལྷ་རྟུང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཏེ་རིག་པའི་གནས་མ་ལུས་པ་ལུ་བྱང་།
རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུ་གནས་མེད་ས་མེད་མཁའ་པ་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏུག། ཨ་པ་སྐར་རྒྱལ་ལུ་བྲམ་ཟེའི་
གསང་ཚིག་གི་དྲི་བ་བཀོད་པ་ད་ ཨ་པ་གིས་ང་ལས་ཀྱང་བུ་འདི་ལྷག་ནི་ཡིན་མས་ཟེར་མཐོ་སྤེལ་ ཁོ་རའི་
སློབ་མ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་སློབ་དཔོན་འབད་བསྐྱོས་གནང་ཏུག།

མོ་གལ་གྱི་བུ་ནི། སྲོང་ཁྱེར་ཤིང་ཐག་ཅན་ལུ་བྲམ་ཟེ་མའུ་ན་འདོན་གྱུ་འཛིན་ལུ་བུ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ལྷ་ཡོད་ཚད་ལུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ བུ་པང་ནས་སྐྱེས་འཇུངས་ཏུག། སྐྱུ་འཛིན་གྱི་གནས་ཚང་
ལུ་བུ་འཁོར་བའི་མི་ལྷས་བཟང་པོ། རི་ལུ་འཛིགས་པ། བམ་མཁའ་ལུ་འཕུར་ཏེ་འགྲོ་བར་མཐོང་མ་ལས་
བུ་སྐྱེ་ནིའི་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་ཡིན་མས་ཟེར་སེམས་དགའ་སྤེལ་ གནས་ཚང་ལུ་བཞེས་སློ་མངར་
གསུམ་དང་གཙང་སྐྱ་བཞེན། པོ་བྲང་གི་ཐོག་ཁར་སྤོད་དེ་གོ་ལ་རིན་ཐང་ཅན་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་
བཏགས་ཏེ་ བདག་འཛིན་སློབ་འབད་བའི་མཐའ་མར་བུ་མཚན་བཟང་པོའི་དཔེ་བུད་ལྷན་པ་ལྷའི་བུ་
བཟུམ་ཅིག་སྐྱུ་འཇུངས་ཏུག། སྐྱེས་མ་ཐག་པང་པར་ལེན་མ་ད་ ལྷའི་བུ་པང་པར་བཏབ་དོ་བཟུམ་ཚོར་
ཏེ་མཚན་ཡང་པང་ནས་སྐྱེས་ཟེར་བཏགས་ཏུག། ཤུལ་ལས་མོ་གི་རིགས་ཡིན་མ་ལས་མོ་གལ་གྱི་བུ་ཟེར་
བཏགས་པ་ཡིན་མས། གཞོན་ཏུ་འདི་རིག་པའི་གནས་མ་ལུས་པའི་པ་རོལ་རུ་སོང་སྤེལ་མཁའ་པ་ཆེན་པོར་
གྱུར། ཨ་པ་གྱུ་འཛིན་ལུ་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཚིག་གི་དྲི་བ་བཀོད་པ་ད་ ཨ་པ་གིས་ང་ལས་ཀྱང་བུ་འདི་ལྷག་
ནི་ཡིན་མས་ཟེར་མཐོ་སྤེལ་ ཁོ་རའི་སློབ་མ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ སློབ་དཔོན་འབད་བསྐྱོས་གནང་ཏུག།

ཉིན་མ་ཅིག་བམ་ཟེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་ཉེ་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་དང་། བྱ་འཛིན་གྱི་བུ་པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་
 ཕྲུག་ཚུ་གོང་ལྷེར་ཅིག་ནང་ཁམས་སངས་འགྲོམ་ད་ལྟ་ད་ལུག། ཉེ་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་གསང་ཚིག་
 སྐྱོར་ཏེ་ ཉེ་མ་ཉེ་མ་འགྲོམ་ད། པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ཉིང་མ་ཉིང་མ་ཉེ་ཏེ་འགྲོ་ལུག། པང་
 བས་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ཉེ་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ཁྱེད་ཆ་ཁྱབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ག་སྟོ། གསང་ཚིག་
 གེ་ར་ཉམས་ཏེ་ལྷག་མས་ཟེར་སྐྱོན་བཟོ་དཔ་ད། ཉེ་རྒྱལ་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མ་
 ཤེས་པ་ཅིན་ ཉེ་མ་དང་ལྷན་བཅོམ་ཤེས་མི་ཅིག་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བམ་ཟེ་
 རྣམ་རྒྱལ་ཡིན། ང་བཅས་ལུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་གིས་སྟོན་གནང་མ་ཡིན་ཟེར་སྐྱབ་ལུག། པང་ནས་
 སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ཉེ་རྒྱལ་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་ཁྱེད་ཆ་ཁྱབ་གསང་ཚིག་ག་ལས་ལྟ་བུ་ཅི། སློབ་དཔོན་
 ག་ཡིན་མ་ཟེར་འདྲིམ་ད། ང་བཅས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མ་ཤེས་མི་འདི་ཉེ་མ་དང་ལྷན་བཅོམ་ཤེས་པ་ཡིན། ང་
 བཅས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བམ་ཟེ་བྱ་འཛིན་གྱི་བུ་པང་ནས་སྐྱེས་ཡིན། ང་བཅས་གསང་
 ཚིག་ཁོང་ལས་ལྟ་བུ་ཅི་ཟེར་སྐྱབ་ལུག། དེ་ལས་བམ་ཟེ་གི་སློབ་ཕྲུག་སྟེ་ཆོན་གཉིས་རང་སོ་སོའི་སློབ་
 དཔོན་འབད་སར་ལོག་འགྲོམ་ད། སློབ་དཔོན་གིས་གནས་ཚུལ་གསར་པ་རེ་བྱུང་དོ་བཟུམ་མཐོང་སྟེ་
 འདྲིམ་ད། ང་བཅས་ཀྱིས་གསང་ཚིག་བྱུང་ཏུ་འབད་སྐྱོར་མི་འདི་ཁོང་ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་རིང་པོ་འབད་སྐྱོར་མ་
 མས། ང་བཅས་ཀྱིས་རིང་པོ་འབད་མི་འདི་བྱུང་ཏུ་འབད་སྐྱོར་མ་མས། ཐོ་ཚོམ་ཆགས་ཅི་ཟེར་ཕྱོགས་ཁ་
 གཉིས་ཀྱིས་རང་སོ་སོའི་སློབ་དཔོན་ལུ་ལུམ་ད། སློབ་དཔོན་ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་
 གིས་གཅིག་བལྟ་ནི་ལུ་འདོད་པ་སྐྱོམ་སྐྱེས་ལུག། ཡིན་རུང་ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་མམ་གཉིས་ལུ་པང་ནས་སྐྱེས་
 བལྟ་བར་འགྲོ་ནི་འགན་བུམ་ལུག། ཡབ་ཀྱིས་ཁྱེད་ལས་པང་ནས་སྐྱེས་རིག་པ་མཁས་པ་ཡིན་ན། དེ་
 མིན་བལྟ་བར་འགྲོ་མི་དགོ་ཟེར་མ་གནང་བས། པང་ནས་སྐྱེས་ཡང་ཡབ་ལུ་གནང་བུམ་ད་ ཁྱེད་ལས་
 ཁོ་བུ་གསལ་ཡིན་ན་ དེ་མིན་འགྲོ་མི་དགོ་ཟེར་འཕྱད་ནི་འགན་བུམ་མེད་པར་ལུས་སོང་ལུག།
 ཉིན་མ་ཅིག་གླུ་འཛིན་པོ་རི་པོ་དང་ཡིད་འོང་ཟེར་མི་གཉིས་མཚོན་པའི་དུས་སྟོན་ལུ་ སྐྱེས་པོ་རྒྱ་མགོན་རྒྱལ་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྟོང་པོ་མ་ཁོམ་པར་སྐྱས་མ་སྐྱེས་དག་བཏང་ལུག། བམ་ཟེ་བྱ་འཛིན་གྱིས་ད་ལྟོ་ཡབ་ཀྱི་
 རྣམ་བས་ང་སྟོན་པོ་ཡིན། སྐྱས་ཀྱི་རྣམ་བས་ལུ་པང་ནས་སྐྱེས་སྟོན་པོ་འབད་ནི་འགོ་རྣམ་བས་བཟུང་དགོ་སྟེ་
 མཚོ་སྟེ་པང་ནས་སྐྱེས་དུས་སྟོན་བལྟ་བར་བཏང་ལུག། པང་ནས་སྐྱེས་ལུ་ཡབ་ཀྱིས་དེ་སྟེ་གསུངས་ལུག།

སྐྱེ་མགོན་བཞུགས་ས་ལུ་གདན་བཞི་བཉིང་འོང། རྒྱལ་པོའི་གདན། རྫོན་པོའི་གདན། མོལ་བའི་གདན། མཚོག་གི་གདན། ཟེར་བཞི་ལས་རྒྱལ་པོའི་གདན་ཡར་བཞག་སྟེ་ཚོད་རང་རྫོན་པོའི་གདན་གྱི་ཕྱོད་ཟེར་སྐབ་བཏང་རུག། འདི་བཟུམ་སྟེ་ཉེ་རྒྱལ་ལུ་ཡང་ཡབ་ཀྱིས་གདན་བཞི་ཡོད་ས་ལས་རྒྱལ་པོའི་གདན་དང་རྫོན་པོའི་གདན་ཡར་བཞག། མར་མཚོག་ཐོབ་པའི་གདན་ལུ་བམ་ཟེའི་ཅ་ཆས་བྱིག་ཅ་དང་རིལ་བ་སྐྱི་སྐྱག་བཞག་སྟེ་ཚོད་རང་རྫོལ་བའི་གདན་ལུ་ཕྱོད་ཟེར་སྐབ་བཏང་རུག། ཁོང་གཉིས་ཀ་རང་སོ་སོའི་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་དེ་སྟེ་ཕྱོད་རུག། དུས་ཚོད་རན་མ་ད་སྐྱུ་དང་། ལྷན་ཆ། ཞབས་བློ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ལྷན་མོ་ཆེད་གསེ་འཁྱོ་བའི་བསྐང་པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉེ་རྒྱལ་ལུ་དྲི་བ་དེ་སྟེ་བཀོད་རུག། ཚོད་ཀྱིས་བལྟས་ད་སྐྱུ་དང་ཞབས་བློ་ ལྷན་ཆ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འདུག་ག་ཟེར་དེམ་ད་ ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་མིག་གིས་མཐོང་མི་དང་ནམ་ཅོག་གིས་གོ་མི་ཚུ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་མཐོང་དོ་འོང་ཟེར་སྐབ་ད། པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས་ ལན་སྟེ་སེམས་ནང་སྐྱུ་མི་ཚུ་ལུ་མ་མཐོང་བ་བདེན་རུང་ཚོད་ལུ་ག་ཅི་སྟེ་མ་མཐོང་སྟོ་ཟེར་སྐབ་ད། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས། ཤི་སྐྱགས་ཤི་བའི་རྒྱས་པ་དང་། །འཆིར་འགྲུར་བཞད་གད་འཛོ་སྟེག་གི། །འཆི་བའི་སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་ལ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བག་མེད་བྱེད། །ཟེར་གསུང་མ་ད། ཚོད་ཉེ་རྒྱལ་ཡིན་ནམ། ཟེར་དྲི་བའི་ལན་ལུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚུ་གིས་དེ་སྟེ་སྐབ་ཡིན་ཟེར་གསུངས་རུག། འདི་བཟུམ་ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་ ཡང་པང་ནས་སྐྱེས་ལུ་དྲི་བ་དང་ལན་ཅོག་འཐད་པ་སྟེ་འབད་བའི་མཐའ་མ་ལུ་ པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་རུག། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྷུར་ཡིན་ཏེ། །ཀར་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་མཚམས་པ། །སྐྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱལ་པ་སྟེ། །ཀུའུ་གས་ཀྱུན་མི་རྟག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟེར་གསུང་མ་ད། ཚོད་པང་ནས་སྐྱེས་ཡིན་ནམ་ཟེར་འདྲིམ་ད། འཇིག་རྟེན་ནང་དེ་སྟེ་སྐབ་ཡིན་ཟེར་གསུངས་རུག། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་པང་ནས་སྐྱེས་ལུ་གོགས་པོ་ད་བཅས་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་རྒྱུང་གེ་ཟེར་སྐབ་ད། ང་མགོགས་པ་རང་རྫོན་པོའི་གོ་ས་འཇིན་ཏེ་སྐང་པོ་ཆེའི་ཐོག་ལུ་བཞོན་འཁྱོ་མིའི་རིགས་འབད་རན་མ་ད། ག་ཅི་འབད་ བྱགས་ཚལ་ནང་དཀའ་བ་སྐྱུ་དང་འཁྱོ་ནི་ཟེར་སྐབ་རུག། གོགས་པོ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རྒྱུང་བ་ནི་མཚོག་ཡིན་ཟེར་སྐྱུལ་མ་འབད་བ་ལས་ པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས་པ་མ་གཉིས་ལུ་དྲིས་ཏེ་འཐོན་འོང་ཟེར་གསུངས་རུག། དེ་ལས་པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་ལས་གནང་བ་ལུ་རུང་གནང་བ་མ་གནང། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་ནང་མི་ཚུ་ དེ་ལས་ཁོ་རའི་ན་མཉམ་གྱི་གཞོན་བུ་ཚུ་དང་བཅས། རིམ་

པར་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བར་བཞུགས་དགོས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་རུང་། ཟས་བཅད་དེ་བཞུགས་པ་ལས་
བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ཁོ་རང་དང་ན་མཉམ་ཚུ་གིས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལུ་དེ་སྤེ་ལུ་ལུག། གཞོན་ལུ་པང་ནས་སྐྱེས་
ཟས་བཅད་དེ་ཤི་ན་མཐོང་ནི་མི་འོང་ནི་ཡིན་མས། འདི་བ་ཁོ་རང་རབ་ཏུ་བྱུང་བཅུག་ན་གསོན་པོ་ཡོད་པ་
ལས་ བཅུ་འབད་རུང་འཕུད་ཚུགས་པ་འོང་། བཏང་གནང་ཟེར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བཏང་ལུག།

དེ་ལས་ཉེ་ཆུལ་འབད་སར་ཕྱོན་པ་ད། ཉེ་ཆུལ་ནི་སློབ་མ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་དབེན་པའི་རི་ཅིག་ལུ་གསང་
ཚིག་འདོན་སྟེ་ལུགས་ལུག། དེ་ལས་པང་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེ་ཆུལ་ང་བཅས་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འགྲོ་གོ་
ཤོག་ཟེར་གསུང་པ་ད། ང་མ་མ་གཉིས་ལུ་གནང་བ་ལུ་སྟེ་ལོག་ཐོན་འོང་། ལྷོད་ཡུད་པ་ཐངས་ཅིག་སྐྱུགས་
སྟེ་རེད་ཟེར་ཕ་ད། ལྷོད་ཀྱི་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནང་བ་མ་ལྟ་བུ་པ་ཅིན་ཟེར་ཕ་ད་ གནང་བ་ཉེ་མ་ལས་
རང་ཐོབ་ཚར་ཡི། ད་རེས་ལོག་བཅར་ཉེ་བཅུ་གསོ་ལུ་སྟེ་འཐོན་འོང་ཟེར་སོང་ལུག། པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
ཡང་ ཉེ་ཆུལ་ལྷོད་རང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནི་ལུ་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཅིན་ རབ་ཏུ་བྱུང་རུང་བཏུབ་ཟེར་གནང་བ་
ལྟོལ་ཉེ་ལོག་འོང་པ་ད། པང་ནས་སྐྱེས་ཏ་ལས་ཉེ། ང་ལུ་པ་མ་གིས་གནང་བ་མ་ལྟོལ་བར་དཀའ་ཕྱོག་
བཅད་ཡི། ལྷོད་ལུ་ནི་པ་མ་གིས་འཇམ་ཉོང་ཉོང་འབད་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལུག། དེ་ག་ཅི་སྤེ་ཡིན་ན་ཟེར་
གསུང་པ་ད། ལྷོད་རང་ཉོན་མོངས་པའི་འཚིང་བ་བརྟན་པ། འཚིང་བ་མ་རུལ་བ། གགས་ཤིང་སྟོམ་པ་
ཡོད་པ་ལས་ཡིན། ང་ནི་འཚིང་བ་མི་བརྟན་པ། འཚིང་བ་སྟོབས་ཚུང་བ་ལས་བརྟན་ཡིན་ཟེར་གསུངས་
ལུག།

དེ་ལས་ཁོང་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་སྟོན་པ་འདྲོ་སྐྱོང་གི་བྱ་ཚོགས་བྱེད་འབད་སར་སོང་སྟེ། ལྟོན་པ་ལྷོད་
ཀྱི་ཚོས་ག་ཅི། ལྟོན་པ་ལུ་གདམས་ངག་ག་ཅི་གནང་མ་སྟོ། ཚངས་སྟོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ག་ཅི་ཐོབ་སྟོ་ཟེར་
འདྲི་བ་བཀོད་པ་ད། ལྟོན་པ་འཕེན་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདྲི་ཚིག་ ལས་ལྟུ་འབྲས་མེད་མི་ཚུ་སྟོབ་ད། ལྟོན་པ་འདྲི་ལོག་
ལྟ་ཅན་ཅིག་ལས་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཐོབ་པར་ཤེས་ལུག། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདྲི་
བཞག་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གནག་ལྟུ་ཀྱི་བྱ་ལུ་ལྟུ་སྟེ། ལྟོན་པ་འདྲི་ཀྱི་བྱ་ལོའི་བྱ་ཡང་དག་ཆུལ་བ་
ཅན། མི་པམ་སྐྱའི་ལྟ་བུ་ཅན། ཀ་ཉེ་བྱ་ལོའི་ཅན། གཉེན་ཀྱི་བྱ་གཅེར་བྱ་ཚུ་ག་ར་ཆུལ་པོའི་ཁབ་ལུ་
ཡོད་སར་རིམ་གྱིས་འོང་སྟེ་དྲི་བ་རིམ་བཞིན་འབད་ཕ་ད། ལོག་ལྟ་ཅན་ཅོང་ཅོང་ཡིན་མ་ཤེས་ལུག།
མཚུག་རང་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་གནས་ཡང་དག་ཆུལ་བ་ཅན། ཟེར་མི་འབད་སར་ལྟོད་དེ་སྟོན་པ་དཔོན་

མཇལ་གོ་ཟེར་སྐབ་ད། སློབ་མ་རྩུ་གིས་ད་སློབ་དཔོན་འདི་ བླ་དུ་ཡང་དག་འཛོག་(རྟིང་པེ་འཛོན་)
སློམ་སྟེ་ཡོད། དེ་ལས་བཞེངས་མ་ད་མཇལ་ཚོག་ཟེར་སྐབ་ལུག། བླ་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ཟེར་མིའི་སྐྱ་གོ་
ཚམ་གྱིས་སྟོན་པ་གཞན་ལས་ཁོ་བཟང་བ་ཡིན་པར་ཤེས། ཁོ་ལུ་ཡང་སྟོན་པ་གཞན་ལུ་འདྲི་དོ་བཟུམ་དྲི་
བ་འབདམ་ད། བདེན་པ་དང་མི་འཚོ་བ་ལུ་ཚོས་བརྩི་ནི། ཟ་བ་དང་འཚིབ་མེད་པ་ནི་གོ་འཕང་ཡིན།
ཟེར་སྐབ་པ་ལས་ཁོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཚོས་ཉམ་སྟོན་ལུག། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་
རྒྱུས་ལཱ་བུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཚན་གྱིས་རབ་དུ་བྱུང་ལུག་ཟེར་བའི་སྐད་གཤམ་ག་ཉེ་ལུ་རང་
བྱུང་མོངས་ལས་ ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཚན་ལུ་རྟེན་བཀྱར་ཐོབ་ལུག།

ཉིན་མ་ཅིག་འབདམ་ད་ སློབ་དཔོན་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཚན་ བ་སྟེ་འོ་བརྒྱལ་སྟེ་ཡོད་རུང་ ཁོང་གིས་
བཞེང་གད་ཤོརམ་ད། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་དོན་དག་མེད་པར་བཞེང་གད་མི་ཤོད། ད་རེས་ག་ཅི་
ལས་བརྟེན་ཉེ་བཞེང་གད་ཤོརམ་ཡིན་ན་ཟེར་དྲིས་པའི་སྐབས་ གསེར་གླིང་ནང་རྒྱལ་པོ་གསེར་བདག་
ཟེར་མི་སྐྱ་གཤམ་ཉེ་སྐྱར་སྐྱར་འབད་བའི་མེ་ནང་བཙུན་མོ་མཚོངས་ཉེ་ཤི་ཡི། སེམས་ཚན་དེ་རྩུ་ནི་
འདོད་པའི་རྒྱ་དང། འདོད་པའི་གཞི། འདོད་པའི་གནས་ལས་བརྟེན་ཉེ་ དོན་མེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་
མི་ལུ་བཟུ་སྟེ་ གད་མོ་ཤོར་ཡི་ཟེར་སྐབ་ད། ཉེ་རྒྱལ་གྱི་དུས་ནམ། ལྷན་ནམ། ཉིམ་ནམ་ཡིན་ན་ག་ར་
དྲིས་ཉེ་ཡི་གེར་བྲིས་ཉེ་བཞེང་ལུག། དེ་ལས་ ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་གཉིས་གྱིས་སློབ་དཔོན་ལུ་ ང་
བཅས་གཉིས་སློབ་དཔོན་ལས་ རབ་དུ་བྱུང་མི་དེ་རང་བདུད་རྩི་ཐོབ་མིའི་དོན་ལུ་ཡིན། སློབ་དཔོན་
གྱིས་བདུད་རྩི་ཐོབ་ཡོད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་གཉིས་ལུ་གནང་བེར་ལུག་ད་ སློབ་དཔོན་གྱིས་ང་རང་ཡང་
བདུད་རྩི་མ་ཐོབ། གསོ་སྦྱོང་། པའི་སྐབས་ལུ་རྩུ་ནམ་མཁའ་ལས་པར་རྒྱུར་འགྲོམ་ད་ སློ་གོ་དོ་
བཟུམ་འབད་བ་ཅིན། རྩུ་མོ་གཞུ་འི་གམ་ལུ་ཤུ་འི་གཞོན་ལུ་འཇུངས་ཉེ་མོ་བྱང་དུ་བཞུགས་ན་འཁོར་ལོ་
རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ། རབ་དུ་བྱུང་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དག་བཙོམ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་འཇུར་འོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གོ་ཡི། རྩུད་གཉིས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ་ཚངས་པ་མཚུངས་
པར་སྦྱོང་ན་ ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདུད་རྩི་འཐོབ་བེར་ལུང་བསྟན་ཉེ་སྐྱ་གཤམ་མོང་ལུག། དེ་གི་
ཤུལ་ལས་གསེར་གླིང་ལས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེད་རལ་པ་གསེར་འདྲ་བེར་མི་གཅིག་སྟོན་ལུག། དེ་ལུ་ཉེ་རྒྱལ་
གྱིས་གསེར་གླིང་གི་གནས་རྒྱལ་རེ་ཡོད་པ་ཅིན་སྐབ་གནང་བེརམ་ད་ ཁྱེད་དེ་གིས་ད་རེས་སྐབས་ཅིག་

གནས་ཚུལ་སྒྲིམ་ཤོས་ར་རྒྱལ་པོ་གསེར་བདག་གཤམས་ལུགས་ བཙུན་མོ་མེ་ནང་མཚོངས་ལུགས་ཚུ་
དུས་ཚོད། ཟླ་བ། ཉི་མ་ཚུན་ཉེ་མ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤབ་མི་དང་གྲིག་གི་རྟགས་བསྐྱེམས་མི་ལུ་ལྟ་སྟེ་
ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་ལས་བདུད་རྩི་ཐོབ་ཡོད་པ་ཡིན་
པས། ཡིན་རུང་སེར་སྐྱ་སྟེ་དབཅས་གཉིས་ལུ་ མ་བྱེན་མ་འོང་ནི་ཡིན་མས་ཟེར་མཚོ་རུག། ད་རྒྱ་ལས་
པར་ དབཅས་གཉིས་ཀྱིས་ བདུད་རྩི་ཉེ་མ་ག་གིས་ཐོབ་རུང་ གཅིག་ཤོས་ལུ་བགོ་བཤའ་རྒྱབ་དགོ་པ་
ཡིན་ཟེར་དམ་བཅའ་བཞག་རུག། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་འོད་མའི་ཚལ་བྱ་ཀ་
ལན་ཉ་ཀའི་གནས་ནང་བཞུགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས།

ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་གཉིས་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་བཅས་ རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ལུ་འོང་མ་དུ་ རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ལུ་ ཟང་བེད་གི་སྐྱ་སྐྱད་མེད་པར་ཁུ་སིམ་སིམ་ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་
ཤོང་ཁྱེར་འདི་ ཨ་རྟག་དང་མ་འདྲ་བའི་ཁུ་སིམ་སིམ་ཡོད་མི་འདི་ གཞན་ཁ་ལས་ དམག་འོང་མ་ཡིན་
ན་ ཡང་ན་དགོ་སྟོན་དང་བཟམ་ཟེ་སྐྱད་གྲགས་ཅན་ཚུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ན་ ཟེར་ནམ་མཁའི་
སྐར་མ་ལུ་ བརྟག་ཅིང་དབྱད་དེ་བལྟམ་ད་ དམག་གི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཤེས། རངས་པ་འོ་པ་ཉ་
སག་འོང་སྟེ་དབྱལ་ལུ་ཐལ་རི་གསུམ་བཀོད་དེ་ཤོང་ཁྱེར་ནང་འགྲོམ་ད། ཨ་རྟག་འབད་བ་ཅིན་ ཁོང་
གཉིས་འགྲོམ་ད་ རྟིང་བདའ་སྟེ་ སྐྱེ་བོ་འབྲུམ་ཕྲག་མང་པོ་འོང་མ་ཡིན་རུང་ དེའི་སྐབས་མི་གཅིག་ཡང་
རྟིང་བདའ་མི་མ་འོངས་པས། བཙུན་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་མ་ལས་ ཁོང་གཉིས་འདུལ་
བའི་དུས་ལུ་འབབ་པར་གཟིགས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མིན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་དགོ་པ་ད་
དེ་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱིས་འདུལ་དགོ་པ་ལས་ ལྷ་དང་མི་ཀུན་གྱིས་ཉ་ལས་པའི་ཞི་ཞིང་འདུལ་བའི་སྟོན་
ལམ་ཡོད་མི་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རྟ་སྐུལ་ལུ་བཀའ་གནང་སྟེ་ རྟ་སྐུལ་ཤོང་ཁྱེར་ནང་བསོད་སྟོམས་ལུ་བྱོན་རུག།
ཉེ་རྒྱལ་གྱི་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རྟ་སྐུལ་ཐག་རིང་པོ་ལས་བྱོན་པར་མཐོང་སྟེ་སྟོ་ལོགས་ཁར་སྟོན་པ་ད་ སྟོན་
ལམ་ཞི་དུལ་ལུ་བལྟ་སྟེ་རོམ་ཚར་ཚེ་སྟེ་དྲི་བ་དེ་བཟུམ་བཀོད་རུག། རྟོན་གྱི་སྟོན་པ་ག་སྟོ། ག་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་མ་སྟོ། ཚོས་ག་ཅི་བཟུམ་ལུ་དགའ་མ་སྟོ་ཟེར་དྲིས་པའི་ལན་ལུ་ རྟ་སྐུལ་གྱིས་རག་སྟོན་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལུ་
དགའ་མ་ཡིན་ཟེར་སྐབ་རུག། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་ དགོ་སྟོན་འོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་གནང་ཟེར་ལུ་

མི་ལུ་ ཏྲ་ཐུལ་གྱིས། ཚོས་རྣམས་གང་དག་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང། །དེའི་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་གང་ཡིན་
 པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་གྱིས་བཀའ་བསྟུལ་ཏེ། །དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཅན་དག་སྦྱོང་ཆེ།
 (ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང། །དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །དེ་ལ་འགོག་པ་གང་
 ཡིན་པ། །དག་སྦྱོང་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་གསུངས། །ཡེ་རྫུ་ཉེ་ཏུ་པ་བྱ་བ་ཉེ་ཏུ་རྩེ་ལྡན་སྤྲུལ་གཏོ་བྱ་བ་དང་
 ཏེ་ལྡན་ཡོ་ནི་རོ་རྩེ་ཨེ་མི་སྤྲུ་དྲི་མ་རྩེ་བྲ་མ་ཎེ།) ཟེར་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱིང་པོའི་དོན་ཚོས་ བདེན་པ་བཞི་
 གསུངས་པ་ཚམ་གྱིས་ ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་རུག། ཉེ་རྒྱལ་སེམས་ལུ་དད་གུས་དུས་གཅིག་ལུ་
 བྱུང་སྟེ་ཚོགས་བཅད་འདི་གསུངས་རུག། སྦྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཡིན། །བསྐྱལ་མང་བྱེ་བ་ལྷག་
 ཡིག་ཏུ། །སྦྱོན་ཆད་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པ། །ཕྱི་ནས་ལྷ་ངན་འདས་པ་ཡིན། །གོ་འཕང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་
 ཉོགས། །བཙོམ་ལྷན་འདས་ད་ལྷ་ག་སྟེ་ལུ་བཞུགས་ཡོད། ཟེར་མ་ད། ཏྲ་ཐུལ་གྱིས་ བཙོམ་ལྷན་
 འདས་འོད་མའི་ཚལ་བྱ་ཀ་ལན་ཏ་ཀ་ལུ་བཞུགས་ཡོད་ཟེར་གསུངས། །དེ་ལས་ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་པང་ནས་
 སྦྱེས་དང་ལྟུང་ད། །པང་ནས་སྦྱེས་གྱིས་གོགས་པོ་ལྷོད་གྱིས་བདུད་རྩི་ཐོབ་མིན་ནམ། །ལྷོད་གྱི་ཞལ་རས་
 ཀྱི་མདངས་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ དེ་བཟུམ་མཐོང་མས་ཟེར་མ་ད། །འདི་བདེན་ངགས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཏྲ་ཐུལ་
 ལས་བདེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་ཅི། །ལྷོད་རང་ཉམ་
 ཟེར་ཉེ་མ་གི་རྟེན་སྦྱིང་བདེན་བཞིའི་མདོ་ཚོག་སྦྱོར་མ་དང་ཆར་གཅིག་ལུ་མ་གོ་བ། །ད་རུང་ཆར་གཅིག་
 གསུང་གནང་བེར་ཆར་གཉིས་གསུངས་མ་ད་ །པང་ནས་སྦྱེས་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་རུག།
 དེ་ལས་ ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྦྱེས་གཉིས་ བྱ་ཀ་ལན་ཏ་ཀའི་ཚལ་ལུ་ སངས་རྒྱུས་མཇལ་བར་
 འཁྱུལ་ད་ སངས་རྒྱུས་བཞུགས་སའི་སྦྱོ་ལོགས་ལ་ཅིག་ལུ་ ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཏྲ་ཐུལ་ཤིང་གི་ཀྱིབ་མ་ནང་
 ཉེ་མ་ཡོལ་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་པ་མཇལ་རུག། །པང་ནས་སྦྱེས་གྱིས་ཉེ་རྒྱལ་ལུ་ ལྷག་ཉེ་མ་སངས་རྒྱུས་དང་
 ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཏྲ་ཐུལ་གཉིས་ག་ལུ་འཚལ་ནི་ཟེར་བྲི་མ་ད། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས་ཉེ་མ་བདུད་རྩི་འགོ་དང་པ་
 གནང་མི་ལུ་འཚལ་གོ་བེར་ཏྲ་ཐུལ་ལུ་ལྷག་འཚལ་མ་ད། །སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་བཟུམ་གསུངས་རུག།
 སྐན་ནས་ཡང་ན་གཞོན་ཡང་རུང། །གང་ལས་ཚོས་ཉིད་རྣམས་བཤད་པ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ལྷག་བྱ་
 རྟེ། །བྲམ་བེ་གཙང་མས་མེ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་གསུངས་རུག། དེ་ལས་ ཁོང་གཉིས་གྱིས་སངས་རྒྱུས་
 བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལུ་ལྷག་འཚལ། །སྦྱེ་མདུན་ལུ་སྦོད་དེ་ ཁོང་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་གནང་བེར་

གསོལ་བ་བཏབ་མི་ལུ་ སངས་རྒྱལ་གྱིས་བུ་ཚུར་ཤོག་ ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་ཅིག་ཟེར་གསུངས་
པ་ཙམ་གྱིས་ ཁོང་གཉིས་ཀྱི་མགུ་ཉེ་གི་དབུ་སྐྱ་དང་ལ་སྐྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆད། ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
གསོལ་ཞིང་ཕྱག་ལུ་བྱ་མ་བུམ་དང་ལྷུང་བ་ཟེད་ཚུ་རང་སྐྱབ་བྱུང་སྟེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཉེ་ ལོ་ལེ་ཤ་འགྲོ་
འགྲོལ་བ་བྱུམ་ཡང་ཡར་སོང་ལུ་གཤམ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ལུ་གས་དེ་བཟུམ་ལུ་ ཚུར་ཤོག་གི་བསྟེན་རྫོགས་
ཟེར་སངས་རྒྱལ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཁོ་ན་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན། ཁོང་གཉིས་ལུ་སློབ་མ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་ལས་བསྟོམས་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་ལུ་གཤམ། དེ་ལས་ ཉེ་རྒྱལ་ལམ་ཤུ་རིའི་བྱ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ཉེ་ཞག་བཙོ་ལང་མ་ད་ སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱའི་དྲུང་དྲུ་བསེལ་ཡབ་གཡབ་སྟེ་བཞུགས་ལུ་གཤམ།
འདི་ཡན་ཆད་ ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོ་གལ་གྱི་བྱ་གཉིས་མཚོག་བཟུང་སྟེ་བྱུང་ལུ་གས་ཀྱི་འཇུངས་རབས་ཡིན་
ནོ།།

དེ་ལས་བཟུང་སྟེ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་ཚོ་གང་གི་ཚོས་གསུངས་མི་ནང་ མཚོག་བཟུང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
རྣམ་ཐར་ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་དུག་ཡོད་མི་ཚུ་བཤད་པ་ལུ་ཁག་ཡིན་རུང་། སྐྱེད་བཟོད་ཙམ་མཚོན་དོན་དུ་བཀོད་
པ་ཅིན། མཉམ་ཡོད་ཀྱི་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ལས་མཉམ་ཡོད་ལུ་བྱོན་གནང་ཟེར་ལུ་མི་ལུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལུ་གཤམ། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་
སངས་རྒྱལ་བཞུགས་ནིའི་ག་སྐྱིག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལམ་སྟོན་པ་དག་སློང་གཅིག་ཡང་གནང་ཟེར་ལུ་
མི་ལུ་ སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཤུ་རི་བྱ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གཅིག་ཁར་མཉམ་ཡོད་ལུ་བཏང་ལུ་གཤམ། ལམ་
བདེ་ལྟེ་འབྱོན་མ་ད་སྦྱེད་མོས་ཚལ། ལྷགས་ཚལ། ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས་ལེ་ཤ་མཐོང་མི་ལུ་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ ཤུ་རི་བྱ་ལུ་དེ་ཚུ་ག་དེ་སྟེ་འདུག་ཟེར་རིམ་གྱིས་དྲིས་པའི་སྐབས་ ཤུ་རི་བྱའི་ཕྱགས་
ལུ་གཅིག་ཡང་མ་འབབ་པར་ མཇུག་ལུ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་མཐོང་མ་ད་ འདི་ལེགས་ཤོམ་འདུག། སངས་
རྒྱལ་ཕྱགས་ད་གྱེས་ནི་ཡིན་པས་ཟེར་གསུངས་ལུ་གཤམ། རྒྱལ་བྱུ་རྒྱལ་བྱེད་ཟེར་མི་དེ་ རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་
གྱི་སྐྱུན་མཚེད་ཡིན། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དེ་ཁོ་གི་ཡིན་མ་ལས་མིང་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ཟེར་སྐབ་ཡིན་པས། དེ་
ལས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ རྒྱལ་བྱུ་རྒྱལ་བྱེད་ལུ་སྐྱེད་ཚལ་འདི་བཙོང་གནང་ཟེར་ཚར་གསུམ་ར་
སྐབ་རུང་ བཙོང་མ་བཏུབ་པར་མཐའན་མཇུག་ལུ་ རྒྱལ་བྱུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱིས་ཁྱོད་རང་གསེར་གྱིས་སྐྱེད་

མོས་ཚལ་ཁྱབ་འབད་བཟམ་རུང་མི་བཙེང་ཟེར་སྐབ་ད། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ སློ་ཚིག་འདི་ལུ་
 བཤེད་དེ་ ད་ལྟོད་ཀྱི་སྦྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་གོང་རྒྱབ་ཚར་ཡི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་སྦྱེད་མོས་ཚལ་ལུ་བཟམ་ནི་
 ཡིན་ཟེར་སྐབ་ད་ རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བེུད་ཀྱིས་ང་གིས་མི་བཙེང་ཟེར་ཁ་མཚུ་ཐུག་སྟེ་ འཇིགས་དཔོན་འབད་
 སར་སྟོད་པ་ད་ རྒྱལ་ཚེན་བཞི་པོ་གིས་ འཇིགས་དཔོན་ལུ་སྦྱུལ་ཏེ་ འཇུག་ཚོང་ནང་ གསེར་གྱི་བྱེ་མ་
 སྦྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བཟམས་ཏེ་ གསེར་སྟེ་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བེུད་ཀྱིས་ཡེན་དགོཔ་དང་། སྦྱེད་མོས་ཚལ་
 མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཡེན་དགོཔ་བཟོ་ལུག། དེལས་སྦྱེད་ཚལ་ལུ་གསེར་བཟམ་ད་ སྦྱེད་ཚལ་བྱེད་
 ཀ་ལས་མ་ཁྱབ་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་བུ་གིས་སྦྱེད་ཚལ་ང་རང་ལོག་ཡེན་ནི་ གསེར་ལྟོད་རང་ལོག་ཡེན་
 ཟེར་པ་ད་ མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱེད་ཚལ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཙུག་བཟུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ཡིན་
 ཟེར་ནན་ཏེ་སྟེ་སྐབ་ད། རྒྱལ་བུ་གིས་ ཁོ་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་འགྲོ་སོང་དེམ་ཅིག་བཏང་སྟེ་
 དཀའ་ཕམ་སྦྱེད་པ་ཅིན་ ང་གིས་ག་ཅི་འབད་སངས་རྒྱས་ལུ་མ་སྦྱུལ་ཕམ་ཡིན་ན་ཟེར་མཛོ་བསམ་ལེགས་
 ཤོམ་འབད་བཏང་སྟེ་ གསེར་གྱི་ཁྱབ་མི་ཚུ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ ཀུན་དགའ་ར་བ་བཞེངས་ནི་
 དང་ གསེར་གྱིས་མ་ཁྱབ་མི་ཚུ་ནང་ རྒྱལ་བུ་གིས་སློ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་ཕུལ་ནི་འབད་ཐག་བཙུག་ལུག།
 ལུ་སྟེགས་གཙེར་བུ་པ་ཚུ་གིས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལུ་ ང་བཙུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འདི་
 སངས་རྒྱས་འཁོར་བཙུག་ཀྱི་དོན་ལས་དང་། མཉམ་ཡོད་དེ་ང་བཙུག་གཙེར་བུ་པ་ལུ་སྟེ་བགོ་བགོམ་
 ཡིན། ལྟོད་རང་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཙུག་མི་དགོ་ཟེར་སྐབ་རུང་ མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ལྟོད་ག་ཅི་
 བགོ་བཤའ་རྒྱབ་རུང་ ང་རང་གི་རྒྱ་ཚོར་ང་རང་ལུ་བདག་དབང་མ་གཏོགས་ ལྟོད་ཀྱིས་སྐབ་དགོཔ་མེད་
 ཟེར་ ཀུན་དགའ་ར་བ་བཙུགས་ལུག། དེལུ་སྟེགས་གཙེར་བུ་པ་ཚུ་གིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལུ་ལུ་
 སྟེ་ ང་བཙུག་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་ལུ་རི་བུ་མཉམ་ཚོད་པ་རྒྱབ་གོ། གལ་སྲིད་ཁོང་རྒྱལ་ན་གཙུག་
 ལག་བཙུག། ཕམ་སོང་ན་བཙུག་མི་བཙུག་ཟེར་ལུ་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་པོས་བཀའ་གནང་མ་ད་ ལུ་རི་བུ་
 གིས་བཞག་བདུན་ལུལ་ལས་ཚོད་གོ་ཟེར་དུས་བཏང་ལུག། ལུ་སྟེགས་པ་ཚུ་གིས་བཞག་བདུན་ཟེར་མི་
 དེའོ་འབྲེག་འབྲེག་ནི་འོང་ནི་ཡིན་མས། ཡང་ཅིན་རྒྱབ་གཞན་མི་ཅིག་འཚོལ་ནི་ཡིན་མས་ཟེར་མཛོ་ལུག།
 བཞག་བདུན་ལངས་ད་ཚོད་པ་རྒྱབ་སའི་ས་ཁོངས་ནང་སེང་ཁྱི་བཤམས་མི་ལུ་ལུ་རི་བུ་བཞགས་ཏེ་ལུ་
 སྟེགས་པ་ཚུ་ལུ་སྦྱིན་གྱིས་གཟིགས་སྟེ་བཞགས་པ་ད། ལུ་སྟེགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མིག་དམར་ཟེར་མི་གིས་

ཤིང་ས་ཉ་ཀུར་གཅིག་སྐྱུལ་མི་དེ་ ལྷ་རི་བུ་གིས་ཆར་རྒྱུང་དྲག་པོ་ཡབ་སྟེ་རྩ་བ་ལས་བཀོག། མིག་
 དམར་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱ་སྐྱུལ་མི་དེ་ལྷ་རི་བུ་གིས་གྲང་ཆེན་སྐྱུལ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱ་བདེལ་ཤིག་བཏང་།
 སྐྱུལ་མགུ་ཉོག་བདུན་འབད་མི་ཅིག་སྐྱུལ་མི་དེ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་ལེ་ཤ་སྐྱུལ་ཏེ་བཟུམ། རོ་ལངས་སྐྱུལ་
 བཏང་མ་དུ་ལྷ་རི་བུ་གིས་རོ་ལངས་སུར་བྱ་བཏབ་ཏེ་རོ་ལངས་ཀྱི་སྐྱེགས་པ་ཁོ་རང་ཆ་ལྷབ་བཟུམ་བར་
 འཕྲོམ་ད་ ཐབས་མེད་པར་སྐྱེགས་པ་ཁོ་རང་ཆ་ལྷབ་ལྷ་རི་བུ་ལུ་སྐྱབས་ལུ་སྟེ་ཐར་ཚུགས་ལུག། དེ་
 ལས་སྐྱེགས་པ་ཚུ་གིས་ལྷ་རི་བུ་གི་སྟོབ་མ་ལུ་གྲུར་ཏེ་ཆོས་ཉན་སྟེ་བདེན་པ་མཐོང་ལུག། ཡང་ཀུན་
 དགའ་ར་བ་བཅིག་པའི་སྐབས་ སྐྱེགས་པ་གཞན་ཚུ་གིས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལུ་ ང་བཅས་ཆ་
 ལྷབ་གཚུག་ལག་ཁང་བཅིག་མིའི་ལས་གྲུ་འབད་གེ་ཟེར་ ལས་མི་ཨིན་མ་བཟུམ་བཟོ་སྟེ་ ཆར་གཅིག་
 མི་གཞན་མེད་ག་ཡང་མེད་སར་ལྷ་རི་བུ་ཁོ་རང་རྒྱུང་ཅིག་ཁམས་སངས་བཞུགས་སར་འོངས་ཏེ་ ཐག་
 པས་ཨོལ་སྟོག་བསྐྱམས་ཏེ་ གསད་ནིའི་དཔའ་བཅམ་ད། ལས་མི་ཚུ་གིས་རྒྱབ་ལས་གྲུ་སྟོབས་པོ་
 ཆེའི་ལག་པ་ལུ་སྐྱེགས་མཁའ་། ལུགས་ཐག་འབག་མི་འོང་སྟེ་སྐྱེགས་པ་ཚུ་ཕྱེ་འཐག་འཐག་བརྟུང་མ་
 ལས་ འོག་བཤགས་པ་སྐྱུལ་ཏེ་སྟོབ་མ་ལུ་གྲུར་སྟེ་བདེན་པ་མཐོང་ལུག།

དེ་ལས་ཀུན་དགའ་ར་བ་གྲུབ་ཆར་ཞིན་མ་ལས་ སངས་རྒྱུས་འཁོར་བཅས་སྦྱུན་བྲངས་ཏེ་སྐྱུལ་ཕ་ད།
 མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཡོན་སུལ་བའི་བད་མཚོན་ལུ་སེར་གྱི་བྱ་མ་བུམ་བསྐྱམས་ཏེ་ ལྷ་གཙང་
 བསྐྱེད་སམ་ད་ལྷ་བབས་མ་བཏབ་པས། འདི་ལུ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེམ་ད་ སངས་རྒྱུས་གྱིས་
 ས་ཕྱོགས་འདི་ལྗོད་རང་གི་སྐྱེམ་ཏེ་མ་ཚུ་ནང་ འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཚུ་ལུ་ཡང་སྦྱེད་མོས་ཚལ་བཟོ་སྟེ་
 སྐྱུལ་ཕ་ལས་ ལྷ་འཕྲོན་མ་བཏབ་ཨིན། ཕྱོགས་གཞན་ལུ་འགོར་ཏེ་བསྐྱེད་ས་པ་ཅིན་འཕྲོན་འོང་ཟེར་
 གསུངས་དོ་བཟུམ་འབད་ཕ་ད་འཕྲོན་ལུག། དེ་ཡང་འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་ནམ་གཟིགས། གཚུག་
 གཏོར་ཅན། ཐམས་ཅད་སྦྱོབ། འཁོར་བ་འཇིག། གསེར་བུབ། འོང་སྦྱེད་ཚུ་ལུ་བསྟེན་བཀུར་སྐྱུལ་
 སྐྱུལ་ཕ་ཨིན་པས། ཡོན་ག་ཅི་རང་སྐྱུལ་རུང་ སངས་རྒྱུས་གྱིས་འདི་ལུ་བསྟོན་པ་མཛད་དོ་ཡོད་པ་ལས་
 མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གིས་གཙོས་པའི་བསྟེན་བཀུར་སྐྱུལ་མི་ལུ་ ཡོན་བསྟོན་མཛད་ནི་
 འབད་ཕ་ད། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བེུད་གྱི་སེམས་ལུ་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཆ་ཤས་ཅིག་གི་སྦྱིན་བདག་ང་ཡང་
 ཨིན་མ་ལས་ སྦྱིན་བདག་གི་མིང་འཕྲོན་མ་ད་ ཏེ་མ་རྒྱུ་མིང་འཕྲོན་པ་ཅིན་དགའ་ནི་མས་ཟེར་མཚོ་

ལུག། སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཁུན་ཏེ་ ཡོན་བསྟོན་གནང་མ་དུ། དགོས་ཤིང་དག་ཀུན་དགའ་ར་བ་འདི་ནི་
རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ མགོན་མེད་ཟུང་སྤྱོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཡིན་ཞོ་ཟེར་གསུངས་མ་དུ། རྒྱལ་
བུ་རྒྱལ་བྱེད་གནམ་མེད་ས་མེད་སངས་རྒྱལ་ལུ་དད་པ་སྐྱེས་ལུག། སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་ལུ་མིང་རྒྱལ་བུ་
རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟུང་སྤྱོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཟེར་ ཁོང་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཡོད་མི་འདི་
དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་པས།

མོ་གལ་བུ་གིས་མཛོད་པའི་དཔེ་གཅིག་བཀོད་ན། ཁོ་རང་གི་ཡུམ་ཚེ་ལས་འདས་ཏེ་བྱང་སྐྱོགས་འོད་ཟེར་
ཅན་གྱི་ཞིང་ལུ་སྐྱེས་ཏེ་ཡོད་རུང་ ཁོ་རང་གིས་མངོན་ཤེས་གྱིས་མ་མཐོང་མ་ལས་ སངས་རྒྱལ་ལུ་ལྷན་
ད། བྱང་སྐྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་ལུ་སྐྱེས་ལུག་ཟེར་གསུངས། དེ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་ལུ་བཀོད་ནིའི་དོན་ལུ་
སངས་རྒྱལ་དང་མོ་གལ་བུ་གཉིས་ཡུམ་ལུ་ ཚོས་བཤད་ནི་དང་ཡོན་སྐྱེད་འབད་བར་འབྱོར་ལུག། རྩ་
སྤུལ་གྱི་འབྱོར་ནི་མ་གཏོགས་ཐབས་མེད་པ་ལས་ སངས་རྒྱལ་གྱིས་མོ་གལ་བུ་ལུ་ཚོད་ཀྱི་རྩ་སྤུལ་གྱི་
ཐོག་ལས་སྟོ། དགི་རྩ་སྤུལ་གྱི་ཐོག་ལས་འབྱོར་ནི་ཟེར་གསུངས་ད། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་མ་ནང་ལས་
རྩ་སྤུལ་ཅན་གྱི་མཚོག་ མོ་གལ་བུ་ཟེར་སྐབ་ཡིན་མ་ལས་ མོ་གལ་བུ་གིས་ དགི་རྩ་སྤུལ་གྱི་ཐོག་ལས་
འབྱོར་ག་ཟེར་ལུ་སྟེ་འབྱོར་མ་ད་ ཞག་བདུན་འགོར་སོང་ལུག། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་རི་བོ་དེ་ལུ་ཞག་གཅིག་བཞུགས་ཏེ་ ད་རུང་སྟོང་གསུམ་གཞན་གྱི་
དབུས་རི་ལུ་ཞག་བཞུགས་ཏེ་བྱོན་མ་ད་ ཞག་བདུན་འགོར་བའི་ས་ལུ་ བྱང་སྐྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་
ཞིང་ཁམས་ཡོད་པ་མས། སངས་རྒྱལ་དང་མོ་གལ་བུ་གཉིས་ཞིང་ཁམས་དེ་ལུ་སྟོད་པ་ད། བུ་མོ་
མཛོས་སྐྱུག་ལྟོན་མི་ཅིག་གིས་ མོ་གལ་བུ་ལུ་བལྟ་སྟེ་བུ་རྩུང་ཤོག་ཟེར་སེམས་དགའ་སྟེ་རྒྱུགས་འོང་མ་
ད། མི་གཞན་གྱིས་མཐོང་སྟེ་བུ་མོ་འདི་ནི་ལོ་ན་རྩུང་ལ་དགོས་ཤིང་དེ་ནི་ བ་ཚོད་ཀྱས་པ་ཡིན་མ་ལས་ ག་
དེ་སྟེ་བུ་ཡིན་ན་ཟེར་མཚོ་མི་ལུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཏེ་བདེན་པ་ལུ་བཀོད་ལུག། བུ་མོ་དེ་
ལས་བསོད་སྟོམས་བཞེས་ཡོན་བསྟོན་གསུངས། ཚོས་གསུངས་མ་ལས་མོ་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་ལུག། དེ་
ལས་ལོག་འབྱོར་མ་ད་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མོ་གལ་བུ་ལུ། ད་ང་བཅས་གཉིས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ལུ་ལོག་དགོ་
མ་མཚོ་ག་ཟེར་གསུངས་ད་ ལོག་དགོ་མཚོ་ཡི་ཟེར་ལུ་ལུག། ལོག་པ་ད་ང་བཅས་གཉིས་ག་གི་རྩ་སྤུལ་
གྱིས་ལོག་ནི་སྟོ་ཟེར་མ་ད་ སངས་རྒྱལ་གྱི་རྩ་སྤུལ་ཐོག་ལས་ལོག་ག་ཟེར་ལུ་ལུག། དེ་སྟེ་ཡིན་པ་ཅིན་

སློབ་ཉལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སློབ་གསུང་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

སློབ་དཔོན་བསམ་གཏན། ལེགས་སྦྱར་བ།

༄༅། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་གྱུར་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་གཏུགས་ཏེ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

༄ ཚད་མའི་ལམ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱུར་པའི།
ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི།
ཚད་མའི་ལམ་ནས་ཚོས་ཀྱན་འཆད་མཁས་པའི།
ཕྱོགས་གྲང་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་གྱུར་ཅིག།

དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་ལ་ན་མོ།

ཅེས་ཤིས་བཟོད་ཀྱི་མེ་རྟོག་འཕྲོར་བ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས། འདིར་སློབ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་གཤམ་གསལ་ས་
བཅད་བདུན་གྱི་སློབ་པ་གོ་བདེའི་ཚིག་གིས་མདོར་
བསྡུས་སུ་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པ་ཤེས་བྱེད་
སློབ་པ་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་སློབ་རིག་གི་དབྱེ་བ་ལས་
ཉོག་པ་དང་ཉོག་མེད། གསུམ་པ་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་
དཔག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བཞི་པ་ཚད་མ་དང་ཚད་
མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ལྷ་པ་སློབ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། དུག་པ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་།
བདུན་པ་མཇུག་དོན་བཅས་ཡིན།

དང་པོ་ཤེས་བྱེད་སློབ་པ་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་སློབ་དང་རིག་པ་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་མིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་

ཉིད་ཡིན། འདིའི་གསལ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་བཅའ་པོའི་ཅ་དངོས་ལྟར་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
མིན་པར་ཤེལ་ལྟར་དུངས་ཤིང་གསལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་དང། རིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་
སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན།

སློ་རིག་གི་དབྱེ་བ།

སློ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མིན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་དབྱེ་བ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

རྟོག་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་དེ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་སྤྲིའི་རྣམ་པ་
ཙམ་ཞིག་ཤར་བའི་སློ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་
བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ན་ཡང། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་སློ་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང། གཞན་ཡང་དུ་བའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་རྒྱབ་དུ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་མེ་
མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་ལྟར་སློ་ལ་ཤར་བ་དང། ས་མ་དང་དགའ་རོགས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་
ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ཡང་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་སློ་ལ་ཤར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

རྟོག་མེད་ནི།

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ངོ་མ་དེ་སློ་ལ་རྒྱུར་ཤར་བའི་སློ་ནས་སློ་ཡུལ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟོག་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་དང། དེ་ལ་མིང་གཞན་མངོན་སུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་མཉུན་གྱི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་
མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་འོ།

མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

མངོན་སུམ་ནི། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སློ་ནས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སློ་དེ་ལ་མངོན་
སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། རྣམ་པ་འདིའི་མཐོང་ཞེས་པ་འདི་ལ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་

པར། རྒྱ་བས་ཐོས་པ། ལྷན་ཚོར་བ། ལྷུ་མེད་བ། ལུས་ཀྱིས་རིག་པ། ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཚའང་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞེས་གོ་དགོས།

མངོན་སུམ་དེ་ལ་འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་སློབ་ནས་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཡང་དག་དང་། མངོན་སུམ་
ལྟར་སྣང་གཉིས། རྟོག་པ་དང་བཟལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
དཔེར་ན་བྱུང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ། རྟོག་པ་དང་བཟལ་ཡང་རྒྱུན་ལ་རྟེན་ནས་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་
སྐབས་འདིའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་མཐོང་བ་དང་།
སླིག་སྐྱུ་ལ་རྩུར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ།

ཡང་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱི་སློབ་ནས་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།
རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཅས་བཞི་ཡོད།

སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་ཞིག་ཤེས་
དགོས་པས་དེ་ལྟར་བར་བྱ་སྟེ། མངོན་སུམ་དེ་དག་ལ་རང་གི་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རེ་དགོས་པས།
དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མིག་དབང་
དེ་ལ་བདག་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མིག་དབང་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ལྟ་བུ་དེ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་རེ་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་དེ་
ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཚང་ན་མངོན་སུམ་སྐྱེ་ཞིང་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་བ་
ཡིན།

དེས་ན་རྣམ་ཤེས་རིགས་འདྲ་སྲ་མས་རྒྱ་བྱས་ཤིང་བདག་རྒྱུན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དག་ལ་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དག་སྐྱེས་ན་ཡང་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་
པོ་གང་ཡང་འཛོལ་མི་ལུས་པས། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞི་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་
ལུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འཇམ། ཡང་ན། ཤེས་པ་རང་གི་གསལ་བའི་
ཆགང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་དང་བདག་མེད་པའི་

དོན་སོགས་བསྐྱོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་
 པ་ན། བཅའ་ཞིག་དེ་དག་གི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།
 དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ༡ ་། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མིག་གི་དབང་པོ་
 སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་
 བ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་བར་ལྟ། ༢ ་། རྒྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་བའི་རིག་པ་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་
 བར་ལྟ། ༣ ་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་ཉིད་ཚུང་བའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་གིས་རང་ཉིད་ཚུང་བ་ལྟ་བུ། ༤ ་། བདག་རྒྱུན་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བའི་འཕགས་ལམ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན་མཐོང་ལམ། སྐྱོམ་ལམ། མི་སྐྱོབ་པའི་ལམ་དང་གསུམ་མོ།

སྐབས་འདིར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཇུག་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཁས་པ་ཕལ་མོ་
 ཆེས་འདོད་པས། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། གངས་རི་
 སེར་པོར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སྐོ་དེ་དག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མི་འདོད་མོད། དེ་དག་མངོན་
 སུམ་གྱི་སྐོ་ཡིན་པར་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ན་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་
 དགོས། དེས་ན་གོང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ།
 མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དགོས་ན། གོང་གི་དེ་དག་ལ་མ་འཇུག་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཅིག་སྤྱིར་
 བ་འབྲས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་ཞིང་མ་འཇུག་བའི་རིག་པ་དབང་མངོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཇུག་བའི་རིག་པ་དེ་ཡིད་མངོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

འོན་ཀྱང་རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ལྟར་སྤང་མེད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་འགྲིག་པ་
ཡིན་ནོ།།

རྗེས་དཔག་ནི།

ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ན་ཡང་། རྟགས་དང་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡུལ་དེ་ཚོད་དཔག་བྱེད་པའི་སློབ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་ཡང་
དག་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་པའི་རང་གི་
གཞལ་བུ་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡང་དག་ཡིན། དཔེར་ན། དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐག་རིང་གི་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་ལྟ་བུ། རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་དཔེར་ན་ཐབ་ཚང་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་དང་། ཡང་ན་རྒྱངས་པ་ཐུལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་བར་འབྲུལ་ནས། དུ་བ་འདུག་སྟུང་པའི་རྟགས་ལ་
བརྟེན་ནས་མེ་ཡོད་པར་ཚོད་དཔག་བྱེད་ན། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་པའི་
རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།།

ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

ཚད་མ་ནི། རང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནོར་འབྲུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲུལ་ལས། ཚད་མ་བསྐྱེད་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་
བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་ཐག་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དང་པོའི་དོན་ནི། ཚད་མ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ཡུལ་ལ་
བསྐྱེད་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཉིས་པའི་དོན་ནི། སྤར་མ་ཤེས་པའི་དོན་དེ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་འང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཚད་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཕྱ་སྐྱེ་སྟེ། ལྷག་པས་འདིར་ཕྱ་ཞེས་པ་དང་པོ་དང་། ལེགས་པ། རབ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་ཆའི་
དོན་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་དང་པོར་རྟོགས་པ་དང་། ལེགས་པར་རྟོགས་པ་
གཉིས་ལས་འདིར་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་རང་སློབ་ས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་
རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

དེ་ཡང་རང་སྟོབས་ཞེས་པའི་ཚོག་གིས། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་
པར་བཀག་ནས། ཚད་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བུའི་ཡུལ་དེ་ཚད་མ་གཞན་གྱི་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིན་པར་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་ཚོག་གིས། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་
གི་ཤེས་པ་དང་། ལྷར་སྤང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཀག་ནས།
ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། རིག་པ་ཞེས་པའི་ཚོག་གིས་དབང་པོ་
ཚད་མ་ཡིན་པར་བཀག་ནས། ཚད་མ་ཡིན་ན་སྟོང་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་གོང་དུ་ལུས་ཟིན་
ཏོ།།

ཚད་མ་མ་ཡིན་པའམ་ཚད་མིན་གྱི་སྟོན་ནི། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པའི་ལྗོག་ཚུགས་ཡིན་
པས། རང་གི་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མ་
རྟོགས། ལོག་རྟོག་ ཐེ་ཚོམ་བཅས་གསུམ།
མ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་དེ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གང་དུ་འང་མ་རྟོགས་པའི་སྟོ། ལོག་རྟོག་གི་
མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ལུགས་པའི་སྟོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ལོག་ལུགས་དང་རྟོག་མེད་ལོག་
ལུགས་གཉིས། རྣམ་རྟོག་གི་སྐོ་ནས་ལོག་པར་ལུགས་པ། དཔེར་ན། ཐག་རིང་ནས་བཟླ་བའི་ཚོ།
ཐག་པ་ཁ་བོ་ལ་སྐྱུལ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ལུགས་ནི་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་
སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ།།

ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སྟོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་
ཚོམ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅས་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
རྩང་དུས་ནས་ཁ་བུལ་བའི་བུ་རྗེས་སུ་ཕྱད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚན་ན། ༡ ། འདི་ནི་ངའི་བྱ་ཡིན་ནམ་
སྟུམ་པ་དང་། ༢ ། སལ་ཆེར་ཡིན་ས་རེད་སྟུམ་པ་དང་། ༣ ། སལ་ཆེར་ཡིན་གྱི་མ་རེད་སྟུམ་པ་ལྟ་
བུའོ།།

༥ དེས་ན་འགའ་ཞིག་གིས་སློའི་དབྱེ་བ་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག་ ཐེ་
ཚོམ་བཅས་བཞིར་བཞག་པ་ཡང་དོན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་ཚམ་ཡིན་པས་གོང་དུ་ཞུས་པ་དེ་དང་ལྷན་
པར་མེད་དོ།།

༦ ཡང་དགེ་ལྷན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། སློའི་དབྱེ་བ་ལ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ ཡིད་དཔྱོད། ལྷན་
ལ་མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་བཅས་བདུན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། འདི་དག་གི་དོན་ལ་
མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་བཅས་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་ཞུས་པ་དག་དང་ལྷན་པར་མེད་ལ། གཞན་རྣམས་
རིམ་བཞིན་ཞུ་བ་ལ།

ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་བདེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ངེས་པའི་སློ། དཔེར་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་རྟེན་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་སློ་ལྟ་
བུ། སློ་དེ་རྣམ་རྟོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་ཡང་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་མི་ལུས་
པའི་སློ། དཔེར་ན་ཡིད་ཤེས་གཞུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ།
འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཡིན།

བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་རིག་པ། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་ཚད་
མ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། འདིའི་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པ་ཞེས་
པའི་དོན་ནི་སྣང་རྟོགས་ཟེན་པ་ཞིག་ཕྱིས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་ཟེར་བར་ཚད་མ་སྣང་མའི་ལུས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་རྟོགས་ན་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་
གཉིས་ཀྱི་ཡོད།

ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ། དཔེར་ན་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བའི་དབང་ཤེས་དང། སྐྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། འདི་ལ་འདྲ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ།།

ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག།

། ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚེ། མྱོང་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་གཉིས་པ་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ཞིང། ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན་སློབ་རིག་གི་གོ་བ་ལ་ཡང་ཕན་པར་འགྱུར་བས། ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ལུ་རྒྱ་ལྡན་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སློབ་དང་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་བྱ། གཞལ་བྱ། གཞི་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ཡིན། མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང། སློབ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ། སློབ་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱ། རང་གི་དོ་བོའི་སློབ་ཉེན་རྟོག་གཞི་སྒྲུབ་པས་གཞི་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན། ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མས་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོན་གྱུར་དང་སྐོག་གྱུར་གཉིས། ཡུལ་རང་གི་དོས་ནས་བྱས་ན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས།

མདོན་གྱུར་དང་སྐོག་གྱུར།

རྒྱ་མཚན་སོགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་མདོན་སྤྱི་ཚད་མས་རྟོགས་ལུས་པའི་ཡུལ་དེ། མདོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། མདོན་སྤྱི་ཚད་བའི་གཟུགས་སྐྱ་དྲི་འོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུ། མདོན་སྤྱི་ཚད་རྟོགས་མི་ལུས་པར་རྟོགས་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཡུལ་དེ། སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང། ཐག་རིང་གི་དུ་ལྡན་ལའི་མེ་ལྟ་བུའོ།།

རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན།

དེ་ལ་ཚད་མའི་ལུགས་དང། མདོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་སྤྱི་མཚན་དང་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཚད་མའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཡུལ་རང་དོས་ནས་སྒྲུབ་པ་མིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཚོས་དེ། སྤྱི་

མཚན་གྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་
པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཚོས། རང་མཚན་གྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། གཞུགས་སྐྱེལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུ།

མངོན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལ་སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དཔེར་
ན། མི་རྟོག་པ། སྤྱུག་བསྐལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་རྣམས་སྤྱི་མཚན་དང། མདུན་ན་ཡོད་པའི་ཚོས་
གཞུགས་སྐྱེལ་སོགས་པ་རང་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཡང་ཚོས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་
མཚན། མདུན་ན་ཡོད་པའི་གསེར་བུམ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་ཡིན་པར་བཞེད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།

ཡུལ་བཞི།

ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དེ་དག་སྟོས་གཞལ་བའི་ཚེ་སྟོ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་དེ་
ལ་སྣང་ཡུལ། གཞུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་སྣང་ཡུལ།

སྟོ་དེ་ལ་སྣང་བའམ་སྟོ་དེས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྣང་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་
ཡུལ་དང། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་སོ་སོར་ཡོད། ༡ ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་གི་སྣང་ཡུལ་ནི་ཡུལ་
གཞུགས་སྐྱེལ་སོགས་པ་གཞུགས་ཅན་རགས་པ་རྣམས་དང། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་
རིགས་རྣམས་ཡིན། ༢ ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་གངས་རི་མེར་པོ་དང། ལྷ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡིན། ༣ ། རྟོག་
པའི་སྣང་ཚུལ་ནི་སྐྱེ་བ་མ་དྲན་པའི་ཚེ། སྐྱེ་བ་དངོས་དེ་རང་གི་མདུན་དུ་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྐྱེ་བ་
ཤར་འོང་བ་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་ལ་ཤར་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཤར་བའི་སྣང་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།
རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ལ་མིང་གཞན་དོན་སྤྱི་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བ་
དེ་དོན་ངོ་མ་དེ་མིན་ན་ཡང་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ལེ་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན།
སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྷ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྟོ་ལ་སྣང་ཚོགས་པ་དང། རི་
པོང་རུ་མེད་ཀྱང་སྟོ་ལ་སྣང་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ།

སློ་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་རང་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་པ་སྐྱུན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་སུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། སུམ་པ་དེས་སུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལ་
སུམ་པ་རང་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་སྐྱུན་སྦྲུབ་པའི་དབང་གིས་སུམ་པ་དེ་སུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་
གཟུང་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཟུང་ཡུལ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་འབྲུ་དོན་ལྟར་ན། སློ་མངོན་སུམ་
གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ཞིག་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་བཞག་ནའང་འགྲིག་པ་
ཡིན།

གསུམ་པ་ཞེན་ཡུལ།

ཞེན་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། རྟོག་པ་ལ་འཚར་བ་དེ་འཇུག་སའི་ཡུལ་རོལ་དེ་མིན་ན་ཡང་རོལ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་ཞེན་
ཆགས་སྐྱེས་ནས་འཇུག་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཡིན། དེས་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་
དོན་གཅིག་ཡིན།

བཞི་པ་འཇུག་ཡུལ།

སློ་དོན་མཐུན་གྱིས་འཇུག་ནས་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དེ་འཇུག་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་སུམ་འཛིན་
མངོན་སུམ་དང་སུམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་སུམ་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྟོ།།
དེས་ན་བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྣང་ཡུལ་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད། །གཟུང་ཡུལ་དོན་རིག་མངོན་
སུམ་དབང་། །ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྐྱོས་ཚོས་ཡིན། །འཇུག་ཡུལ་དོན་མཐུན་ཀུན་ལ་ཡོད། ། ཅེས་པ་
ལྟར་སྣང་ཡུལ་ནི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུང་ཡུལ་ནི་ཕྱི་དོན་རིག་པའི་
མངོན་སུམ་ཁོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཚོས་ཡིན་པ་དང་། འཇུག་
ཡུལ་ནི་འཇུག་ཤེས་དང་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་དོན་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།
མཁལ་པོ་བཙུན་འགྲུས་མཚོག་གིས་བོད་སྐད་རབས་པའི་འདོད་པ་དེ་ལ་དགག་པ་གནང་འདུག་ཀྱང་།
དགག་པ་དོན་མཐུན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་མཐོང་བས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱོ།།

མཚུག་དོན།

རྗེ་ས་པཎ་གྱིས། དབང་ཤེས་སྐྱགས་པ་མིག་ཅན་འདྲ། །རྟོག་པ་ལོང་བ་སྣ་མཁས་འདྲ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་འཚུག་པའི་ཚེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་པོར་མཐོང་ན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་
ལྷགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་བསམ་སྒོ་གཏོང་མི་ཤེས་
པའི་སྐྱགས་པ་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པས་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རུས་ཀྱང་ཡུལ་དེའི་རང་
བཞིན་གསལ་པོར་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ལོང་ན་ཡང་སྣ་བ་མཁས་པའི་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ།

རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག།

༥ ལོང་དུ་སློབ་རིག་གི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་
སློབ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ནི་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཀྱི་སྐོར་མདོ་བསྟུས་ཙམ་ཞིག་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

རྟགས་ཡང་དག།

ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་ནི། རྩོགས་
ཚོས། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ། རྩོག་ཀྱི་བྱ་བ་དང། དེ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་སམ་རྒྱ་མཚན་ནི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན། དེ་འདྲ་དཔེར་ན། དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་རྟགས་དེ་ལ་མཚན་ན། དུ་ལྷན་ལ་དེ་ཚོད་གཞི། མེ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས། དུ་བ་དེ་རྟགས་ཡིན།
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷོག་ལྷོགས་མེ་མེད་པ་དེ་དགག་བྱའི་ཚོས། ཚོད་གཞི་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་
ཚོགས་པ་དུ་ལྷན་ལའི་མེ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐོག་མར་ངེས་དགོས།

དེ་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་དོ་སློང་རྟགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལུ་ན། རྟགས་དུ་བ་དེ་ཚོད་གཞི་དུ་ལྷན་ལའི་ཁྱད་ཚོས་
སུ་གྲུབ་པ་དེ་རྩོགས་ཚོས། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་དབང་གིས། དུ་བ་གང་དུ་ཡོད་ས་དེ་ལ་མེ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་དེ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ། དགག་བྱའི་ཚོས་མེ་
མེད་ས་དེ་ལ་དུ་བ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པ་དེ་ལྷོག་ཀྱི་དོན་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
རྟགས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སློབ་སྐྱེས་ན་སློབ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་དགོས།

འདིའི་སྐབས་སུ་རྟགས་དེ་ཚོད་གཞི་ལ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ཚོད་གཞིའི་ཁྱད་ཚོས་ཤིག་ཡིན་པར་གྲུབ་ན།
རྩོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང། དེ་རྗེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་རྟགས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་བཟླ་དགོས།
དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གྲུབ་ན་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་པས་ལྷོག་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན། རྗེས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་དང། དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད།
དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་གཉིས་དོ་བོ་
གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དང། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མེ་དང་དུ་བ་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལས་དེ་
བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན།

རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ།

རྟགས་ཡང་དག་དེལ་དབྱེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ།

འབྲས་རྟགས་ཡང་དག

འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་
ཡིན། དཔེར་ན། ཐག་རིང་གི་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་
བུ། ལས་སྐྱབས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། ཡང་ན་དེལ་ལས་ལེན་ཡོད་པའི་ལུངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
ཡིད་ཚེས་རྟགས་དེ་ཡང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ཚོས་ཅན།
ལོངས་སྤོད་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག

བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་
རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གྲགས་རྟགས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་
རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བཟོད་རུང་སྟེ།
རྩོད་ལ་འཛིག་རྟེན་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག

བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དགག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་གི་དོན་ཡིན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དགག་པ་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་
དང། མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་ཚིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན། དཔེར་ན། མཚན་མོའི་རྒྱ་
མཚན་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ།

མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱར་བཏང་ནས་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཤིག་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚོས་ཅན། མེད་དེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ།

སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱར་བཏང་ཡོད་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་ཡོད་ན་སྣང་རུང་བ་ལ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་ལ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྡོག་དམིགས་པ་བཅས་ལག་གཉིས་ཡོད། དཔེར་བཅོལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ནང་ཚོས་ཅན། དུ་བེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དུ་བ་དེ་གང་ལ་འབྲེལ་སའི་ཡུལ། མེ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཚོས་ཅན། གང་བའི་རེག་བྱ་མེད་དེ། ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་གང་རེག་གི་འགལ་ལྡོག་རེག་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ།

སྐྱབ་རྟགས་དང་དགག་རྟགས།

རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ། ཡིན་ཏེ་ཟེར་བ་དང་། ཡོད་དེ། ཟེར་ན་རྟགས་དེ་ཚུར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་སྐྱབ་རྟགས་ཟེར་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ། མ་ཡིན་ཏེ། ཟེར་བ་དང་། མེད་དེ། ཟེར་བ་ཡོད་ན་རྟགས་དེ་པར་ལ་དགག་པའི་དགག་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེས་ན་འབྲས་རྟགས་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱབ་རྟགས་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་དགག་རྟགས་ཡིན།

རྟགས་ལྟར་སྣང་།

ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་ན་རྟགས་དེ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐོད་དེ་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་ཡིན། ཚུལ་དེ་དག་ལས་ཚུགས་ཚོས་མ་ཚང་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་

རྟགས་ཡིན་པ་དང། དེལས་སྐྱེས་པའི་སློ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སློ། རྗེས་བྱབ་མ་ཚང་ན་རྟགས་དེ་མ་ངེས་
པའི་རྟགས་དང། དེལས་སྐྱེས་པའི་སློ་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཅན། ལྷོག་བྱབ་མ་ཚང་ན་རྟགས་དེ་འགལ་བའི་
རྟགས་དང། དེལས་སྐྱེས་པའི་སློ་དེ་ལོག་རྟོག་འོང་བ་ཡིན་འོ།།

དེ་དག་གི་དཔེར་བཅོལ་ལ། ༡ ། མ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༢ ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། སྐྱ་ཚོས་
ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ༣ ། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི།
སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལག་ལེན་ལ་སྦྱར་ཚུལ།

རྟགས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་དག་ངར་ངའོའི་ཉམས་ཕྱོད་ལ་སྦྱར་བའི་ཚེ། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སོགས་སྦྱར་མི་དགོས། དཔེར་ན། བཟ་ཤིས་དོ་རྗེ་ད་ལྟ་ཀྱོང་གསར་སྟག་ཅེ་ལ་མེད། གང་
ཡིན་ཟེར་ན་ཁོ་ད་ལྟ་རང་ཐིམ་སྟག་ལ་འབྱོར་འདུག། ཟེར་ན། འགལ་བྱེད་ཤིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན། དེའང་བཟ་ཤིས་དོ་རྗེ་ཚོད་གཞི། ད་ལྟ་སྟག་ཅེ་ལ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས། ད་ལྟ་རང་ཐིམ་སྟག་
ལ་འབྱོར་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན། དེས་ན་བཟ་ཤིས་དོ་རྗེ་ད་ལྟ་ཐིམ་སྟག་ལ་འབྱོར་ཡོད་པར་
སྐྱབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ཐིམ་སྟག་ལ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་སྟག་ཅེ་ལ་མེད་དགོས་པས་རྗེས་བྱབ་
སྐྱབ། ད་ལྟ་སྟག་ཅེ་ལ་ཡོད་ན་དུས་འདིར་ཐིམ་སྟག་ལ་འབྱོར་མི་སྐྱབ་པས་ལྷོག་བྱབ་སྐྱབ་པ་ཡིན།

སྦྱར་སྐྱེས་པ།

གཞན་ལུགས་དགག་དང་ཚོད་པ་སློང་བ་དེ། །སློ་གསར་རྣམས་ལ་གཞོད་པའི་བགོགས་ཡིན་པས།།
དེས་ན་དགག་སྐྱབ་རྟོག་མས་མ་བསྐྱད་པར། །དགོས་པའི་དོན་དེ་རང་ལུགས་ཚུལ་དུ་བྱིས།།
དེལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་དེས། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་དཀར་ཚེགས་མེད་པ་དང།།
ཡུལ་ཅན་སློ་ཡི་སློབས་པ་མཚོག་ཐོབ་ནས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚོངས་པ་མེད་པར་ཤོག།
ཞེས་པ་འདི་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི། །ལུགས་ཡོས་མགོ་བླ་ཡར་ངོའི་བཅུ་གསུམ་ལ།།
སྐྱན་ཕྱོངས་འབྲུག་ཡུལ་ཀྱོང་གསར་སྟག་ཅེ་ནས། །བསམ་གཏན་མིང་པས་སྟག་བྱིས་བགྱིས་པའོ།།

མཚུགས་བྱེད།

དེ་ཡང་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་མདོར་བསྐྱུས་ཙམ་ཞིག་ལྟ་ན། འདི་ཡང་བཤད་གྲ་པ་དང་།
རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནས་རྩོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སློབ་དམན་བདག་
འདྲ་བས་བྲིས་པའི་ཡིག་རྩོག་ཅིག་གིས་ཕན་པ་གཏམ་ནས་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་
ལ་ཐོས་པ་རྒྱུ་བའི་སློབ་གྲ་པ་རྣམས་ལ་རྩུང་བཤད་པའི་རེ་བ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱུང་འབྲེལ་ཤེས་ཡོན་
འཕྲོ་མཐུད་སློབ་མཁན་རྣམས་ལ་སློབ་དུས་འཁྲིད་དགོས་པའི་ལས་འགན་བབས་པ་ན། ཚོས་རྗེས་པར་གྱི་
ཚད་མ་རིག་གཏེར་གཞིར་བཞག་ཐོག་ རིག་དགོ་ལྷན་པའི་བཤད་སྲོལ་གྱིས་ཁ་སྐོང་བརྒྱན་པའི་སློབ་དུས་
གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་གཅིག་དང་། ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་ཀུན་པོའི་ཚད་མའི་སྤྱི་དོན་རིག་པའི་
སློབ་པོ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ནས་རྟགས་རིག་གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པ་འདིས་ཀྱང་། རང་འདྲའི་སློབ་དམན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་།

ཚོས་མཛོད་རྒྱལ་ལ་བྱམ་སྐུལ་ལྷ་དྲན་ཡི་བྱི་དོར།

སློབ་དཔོན་ཚོས་བསྟན་ཚེ་རིང། མཁམ་དབང་ཞིབ་རོགས།

ཀྱེ་མཎ། མི་ཚེ་རྗེད་དང་བཀྱར་སྤྱིའི་ངང་ལ་གཡེངས་ནས།

དོན་ཚེན་ཐར་པའི་ལམ་ཐག་རིང་དུ་བཏང་སོང་།

ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེ་མའི་ལྷན་མོར་གཡེངས་ནས།

ལྷ་དང་བླ་མའི་སྣང་བ་ཡལ་བར་དོར་སོང་།

བསྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བཞག་སྟེ།

རྗོགས་མཐའ་མེད་པའི་སློག་གི་འཕྲིན་ལ་འཁོར་སོང་།

ཟང་ཟིང་མེད་པའི་དབེན་པའི་གནས་གཞི་སྤངས་ཏེ།

ཆགས་སྤང་ཆེ་བའི་ཁྲོམ་ལ་གདམ་ཁ་ཤོར་སོང་།

གཅིག་ཕུར་འདུག་ནས་རང་སེམས་མཉམ་བཞག་མེད་པར།

མི་མང་བསྐྱས་ཏེ་དབང་དང་མན་ངག་བཙོངས་སོང་།

གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་གཞི་རྩ་ཅམ་ཡང་མེད་པར།

ཁ་པོ་སངས་རྒྱལ་སྐུལ་བའི་སྐུ་ལ་བསྟེགས་སོང་།

དབང་ཚིག་སློར་ཤེས་བྱམ་པ་བཟུང་བ་ཤེས་ཅམ།

དབང་དོན་ཚོངས་ཀྱང་བྱིན་ལྷབས་ཆེ་ལུགས་གདམས་སོང་།

ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་གོ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་མེད་པར།

རྩྭ་པ་ལྟ་བུའི་འབྲུག་གི་སྐད་ལ་འགྲན་སོང་།

ལས་ངན་བསགས་པ་བསམ་སློབ་སྟེང་ལ་མེད་པར།

གཞན་པན་གྲུབ་པ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་བྱས་སོང་།

གཡོ་དང་བརྟུན་གྱིས་གཞན་མགོ་སློར་བྱབ་བསམས་ཀྱང་།

དམུལ་བའི་ལམ་རྒྱགས་དཀོར་གྱིས་སྐྱ་འབྲེན་བྱས་སོང་།

རང་གི་རང་ལ་གདོང་ཐོབ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་།
 གཞན་ལ་ཐར་པའི་ལམ་འདྲེན་བྱེད་ལུགས་ཟེར་སོང་།
 ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་ལུགས་བྱས་ཏེ།
 རིག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ལེགས་ཚད་སྤྱད་ན་བསམས་སོང་།
 སེམས་པ་ཤོར་བའི་མཛེས་མ་གཅིག་དང་ཕྱད་ན།
 གཡོ་དང་སྐྱུ་ལས་བསྐྱུབས་པའི་ཉོར་ཡང་བརྒྱགས་སོང་།
 འདུལ་བ་འཛིན་པའི་དགོ་སློང་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ།
 མཛེས་མ་རྩ་ཆེན་གདམ་ཁའི་དུས་ལ་འབབ་སོང་།
 ལ་ལ་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་བརྟུལ་ལུགས་རྫོམས་ཀྱང་།
 རྫོགས་ཏུ་བྱ་སྤྱད་གསོག་འཛོག་སེམས་ཁྲེལ་ཁེངས་སོང་།
 ལ་ལ་དགོན་པའི་ནགས་ན་གནས་པར་བྱས་ཀྱང་།
 སེམས་ཀྱིས་གོང་ཡུལ་དམིགས་རྣམ་ཉམས་ལེན་བསྟར་སོང་།
 ལ་ལ་གོང་ཆོག་གསོན་གཤིན་དཀོར་ལ་རེམས་ཀྱང་།
 སྐྱེད་རྫོགས་པར་ཞེག་ཚོག་གི་གོ་ཡུལ་སྟོང་སོང་།
 དགོ་སྟོན་རགས་པ་ཚམ་ཡང་གོ་བ་མེད་པར།
 ལྟ་བུ་ཕྱག་རྫོགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལུགས་བྱས་སོང་།
 བསྟན་པའི་གཞི་རྩ་སྟོང་ཉིད་མེད་ཐབས་མེད་ཀྱང་།
 དེལ་མ་བསྟེན་ཚོས་ཤིག་ཡོད་པར་བསམས་སོང་།
 ཐོས་བསམ་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཀྱང་།
 ཐམས་ཅད་སྟོན་སྤངས་ལས་འཕྲོ་ཅན་དུ་རྫོམས་སོང་།
 མཚོན་པའི་རོལ་ཆས་དགོལ་བ་ཤེས་ཚམ་ཐམས་ཅད།
 བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་བསམས་སོང་།
 ཁ་ཅིག་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་འི་ཡིན་འདྲི་ཚོ།
 མ་ཤེས་མིན་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བེར་སོང་།

བསྟན་པའི་མར་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གཉན་འཕྲང་སླེབ་ཚོ།

ཚོས་པར་སློམས་ནམས་བག་ཡོད་དགོས་པ་མིན་ནམ།

ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོ་འདྲིའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱབ་ལས།

ཚོས་པ་མིན་པ་དེ་ལས་བཟང་བ་མིན་ནམ།

ཁ་བཟས་དུག་དང་འབྲེས་པ་བཟའ་བ་ལས་ནི།

དེ་བས་ཁ་བཟས་མ་བཟའ་བཞག་ན་མཚོག་གོ།

ཚོས་པའི་མཚང་ནི་ཚོས་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་ཀྱི།

ཚོས་མ་ཤེས་པས་ཚོས་དོན་ཇི་ཡིན་ཅི་ཤེས།

གཞན་སྐྱོན་བཟོད་མིན་ཡོ་སྲང་དྲན་བསྐྱལ་ཞུས་ཡོད།

གལ་ཏེ་ཐུགས་ལ་ཤོག་པ་སུ་ལ་བྱུང་ཡང་།

རང་གཞོང་བཟད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་བལྟས་ན་འཁྲུལ་ཡོ།

ཡིན་དང་མ་ཡིན་རང་རང་སེམས་ལ་དཔྱད་ན།

བདེན་པའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་མེད་རང་ལས་སུས་ཤེས།

ཚོས་བརྒྱད་མ་སྤངས་ཚོས་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགོ།

ངས་ཤེས་དངས་ཚེ་གོང་མའི་གསུང་ལ་དད་སོང་།

ཉ་ཉ་གད་མོའི་མཚར་གཏམ་ཀྱ་རེ་ཞུས་པས།

ཉེ་ཉེ་དབྱེས་ཉམས་ཐུགས་རྒྱལ་བྱུང་མདོག་མ་བསམ།

ཚོག་གི་ཉམས་མཚར་ཞོར་དུ་སྐྱས་པ་ལགས་སོ།

དགེའོ།

ལྷག་ཅེ་གསང་སྤྲུགས་ཚོས་སྒྲིང་ལྷ་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།

སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་དོ་ཨེ། ཞིབ་འཚོལ་གཙུག་ལག་སློབ་འཛིན།

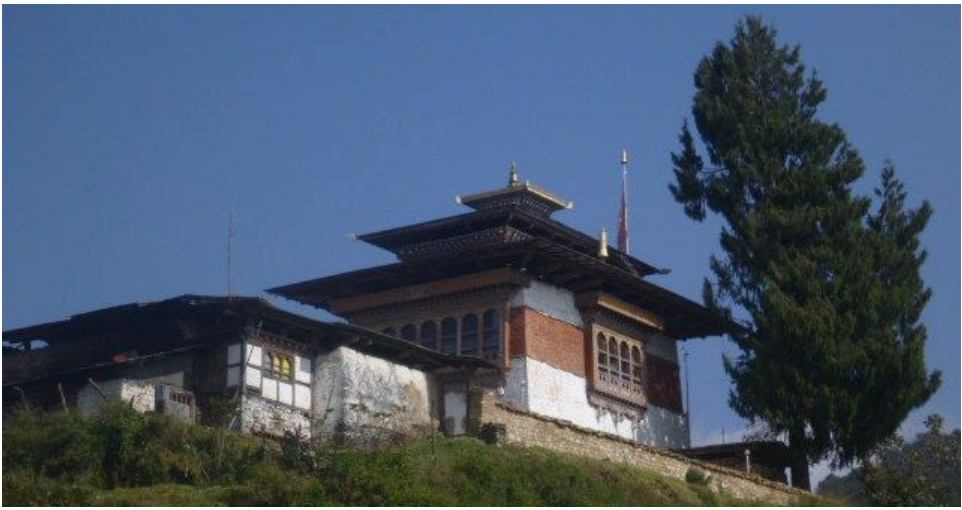
སློབ་བཅོམ།

ལྷག་ཅེ་ལྷ་ཁང་འདི་ཡང་ཀོང་གསར་དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་ནས་ལུང་པ་ཤེས་རབ་སྟུན་གྱུ་བ་ཀྲིས་དཔོན་
སློབ་དང་པ་ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པའི་དགོངས་ཚེགས་ཀྱི་དོན་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་ཕྱག་བཏབ་
གནང་། སྤྱི་ལོ་དང་པ་རྗེ་མཁན་མི་རབས་བདུན་པ་དག་དབང་ཕྱིན་ལས་ཀྲིས་མཛོད་གནང་བའི་ཐོག་
ལྷ། བུ་ཆེན་ཅུ་ཆེན་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་ཅིག་ཡིན་ཅུང་། འདི་གི་ལོ་རྒྱུས་ལུངས་དག་ཉོག་ཉོ་ཅིག་ཚང་མ་
སྤྲོ། ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་དེ་མེད་པ་ལས་བརྟེན། ད་ལྟོ་བཞུགས་ཡོད་མི་རྒྱ་རྒྱས་དག་པ་ཅིག་ལས།
གཞོན་པ་རྒྱ་གཉིས་ལྷ་ཁང་འདི་གི་སྐོར་ལས་ཨ་ཙོ་ཅིག་རང་སྐབ་ནི་མེད་པ་ལུ་བཟླ་བ་ཅིན། མ་འོངས་པ་
ལུ་ལྷ་ཁང་འདི་ཅུ་ཆེན་ཅིག་ཡིན་པའི་སྐོར་ལས་མ་ཤེས་པར། ཉིན་མ་ཅིག་འབད་མ་ད། རོར་བཏགས་
སའི་ཁྱིམ་ཅིག་ལུ་འགྲུར་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡང་མི་འོང་བེར་ཁ་ཚིག་བཅད་དེ་སྐབ་མི་རྒྱུགས། དེ་འབད་མ་
ལས་བརྟེན། ད་གིས་མཐོ་བསམ་ལས་འབད་བ་ཅིན། ལྷ་ཁང་འདི་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་མི་རྒྱ་ལུ་འདྲི།
དཔེ་ཆ་ཡང་ལྷག་སྟེ་ག་བསྟར་ཞིབ་ཞིབ་སྤྲོ་འབད་དེ། མགོ་ལས་མཚུག་ཚུ་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཡིག་
ཐོག་ཏུ་ཕབ་རྒྱུགས་པ་ཅིན། དང་པ་ལུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཞབས་ཉོག་ལུ་འགྲུར་ནི་མས། དེ་
ཡང་ག་དེ་སྤྲོ་ཡིན་ན་བེར་བ་ཅིན། ཚོས་ནང་ལུ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལུ་དོས་དང་། བརྟེན་བཏགས་
པའི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་བེར་ལྷམ་པ་མ་འབྲམ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། ཐ་
མ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྟེན་ཚུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་དང་། དམ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲོགས་བམ་རྒྱ་ཚོས་
དཀོན་མཚོག་དེ་ལས་དག་སློང་རྒྱ་ཡང་དག་འདུན་དཀོན་མཚོག་གི་གཤམ་ལུ་རྒྱུད་ནི་འདི་གིས། འདི་རྒྱ་
ལུ་ཡང་དཀོན་མཚོག་དོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཕྱག་དང་མཚོད་པ་རྒྱ་ཅིག་འབད་པ་སྤྲོ་རང་འབད་
དགོ་བེར་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་ཅུ་ཆེན་འདི་གི་ལོ་རྒྱུས་
འདི་མི་རྒྱ་གིས་ཤེས་པ་ཅིན། མི་རྒྱ་གི་རྒྱུད་ལུ་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་དད་པ་སྤྲོས་ཏེ། འདི་ལུ་ཕྱག་དང་
མཚོད་པ་སོགས་སུལ་བའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅིག་བསགས་རྒྱུགས་འོང། འདི་གི་ར་ལུངས་ཡང་། རྒྱུད་
གསང་བ་འདུས་པའི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ་ལས།

སྐྱ་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཞི་དང་ཤོ། །གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་བདེ་གཤེགས་ཀྱི།
རྟེན་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་རོམ་ཚར་ཆེ། །རྟེན་འདི་རི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར།
དེ་སྲིད་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་རྒྱས། །འགོ་བ་ཀུན་འདུལ་ལས་སྦྱིབ་སྦྱོང།
བསོད་ནམས་སྤུན་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང། །ཅེ་གསུངས་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན།

གཉིས་པ་ལུ་ལྟ་ཁང་འདི་ལུ་གྲས་བཙུག་གི་ཐོག་ལས་མི་རབས་ལས་མི་རབས་བཅད་དེ་བདག་འཛིན་
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབབ་ནི་དང། ཉམས་གསོ་ལུ་ལྟ་ཡང་སྟོབ་བསྐྱེད་དེ། དོ་རུང་ཡང་བསོད་ནམས་
ཚད་མེད་པ་ཅིག་བསགས་ཚུགས་པའི་རྒྱ་ལུ་འགྱུར་ནི་མས། འདི་གི་ར་ཁུངས་ཡང། མདོ་ལས།
སངས་རྒྱུས་མཚོད་རྟེན་མཐོང་ནས་སྟུ། །ཞིག་པ་སྐྱར་ཡང་བཅོས་པར་བྱ།
དེ་ཕྱིར་སྟོབས་ནི་ཆེ་བ་དང། །ལུས་ཆེ་བ་དང་མི་འཇིགས་འགྱུར།^༩ ཅེ་གསུངས་དོ་བཟུམ། རྟེན་
རྟོང་མ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་མི་རྒྱ་ཉམས་བཅོས་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན། གནས་སྐབས་ལུ་ཡང་ཆེ་རིང་བ་དང་
བདུད་རྒྱ་གིས་གཞོད་པ་བཀལ་མི་རྒྱགས་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་ཡོད་པར་གསུངས་ལུག གལ་
སྲིད་ལྟ་ཁང་འདི་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ལས་མ་ཤེས་པ་ཅིན། ལོ་རྒྱུས་དོན་གྱི་མ་ཤེས་ན། །ཡིད་མ་ཆེས་
པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །ཟེ་མཁས་པ་རྒྱ་གིས་གསུངས་དོ་བཟུམ། མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་སྐྱེ་ནི་འདི་ཕར་རང་
བཞག མཐའ་མ་ལུ་དད་པ་དཀྱུས་མ་ཅོམ་ཅིག་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པ་ལས། འདི་བཟུམ་མའི་རྩ་ཆེན་ལྟ་
ཁང་འདི། བསྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་ནི་གི་རྒྱ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་ལས་བསྐྱལ་པའི་བར་
དུ་བརྟན་ནི་གི་མཐུན་སྦྱོར་ལུ་དམིགས་ཏེ། ལྟ་ཁང་འདི་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇོལ་འབད་ནི་ལུ་སྟོབ་བསྐྱེད་
ཅི། འདི་བཟུམ་མའི་ཞིབ་འཇོལ་གི་ལུ་འདི་ནི། སྤུན་སྦྱོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སོག་སྲིད་བཟུམ་
ཅིག་ཡིན་མི་དམ་པའི་ཚས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ཅིག་ཡིན་མ་ཚད། རྒྱལ་ཡོངས་དག་འཁྱིད་དཔལ་
འཛོམས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་བཞིའི་ནང་ལས་སྐད་ཡིག་དང་ལམ་སོལ་སྤྱད་སྟོབ་ཟེ་བའི་བྱང་ཚས་ཡང་དེ་ནང་ལུ་
ཚང་ནི་འདི་གིས་ངལ་བ་དང་དུ་བྱངས་ཏེ། ལྟག་ཅེ་གསང་སྟགས་ཚོས་སྦྱིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇོལ་
འབད་ཡི་ཟེ་ལུ་ཞི་ཡིན།

⁸ ཕན་ཡོན་ཕྱོགས་སྦྱིག་ལེགས་ཚོགས་སྤོ་འབྲེད། ཤོག ༡༠༧། ལྟ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཇུལ་སྟེ་ཚན། ༢༠༡༡།
⁹ ཕན་ཡོན་ཕྱོགས་སྦྱིག་ལེགས་ཚོགས་སྤོ་འབྲེད། ཤོག ༡༡༥། ལྟ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཇུལ་སྟེ་ཚན། ༢༠༡༡།

༡༡། །དམིགས་མེད་བཙེ་བའི་གཏེར་ཆེན་ཚུ་གཏེར་ལས།།
འཁྲུངས་པའི་ལུང་རྟོགས་དམ་ཚོས་ལོ་རྒྱུ་ཡིས།།
ཚོས་ཀྱིས་དབུལ་བའི་འགོ་རྣམས་ཚེས་མཛད་པའི།།
མཉམ་མེད་ཤུགས་ཏོག་ལ་གུས་པས་འདུད།།

ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་མཁྱེན་རབ་རྒྱས་བཞིན་དུ།།
འོད་ཞགས་སྟོང་གིས་གདུལ་བྱ་རྗེས་བབུང་སྟེ།།
བདེ་ནས་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་མཛད་པའི།།
ཅུ་བརྒྱད་སློམ་རྣམས་ལའང་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འབྲི་ཚུམ་རིག་པའི་བྱུངས་ཤུགས་དབེན་ན་ཡང།།
ལྷག་བསམ་སྐྱལ་ལྷག་བབུང་པོས་བསྐྱལ་འདེད་ཀྱིས།།
སྲ་ན་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུན་པོ་ཞིག།
མིག་གི་ལྷན་མོར་སོར་མོའི་ཕྱེ་ལས་ཐལ།།

ཤེས་མཛོད། རིག་གཞུང་ཞིབ་འཚོལ་དུས་དེབ།

ཟེར་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚིག་གི་མེ་ཉོག་འཕྲོད་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ།
སྟག་ཅེ་གསང་སྟགས་ཚོས་གླིང་གི་ཆགས་རབས་སྟོར་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་བྱང་མི་ཚུ། སྟོ་སྟུང་དང་ཆད་
སྟག་མེད་པའི་ཐོག་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ ༡) ས་གནས་དོ་སྟོན། ༢) ཏྲ་སྟུལ་སོགས་ཀྱི་མིང་དོན་ལུ་
དབྱེད་པ། ༣) སྟག་ཅེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སྟོན་གྱི་ཟེར་བའི་སྟག་ཅེ་མིང་དོན་ལུ་དབྱེད་པ། ༤)
ལྟང་ཅན་ལྟ་ཁང་ཟེར་ལུ་མིའི་གནས་དོན། ༥) ལྟ་ཁང་གི་ཆགས་རབས་དངོས། ༦) ཁ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་
དང་དེའི་ནོར་བ་རྒྱན་འབྲམས་ཀྱི་དོགས་སེལ། ༧) ལྟ་ཁང་བཞེངས་པའི་བཀོད་པ། ༨) ལྟ་ཁང་གི་
རབ་གནས་དང་དོགས་སེལ། ༩) ལྟ་ཁང་ཐོག་གཉིས་པ་དེ་ལྷན་བཏང་བའི་སྟོན། ༡༠) བར་སྐབས་
ལུ་ལྟ་ཁང་ཉམས་གསོ་ལུ་ཡོད་པའི་སྟོན། ༡༡) ལྟ་ཁང་གི་ནང་རྟེན་དང་དོགས་སེལ། ༡༢) ལྟ་
ཁང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མི་དམངས་ལུ་ཁེ་ཕན། ༡༣) མི་མང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ལྟ་ཁང་ལུ་བརྟེན་མཐོང་ལུ་ཐངས།
༡༤) ལྟ་ཁང་གི་བྲམ་རབས། ༡༥) བྲམ་རབས་དག་པ་ཅིག་གི་སྐྱེ་ཚེ་ལོ་རྒྱུས། ༡༦) བྲམ་གསོལ་ཐབ་
ལུ་བྱོན་པའི་སྟོན། ༡༧) བྲམ་མཚོའམ་ལྟང་གི་སྟོན། ༡༨) ལྟ་ཁང་གི་དུས་མཚོན། ༡༩) ལྟ་ཁང་གི་
རྒྱུང་གནས་ཡོངས་གྲགས་ཅན། ༢༠) ལྟ་ཁང་གི་དཀོན་གཉེར་དང་རྗོངས་པོ། ༢༡) ལྟ་ཁང་འདི་
དམག་སྐར་ལུ་གྱུར་ཡོད་པའི་སྟོན། ༢༢) ལྟ་ཁང་ནང་དགོས་པའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་གྱི་བཙུགས་གནང་ཡོད་པའི་
སྟོན། ༢༣) ལྟ་ཁང་ནང་མི་སྣ་ཚེ་རིགས་བྱོན་ཡོད་པའི་སྟོན། ༢༤) ལྟ་ཁང་ཉམས་གསོ་ལུ་བའི་བསྐྱང་
ཡོད་པའི་སྟོན། ༢༥) ལྟ་ཁང་གི་གསེར་ཉོག་བཀལ་བའི་དུས་ཚེན། ༢༦) ལྟ་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཙུན་
བསྟུས་བཅས་ས་བཅད་ཉེར་དུག་གི་སྟོ་ལས་ལུ་ཉི་ཨོན།

སྤྲུག་ཚེ་ལྷ་ཁང་ཆགས་སའི་ས་གནས་དོན་སྤོང།

དེ་ཡང་ད་རེས་ནངས་པར་སྤྲུག་ཚེ་ལྷ་ཁང་ཟེར་སྐད་ཅན་མིང་ཅན་ཅིག་སྤོང་མི་འདི། ཀྲོང་གསར་¹⁰ རྫོང་གི་ཆ་འོག་བྲག་སྤེང་ཆེད་འོག་¹¹ གི་མངའ་ཁོངས་ལུ་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཀྲོང་གསར་ལས་གཞལ་ལས་སྐྱང་ཁ་མུག་འཕྲུལ་ད། ཀེ་ལོ་མི་ཏར་¹² དེ་ཅིག་གི་ས་ཁར་སྤྲུག་ཚེ་འབྲིང་རིམ་སློབ་ལྷན་གོང་མ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ས་གནས་འདི་ཁ་ལས་གྲུབ་ལུ་འཛུགས་ཏེ་ཀེ་ལོ་མི་ཏར་¹³ དེ་ཅིག་གི་ས་ཁར་སྤྲུག་ཚེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་ལྷན་ཆགས་ཡོད་པའི་ཉེ་འདབས་ལུ། ཕྱིན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སྤྲུག་ཚེ་ལྷ་ཁང་འདི་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན།

རྩ་སྐྱེལ་དང་སྤྲུག་ཚེ། དེ་ལས་ལྷག་ཚེ་ཟེར་ཡིག་སྤྲེབ་མ་འབྲུག་ཡོད་པའི་མིང་དོན་ལུ་དབྱེད་པ།

ཆུན་ཆས་ཚུ་གི་ཁ་རྒྱུག་ལུ། ཉེ་མ་རྒྱ་གར་གི་རྒྱལ་སྐུལ་བྱི་མེད་ཀྱུན་ལྡན་འདི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གིས་མཐར་འུད་བཏང་མ་དུ། འབྲུག་ཡུལ་བདུད་རི་ཉེ་ཤར་ལུ་ཕྱོག་རུག་ དེ་བསྐྱར་ཀྲོང་གསར་ཆ་འོག་བྲག་སྤེང་ཆེད་

¹⁰ ཀྲོང་གསར་ཟེར་བའི་མིང་དོན་ཡང་། བོད་འབྲུག་ར་ལུང་གི་གདན་འཛིན་བཅུ་གསུམ་པ་འབྲུག་ཆེན་པོ་དབང་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཆུང་བ་ཡོངས་འཛིན་དག་གི་དབང་རྒྱུག་(༡༧༡༦-༡༧༥༤) གྱི་ལོ་༡༧༤༩ ཅན་ཅིག་ལུ་འབྲུག་ནང་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་འབྲེན་སྐབས། མང་སྤེ་ཕྱོགས་ལུ་ཡང་ཕྱོག་ཏུ་དམོ་ཀྲོང་གསར་རྫོང་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་ལུ། རྫོང་ཆེ་ལག་མོ་འི་རྒྱ་ག་དང་མཁའ་འབྲུ་མ་འབྲུག་གི་ཞབས་ཆེས་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ། སྤྲུག་ཁང་རྒྱུང་ཀྱི་ཅིག་འགོ་དང་པ་བཅགས། དེ་ལས་བྲ་སློབ་རྩ་གིས་ཡང་སྤྲུབ་ཁང་དང་བཞུགས་གནས་གཅིག་ཁར་སྤེ་མཚམས་ཁང་ལེ་ཤ་བརྒྱུ་སྤེ་ཆགས་ཚན་གསར་པ་བཟུམ་ཅིག་གི་རྣམ་པ་ལུ་འཕྲོ་ཡོད་པ་ལས། མང་སྤེ་པ་རྩ་གིས་ཀྲོང་གསར་ཟེར་འབོ་སློབ་དར་རུག་ ཀྲོང་ཟེར་མི་འདི་མང་སྤེ་པའི་ཁ་རྐྱེད་ནང་གཡུས་ཚན་ལུ་སྤྲུབ་ཡིན་མ་ལས། བཛོད་སྤྲ་རོམ་འདི་ཀའོང་ (Krong) ཡིན། སྤྲ་རྒྱུར་ཉུམས་ཏེ་ཀོང་ (Trong) ཟེར་དར་ལུ་འཕྲོ་རུག་ ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ཉེ་མ་གོང་གསར་ཟེར་མི་འདི་གོང་འདི་ལུ་ལས་ཀྲོང་ལུ་གྲུར་ཏེ་འོང་བ་རྒྱུན་འབྲུམས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བཤད་མི་འདི་མ་དབྱེད་པའི་སློ་ཡིན་པས། ག་ཅི་འབད་ཟེར་བ་ཅིན། གཡུས་ཚན་ལུ་ཀའོང་Krong ཟེར་སྤྲུབ་ནི་འདི་མང་སྤེ་པའི་དག་གཤིས་ཅིག་ཡིན་མ་ལས། གཡུས་ཚན་འགོ་དང་པ་ཆགས་པའི་སྤྲུབ་ལས་རང་མང་སྤེ་པ་རྩ་གིས་རང་གི་དག་གཤིས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀའོང་Krong ཟེར་འབོ་ཡིན་ཡིད་ལྡན། ཀྲོང་ཟེར་ཀའུ་ར་བཏགས་དང་ན་རོ་བཀལ་སྤེ། བཛོད་སྤྲ་ཡང་དག་ཏུ་ཏེ་སྤེ་ཐོན་པ་འཛིན་དུ། ཉེ་མ་གོང་ཡིན་མི་འདི་ལུ་ལས་ཀྲོང་ལུ་གྲུར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བཤད་མི་འདི་ལུ་འོས་འབབ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིག་ཚུ་ལས་མ་མཐོང་། ལུང་པའི་དག་གཤིས་དང་ཡང་འཁྲུལ་དགོམ་འདི་ལག་ཆེ། ཀྲོང་གི་དོན་འདི་ཚོས་སྐད་ནང་གོང་ཟེར་མི་འདི་ཡིན་པས་ཟེར་སྤྲུབ་པ་ཅིན། འདི་ལུ་སྤོན་མིན་འདུག།

¹¹ ཀྲོང་གསར་ཆ་འོག་ལུ་ཆེད་འོག་ལུ་ཡོད་མི་དེ། ལུབ་སྤེ་ཆེད་འོག་ ལྷང་སྤེ་ཆེད་འོག་ བྲག་སྤེང་ཆེད་འོག་ བྱང་མཐིམ་ཆེད་འོག་ རྫོང་ཕོག་ཆེད་འོག་ཚུ་ཡིན། ཉེ་མ་འབད་བ་ཅིན། ཆེད་འོག་བཞི་ལས་མེད་རུང་། ལུབ་ལས་སྐོར་ཕུག་ཆེད་འོག་དེ་ལོགས་ལུ་སྤེ་བཏོན་ཏེ་ཆེད་འོག་ལུ་སྤེ་བཅི་འགོ་བཅུགས་རུག་ ཡོངས་བྲགས་ལུ་ཆེད་འོག་ཟེར་ཡིག་སྤེབ་དེ་སྤེ་འབྲི་སློབ་ཡོད་རུང་། དག་ཡིག་དང་འཁྲུལ་བ་ཅིན། ཆེད་འོག་ཟེར་འབྲི་དགོམ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་། ཆུམོ་ཟེར་རྫོང་ཁའི་བཛོད་སྤེ་ལྷ་ར་དུ་བྲིས་རུང་། དོན་རོམ་ལུ་ཆེད་པོ་ཟེར་སྤེ་ལོན་རྣམས་པའི་ཉུམས་ཕྱོང་ཅན་ཅིག་གི་བཟོ་རྒྱུ་ཏུ་འོག་ལུ་གནས་པའི་གཡུས་ཚན་ལུ་ཆེད་འོག་ཟེར་སྤྲུབ་ཡིན། ཁངས་ཁ་ལུ་ཡང་ཆུམོ་ལུ་ gadpo ཟེར་དེ་ཆེས་འཇུག་གི་རྒྱ་གདངས་གསལ་ཏུ་ཏེ་སྤེ་ཐོན་ནི་ཡོད།

འོག་ནང་ལྷ། རྒྱལ་སྐུལ་འི་མེད་ཀྱལ་ལྡན་གྱིས་ཉ་དང་གཡུ་སྦྱིན་པ་གནང་བའི་ས་གནས་ལྷ། ཉ་སྦྱུལ་
དང། གཡུ་སྦྱུལ། ཟེར་མིང་དེ་སྦྱེ་དར་ཡོད་རུང། རྒྱལ་ལས་སྐྱ་རྒྱུར་ཉམས་ཏེ་རྟག་ཅེ་དང་གཡུས་
གསར་ལུ་ལྷར་ལུག་ ཟེར་དེ་སྦྱེ་སྦྱུབ་ནི་འདུག། འདི་བརྒྱལ་སྦྱེ་སྐུལ་སམ་ལུ་སྦྱིན་པ་གནང་སའི་བྲག་ལུ་
བྱུལ་བྲག་དང། སྦྱུན་གཅིག་སྦྱིན་པ་གནང་ས་ལུ་སྦྱུན་རེ་ཟེར་རུང་སྐྱ་རྒྱུར་ཉམས་ཏེ་སྦྱུང་རེ་ཟེར་མི་ཚུ་
གཅིག་ལས་བཟླ་ན་ད་འདྲ་ཆགས་ཏྲིག་ཏྲི་ཅིག་ཡང་འདུག། ད་རུང་ལུབ་སྦྱིས་མེད་འོག་ནང་གི་ཚོང་བཟང་
ཏྲིག་རྒྱུང་ལང་འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་འི་མེད་ཀྱལ་ལྡན་གྱིས་བཞེངས་གནང་བའི་སྐོར་ལས་བཤད་ནི་འདུག།
དེ་འབད་མ་ད། དང་པ་ལུ་རྒྱལ་སྐུལ་འི་མེད་ཀྱལ་ལྡན་འདི་རྒྱ་གར་མངའ་ཁོངས་གཏེ་གི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་མ་
དང། དུས་རབས་ནམ་གྱི་ཨིན་མ་གི་སྐོར་ལས་ཁ་གསལ་ཨིན་འདུག།

གཉིས་པ་ལུ་རྒྱལ་སྐུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་འདི་བོད་དང་འབྲུག། དེ་ལས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་དར་བའི་ས་
གནས་གཞན་ཁ་ལས་ཡང་ཡོངས་གྲགས་སྦྱེ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་ནང་ལུ་ལོ་ལེ་ཤ་གི་རིང་དཔེ་
ཆ་ལྟབ་སྦྱེ་མི་ཚེ་བསྐྱུལ་དེ་འབད་རུང། རྣམ་ཐར་འདི་གི་སྐོར་ལས་རྒྱུར་ཙམ་ཅིག་ཡང་མ་གོ་མ་ལས།
ཡོངས་གྲགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གི་སྐོར་ལས་འདི་ལུ་རང་མི་དགོ་པས། དེ་མ་ཚད་མཇལ་ནི་ཡོད་པའི་
རྣམ་ཐར་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཐོག་ལས་བསྐྱུར་བསྐྱུར་མ་ཅིག་ཨིན་པར་བོད་སྐད་ཐོག་ལུ་བྲིས་བྲིས་མ་
ཅིག་ཨིན་པས།

རྒྱ་མཚན་དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན། རྣམ་ཐར་འདི་ཉེ་མ་དངོས་སུ་བྱུང་ཡོད་མི་ཅིག་གི་རྣམ་ཐར་ཨིན་ན།
ཡང་ཅིན་ང་བཅས་མི་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ཚོས་ཀྱི་བྱིན་ལྡབས་འཇུག་ནི་གི་དོན་ལས། ལྷམ་མཁས་པ་ཚུ་གིས་
སྦོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཨིན་པར་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་མ་སྦྱེ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་
དང། ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་གི་ལོ་རྒྱུས་གསར་ཚུལ་མང་དུ་མཇལ་ནི་ཡོད་པ་བརྒྱམ་
སྦེ། མི་གི་རྒྱུད་ལུ་སྦྱིན་པ་གཏང་ནི་གི་སྦོལ་བ་དང་དང་འདོད། དེ་ལས་སྦོལ་སྦོལ་བསྐྱེད་བཅུག་ནི་གི་དོན་
ལས། ལྷམ་མཁས་པ་ཅིག་གིས་སྦྱིན་པ་གཏང་ནི་ལུ་ཐོགས་ཆགས་ག་ནི་ཡང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་
བའི་ཚོས་རྒྱལ་འི་མེད་ཀྱལ་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཅིག་ཏྲིག་ཚུམ་གནང་གནང་མ་ཨིན་ན་ཟེར་ཡང་མཚོ་མ་
ཨིན་རུང་མཐའ་ཅིག་དུ་དེ་སྦྱེ་ཨིན་ཟེར་ལུ་ནི་མེད།

ག་དེམ་ཅིག་འབད། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་མེད་ཀྱུན་ལྡན་ཟེར་ལྷ་མི་འདི་རྟེ་མ་དངོས་སུ་བྱུང་ཡོད་མི་ཅིག་ཨིན་
པའི་དབང་དུ་བཏང་རུང། འབྲུག་ཡུལ་བདུད་རི་ཏྲ་ཤང་ལུ་བྱོན་ཏེ་གོང་གསར་ལས་ཚུར་བྱོན་ཡོད་པའི་
སྐོར་ལས་ཁྲུངས་ལྡན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྟེང་མ་ཚུ་ནང་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་མེད་པར་ཁ་རྒྱུན་རྒྱུང་མ་ཅིག་ལུ་
ཡོད་པ་ཨིན་པས། སྤྱིར་བཏང་ཁ་རྒྱུན་འདི་ལུ་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཆ་གཉིས་ཆར་ཡོད་པའི་སྐོར་
རིག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ག་ར་གིས་ཤེས་པ་ལས། ཁ་རྒྱུན་འདི་ལུ་ཡང་མཐའ་ཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དང་ཡིད་
ཆེས་བསྐྱེད་མི་ཚུགས་པས། དཔེ་འབད་བ་ཅིན། རྒྱལ་ལྷན་བྱོན་པའི་ས་བྱོགས་ག་ཏེ་ཁོངས་ཨིན་ན་གི་
ཁ་རྒྱུན་ལུ་ཡང་འབྲམ་འབྲམ་ལེ་ཤ་ཅིག་གོ་ནི་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ས་གནས་ཡང་ངེས་གཏན་ཅིག་སྟེ་
མིན་འདུག རྒྱ་མཚན་དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་མེད་ཀྱུན་ལྡན་འདི་གོང་གསར་གྱི་ས་
གནས་འདི་ཁ་ལས་ཚུར་ངེས་གཏན་སྟེ་བྱོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཅིག་ལས།
ཁྲུངས་ལྡན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅིག་ག་ནི་ཡང་མ་མཐོང་ནི་འདི་གིས། རྟེ་མ་རྟ་སྤུལ་ཟེར་
མི་འདི་ལུ་ལས་རྟག་ཅེ་ཟེར་གྲུབ་གྲུབ་ཨིན་ཟེར་མི་འདི་ཡང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་རང་ཏན་ཏན་ཅིག་སྟེ་ཆ་འཛོག་
གྲུབ་མི་ཚུགས་པས་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

ཨིན་རུང། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །¹²

ཟེར་གསུངས་དོ་བརྒྱུམ་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ག་ཅི་རང་ཨིན་རུང། ང་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་མ་
གོམ་ཙམ་ཅིག་གིས་མེད་པ་དང་མེན་མ་སྟེ་བརྒྱབ་མི་ཚུགས་ནི་འདི་གིས། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་མེད་ཀྱུན་ལྡན་
འདི་ཡང་གོང་གསར་ཆ་འོག་ལས་ཚུར་མཐའ་ཅིག་ཏུ་མ་བྱོན་ཟེར་ལུ་ནི་མེད་པ་དང། ཁ་གཏམ་ལས་
ལོགས་སུ་ཆ་བཞག་བཏུབ་པའི་ཁྲུངས་ལྡན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅིག་མ་ཐོབ་པ་ལས་བརྟེན། བྱོན་ལུག་ཟེར་ཡང་
ལུ་ནི་གི་འོས་འབབ་ཅིག་མ་མཐོང། དེ་འབད་མ་ད། དཔུད་པ་གཏང་དགོཔ་ཅིག་ག་ཅི་ཡོད་ཟེར་བ་ཅིན།
སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ནང་ལུ་སྐྱེས་རབས་དགུ་པ་ཐམས་ཅད་སྐོལ་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་¹³དང་རྒྱལ་
ལྷན་གྱི་མེད་ཀྱུན་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ཆ་འབྲས་སུ་ཅིག་སྟེ་མཇལ་མ་ལས། དེ་གཉིས་ག་ཅིག་དང་སོ་སོ་
ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་དཔུད་དགོཔ་འདུག།

¹² སྐོབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་གྲུབ་ལེའུ། ཚོགས་བཅད། ལུ་དུག་པ།
¹³ སྐོབ་དཔོན་དཔའ་བོ། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། ཤོག ༡༣-༡༤། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔལ་ཁང། ༡༠༠༡

ག་དེ་སློལ་ཡིན་ཅུང་། ད་རེས་ནངས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལུ་དར་བྱུང་ག་དེ་སློལ་མོང་སློལ་ཡོད་ག་ཟེར་བ་ཅིན། ད་རེས་ནངས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལུ་སྟག་ཚེ་ཟེར་བའི་ཡིག་སྟེབ་དེ་དར་བྱུང་མོང་ཅུག རྗེ་མཁན་མི་རབས་¹⁴ པ་ངག་དབང་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ལྷན་ཐར་ནང་། སྟག་ཚེ་དགོན་པ་¹⁴ཟེར་མཇལ་མས། འབྲུག་གསལ་བའི་སློལ་མེ་ནང་ལུ་ཡང་། མང་སྟེ་སྟག་ཚེ་ལྷ་ཁང་ཐོག་གཉིས་མ་གསར་བཞེངས།¹⁵ ཟེར་བཀོད་ཅུག ཡིན་ཅུང་གཡུས་མི་ཚུ་གཞོན་བར་གསུམ་ག་ལུ་འདྲི་ཅུང་། སྟག་ཚེ་ཟེར་བཏགས་དགོ་པའི་ར་ཁྲུངས་དང་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ག་ནི་ཡང་སྐབ་ནི་མིན་འདུག དེ་འབད་མ་ད། རྒྱལ་སྐས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷན་ཐར་ནང་འབད་བ་ཅིན། མང་ལུང་ལྷག་ཚེ་ལྷ་ཁང་¹⁶ཟེར་ལ་མགོའི་ལྷག་དེ་བཀོད་ཅུག དེ་ལུ་ངག་ཞིབ་དབྱེད་ཅིག་འབད་བལྟམ་ད། སྟག་ཚེ་གི་གཡུས་ཚན་འདི་ཆགས་སའི་མཐོ་ཚད་ལས་འབད་བ་ཅིན། གཡུས་ས་དང་བགྱིས་ལྡིང་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་གི་ཚེ་ལུ་ཟེར་ཅུང་འབྲོ་ཉོ་གུ་ཆགས་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ལྷག་ཚེ་ཟེར་སྐབ་ཡིན་མས། དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན། ལྷག་ཚེ་ཟེར་མི་འདི་ཀམ་དང་བུམ་པ་ཟེར་བའི་མིང་བཟུམ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ག་ནི་ཡང་སྐབ་ནི་མེད་པའི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཡིན་ཟེར་ལུ་ཚུགས་བསྐྱེད་དེ་སྟག་ཚེ་ཟེར་སྐབ་ན་མ་གཏོགས། ལྷག་ལུ་བསེལ་ཟེར་ཅན་ཟེར་མིང་བཏགས་དགོ་པའི་སྐྱབ་བཤམ་དུ་ཡོད་པ་བཟུམ་མའི་རྗེས་སྐབ་ཀྱི་མིང་ཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཅིན། ལྷག་ཚེ་ཟེར་བའི་ཡིག་སྟེབ་འདི་རང་འོས་འབབ་མཐོང་མས། དེ་འབད་མ་ད། གཞུང་གི་ཡིག་ཚེ་སོགས་ནང་སྟག་ཚེ་ཟེར་འབྲི་སོལ་དར་བྱུང་འབྱུང་དང་བསྟན། ངག་ལུ་ཡང་འོག་ལས་མར་སྟག་ཚེ་ཟེར་བཀོད་ཡོད་པ་ཡིན།

¹⁴ རྗེ་ཤུག་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབྲུག། ལ་པ། རྗེ་ངག་དབང་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ལྷན་ཐར་རྒྱལ་སྐས་ཚེ་དགའི་འཁྲི་གིང་བསྐྱུས་པ། ཤོག ༡༩༠། ཟླ་བ་ ༥།

¹⁵ སྐོར་དཔོན་པོ་ཚེ་དབང་། འབྲུག་གསལ་བའི་སློལ་མེ། ཤོག ༡༩༠། ༡༠༠༥།

¹⁶ རྗེ་ངག་དབང་ལྷན་སྐྱབ། རྒྱལ་སྐས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷན་ཐར། ཤོག ༡༥༤ ། ༡༠༠༥།

སྤྲུལ་ཅེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཟེར་བའི་སྤྲུལ་ཅེ་གི་དོན་བཤད་པ།

སྤྲུལ་བཏང་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཆགས་སའི་ས་གནས་འདི་གོང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྲུལ་ཅེ་ཟེར་བའི་གོ་ལོ་ཡིན་པ་རུང་། སྤྲུལ་ཅེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཟེར་བའི་སྤྲུལ་ཅེ་ཟེར་བའི་གོ་ལོ་འདི་ལྟར་འབྲེལ་ག་ཅི་ཡིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན། རྗེ་དག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲུག་གསལ་བའི་སློབ་མེས་ལྟེན་ལུ་སྤྲུལ་ཅེ་ཟེར་བོན་མི་འདི་ལུ་འབྲེལ་གཏུགས་ཏེ། ཡིག་སྲིབ་སྤྲུལ་ཅེ་ཟེར་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཚད། དོན་གྱི་ཆ་ལས་འབད་རུང་། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྲོལ་བོན་ལུགས་འདི་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་དེ་ཉིད་དར་སའི་ལུ་ཀྱི་གོམས་གཤམས་དང་མཉམ་བཞེས་འབད་མ་ལས། ལྷུ་མཚོགས་ཆེ་བ་རྟེན་དཔལ་གཏུགས་ཆེ་བ་སྤྲུལ་དཔལ་ཅུལ་ཆེ་བ་སོགས། སློབས་ཤུགས་ཆེ་བ་ལུང་། ངར་སྐད་ཆེ་བ་འབྲུག་ཟེར་སྤྲུལ་སྲོལ་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེ། ཕྱི་ཁའི་རྣམ་པ་ལུ་རྟ་དང་སྤྲུལ་མེང་ལུང་འབྲུག་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལུ་ཡོད་རུང་། དོན་དོམ་ལུ་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་ལྷ་རྟ་མཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ་ཏ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་ལྷ་རྟུང་སེང་གཡུ་ཡི་རལ་པ་ཅན། སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་ལྷ་གཡུ་འབྲུག་ཟངས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན། ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་ལྷ་རྟུང་གཞུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཅན། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་ལྷ་ལྷུང་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་འདི་ཐོར་ཚུགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་སྲོལ་གསལ་དོ་བཟུམ།¹⁷ འདི་ཚུ་རྟུང་རྟ་དང་བའི་དག་ལྷ་སྟེ་བརྩི་ཞིའི་

¹⁷ རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་འལ་པའི་དོན་མེ། ལྷུང་ལྷ་ཡར་བསྐྱེད་བསངས་མཚོད། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་ལུགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ཕྱོགས་བསྐྱེབས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་བཟང་། ཤོག་ ༡༩༩། རྟ་མཐོ་བཤད་གྲྭ། ༢༠༠༥།

ལུགས་སྲོལ་དང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན། སློབ་མ་ཚུ་ལྷོ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིལ་ནང་དཔེ་ཆ་བཟུ་བའི་
རིང་ལུ། ལོ་ལྔ་ཞག་དུས་ཀྱི་རྒྱུང་རྟ་ཉམས་རྒྱུད་མི་བྱུང་བར་དབང་ཐང་གོང་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ། རྟ་
དང་གཞོན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྱི་རིགས་ཚུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྣམ་གཡེང་དང་ལེ་ལོའི་དབང་ལུ་ཡང་མ་སོང་
བར། རང་ལུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཚོས་ཡོན་ཏན་འདི་མཐར་ཕྱིན་མ་སྟེ་ལྷོ་བ་རྒྱལ་མི་གི་རྒྱུ་སློབ་ལུ། དམ་
ལྷ་ཚེན་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མེ་འོད་ཚུ་ཚུ་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་སྟག་ཚལ་གི་ཐིག་ལའི་རི་མོ་ཅན་གི་སེམས་ཅན་
སྟག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལུ་སྟུལ་ཏེ། སློབ་གྲྭ་འདི་ནང་བཞུགས་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གི་བརྗེ་མཚོན་ཅིག་
དང་། སྟག་འདི་གཅན་གཟན་ཚུ་གི་གྲལ་ལས། འཇིགས་པ་དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱུང་ཚོས་ལྡན་ཞིང་།
སྟུ་རིས་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་མི་ཅིག་ཡིན་པའི་ཁར། མཚོངས་རྩལ་དང་སྟོབས་ཤུགས་ལས་འབད་རུང་
སློམ་ཡོད་པ་ལས། འདི་གི་མཚམས་དང་རྒྱུ་ལག་གི་སྟེར་ཞུ་གིས། སེམས་ཅན་གཞན་ཚུ་འཇམ་ཏེ་གཏོ་
སྟེ་ཐིལ་གིས་གཞོན་རྒྱལ་སྟེ་བཟུམ་སྟེ། ལྷོ་བ་སློབ་མ་ཚུ་ཡང་སློབ་གྲྭ་ཚང་སྟེ་ས་གནས་གཏོ་འབྲེལ་
མི་ཚུ་གི་སྟུག་ལུ་ཕྱི་གི་བྱ་སྟོད་བཟང་ལྷམ་ལྷམ་ཡོད་པའི་ཁར། རྟ་གི་ཡོན་ཏན་དང་བསམ་པ་སེམས་
བསྐྱེད་གི་ཐང་ལས་འབད་རུང་། འགམ་ལྔ་མེད་པ་ཅིག་ལྟེ་དཔའ་ཇམས་དང་འགམ་ལྔ་འབད་བའི་ཕ་
རོལ་པོའི་རྒྱལ་བ་དཔལ་དེ་རྒྱ་ཐིལ་གིས་གཞོན་རྒྱལ་པའི་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིའི་རྟེན་འབྲེལ་གི་བརྗེ་
མཚོན་ལུ་ཡང་དམིགས་ཏེ། སྟག་རྩེ་ཟེར་བཀོད་པ་ཡིན་པས།

ལྷང་ཅན་ལྷ་ཁང་ཟེར་བྱ་དགོ་མིའི་གནས་དོན།

ལྷ་ཁང་གི་མཚོན་དོན་ལུ། གསང་སྟགས་ཚོས་གྲིང་ཟེར་བྱ་དོ་ཡོད་རུང་། ཡོངས་གྲགས་ལུ་སྟག་རྩེ་ལྷ་
ཁང་ཟེར་དང་བྱ་བ་སོང་ལུག་ དེ་འབད་མ་ད། གཡུམ་མི་ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན། ལྷང་ཅན་ལྷ་ཁང་ཟེར་
བྱ་མ་ཡིན་པས། དེ་སྟེ་བཏགས་དགོས་པའི་ར་ཁྲངས་འདི་ཡང་། ལྷང་ཟེར་མི་དེ་ཁེངས་ཁ¹⁸ལས་འབད་

¹⁸ དེས་ནངས་པར་ཡོངས་གྲགས་ལུ་ཁེངས་ཁ་ཟེར་བཟོད་སྐྱོད་དེ་སྟེ་སྟུབ་ནི་ཡོད་རུང་། སློབ་དཔོན་པོ་ཚུ་ཚེ་དབང་གིས་སྟུར་བའི་འབྲུག་གསལ་བའི་སྟོན་
མའི་ལྟེབ་གངས་༡༡༩ རང་ལུ། འཁན་རིས་རྣམ་གསུམ་ཟེར་འཁན་ཐེས་ཏེ་འདུག དེ་བཟུམ་༡༩༥༤ ལོར་པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲུག་དཀར་པོའི་ལྟེབ་
གངས་༡༡༩ རང་འབད་རུང་། འཁན་རིགས་རྣམ་གསུམ་ཟེར་བེས་ལུག་ དེ་བཟུམ་ Goerge Van Drem གིས་ཕྱོགས་བསྟོགས་གནང་བའི་
Languages of the Greater Himalayan Region གི་ལྟེབ་གངས་༡༩ རྟེན། Khengkha is often spelt འཁན་ཁ་
or ལྷེན་ཁ་, but the more phonetic spelling ཁེངས་ཁ་ is preferred. ཟེར་དེ་སྟེ་བེས་ལུག་ དེ་འབད་མ་ད། རྟོག་ཅེར་རྒྱུ་

བ་ཅིན། ཚུ་གི་རྒྱུ་དང་། ཅན་ཟེར་མི་འདི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། ད་ཕྱི་འབད་བ་ཅིན། མི་ལྷུག་པོ་ལུ་
མི་རྒྱ་ཅན་དང་། རྐད་གྲགས་ཅན་ལུ་མིང་ཅན་ཟེར་སྐབ་དོ་བ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན། ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་ལུ་
རྒྱ་རྒྱུ་ཅིག་འབྱུང་ཉེ་ཆགས་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ས་གནས་གི་མིང་ལུ་ཡང་ལྷང་ཅན་ཟེར་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ས་
གནས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པས། ལྷ་ཁང་གི་གཡོན་ཁ་ཐུག་ལུ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་གྲུང་པ་གསུམ་དེ་ལྷང་
ཅན་གྱི་ས་གནས་ལུ་ཆགས་ཉེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས། ལྷང་ཅན་ཟེར་སྐབ་ཡིན་རུང་། མིང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉམས་
ཉེ་(ལྷང་རིམ་) ཟེར་འབོལ་ཡིན་མས། དེ་བཟུམ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཐང་དེ་གི་མིང་ལུ་ལྷང་
ཅན་སྤང་ཟེར་སྐབ་དོ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན། ལྷང་ཅན་གྱི་ས་གནས་འདི་ལུ་ཆགས་ཉེ་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དེ་
གི་མཚན་ལུ་ཡང་ལྷང་ཅན་ལྷ་ཁང་ཟེར་ལུ་མི་ཡིན་པའི་དེ་ཐོ་ཚོམ་རང་མི་དགོ་པས།

ཚོས་རྐད་ནང་འབད་རུང་། ཚུ་གི་རྒྱུ་ལུ་ལྷང་ཀ་¹⁹ཟེར་སྐབ་ཡིན་རུང་། ཁངས་ལུ་འགྲུང་བུ་གི་རྒྱ་
གདངས་དེ་མི་ཐོན་པར་ལྷང་ཟེར་བའི་བཛོད་སྐབ་ཐོན་པའི་ཡིན། ད་ཕྱི་འབད་བ་ཅིན། ཐུམ་ཐང་ལྷང་མེ་
འབར་མཚོ་ཟེར་བའི་ལྷང་²⁰ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཚོ་ཅིག་ལུ་སྐབ་དོ་བ་བཟུམ་ཡིན། ཅན་ཟེར་མི་འདི་
འི་ཚོས་རྐད་ནང་འབད་རུང་། གསེར་ཅན། ཡོན་ཉན་ཅན་ཟེར་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་དོ་ཡོད་པ་ལས། ད་
ལྷོ་འི་བར་ན་ཡང་གཡུས་མི་རྒྱ་གིས་ལྷང་ཅན་ལྷ་ཁང་ཟེར་རང་ལུ་མ་གཏོགས། ལྷག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ཟེར་ལུ་
སར་མ་པ་ལས་མ་གོ་ ཡིན་རུང་ཕྱི་མི་རྒྱ་གིས་འབད་བ་ཅིན། ལྷག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ཟེར་ལུ་འདི་ཡོད་པས་
གྲགས་ཅན་ཅིག་ལུ་གྲུར་སོང་ལུག་ དེ་སྟེ་གྲུར་སོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཉེ་ཡིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན།
ལྷག་ཅེ་གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་ས་གནས་སོ་སོ་འི་སྤེར་མིང་སོ་སོ་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་ཕྱི་འབད་བ་ཅིན། ལྷ་ཁང་
ཆགས་སའི་ས་གནས་འདི་ལུ་ལྷང་ཅན་དང་། འདི་གི་ལྷག་ལུ་ཤོག་ག་ཤོངས། ལྷ་ཁང་གི་གཡུས་འོག་ལུ་
གོ་མེད་བཀའ། རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཆགས་ས་ལུ་ལ་ལི་སྟེང་། སློབ་ཐུག་གི་ཉལ་ཁང་ཆགས་

གར་དོ་རྒྱ་གིས་ཁངས་ཁའི་སྐོར་ལས་ཞིབ་འཚོལ་གནང་མའི་ཚུམ་ཤོག་གི་མཚན་བྱང་ལུ། Hen Kha: A Dialect of Mangde Valley in Bhutan དེ་སྟེ་ཉེ་ལ་ཟེར་བཀོད་གནང་མ་མཚན། ཚུམ་ནང་ལུ་ཡང་། “The name Hen Kha, or ‘early language’, suggests that it may have preceded other languages.” Journal of Bhutan Studies, volume 24, summer 2011 pg.72 དེ་ནང་བཀོད་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན། དོན་ངོ་མ་ལུ་ཁངས་ལ་ཟེར་མེན་པར་ཉེ་ལ་ཟེར་མི་དེ་ཡིན་མེད། དོན་ཡང་ཉེ་མའི་ལ་ཟེར་ལ་རྐད་གཞུང་ལས་ཡང་ཉེ་མ་དར་དར་མ་བཟུམ་ཅིག་འོང་ནི་འདུག་ཟེར་བཤད་ལུག།

¹⁹ ལྷང་ཀ་ཟེར་མི་འདི། དེ་ལྷོ་རྐད་ནང་འབད་བ་ཅིན། pool, pond ཟེར་བའི་དོན་ལུ་འབྲུག་མས།

²⁰ ལྷང་མེ་འབར་མཚོ་ཟེར་བའི་ལྷ་སྟེ་ལུ་ལྷང་ཟེར་འབྲུག་དཀར་པོའི་ལྷོ་བ་གངས་ཀླུ་ཉལ་ཁང་། ༡༩༩༦ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནང་གསལ།

ས་ལུ་བྱར་ས་ཟེར་སྐབ་མས། དེ་བཟུམ་ཀུ་མ་ཉེང། རྗེ་སྣོང། ཉང་སོང་ཟེར་དེ་སྐྱེ་འབོ་ནི་ཡོད་རུང། དེ་
ཚུ་ག་ར་གི་སྤྱི་མིང་ལུ་སྟག་ཅེ་ཟེར་ཡོངས་གྲགས་སྤྱི་ཡོད་ནི་དེ་གིས། གཡུས་ཚན་གྱི་སྤྱི་མིང་ལས་ཉ་
བྲངས་ཉེ་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ཟེར་ལྷུ་ཨིན་པས། ལྷ་ཁང་གི་སྐོར་ལས་དེ་འོག་ལས་མར་ལོགས་སུ་སྤྱི་རང་བྱིས་
ཉེ་ཡོད།

ལྷ་ཁང་གི་ཚགས་རབས་དངོས།

དེ་ཡང་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་འདི་ཀྲོང་གསར་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་འི་སྤྱི་བླ་འམ་དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་ནས་
ལུང་པ²¹ཤེས་རབ་ལྷན་གྲུབ་ཟེར་བའི་སྐྱེས་ཚེན་དམ་པ་ཅིག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༦༥༠ ལོར་བཞེངས་གནང་
ལུག་ཁོ་གིས་དེ་སྤྱི་བཞེངས་དགོ་མིའི་རྒྱ་མཚན་ག་ཅི་ཨིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན། སྤྱིར་སྐྱེས་ལྗོངས་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་བསྟན་སྲིད་དང། དེ་ལས་གཡུས་ཕྱོགས་འདི་ནང་སྤོད་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཤི་གསོན་
གཉིས་ཀའི་སྐབས་གནས་ལུ་ས་དང། དེ་གི་ནང་ལས་ཡང་འཁོར་རང་གི་ཚོས་གྲོགས་བཅེ་གཏུང་དང་དམ་
ཚོག་ལྷན་མེད་ལྷན་པའི་ཚོས་ཅེ་འི་དཔོན་སློབ་དང་པ་ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པའི་²² དགོངས་ཚིགས་

²¹ རྣམ་ལུང་པ་ཤེས་རབ་ལྷན་གྲུབ་མཚོག་ནི། བོད་ལས་འབྲུག་ལུ་བྱོན་མིའི་ཞབས་བྲུང་གི་དངོས་སློབ་ཅིག་ཨིན་པས། དཔོན་སློབ་དང་པ་མཚོག་སྤྱི་བླ་
གསུམ་པའི་ཁྱི་ཐོག་གུ་འབྱོན་ནས། ཁོང་གོང་གསར་དཔོན་སློབ་གཉིས་པའི་གོ་གནས་ལུ་བསྐོས་ལུག་སློབ་དཔོན་བསྐྱེ་ཚེ་དབང་གིས་སྐུར་བའི་འབྲུག་
རྒྱལ་རབས་ནང་ལུ་འབད་བ་ཅིན། རྣམ་ལུང་པ་ཟེར་བའོད་རུག་ དེ་བཟུམ་སྤྱི། རྗེ་འག་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་གྱི་
རྣམ་ཐར་ནང་ཡང། ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་འི་སྤྱི་བླ་རྣམ་ལུང་པ་ཟེར་བའོད་དེ་ཡོད་རུང། ཀྲོང་གསར་རྒྱལ་འཛམ་དཔལ་གྱིས་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བྱིས་པའི་
སྟག་ཅེ་འི་ལྷ་ཁང་གི་ཚགས་རབས་ནང་ལུ། གནས་ལུང་པ་ཟེར་བའོད་རུག་ འབྲུག་དཀར་པོའི་ནང་འབད་བ་ཅིན། རྣམ་ལུང་པ་ཟེར་བའོད་རུག་ ཨིན་རུང་
རྣམ་ལུང་ཟེར་བའི་ཡིག་སྐབས་འདི་རང་འབད་དེ། ལྷམ་ཁོང་བོད་ཀྱི་ས་གནས་རྣམ་ལུང་ཟེར་ས་ལས་ཨིན་མས། པ་དེ་བདག་སྤྱི་བླ་འབད་སྐུར་ཉེ་ནས་ལུང་
པ་ཟེར་ལྷུ་ཨིན་ཟེར་སྐུ་རག་དབང་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་གསུངས།

²² ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པའམ་མཚན་གཞན་དམ་ཚོས་སྐུར་གྲུབ་མཚོག་ནི། (༡༦༡༩ ༡༦༥༠) སྤྱི་ལོ་༡༦༡༩ ལོར་བོད་སྤྱི་ནུབ་འབྲུང་ལུ་སྐུ་འབྲུངས་
རུང། སྤྱི་གཞོན་རྒྱལ་ས་ཡོངས་འཛིན་ཚེད་ཞབས་འབྲིང་དུ་ལྷགས་རིར་བྱོར་ཉེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་བླ་ལུགས། དེ་ལས་རིམ་པས་དབུ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་འགན་
བཞེས་ཚེས་སྤྱི་བླ་འཛད་དབུ་མཛད་ཀྱིས་སྤྱི་མིའི་དགོངས་གཏང་བཞེན། ཀྲོང་གསར་ཚོས་ཅེ་འི་སྤྱི་བླ་འམ་དཔོན་སློབ་དང་པའི་གོ་སེར་བསྐོས། དེ་སྐབས་ཀྲོང་
གསར་ཚོང་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་རྟེན་ཡང་ལེ་ག་ཅིག་བཞེངས། དེ་ལས་སྐུ་རྣམ་སྐར་རྗེ་དང་དབུ་མཛད་དམ་ཚོས་རབ་རྒྱལ་སྐོགས་ཀྱི་དཔུང་གྲོགས་ལུ་
བརྟན་ཉེ་རིམ་བཞེན་བྱ་དཀར་གཡུལ་རྒྱལ་ཚོང། ལྷན་ཅེ་འི་རྗེ་དང། བཀྱིས་གཡང་ཅེ་འི་རྗེ་དང། གཞོང་སྐར་རྗེ་དང། བཀྱིས་སྐར་རྗེ་དང། གཞལ་མེད་སྐར་རྗེ་དང།
བཅས་རྗེ་དང། ཉན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་པའི་མཛད་ཚེད་ལུ་བརྟན། དུང་དམ་ཚོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་བླ་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་
འབྲུག་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ལུ་ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་མཚོག་ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ལས་སྤྱི་བླ་གསུམ་པའི་ཁྱི་ཐོག་སྤྱི་ལོ་༡༦༦༧ ལོར་བསྐོས་
གནང་རུག། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༦༥༠ བར་ན་ལོ་གྲངས་༡༩ རིང་བསྟན་སྤྱི་བླ་འམ་ཚོན་བསྐྱེད་ཉེ། ལོ་དེའི་རྗེ་མ་པའི་ཚོས་༣༠ ལུ་དགུང་གྲངས་༤༥
ཐོག་སྤྱི་ཞིབ་ར་གཤེགས་རུག།

ཀྱི་དོན་ལས་དམིགས་ཏེ་བཞེངས་བཞེངས་པ་ཡིན་པས། དེ་གི་ཁྲུངས་ལྷུང་ག་ཅི་ཡོད་པ་སྟོན་ཟེར་བ་ཅིན།
 འབྲུག་གསལ་བའི་སྟོན་མེད་ནང་ལྟ། གཞུང་ནས་དགོངས་ཚུགས་བཀའ་འགྲུར་སྐྱེ་པོད་དུ་ཚང་བར་
 བཞེངས་པ་དང་། ཚོས་ཅེ་སྤྱི་བླ་ནས་ལུང་པ་ཤེས་རབ་སྐྱུན་གྱུབ་ཀྱིས་མང་སྡེ་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ཐོག་
 གཉིས་མ་གསར་བཞེངས། གཞུང་དུ་ཅན་དན་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱུ་ལས་དབྱེད་ལྷུས་མཚོད་རྟེན་དང་རྣམ་
 རྒྱལ་མཚོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་གསུང་བྲུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་སོ།།²³ ཟེར་བཀོད་པའི་ཁྲུངས་ལྷུང་
 ཡོད་པ་ཡིན། བཞེངས་ལོ་འབད་བ་ཅིན། ཀྱོང་གསར་བླམ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རང་ལྷགས་རབ་བྱུང་༡༡
 པའི་གནམ་ལོ་ལྷགས་ཡག་དང། སྤྱི་ལོ་༡༤༡༡ ཅམ་ཅིག་ལུ་བཞེངས་གྲུབ་བྱུང་བའི་སྟོན་བཀོད་དེ་ཡོད་
 རུང། ཞིབ་དབྱེད་འབད་བལྟ་བ་ཅིན། ཀྱོང་གསར་དཔོན་སྟོན་དང་པ་ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་
 མཚོག་སྤྱི་ལོ་༡༤༤༤ ལོར་སྡེ་སྤིད་གསུམ་པའི་ཁྱི་ཐོག་ལུ་ཐེབས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༡༤༥༠ བར་མི་ལོ་༡༩ རིང་
 རྒྱལ་སྤིད་ཚོས་བཞེན་དུ་བསྐྱུངས་ཏེ་ལོ་དེའི་ལྷམ་ལྷ་པའི་ནང་ལུ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་ལུ་གཤེགས་པའི་
 རྒྱལ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་རབས²⁴་རྩ་ནང་གསལ་ལི་རི་འབད་བཀོད་ཡོད་པ་བཞེན་དུ། རྒྱལ་སྤེལ་བསྟན་
 འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་ལུ་ཡང། སྐབས་དེ་ནས་ཆེར་མ་འགྲུངས་པར་ས་སྐྱོང་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་ཚུགས་སུ་ཉེ་བར་དམིགས་པའི་གཞུང་དུ་བཀའ་འགྲུར་རོ་ཅོག་སྐྱེ་པོད་དུ་
 ཚང་བར་བཞེངས་པ་དང། དེ་བཞེན་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་འི་སྤྱི་བླ་ནས་ལུང་པ་དེ་ཉིད་སྡེ་པ་ནམ་
 གཤེགས་དེ་རང་ལ་དམ་ཚིག་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་དགོངས། ཁོང་པར་ནང་གི་ཐེབས་སྟོན་བཟང་པོ་སྦྱལ་ཏེ།
 མང་ལུང་ལྷག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གསར་འདེབས་གནང།²⁵ ཟེར་མཇལ་མ་མས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་བརྟེན་མདོར་
 བསྟུས་ཏེ་ལུ་བ་ཅིན། ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་མཚོག་སྤྱི་ལོ་༡༤༥༠ ལོའི་ལྷམ་ལྷ་པའི་ནང་སྐྱེ་
 གཤེགས་པའི་སྟོན་ལོ་རྒྱུས་རྩ་ནང་གསལ་བའི་ལ་ལྟ། སྐྱེ་གཤེགས་པའི་ལོ་དེ་རང་ལུ་དགོངས་ཚུགས་ཀྱི་
 དོན་ལས་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་འདི་ཡང་ནས་ལུང་པ་གིས་བཞེངས་བཞེངས་པ་ཡིན་མའི་སྟོན། ཁྲུངས་ལྷན་གྱི་
 ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐོན་ནི་ཡོད་པ་གོང་ལུ་བཀོད་དོ་བཟུམ་ཡིན་མ་ལས་བརྟེན། སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་དེ་སྤྱི་ལོ་༡༤༥༠

²³ སྟོན་དཔོན་པར་ཚོད་བད། འབྲུག་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། ཤོག་གངས་༢༩༠། ༢༠༠༤།
²⁴ རྩ་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་གྱི་ལྟོ་འབྲུག་ཚོས་འབྱུང་དང། སྟོན་དཔོན་པར་ཚོད་བད་གི་འབྲུག་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། འབྲུག་གཞུང་ཤེས་རིག་སྐྱེན་ཚོགས་
 ཀྱིས་༡༩༥༤ ལོར་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་སྤིད་ཁྱི་རབས་དང་རྒྱལ་རབས་རྩ་ནང་གསལ་ལམ་མས།
²⁵ རྩ་དགེ་འདུན་སྐྱེ་བ། རྒྱལ་སྤེལ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཤོག་༡༤༥། ཀུ་ཨེམ་གྱི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང། ༢༠༠༥།

ལོར་བཞེངས་བཞེངས་པ་དེས་བདེན་ཡིན་མ་ཐག་བཅད་དེ་སྐབ་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷན་དང་ཚེས་གངས་ཀྱི་
ཐད་ལས་འབདན་ཉན་ཉན་ཅིག་ལུ་མི་ལོ་འདུག།

ཡང་སྐྱལ་ཅེ་མེ་མེ་རབས་རྒྱ་གིས་ལ་རྒྱལ་དུ་བཤད་སྲོལ་ཡོད་མི་དེ་བཞོད་པ་ཅིན།

ལྷ་ཁང་དེ་ཐོག་མར་གཏེར་སྟོན་ཚེན་པོ་པ་སྐྱེ་གྲིང་པ་²⁶མཚོག་གིས་གནས་དགུན་ལུ་གཞི་འབྲམ་ལུ་གང་
ཙམ་ཅིག་ལྷག་བཏབ་གནང་སྟེ། ལྷ་རྒྱལ་ཐང་ལུ་འབྲོན་མ་དུ། ཀྲོང་གསར་དཔོན་སྲོལ་གཉིས་པ་གིས་
དེ་གི་ཐོག་ལུ་ལྷ་ཁང་འཕྲོ་མཐུད་དེ་བཞེངས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར་བཤད་མི་ཅིག་དང་། ཡང་པ་སྐྱེ་གྲིང་
པས་༡༩༤༧ ལོར་སྐྱལ་ཅེ་མེ་མེ་ཁང་དེ་ལྷག་བཏབ་ཞེན་ལས། དེར་གདན་ས་བཟུང་སྟེ་བཞུགས་པའི་
སྐབས་དཔོན་སྲོལ་གཉིས་པ་གིས་པ་སྐྱེ་གྲིང་པ་མཚོག་ལུ་ས་གནས་དེ་ལས་ས་ཕྱོགས་གཞན་ལུ་འབྲོན་
དགོས་སྟེ་ལྷན་ལས། པ་སྐྱེ་གྲིང་པ་མཚོག་གིས་ལྷོད་རང་བདེ་ན་ང་ལུ་འདི་ཁོམ་པ་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ཏེ།
ས་གནས་དེ་ལུ་གདན་ས་ཚགས་པའི་ལུང་བསྟན་མ་བབ་པར་གཟེགས་ཏེ་ཆིབས་ཉེ་གྲུ་ཆིབས་ཏེ་བྱོན་མ་
ལས། ཁོམ་གྲིང་ཟེར་སའི་ས་གནས་དེ་ལུ་ལུང་བསྟན་བབ་སྟེ། དེར་གདན་ས་བཞེངས་པའི་མཚན་ལུ་
ཡང་ཁོམ་གྲིང་ལྷ་ཁང་ཟེར་བཏགས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཟེར་མེད་རབས་རྒྱ་གིས་སྐབ་མི་འདུག།

²⁶ པ་སྐྱེ་གྲིང་པ་མཚོག་མི། (༡༩༥༠ - ༡༩༩༡) ལུ་ཐང་ལུ་བ་རི་བྱང་ལུ་ཡབ་སྐུ་ལུ་རིགས་དོན་གྲུབ་དང་ལུ་མ་འབྲོག་མོ་པ་སྐྱེ་ལུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ལུ་
སྐྱེ་འབྲུངས། ལུ་ཐང་ལུ་མེ་འབར་མཚོ་ལས་གཏེར་བཞེས་སྐབས། མི་རྣམས་ལོག་ལྷ་འབད་དེ་བདུད་ཀྱི་སྐུ་ལུ་ཡིན་ཟེར་སྐབ་དུ། པ་སྐྱེ་གྲིང་པས་ལྷག་
ལུ་མར་མེ་བསྐྱམས་ཏེ་བདུད་སྐུ་ཡིན་པ་ཅིན་མཚོའི་ནང་ལུ་ཤི་བར་ཤོག། གཏེར་སྟོན་ཚད་ལྡན་ཡིན་ན་མར་མེ་དེ་ཡང་མ་ཤི་བར་ཐོན་པར་ཤོག་ཅིག་ཟེར་
དམོད་པོར་ཞེན་མ་ལས། མཚོ་ནང་ལུ་མཚོངས་ཏེ་ཐོད་པ་ལ་སྐྱུར་གཅིག་དང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་གཅིག་མཚན་ལོག་ལུ་བཏུགས་ཏེ་མར་མེ་ཡང་མ་ཤི་བར་ཐོན་མ་ད་
ལུ། དེ་ལུ་འཛོམས་པའི་མི་རྒྱ་ཡིད་ཚེས་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་གཏེར་སྟོན་པ་སྐྱེ་གྲིང་པ་ཟེར་པོད་དང་འབྲུག་ལུ་དར་ལུང་སོང་ཞེན་མ་ལས། གཏེར་ཚོས་ཀྱིས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལུ་ལུང་འཕྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་བྱང་རུག། གཏེར་བཏོན་མཚོག་གིས་གདན་ས་གཙོ་པོ་པ་སྐྱེ་གྲིང་པ། བམ་རིན་ཚེན་བདེ་སྦྱིད་གྲིང་། ཤིང་མཁར་
བདེ་ཚེན་གྲིང་། གཙང་ལུང་ཨོ་རྒྱལ་གྲིང་། སྐེར་རྒྱལ་གྲིང་། ལུ་ཐང་གཏམས་ཞིང་ལྷན་གྲུབ་ཚོས་འཁོར་གྲིང་སོགས་དགོན་གནས་དང་
གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ཤི་བཞེངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་༡༩ ལུ་སྐྱེ་གྲིང་པ་གཞིགས་པའི་སྐོར་པ་དེ་གྲིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
གཏམ་ནང་གསལ། པ་སྐྱེ་གྲིང་པ་མཚོག་ཕྱོད་པ་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་དེ་གྲིང་ཡབ་སྐུ་ལུ་ཐེང་པའི་ཐ་སྐད་ཡང་དར་རྒྱུ། པ་སྐྱེ་གྲིང་ཡབ་སྐུ་ལུ་གསུམ་མི། པ་སྐྱེ་
གྲིང་པ་མཚོག་དང་། ཐུགས་སྐུ་བྱང་མེས་སྐུ་བ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལས་གདུང་སྐུ་ལུ་འཕྲིན་ལས་བཅས་ཡིན་པས།

དོགས་སེལ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

སྤྱིར་བཏང་ཁོམ་གླིང་ལྷ་ཁང་ཟེར་མཚན་བཏགས་ཚུལ་འདྲ་ཆགས་ཏོག་ཏོ་འདི་ལུ་བལྟམ་ད། དེ་སྤྱི་
ཨིན་མ་འོང་ནི་བཟུམ་མའི་མཐོང་སྣང་ཅིག་ཤར་ནི་ཡོད་རུང་། ལོ་གངས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་བལྟ་
བ་ཅིན། རྩེ་ལས་རང་མི་མཐུན་པས། པར་གླིང་པ་མཚོག་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལས་༡༩༩༡ ཚུན་དགུང་
གངས་༡༩ ཅམ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ ལོར་པར་གླིང་པས་ཕྱག་བཏབ་ཅུག་ཟེར་བའི་
སློབ་ཤེས་ལུངས་དང་བཅུད་ཅིག་མི་འདུག རྩེ་མཚན་ག་ཅི་འབད་ཟེར་བ་ཅིན། དེ་སྐབས་པར་གླིང་པ་
མཚོག་དགོངས་པ་རྫོགས་ཏེ་ལོ་གངས་༡༩༩༩ དེ་ཅིག་ཡར་སོང་ཅུག དོ་རུང་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཐད་ཁ་ལུ་
སློབ་པ་ད། ལྷོ་བས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
གཞིགས་ཏེ། ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་མཚོག་ལུ། རྟོང་གསར་དུ་ཡབ་མེས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དང་
མི་ལམ་བསྟན་པའི་ཉིམ་ཚུ་གིས་ཕྱག་བཏབ་གནང་བའི་ས་གནས་དེ་ཁར་རྫོང་བཞེངས་དགོ་པའི་བཀའ་
གནང་མ་ལྟར་དུ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་རྫོང་བཞེངས་ཏེ་མཚན་ཡང་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་ཟེར་གནང་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་རྫོང་དེ་གི་སྤྱི་སྐོམ་དཔོན་སློབ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་མཛོད་གནང་ཅུག དེ་ལས་སྤྱི་
ལོ་༡༩༩༧ ལོར་དཔོན་སློབ་ལས་སྤེ་སྤྱི་དགསུམ་པའི་ཁྱི་ལུ་འབྱོན་པ་ད། དཔོན་སློབ་གཉིས་པའི་གོ་
གནས་དེ་ནས་ལུང་པ་ཤེས་རབ་ལྷན་གྲུབ་ལུ་གནང་གནང་མ་ཨིན་པས།

པར་གླིང་པ་མཚོག་སྐྱེ་གཤེགས་ཏེ་ལོ་གངས་༡༩༩༩ ཅམ་ཀྱི་འུལ་ལུ་ནས་ལུང་པ་དཔོན་སློབ་གཉིས་པའི་
གོ་གནས་ལུ་བྱོན་ཅུག དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་
དགོངས་རྫོགས་ལུ་དམིགས་ཏེ། ལྷག་ཅེ་ལྷ་ཁང་དེ་བཞེངས་བཞེངས་པ་ཨིན་མ་ལས། བར་ན་ལོ་གངས་
༡༩༩༩ ཅམ་ག་ཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ནི་འདི་གིས་པར་གླིང་པས་ཕྱག་བཏབ་སྟེ། རས་ལུང་པ་ལུ་ཚོད་རང་
བདེ་ན་ང་ལུ་འདི་ཁོམ་པ་ཡོད་ཟེར་གསུངས་འདུག་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་བདེ་ན་བ་ཅིག་དང་། ཆ་འཛོག་
གྲུབ་ཚུགས་པའི་རྩེ་མཚན་ཅིག་ག་ནི་ཡང་མ་མཐོང་། དེ་འབད་ནི་དེ་གིས། སྐམ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོ་མཚོག་གིས་ཡང་། ལྷག་ཅེ་ལྷ་ཁང་དེ་དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་རང་གིས་རང་ཕྱག་བཏབ་བཏབ་ཅིག་
འབད་མ་ལས། པར་གླིང་པ་མཚོག་དང་འབྲེལ་བ་ག་ནི་ཡང་མེད་ཟེར་གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཚད། ཞིབ་
འཇོལ་པ་རང་གིས་ཡང་ལོ་གངས་ཡར་མར་བསྐྱིགས་ཏེ་བལྟམ་ད། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རྩེ་ལས་རང་མ་

མཐོང་། དེ་ལུང་གིས་ཀན་རབས་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ཞིབ་འདྲི་འབད་བལྟམ་ད་ཡང་། ཀན་རབས་ཚུ་གིས་དེ་ནི་ན་རྒྱལ་ཅམ་ལས། པརྒྱ་གླིང་པ་མཚོག་གིས་ཕྱག་བཏབ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ད་ལྟོ་རྒྱལ་ཚོང་མ་མཐོང་བེེ་ཨིན་མ་དང་། ལྷམ་ཚུ་གིས་ཡང་ཁུངས་ལུང་སྐྱུགས་ཏེ་དེ་སྡེ་ཨིན་མ་གསུངས་སར་མ་པ་ལས་མ་གོ་བེེ་སྐྱབ་ནི་འདུག རྒྱ་མཚན་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ། ལྷ་ཁང་དེ་པརྒྱ་གླིང་པ་གིས་ཕྱག་བཏབ་མེན་པར། དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་ནས་ལུང་པ་ཤེས་རབ་ལྷུན་གྲུབ་རང་གིས་རང་ཕྱག་བཏབ་གནང་གནང་མ་ཅིག་ཨིན་པས།

བཞེངས་པའི་བཀོད་པ།

དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་ཁོང་གི་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་སློབ་ཨིན་མ་མ་ཚད། ལྷེ་སྲིད་ཁྲི་རབས་༧ པ་རྒྱལ་སྐས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་མཚོག་གི་སློབ་མ་ཡང་ཨིན་མ་ལས། ལྷ་ཁང་དེ་གི་བཟོ་བཀོད་དང་སྐྱེ་རྟེན་ཚུ་ཡང་ག་ར་དཔོན་སློབ་རང་གིས་སྐྱུགས་ཐག་མ་བཅད་པར་ལྷེ་སྲིད་ཁོང་ལས་ལམ་སྟོན་ལུ་ལུག་དེ་སྡེ་ཨིན་མའི་ར་ཁུངས་ཡང་། རྒྱལ་སྐས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་ལྷ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་བཀོད་བཞེན་ལེགས་པར་བསྐྱབས།²⁷ ཟེར་གསལ་ཡོད་དོ་བཟུམ་ཡིན། ལྷ་ཁང་འགོ་དང་པ་བཞེངས་མ་དུ་ལུ་ཡང་རྫོང་བཟུམ་ཅིག་རང་རྒྱ་སློབ་བཞེངས་ཡོད་པ་ལས། ད་ལྟོ་ཡང་རྫོང་མཚུག་ཟེར་སྐྱབ་ས་དང་མཐོང་སར་འདུག དེ་འབད་མ་དང་། འདི་ནི་དུས་ཚོད་ཏེ་མ་ལས་འབད་ནི་འདི་གིས་ལུལ་ལས་ཉམས་ཆག་བྱུང་སྟེ་ཉམས་གསོ་ལུ་བའི་སྐབས་ལྷ། ཆོང་ཉམས་གསོ་ལུ་མ་རྒྱུགས་པར་རྒྱ་རྒྱུང་གྲུ་ཡར་སོང་མ་བཟུམ་ཅིག་འདུག དེ་འབད་མ་ལས། ད་ལྟོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་རྒྱ་སློབ་རྒྱུང་གིག་གི་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མཇལ་ནི་མིན་འདུག།

ལྷ་ཁང་གྲུབ་སྟེ་རབ་གནས་ལུ་བའི་སྐོར།

དེ་བསྐྱར་གོང་གསལ་དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་རང་ལྷམ་འབད་ནི་དེ་གིས་སྐྱོབ་དུམ་གྱི་ཅིག་ཡོད་རུང་། དེ་ལུ་ལུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་མ་ཆགས་པ་ལས། བཀྲིས་རབ་གནས་མཛོད་ནི་དོན་ལས། སྐྱུངས་རྫོང་གྲུ་ཚང་

²⁷ རྗེ་སྲིད་འབད་ལྷུན་གྲུབ། རྒྱལ་སྐས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཤོག་ ༡༥༥། གེ་ཨེམ་གྱི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། ༢༠༠༥།

ཆེན་མོ་ལས་རྗེ་མཁན་པོ་གདན་འདྲེན་ལུ་སྟེ་ཕྱོན་པའི་ལམ་ལཱ། ལྷང་སྲིབ་སྦྱི་གཡུས་ཚན་གི་རི་འགོ་ལུ་
ས་དཀར་སྐྱུལ་ལཱ་²⁸ཟེར་བའི་ས་གནས་དེ་ལ་ལས་སྟག་ཚེ་ཕྱོགས་ལུ་ཞལ་གཟིགས་པ་ད། སྐབས་རྗེ་
མཁན་ཆེན་མཚོག་གི་དག་པའི་གཟིགས་སྤང་ལུ། ལྷ་ཁང་གི་དབུའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལས་མར་
འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་གིས་ལྷིང་སྐྱོར་མཛད་དེ་རབ་གནས་གནང་སར་གཟིགས་ལུག་ དེ་
འབད་མ་ད་འཛིག་རྟེན་མི་ནག་པ་མལ་པ་ཚུ་གིས་འབད་བ་ཅིན། དེ་ཚེ་ཉི་མ་ལུ་བྱ་ཚོད་¹⁶ གིས་ལྷ་ཁང་
ལུ་ལྷིང་སྐྱོར་རྒྱབ་སར་མཐོང་ཡོད་པ་མས། དེ་བསྐྱང་སྐབས་རྗེ་མཚོག་གིས་ཞལ་སྐོབ་ཚུ་ལུ། བྱང་རྒྱབ་
སེམས་དཔའ་ཚུ་གིས་ནམ་མཁའ་ལས་མར་རབ་གནས་མཛད་དེས། ང་ལྷ་ཁོང་པའི་དོན་དག་རང་མི་
འདུག་ཟེར་གསུངས་ཞིན་མ་ལས། ས་གནས་དེ་ལ་ལས་པར་ལོག་སྟེ་ཕྱོན་སོང་ལུག་ཟེར་གན་རབས་ཚུ་
གིས་དེ་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་སྟོལ་འདུག་ཟེར་སྐྱུལ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་གསུངས་མས།
ཞིབ་འཇུག་པ་རང་གིས་ད་ལྟོ་འི་རྒྱན་རབས་ཚུ་ལུ་འདྲི་བལྟམ་ད་ཡང་ཆ་མཉམ་གྱིས་དེ་སྟེ་རང་སྐབས་ནི་
འདུག།

དོགས་སེལ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

སྐྱམ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འདི་གི་སྐྱོར་ལས་བཀོད་མིའི་ནང་། “འདི་གི་བྱུལ་ལས་རབ་བྱུང་¹³ པའི་མེ་
ཡོས་དང་། སྦྱི་ལོ་¹⁷ལེལ ལུ་བུམ་ཐང་ཚོས་བྲག་དཔོན་པའི་སྐྱམ་དམ་ཚོས་པད་དཀར་གྱིས་ཞབས་
གྱིས་བཅག་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད། ཐོག་གོང་མར་
བཀའ་བརྒྱུད་སྐྱ་མའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་གནང་སྟེ། བཟུ་གིས་པའི་རབ་གནས་མཛད་ནིའི་དོན་ལུ། གཞུང་
སྤྱངས་རྗེ་ཚང་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་རྗེ་མཁན་ཆེན་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་གདན་འདྲེན་ལུ་སྟེ།” ཟེར་
དེ་སྟེ་བྲིས་གནང་ལུག་ དེ་ལུ་ཞིབ་དབུད་ཅིག་འབད་བལྟ་བ་ཅིན། སྐྱམ་དམ་ཚོས་པད་དཀར་མཚོག་
ཐོག་མར་ཚོས་བྲག་གི་སྐྱམ་མཛད། དེ་ལས་དགུང་གྲངས་⁴² ལས་ ⁶² ཚུན་ཚོད་རྗེ་མཁན་ལྷི་
རབས་བཞི་པའི་ལྷི་ཐོག་ལུ་བཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་⁸⁰ ལོར་སྐྱུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རྗེ་
མཁན་ཆེན་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མཚོག་ནི་རྗེ་མཁན་ལྷི་རབས་བརྟུ་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་

²⁸ ས་དཀར་དཔལ་ལཱ་ཟེར་ས་དེ་གོང་གསུངས་ཀྱི་ཆའོག་ལུ་སྤྱང་སྲིབ་སྦྱི་གཡུས་ཚན་གི་རི་འགོ་ལུ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཅིག་གི་མིང་ཡིན་པས།

ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྗེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མཚོག་ཁྲི་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཁྲི་ཐོག་ལུ་བྱོན་པ་དང་། རྗེ་དམ་
ཚོས་པད་དཀར་མཚོག་སྐྱེ་འཚོ་བཞུགས་མེད་པ་མ་ཚད། ལྷམ་དམ་ཚོས་པད་དཀར་མཚོག་གི་རྣམ་ཐར་
ནང་ལུ་ཡང་། ལྷག་ཅེ་དང་མང་སྡེ་ཚོ་བཞི་ལུ་བྱོན་པའི་སྐོར་མ་གསལ་ལམ་ལས་བརྟེན། རབ་གནས་གྱི་
དོན་ལས་ལྷམ་དམ་ཚོས་པད་དཀར་གྱིས་རྗེ་མཁའ་༡༩ པ་མཚོག་གདན་འདྲེན་ལུ་ཡི་ཟེར་མི་དེ་ལུ་
ཁྲུངས་ཡང་དག་པ་ཅིག་ཅུ་ལས་རང་མ་མཐོང་། ཨིན་རུང་ག་དེམ་ཅིག་འབད། རྗེ་མཁའ་ཁྲི་རབས་
རིམ་པར་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་དགོངས་པའི་རྗེ་གསལ་པའི་དུས་ཚོད་ཡར་
མར་བསྐྱེགས་ཏེ་བཅུ་བརྟེན་བཅུ་བཅུ་ཅིག་། རྗེ་མཁའ་ཁྲི་རབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གང་རུང་ཅིག་གི་དུས་
ལུ་ཨིན་མ་དེས་བདེན་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་ཅིག་ཨིན་པའི་འོས་འབབ་ག་ནི་ཡང་མ་མཐོང་།

ལྷ་ཁང་ཐོག་གཉིས་ཡོད་ས་ལས་ཐོག་གོང་མ་དེ་ལུ་བཏང་པའི་སྐོར།

ལྷ་ཁང་འགོ་དང་པ་བཞེངས་པའི་སྐབས་ལས་རང་། ཐོག་ཚད་གཉིས་ཅན་འབད་བཞེངས་ཏེ་ཡོད་རུང་།
སྐབས་ཅིག་ལུ་བྱག་སྟེང་ལྷམ་འོ་སུ་ལ་²⁹ཟེར་ལུ་མི་དེ་ལྷ་ཁང་གི་ལྷམ་མཛོད་དེ་བཞུགས་པའི་སྐབས།
སྟངས་སྲིབ་སྲིབ་གྱི་གཡུས་མི་རྒྱ་གིས་ལྷག་ཅེ་ལྷ་ཁང་དང་མཚོ་གཉིས་གྱིས་པ་གི་གཡུས་ཚན་ལུ་གཞོན་པ་
མས། ཟེར་ལྷམ་ལུ་ལུ་ལྷ་དང་། ལྷམ་གིས་ཡང་དེ་ལུ་དབྱེ་ཞིབ་མ་གཞན་བར་ཐོག་ཚད་གོང་མ་དེ་ལུ་བ་
བཏང་ལུག་ གནས་དོན་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཚར་གཅིག་འབདམ་དང་། ལྷམ་ཁོ་རང་གོང་གསལ་འབྱོན་པའི་
བསྐྱང་། ལྷ་བྱག་སྟེང་ཟེར་སར་མ་སྟོད་པ་ཅིག་ཁ་ལས། ཁོ་རའི་ཚིབས་རྟ་དང་སྐྱགས་ལམ་འོག་ལས་
མར་ཐོབ་རིལ་ཏེ་གཤགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་རབས་རྒྱ་གིས་སྐབ་ནི་འདུག་ཟེར་ལྷམ་རག་དབང་ཡོན་ཏན་

²⁹ བྱག་སྟེང་ལྷམ་འོ་སུ་ལ་ལུ་ལྷམ་མི་གི་འཁྲུངས་གཡུས་དེ། ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་སྐྱེན་དེ་ལས་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་ཡོད་པ་དང་། ལྷམ་ཁོང་ཚོས་བྱག་
དགོན་པ་དང་སྐྱག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་ལྷམ་འབྲེལ་མར་མཛོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་གཞན་ག་ནི་ཡང་གོ་ནི་མིན་འདུག། རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
བཅུ་མས་མི་ལྷམ་སྟོན་ལམ་རབ་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་དྲག་གཏམ་རྣ་བའི་བདུད་ཅི་ནང་ལུ་འབད་བཅུ་ཅིག་། ཞབས་རུང་འཇིགས་མེད་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་ལམ་
རབ་བཟང་ཟེར་མཚན་མ་བཏགས་པའི་ཏེ་མ་ཁོང་ལུ་དག་སྟོང་ལུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཅིག་ཐོན་རུང་། ལྷམ་སྟོན་ལམ་རབ་བཟང་གིས་ཚོས་བྱག་དགོན་པ་དང་
སྐྱག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་ལྷམ་མཛོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་མཇལ། རྗེ་ལ་ནང་བྱག་སྟེང་ཟེར་རུང་། ཞབས་ཁ་ལས་བརྟེན་Brakteng ཟེར་བའི་བརྗོད་སྐྱེ་འབྲོག་
ནི་ཡོད།

རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་གསུངས་མས། དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ། ད་ལྟོ་ཡང་སྐྱམ་ཐོབ་རིམ་སའི་ས་གནས་ཀྱི་
མིང་ལྟ། ལྷ་མའི་བྲག་ཟེར་གཡུས་མི་ཚུ་གིས་ཡོངས་བྲགས་ལུ་འབོ་ནི་འདུག།

བར་སྐབས་ལུ་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་ལུ་བའི་སྐོར།

ལྷ་ཁང་དེ་འགོ་དང་པ་བཞེངས་པ་ལས་ཚུར། ཉམས་གསོ་ཚར་ག་དེམ་ཅིག་ལུ་ཡི་ག་གི་སྐོར་ལས་སྐྱམ་
དང་རྒྱ་རབས་ཚུ་གིས་ཡང་བཤད་ནི་མིན་འདུག། ཨིན་རུང་བར་སྐབས་ཅིག་ལུ་ཚོས་བྲག་སྐྱམ་སྐྱེ་
བཟེས་རིན་ཚེན་རྩོམ་གྱི་རིང་ལྟ། ལྷ་ཁང་དེ་ཉམས་གསོ་ལུ་སྟེ་ཐོག་གཉིས་པ་ལོག་བཀའ་བའི་སྐོར་ལས་
ཞིང་གཤེགས་སྐྱམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་དང། གཡུས་མི་རྒྱ་རབས་ཚུ་གིས་ཡང་དངོས་
སུ་སྟེ་ཚོར་མས་ཟེར་གསུངས་ནི་འདུག།

ཉམས་གསོ་ལུ་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། དེ་ཡང་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་འཇིག་མེད་དབང་
ལྷག་མཚོག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷག་ཏུ་བཞེས་གནང་མ་ཞིན་མ་ལས། སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་བཟུང་པ་དང། བྱེ་བྲག་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་འཛིན་སྦྱོང་སྟེལ་གསུམ་གྱིས་
གཙོས་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དང། དཀོན་སྟེ་རྩིང་པ་རྣམས་ཉམས་པ་གསོ་བ་དང་གསར་
བཞེངས་མཛད་པའི་སྐོར་ཚུ་གསལ་དོ་བཟུམ།³⁰ ལྷ་ཁང་དེ་ཡང་ཉམས་གསོ་ལུ་དཀོས་པ་སྟེ་བཀའ་
གནང་མ་དང་གཅིག་ཁ་ལྟ། རོལ་མོ་དང་རུང། མཚོད་ཆས་ཀྱི་གོགས་རམ་ཡང་གནང་མ་ལས་བརྟེན།
ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་ལུ་འོ་དོན་ལྟ། ད་ལྟོ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྲི་ཅེད་ཐང་གི་བྱུང་ལྷག་ལུ་ཉེ་མ་
འབད་བ་ཅིན། བཀྲིས་ལྷེང་ཁང་གི་མི་ཚུ་གཞི་བཅགས་ཏེ་སྟོད་ཡོད་རུང། རྒྱལ་ལས་གཡུས་ཚན་དེ་
ནང་ལུ་འབྲུམ་ནད་འཐོན་ཏེ་མི་རབས་ཆད་པའི་རྒྱུ་དཔ་སྟེ། ད་ལྟོ་ཆགས་སའི་བཀྲིས་ལྷེང་ཁང་ལུ་
སློབ་བཤུད་འབད་བའི་ཁྱིམ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག་པའི་རྩོག་ར་བཏོན་ཏེ། ལྷམ་དང་གཅིག་ཁར་བྲམ་ཐང་ལས་
འབྲོན་མི་དག་སྟོང་དང་ཨ་ཞེས། དེ་ལས་གཡུས་མི་ཚུ་གིས་འབག་སྟེ་བསྐྱུལ། དེ་ལས་ཤིང་ཆས་ཀྱི་ཐང་
ཁར་སྟོད་པ་ད། ལྷ་ཁང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལུ་ཚན་དན་ཤིང་སྟོམ་ཡོད་མི་དེ་དག་འ་རབ་དབང་ལྷག་ཨིན་མ་སྟེ་
ཅིམ་དང། གདོད་ཕྱོགས་འོག་ལུ་ཚན་དན་གྱི་ཤིང་སྟོམ་གཅིག་ཡོད་མི་དེ་བརྟེན་བཏང། དེ་གིས་མ་ལང་

³⁰ སློབ་དཔོན་གནལ་མདོག་ འབྲུག་དཀར་པོ། ཤོག ༢༠༧ | ༡༩༥༦ ཡོར་པར་དུ་བསྐྱུན་པ།

མི་ཚུ་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་ལེ་ཤེས་ཟམ་ཟེར་སའི་ས་གནས་དེ་ལས། ཁར་ཤིང་གཞོག་འབག་སྟེ། ལྷ་
ཁང་ཐོག་གཉིས་པ་དེ་བཞེངས་བཞེངས་པ་ཨིན་མ་དང་། བཞེངས་ཚར་ཞིན་མ་ལས་གཡུས་ཚན་ཚུ་ནང་
སེམས་ཅན་ཕགས་དང་ཀ་ཤ་ལ་སོགས་པ་མ་ཐོན་པ་གིས་མ་ཚད། ཚར་ཚུ་དུས་ལུ་འབབ། ལོ་ལྷུགས་
རྟག་ཏུ་ལེགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ལྟོ་འཚོ་བཞུགས་ཡོད་པའི་རྟན་རབས་ཚུ་གིས་བཤད་ནི་འདུག།

ལྷ་ཁང་གི་ནང་རྟེན།

ལྷ་ཁང་དེ་འགོ་དང་པ་བཞེངས་པའི་བསྐྱེད་
ལས་རང་ཐོག་ཚད་གཉིས་འབད་བཞེངས་
ཡོད་པ་ལས། དེ་གི་ནང་རྟེན་གྱི་སྐོར་ལས་ལུ་
བ་ཅིན། ཐོག་འོག་མའི་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་འདི་
རྒྱ་སྐྱོན་འཛིམ་ལས་གྲུབ་གྲུབ་ཀྱི་ཚོ་བོ་ཤུ་ལུ་
ནི་ཐོག་ཚད་མ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་སྐྱོན་ལྷ་
མཚེད་བརྟུན་དང་། ཕྱག་ན་དོ་ཚེ། ཉ་མགིན་
དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་འབྲ་ཚུ་བཞུགས་སུ་
གསོལ་ཡོད་པ་མ་ཚད། ལྷེབས་བྲིས་ལུ་གུ་རུ་
མཚན་བརྟུན་དང་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་
བརྟུ་དུག དེ་ལས་རྒྱལ་ཚེན་བཞི་ཚུ་མཇལ་
ཚུགས། ཐོག་གོང་མར་འབྱར་སྐྱེ་ལུ་དོ་ཚེ་
འཚང་ལས་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་ནམ་རྒྱལ་

ཡན་ཚད་ཀྱི་དཀར་བརྟུན་སྐྱེ་མ་ཡོངས་ཚོགས་དང་། ལྷེབས་བྲིས་ལུ་བྱང་རྒྱབ་ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་སོ་ལུ་ཚུ་བཞེངས་ཡོད་པའི་སྐོར་རྒྱལ་སྐྱས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་ལུ་ཡང་
གསལ་ལཱ་མས།³¹ དེ་ལས་བར་སྐབས་ཅིག་ན་ཐོག་ཚད་གོང་མ་དེ་ཤུབ་བཏང་བའི་ཤུལ་ལས། ཚོས་བྲག་

³¹ རྩོམ་སྐོར་དབང་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་སྐྱས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཤོག་ ༡༥༥། ཀུམ་ལི་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། ༢༠༠༥།

སྐྱམ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་གི་སྐྱབས་ལོག་སྟེ་རང་ཐོག་ཅིག་བཀལ་ཏེ་ཉམས་གསོ་ལུས་ད། ཐོག་ཚད་གཉིས་
པའི་ནང་གི་ལྡེབས་རིས་ལུ་ཚོས་བྲག་དགོན་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་སྟེང་གི་ལྡེབས་རིས་དང་ཚོག་ར་
འབྲེལ་སྟེ་བཞེངས་ཡོད་མི་ཚུ་མཇལ་ཚུགས་པའི་སྐོར་སྐྱམ་རྒྱལ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་
གསུངས་མས།

ལྟ་ཁང་གི་ནང་རྟེན་ག་ར་རྟེ་མ་གི་སྐྱེ་རྟེན་དང་ལྡེབས་རིས་ཅུ་ཆེན་རྒྱུ་མ་ཅིག་ལས་ད་རེས་ནངས་པར་
ཐོན་པའི་སྐྱེ་རྟེན་གྱི་རིགས་ཅུ་ལས་རང་མཇལ་ནི་མེད་པ་ལས། དེ་ཡང་ཡ་མཚན་ཆེ་ཏོག་ཏོག་ཅིག་སྟེ་
ཚོར་ཡི། དེ་གི་ནང་ལས་ཡང་གནད་ཚུལ་གལ་ཆེ་བྲག་གཅིག་འདི། སྐྱམ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་མཚོག་གིས་
གསུངས་མི་ལྟར་དུ་འབད་བ་ཅིན། རོ་བོ་ཤུག་ལུ་ནི་འདི་སྐྱེ་སའི་རོ་བོ་དང་ལྷན་པར་ག་ནི་ཡང་མེད་པ་སྟེ་
ཨིན་མ་ད། འདི་བརྩམ་མའི་རོ་བོ་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལས་གནས་མེད་ས་
མེད་བྱིན་སྐབས་ཚན་ཅིག་སྟེ་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་གཡུས་མི་རྒན་རྒྱས་ཚུ་ལས་གོ་ནི་འདུག དེ་
བརྩམ་སྟེ་རོ་བོ་སྐྱེང་ཁ་ལུ་བྱ་ཡི་དོད་ཚད་ཅམ་གྱི་དོད་ཅིག་ཡོད་ཟེར་བཤད་ནི་ཡོད་པ་ད། དེ་ལས་བརྟེན་
ཏེ་རོ་བོ་དེ་ལུ་སྐབ་པ་བྱ་དོད་མ་ཟེར་ཡང་མཚན་ལུ་སྟོལ་ཡོད་པའི་སྐོར་རྒན་རབས་ཚུ་དང་སྐྱམ་རྒྱལ་དག་དབང་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གིས་གསུངས་ནི་འདུག འདི་གིས་མ་ཚད་སྟོན་མ་འབད་བ་ཅིན། དུས་བབ་ལྷན་པར་
ཚན་ལུ་རོ་བོ་འདི་སྐྱགས་ཀ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ནི་དང། ཞལ་དབྱིབས་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུར་ནི་ལ་སོགས་པ་
མཛོད་དེ་ཡོད་ཅུང། ལུལ་ལས་གཡུས་སྟོགས་འདི་ནང་འབྲུམ་ནད་ལུགས་ཚན་འཕྲོན་མ་དུ་ལུ། རོ་བོ་
ཤུག་ལུ་ནི་འདི་གིས་ནད་ག་ར་བཞེས་ཏེ་གཡུས་མི་ཚུ་ལུ་གཞོན་མ་ཚུགས་པ་མཛོད་དུ་ལུག དེ་འབད་མ་
ད་འབྲུམ་ནད་བཞེས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར་འདི་བརྩམ་མ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གཡུས་མི་རྒན་རྒྱས་ཚུ་གིས་
བཤད་སྟོལ་ཡོད་མའི་སྐོར་གོང་གསལ་གྱི་སྐྱམ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡང་བཀོད་གནང་ལུག།

དོ་རུང་གཞན་ཡང་ལྟ་ཁང་གི་སྐྱེ་རྟེན་ཚུ་བཞེངས་པ་དུ་ལུ། རོ་བོ་ཤུག་ལུ་ནི་གི་སྐྱེ་འབྲེལ་ལོངས་སྐྱའི་
རྒྱན་ཆ་རིགས་ལུ་ལ་སོགས་པ་སྐུལ་ནི་འབད་མ་ད། སྐྱེ་འདི་གིས་རིགས་ལུ་མ་དགོ་པར་ཚོས་གོས་དེ་
གིས་རང་བཟུབ་སྟེ་ཟེར་གསུང་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག འདི་བརྩམ་གྱི་གསུང་བྱོན་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
གཡུས་མི་ཚུ་སེམས་དགའ་སྟེ་ཉིན་མ་གསུམ་གྱི་རིང་སྐྱིད་པའི་ཕྱོ་འབྲེལ། དགའ་བའི་སྐྱེ་ལེན་པའི་སྐོར་

ཡང་ཚན་ཚས་ཚུ་གིས་བཤད་སྟོལ་འདུག དེ་ལས་གཅིག་རྗེས་འདི་སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་ཡིན་ཟེར་
བཤད་ནི་ཡོད་མི་འདི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྐྱེས་ཏེ་ལུ་བ་ཅིན། ཏེ་མ་ཨལ་ཅིག་ན་སྟེ་དྲག་ར་མ་ཚུགས་པར་
སྐྱེ་ནད་(cancer) ཐོབ་སྟེ། རྗེས་འདི་སྐྱེ་མཁུན་ལུ་བཅར་སྟེ་ར་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་ལུ་གནས་སྟོར་
འགྲོ་ནི་ཡིན། ང་རའི་རེ་བ་ཟེར་རུང་འདི་ཡིན། ལོག་ལྷ་མ་སྟོན་ཚུ་ཚོང་ལམ་ཁར་རྒྱུན་དན་བར་ཆད་ག་
ནི་ཡང་འབྲུང་མ་བཅུག་ཅིག འདི་ཨ་རྒྱ་རྗེས་འདི་ལྷོ་ཀྲིས་གཟིགས་གནང་དགོ་ཟེར་གསལ་བ་དེ་སྟེ་
བཏབ་སྟེ་གནས་སྟོར་ལུ་སོང་ལུག དེ་ལས་ལྷན་ལྷ་དྲུག་གི་ཤུལ་ལས་ལོག་ལྷ་སྟོན་སྟེ་རྗེས་འདི་སྐྱེ་མཁུན་
ལུ་བཅར་ཏེ་བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་ལུ་བའི་འདི་གི་རུབ་མོ་རང་ལོ་རང་གི་ཁྱིམ་ནང་དཀའ་ངལ་ག་ནི་ཡང་
མེད་པའི་ཐོག་ལས་གྲོངས་སོང་ལུག་ཟེར་ཏེ་མའི་རྒན་ཤོས་ཚུ་གིས་སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་ཡིན་ཟེར་བའི་
ལུངས་འདི་འདི་བཀའ་ལས་མས་ཟེར་ད་ལྟོ་འདི་རྒན་ཤོས་ཚུ་གིས་བཤད་ནི་འདུག།

དེ་བཟུམ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སྟོན་གྲུ་ལེགས་སྐྱུར་བ་པར་གཡུ་སྟོན་གྱིས་ཡང་། ཏེ་མ་མོ་ར་གིས་
ལག་ཆེབ་འུ་དང་ལས་རིམ་ཚུ་ག་ཅི་རང་བཅུམ་རུང་། ལྷ་ཁང་འདི་གི་རྗེས་འདི་སྐྱེ་མཁུན་ལས་ཤོ་བཟང་
རན་ལུ་སྟེ་ལུ་འགོ་བཅུགས་པ་ད། འདི་དང་འཁྲིལ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཅིག་ཡང་ཏམ་ཏམ་སྟེ་ཐོན་ཡོད་པའི་
ཉམས་སྦྱང་ལས་བཅད་པ་ཅིན། རྗེས་འདི་གཞན་དང་མ་འདྲམ་ཅིག་ཡིན་པའི་དང་བ་དང་ཡིད་ཆེས་
སྐྱེས་ཡི་ཟེར་སྐབ་ཡིན་པས།

དོགས་སེལ་ཅིག་ལུ་བ་ཅིན།

རྒྱལ་སྐྱེས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་། སངས་རྒྱུས་རབས་བདུན།³² ཟེར་གསལ་ཡོད་
རུང་། ལྷ་ཁང་ཅད་དོས་ཀྱི་ཐོ་ཁྲམ་ནང་ལུ་འབད་བ་ཅིན། སྐྱན་ལྷ་མཆེད་བརྒྱན། ཟེར་འཁོད་ཡོད་དོ་
བཟུམ་སྟེ། སྐྱེ་ཏེན་གྱི་གྲངས་ཁའི་ཐོག་ལས་འབད་རུང་། དབུས་ཀྱི་སྐབ་དབང་གི་གཡས་གཡོན་ལུ་སྐྱེ་

³² རྗེ་དག་དབང་རྒྱན་གྲུབ། རྒྱལ་སྐྱེས་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། ཤོག ༡༥༥། ཀེ་ཨེམ་གྱི་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། ༢༠༠༥།

འདྲ་བཞི་རེ་མཇལ་ནི་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན། སྤྲུལ་ལྷ་མཆེད་བརྒྱུད་རང་ཡིན་མ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱལ་
རབས་བདུན་མིན་པས། ད་ལྟོ་གི་སྤྲུལ་ཚེའི་བླ་མ་དགེ་འདུན་ལྷ་མ་རྒྱལ་མཚོག་གིས་ཡང་སྤྲུལ་ལྷ་མཆེད་
བརྒྱུད་ཡིན་པའི་སྐོར་ལས་གསུངས་མས།

ལྷ་ཁང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མི་དམངས་ལུ་ཁེ་པན།

༡༽ སྐལ་ལྷན་དང་བ་འབྲེན་པའི་མིག་རྒྱན།

སྤྱིར་བཏང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྩ་ཆེན་གྱི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་སྡེ་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་ས་ལས། ལྷ་ཁང་
འདི་ཡང་མཇལ་ཤིང་ཅམ་ཅིག་གིས་རང་སེམས་ནང་ན་དད་པའི་བ་སྤྲུལ་གཡོ་ཚུགས་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཅིག་ཡོད་
པ་ལས་བརྟེན། སྐལ་ལྷན་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུ་དད་པ་དང་དག་སྣང་འབྲེན་ཚུགས་པའི་མིག་གི་རྒྱན་ཆ་
ལྷ་བུ་ཅིག་ལུ་རྒྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།

༢༽ འབྲོར་ལྷན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་ས།

གསུང་རབ་ནང་ལུ། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཟེར་ཡོངས་
གཤམ་སྡེ་ཐོན་མི་འདི། རྒྱལ་བུ་དང་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཁོང་གཉིས་སྟོབས་དང་འབྲོར་པ་ག་དེམ་ཅིག་
ཆེ་རུང་། འབྲོར་པ་སྤུལ་སའི་རྟེན་ཅིག་མེད་པ་ཅིན་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཉིས་མི་འབྲུང་
ནི་ཡིན་པ་ལས་བརྟེན། འབྲོར་པ་ཆེ་བའི་མི་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་གཡུས་མི་རང་གི་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་
ཕན་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ཡར་དཀོན་མཚོག་ལུ་མཚོད་པ་སྤུལ་ནི་གི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཡང་ལྷ་ཁང་འདི་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་པ་ལས་བརྟེན་བསོད་ནམས་གསག་ནི་གི་ཞིང་མཚོག་ཏུ་རྒྱུར་པ་ཅིག་ཡིན་པས།

༤ ། ཤི་གསོན་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་རྟེན།

གཡུས་མི་ཚུ་རང་གསོན་པོ་སྤེ་སྤོད་པའི་སྐྱབས། ཚོ་འདིའི་རྒྱན་རན་བར་ཚད་ཚུ་སེལ་ནི་དང་བཟུ་ཤིས་
ལོ་ལེགས་འབྱུང་ནིའི་དོན་ལུ་ལྷ་ཁང་འདི་ནང་དུས་མཚོད་ཚུ་ལོ་ལྟར་བཞེན་དུ་ཡོན་བདག་མཛད་དེ་བཅི་
སྤྱང་ལྷ་དོ་ཡོད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་ལྷ་ལམ་དུ་སོང་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཤུལ་ལུ་དགོ་བ་དགོ་ཅ་རྒྱ་ཚེ
དྲག་སྤེ་བསྐྱབ་སའི་ས་གོ་ཅིག་ཡང་ཨིན་པ་ལས་བརྟེན། ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་མཁུ་གཏད་ས་ཅིག་ཨིན་
པས།

༥ ། རང་ལུགས་ཚོས་དང་ལམ་སོལ་གྱི་གར་སྟེགས།

རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་ལམ་སོལ་དཔྱེ་འབད་བ་ཅིན། ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་གྲ།
ཚོས་བཟུ། སྐྱབ་པ་ཚུ་གནང་ནི་དང། དེ་བསྐྱང་མི་དམངས་ལུ་གར་འཚམ་དང་གཞས་སྣ་ཚུ་མཇལ་ཁ་
གནང་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཡང་ལྷ་ཁང་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་མ་ལས། ཚོས་དང་ལམ་སོལ་དཔྱེ་སྟོན་དང་
བདག་འཛིན་འབད་སའི་གར་སྟེགས་ཅིག་ལུ་ཡང་གྱུར་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

མི་མང་གི་ཁ་སྐྱབ་ལས་ལྷ་ཁང་དེ་ལུ་བཅི་མཐོང་ལུ་ཐངས།

ཏེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ལྷ་ཁང་ཉེ་འདབས་ཀྱི་གཡུས་ཚན་རྒྱུང་མ་ཅིག་མེན་པར། མང་སྤེ་ཚོ་བཞི་གི་མི་སེར་
ཚུ་གིས་ཡང་བཅི་མཐོང་གནམ་མེད་ས་མེད་སྤོམ་ལུ་སྟེ། ཚོས་བབང་དུས་བབང་ལུ་ལྷག་མཚོད་དང་
གནས་སྐོར་གྱི་དོན་ལས་འོང་ནི་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གོ་ནི་འདུག དེ་བརྩམ་སྤེ་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་
གཉིས་པ་མཚོག་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་རྫོང་ནང་ལས་ཀྱོང་གསར་དང་བུམ་ཐང་བཀྱིས་ཚོས་སྤྱིང་ལུ་
འབྱོན་པའི་སྐྱབས། གཞུང་ལམ་ལྟང་ཅན་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱབ་ལས་ཕོག་པ་ཨིན་པར། ལྷ་ཁང་མ་མཇལ་མ་
ཅིག་གི་ས་གནས་ལས་རང་ཚིབས་རྟ་གྲུ་ལས་མར་བབ་གནང་ཞིན་པར། ལྷག་ཤེད་(དཔའ་རྟགས་)
ཡང་མར་བབུབས་གནང་སྟེ་བཅི་མཐོང་སྤོམ་ལུ་བའི་ཐོག་ལས་འབྱོན་པ་དང། ལྷག་ཅེའི་གཡུས་མི་ཚུ་
གིས་ལྟང་ཅན་སྤང་ནང་ལུ་རྩ་ཚུ་བསྐྱིག་སྟོལ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ད་ལྟོ་འཚོ་བཞུགས་ཡོད་མི་གན་

རབས་ཚུ་གིས་བཤད་ནི་འདུག ད་རེས་ནངས་པར་ཕྱི་ཁའི་མི་གིས་བརྩི་མཐོང་ལྷ་མི་དེ་དགོན་སུ་ཅིག་
ཡིན་མས། ཡིན་རུང་གཡུས་མི་ཚུ་གིས་ད་ལྟོ་འོ་བར་ན་ཡང་ཨ་ཀས་ཇོ་བོ་ཟེར་བ་རྩི་མཐོང་སྒྲོམ་ལུ་སྟེ་ལོ་
ཐོག་ག་ར་གི་སྤྱད་དེ་ཡར་ལྷ་ཁང་ལུ་སྤུལ་སྟོལ་འདུག དེ་བརྩམ་སྟེ་ལོ་འཁོར་གྱི་དུས་མཚོན་གྱི་སྐབས་
ལུ་ཡང་རང་གིས་གང་སྟོགས་གྱིས་འཕྱོར་བ་ཚུ་སྤུལ་མ་ཚད། ཕྱག་དང་མཚོན་པ་སྟོར་ར་ཡང་རྒྱབ་ནི་
འདུག།

ལྷ་ཁང་གི་སྒྲ་རབས།

ཏེ་མ་འབད་བ་ཅིན། ལུ་མ་ཐང་ཚོས་ཇེ་བྲག་³³དགོན་པའི་སྒྲམ་གིས་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་སྒྲམ་ཡང་འབྲེལ་
མར་མཛོད་གནང་ཡོད་པ་ལས། ཐོག་མར་ཚོས་ཇེ་བྲག་དགོན་པའི་སྟོར་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཅིག་ལུ་བ་
ཅིན། འབྲུག་པ་དཀར་བརྒྱད་ལུ་སྟོན་འབྲུག་གནམ་གྱི་སྐར་མ། སྟོན་འབྲུག་ས་ཡི་བྲེག་པ། བར་
འབྲུག་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་ཟེར་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་ས་ལས། ཡོངས་གྲགས་ལུ་སྟོན་འབྲུག་གི་
གཙུག་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པ་གྲགས་པ་དབང་ལྷུག་³⁴མཚོག་རབ་བྱུང་³ པའི་ནང་ལུ་བོད་ལས་ཇོ་མོ་ལྷ་
རི་བརྒྱུད་དེ་འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་ཡོད་པ་དང་། ལུ་མ་ཐང་ཚོས་བྲག་ལུ་བཞུགས་ཏེ་དེ་ལ་ལུ་གདན་ས་བཅགས་
གནང་མ་མ་ཚད། དེ་ནང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་བཙུགས་གནང་མི་གི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཏེ་ཉིན་མ་ཅིག་
འབད་མ་ད། རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པ་གིས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་དབང་གནང་པའི་སྐབས་ལུ། འདུལ་ལྷན་
གྱི་དགོ་སྟོན་སྟོང་རྩ་གཉིས་དེ་ཅིག་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་པ་གཟིགས་ཞིན་མ་ལས། བསྟན་པ་ལྷུགས་
ཚེར་འཕེལ་ནི་གི་རྟེན་ལུ་དགོངས་ཏེ་བྲགས་དབྱེས་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག། དེ་མ་ཚད་རབ་བྱུང་³
པའི་ནང་འབྲུག་ལུ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་འགོ་དང་པ་རྟེན་འབྲེལ་བ་རྩི་མི་དེ་ཡང་ཚོས་བྲག་
དགོན་པ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ཟེར་སྒྲམ་དག་དབང་ཡོན་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་

³³ མཚོན་རོ་མཚོས་ཇེ་བྲག་ཡིན་རུང་ཡོངས་གྲགས་ལུ་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་ཟེར་ལུ་ཕྱི་ཁའི་ཡིན་པས།

³⁴ རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པ་གྲགས་པ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གིས་ཕྱིན་ལས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བསྐྱངས་པའི་ནང་ལས། ཐོག་མ་འདྲི་ཚོ་མི་ལྷ་རིའི་གངས་ཅན་
ལུ་ལུན་རིང་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱངས་རུག དེ་ལས་གཙང་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་རྫོང་སྟོའི་གངས་ལུ་ལུན་རིང་བཞུགས་པའི་ཐོག་ལས་ཕྱིན་ལས་བར་པ་འདྲི་བསྐྱངས་རུག
ཕྱིན་ལས་ཐམ་འདྲི་སྟོ་མོན་ལུ་ལུ་གདན་ས་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་བཏབ་ཏེ་བསྐྱངས་ཞིན་མ་ལས། དགའ་ལོ་༤༤ ལུ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་ལུ་གཤེགས་
སོང་པའི་སྟོར་ལས་ལྷོ་འབྲུག་ཚོས་འབྱུང་ནང་ལུ་གསལ་མ་མས།

གསུངས་ཡི། འུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པ་མཚོག་བོད་ལུ་ལོག་སྟེ་ཕྱོན་སོང་རུག དེ་ལས་རབ་བྱུང་³⁵ པའི་ནང་ལུ་ཀུན་མཁུན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་³⁶མཚོག་འབྲུག་ལུ་ཕྱོན་ཏེ། ཐར་པ་གླིང་གིས་གཙོས་པའི་གདན་ས་གླིང་བརྒྱུད་ཕྱག་བཏབ་གནང་སྟེ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱུགས་ཆེར་དར་ཁྱབ་སོང་རུག འུལ་ལས་རྒྱལ་བ་མཚོག་ཡང་བོད་ལུ་ལོག་སྟེ་ཕྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག དེ་ལས་རབ་བྱུང་³⁷ པའི་ནང་ལུ་ཞབས་བྲལ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ཆིབས་ལ་སྟོ་ལུ་བསྐྱར་བའི་བསྐྱང། འབྲུག་ལུ་ཤར་རུབ་གྱི་སྐྱབ་སྟེ་གཉིས་ཏེ། ཤར་ལུ་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་དང་། རུབ་ལུ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚང་གི་སྐྱབ་སྟེ་གཉིས་ལས་བརྒྱལ་མེད་པ་ལས་སྐྱབ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྩ་ཆེན་བྱིན་ཅན་ཅིག་ཨིན་པས། ཞབས་བྲལ་མཚོག་གིས་རིམ་པར་ལ་བཞི་དབང་ལུ་བསྐྱེ་ཞིན་མ་ལས། ཉེ་མར་གྲུ་ཚུ་ཕྱོན་ཏེ་གདན་ས་ཆེ་ཆུང་བཅགས་གནང་སར་གྲུ་འཐོབ་ས་ལུ་གྲུ་འཐོབ་ས་ལུ་དཔོན་ལག དེ་ལས་རྫོང་དཔོན་འཐོབ་ས་ལུ་ཡང་རྫོང་དཔོན་ཚུ་བསྐྱོས་གནང་བའི་སྐབས་ལུ། ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་མཚོག་གིས་བཀའ་མངགས་བཞིན་དུ། བྱ་བཏང་ཆེན་པོ་པད་དཀར་བཀྲིས་³⁸ཚོས་བྲག་དགོན་པའི་འབྲེན་པའམ་གྲུ་འབད་ཕྱོན་ཏེ་བསྐྱར་འགྲོའི་དོན་བསྐྱུངས་པའི་སྐྱོར་³⁹གསལ་ལཱ་མས། དེ་ལས་གཞུང་གྲུ་ཚང་ལས་གྲུ་མི་བཞིན་

³⁵ ཀུན་མཁུན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ (1901-1969) རུམ་ཐང་ཕྱོགས་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་ཕྱིན་ལས་དང་བོད། བབ་རོན་ཐར་པ་གླིང་དང་། ཤིང་མཁར་བདེ་ཆེན་གླིང་། ཀུར་སྟོང་ཀུན་བཟང་གླིང་སོགས་ཕྱག་བཏབ་ཞིན་མ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་བཙུགས་གནང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞུང་ཕྱོགས་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་སྟན་ལུང་འབྲས་བཅགས་གླིང་དང་། ཤར་ཀུན་བཟང་གླིང་། མཁོ་ཐང་རིན་ཆེན་གླིང་སོགས་ཕྱག་བཏབ་སྟེ། ཕྱིན་ལས་བར་པ་དེ་བསྐྱུངས་རུག དེ་ལས་སྤྲོ་སྤྲོ་འི་ཕྱོགས་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་འདས་ཅན་གོང་མར་ཀུན་བཟང་གླིང་དང་། འོག་མ་ཆེབ་ལ་ཁར་བསམ་གཏན་གླིང་ཟེར་གདན་ས་གཉིས་ཕྱག་བཏབ་སྟེ། ཕྱིན་ལས་ཐ་མེད་ལུ་བསྐྱུངས་རུག དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན། ཁོང་གིས་འབྲུག་ནང་ལུ་ཕྱོན་ཏེ་གདན་ས་གླིང་བརྒྱུད་ཕྱག་བཏབ་པའི་སྐྱོར་ལས་སྟོ་འབྲུག་ཚོས་འབྱུང་ནང་ལུ་གསལ་ལཱ་མས།

³⁶ སྤྱིར་བཏང་པད་དཀར་བཀྲིས་མཚོག་ནི། བོད་དཔལ་སྐྱང་ཤོད་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཏེ་དགུང་ལོ་³⁷ ལས་ཡོངས་འཛིན་མཁམ་གྲུབ་ལྷ་དབང་སྟོ་སྟོས་གྱི་རིམ་ལོ་པ་མཛོད་རུག དགུང་ལོ་³⁸ ལུ་ཡོངས་འཛིན་གདན་ས་ལྷུགས་རི་ལུ་གདན་འབྲེན་དུས་ཕྱག་ཕྱིར་ཕྱོན་རུག དེ་ལས་ཡོངས་འཛིན་དང་སྐབས་མགོན་གོང་མ་གཉིས་ཆར་འུགས་ལ་གཡོག་ཡང་མཛོད་དེ་དབང་ལྷིད་གདན་ས་པ་རྫོགས་པར་གསན་ཞིན་མ་ལས། ཐོག་མར་རྩ་རི་དང་སྟོ་བྲག་མཁར་ཆུ། དེ་ལས་འཐོག་ལུང་ནག་གི་རྩ་ལྗོངས་ལུ་སྐྱབ་པ་ལུན་རིང་མོ་གནང་སྟེ་བཞུགས། དེ་ལས་ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པའི་བཀའ་བཞིན་བུམ་ཐང་ཚོས་བྲག་གི་གྲུ་མ་མཛོད་དེ། འུལ་ལས་མེལ་རྩམ་རྒྱལ་ལུ་ལེ་ཚོ་མཚམས་ལུ་བཞུགས་རུག ཁོང་གི་སྐྱོབ་མ་འབད་བ་ཅིན། ཀོམ་འཕྲང་ཡེ་ཤེས་དོས་གྲུབ་དང་ཚོས་རྗེ་ལུང་པད་དཀར་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ལེ་ཤ་ཕྱོན་ཡོད་པའི་སྐྱོར་སྟོ་འབྲུག་ཚོས་འབྱུང་ནང་ལུ་གསལ་ལ།

³⁷ རྗེ་ལུང་པད་དཀར་ཆེན། ལྟོ་འབྲུག་ཚོས་འབྱུང། ཤོག་གུང་ས་༤༠༡། ཀེ་ཨེ་ཤི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང། ༢༠༠༥།

བསྐྱོད་པའི་ནང་ལས་མེ་མཁན་གྱི་རབས་³⁸ ཕ་དམ་ཚོས་པད་དཀར་³⁹གྱིས་ཚོས་བྲག་གི་སྐྱམ་
མཛད་ལུག་ དེ་ལས་སྐྱམ་དམ་ཚོས་པད་དཀར་མེ་མཁན་གྱི་མི་ཐོག་ལུ་འབྱོར་མ་དུ། མེ་མཁན་གྱི་
རབས་⁴⁰ ཕ་མེ་དག་དབང་ཕྱིན་ལས་མཚོག་³⁹གཞུང་གྱི་ཚང་ལས་ཚོས་མེ་བྲག་གི་སྐྱམ་ལུ་བསྐྱོད་པའི་
ལུ་ཞིབ་པའི་སྐྱམ་མཛད་དེ་བཞུགས་པའི་དུས་ཚོད་དེ་གྲོང་གསལ་དཔོན་སློབ་གཉིས་པའི་སྐབས་
ལུ་ཞིབ་པའ།

དངོས་གཞི་ལྟ་ཁང་ལུ་སྐྱམ་འགོ་དང་པ་ག་དེ་སླེ་ཕྱོད་ཕྱོད་མ་ཡིན་གྱི་སྐོར།

དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་ནས་ལུང་པ་མཚོག་གིས་སྐྱག་ཅེ་ལྟ་ཁང་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པ་ལེགས་
པར་བཞེངས་གྲུབ་པའི་ཤུལ་ལུ། ཁོང་རང་གྲོང་གསལ་རྫོང་དང་སྐྱག་ཅེ་ལྟ་ཁང་གཉིས་ལུ་ཡར་དང་མར་
འབད་བཞུགས་ལུག་ དེ་ལས་ཉེ་མ་འབད་བ་ཅིན། གྲོང་གསལ་དཔོན་སློབ་མཚོག་བྱར་བུམ་ཐང་བྱ་
དཀར་རྫོང་དང། དགུན་གྲོང་གསལ་རྫོང་ནང་ལུ་འབད་བྱར་གསོལ་དགུན་གསོལ་འབད་དེ་བཞུགས་དོ་
ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ནངས་པར་དཔོན་སློབ་གྱིས་དེ་སླེ་གནང་སོལ་མེད་རུང། གྲོང་གསལ་རབ་སླེ་
ཚུ་ནི་ད་ལྟོ་ལི་བར་ན་ཡང་བྱར་ལྷམ་གསུམ་སྐྱ་རྩེས་ལྟ་ཁང་ནང་ལུ་ཕྱོད་ཉེ་བཞུགས་སོལ་ཡོད་པ་དང།

³⁸ མེ་དམ་ཚོས་པད་དཀར་མཚོག་གི། (1698-1702) སྤྱི་གཟུང་ཚེན་ཚོས་མེ་ལུང་རབས་ལུ་རབ་བྱུང་11 པའི་ས་ལོས་ལུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཏེ། དགུང་
ལོ་4 པས་19 གྱི་བར་ན་སྐབས་མགོན་ཤོད་མའི་རང་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཡལ་ཚེར་གསལ་ན་ལུག་ དགུང་ལོ་19 ཐོག་འདུས་སླེ་ལྟོ་ཚལ་དུ་ཞུགས་
ཏེ་མཁན་ཚེན་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་ལས་སོ་ཐར་སྐྱེ་ཚུ་བཞེས། མཁན་འདི་དང་ཡོངས་འཛིན་དམ་ཚོས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལས་མདོ་རྒྱུད་གསལ་ཏེ།
ལྷ་འོ་ཚོས་དུག་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལུ་མཐར་ཕྱིན་པ་གིས་མ་ཚད། ལུག་ཚུ་ཚེན་པོའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་རྩེ་མེག་པའི་ལམ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་
ལུག་ དེ་ལས་སྐྱོད་ལུ་ལོ་སྤོང་སྤོང་གི་རིགས་བརྒྱུད་ཉམས་ནི་ལུ་ཉམས་ལམ་མི་ལས་དང་པུ་སའི་ལུང་བཞེན་འབྲུག་ལས་སྐྱམ་འབྱོར་པའི་ལོ་ཉེ་འབྱོར་པའི་
སྐབས་ལུ། ཚོས་རྒྱལ་མི་འགྲུར་བཞུར་པའི་བཀའ་བཞེན་བལ་ལུ་གི་མཐོལ་ལམ་བུ་ཟེར་དེ་དང་སངས་ལྷ་མཚོ་ (Kathmandu) ཟེར་ས་ལུ་ཕྱོད་ཏེ།
མི་ལུས་དང་མཐུན་པར་ཞབས་རིམ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལུ་སྤོང་སྤོང་གི་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་པོན་ཐེབས་ཏེ་དགོངས་བཞེད་གྲུབ་ལུག་ དེ་ལས་སྐབས་དཔོན་པོ་
དང་ནས་མཁའ་གླིང་སོགས་གཞི་གསལ་དུ་བཅད་དེ་དགོན་ལག་ལེ་ཤ་ཅིག་བསྐྱས། དེ་ལས་ལོག་ཕྱོད་ཉེ་བུམ་ཐང་ཚོས་བྲག་གི་སྐྱམ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་48
བཞེས་སྐབས་མེ་མཁན་གྱི་རབས་³⁹ པའི་མི་ཐོག་གྱི་ཕྱོད་ཉེ་དགུང་ལོ་68 པར་ན་ལོ་རོ་བུ་གི་རིང་ལུ་བསྐྱེད་སྤོང་བསྐྱུངས་ཞེན་ལས་ལས། དགུང་ལོ་80
ལུ་སྐྱེ་ཞི་བར་གཤེགས་ལུག་ སློབ་མ་ཡང་རྒྱལ་ལུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ཚེན་དམ་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ལྟོ་འབྲུག་ཚོས་
འབྱུང་ནང་ལུ་གསལ།

³⁹ མེ་དག་དབང་ཕྱིན་ལས་མཚོག་གི། (1662-1706) ཤར་མ་ཅན་ལུ་འོ་ལུང་རབས་ལུ་རབ་བྱུང་11 པའི་ས་ལོས་ལུ་ཞེལ་ལུ་འབྱུངས་ལུག་ རིམ་པར་
འདུས་སླེར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དང་ཤུག་འོད་ཟེར་ལས་སྐྱེས་པའི་བསྐབས་ཚོགས་རིམ་པར་བཞེས། དེ་ལས་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལུན་པད་
དཀར་རྒྱུན་གྲུབ་ལས་སྐྱོད་ལོ་ཚོས་ཚུ་ལེ་ཤ་ཅིག་སྤོང་ ཤུལ་ལས་ཚོས་བྲག་གི་སྐྱམ་མཛད་དེ་མེ་མཁན་པོ་⁴⁰ པའི་མི་ཐོག་ལུ་ལེབས་སླེ་ལོ་རོ་ རིང་ལུ་
བསྐྱེད་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་རྒྱུ་བཅས་ལུ། དེ་ལས་དགུང་ལོ་88 པ་ལུ་སྐྱེ་ཞི་བར་གཤེགས་ལུག་གོ།

གཞུང་གྲུབ་ཚད་འབད་རུང་དགུན་སྲུང་ས་ཐང་ཚོང་དང་། ལྷུ་ཐིམ་ཕུག་ཚོང་ནང་བཞུགས་སྲོལ་ད་སྟོན་འོ་བར་
ན་ཡང་འདུག དེ་ལས་ཉིན་མ་ཅིག་འབད་མ་ད། དཔོན་སློབ་གཉིས་པ་མཚོག་བྱ་དཀར་ཚོང་དཔོན་
ཀྱིས་གདན་འདྲན་ཞུམ་བཞིན་དུ་ཡར་འབྱོན་པའི་ལམ་ཁར་བུམ་ཐང་སྦྱིད་སྦྱིད་ལ་⁴⁰གི་ཕྱིང་ཕུག་ཐང་⁴¹
ཟེར་ས་ལུ། ཚོས་བྲག་གྲུམ་ཚེ་དག་དབང་ཕྱིན་ལས་མཚོག་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ཕུག་དབང་ལུ་བཅར་བའི་
སྐབས། དཔོན་སློབ་ཀྱིས་གྲུམ་རྒྱ་རང་བཞུགས་བཞུགས་པ་ཨིན་ན་ཟེར་བཀའ་འདྲི་གནང་མ་ད། གྲུམ་
ཁོང་གིས་ཡང་ལྷུ་དགུན་མེད་པར་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་ནང་རང་སྟོན་ཞི་མ་གཏོགས། ག་ཉེ་ལུ་ཡང་འཕྲོ་
ས་མེད་ཟེར་བཀའ་ལན་ཕུལ་ཞུག དཔོན་སློབ་ཀྱིས་སྦྱིར་བཏང་ངར་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་དང་ཁྲོང་གསར་
ཚོང་གཉིས་ལུ་ཡར་མར་འབད་དེ་རང་སྟོན་པ་ཨིན། དེ་སྟེ་ཨིན་པ་ཅིན། གྲུམ་ཁྲོད་རང་དགུན་ཀྱི་གསོལ་
ཐབ་དོན་ལས་སྟག་ཅེ་ལུ་བྱོན་གནང་ཟེར་གསུངས་པ་ལས་ཚུར། དགུན་ལྷུ་དུག་ལྷུ་ཅེ་ལྷ་ཁང་ལུ་
གསོལ་ཐབ་དང་། ལྷུ་ལྷུ་དུག་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་ལུ་གསོལ་ཐབ་ཀྱི་དོན་ལས་བཞུགས་པའི་སྲོལ་དེ་
ལས་མར་འགོ་བཅུགས་བཅུགས་པ་ཨིན་ཟེར་བའི་གཏམ་འདྲི་སྦྱར་བྱི་མཉམ་རབས་ཚུ་གིས་སྤབ་ནི་འདུག་
ཟེར་གྲུམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་གསུངས་མས། ཚེ་དག་དབང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
ནང་ལུ་ཡང་། སྟག་ཅེ་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཡང་ཐོག་རེར་བཞུགས།⁴² ཟེར་གསལ་ལམ་ལས་བརྟེན།
གཏམ་འདྲི་བདེན་པ་ཅིག་ཨིན་མ་སྟེ་མཇལ་ཡི། གསོལ་ཐབ་ལུ་འབྱོན་པའི་སྟོར་ལོགས་སུ་འབད་བཀོད་
དེ་ཡོད། དེ་གི་ལུ་ལས་ཡང་། གཞུང་གྲུབ་ཚད་ནང་ལས་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་དང་། སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་
གྲུམ་འབྲེལ་མར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབད་བསྟོོ་བཞག་གནང་ཞུག།

⁴⁰ འབྲུག་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། ཤོག ༤༧༤། ༡༠༠༤ ལོར་པར་བསྐྱུན་འབད་བའི་ནང་། ཡིག་སྟེབ་དེ་སྟེ་ཐིམ་ཡོད་པ་མ་ཚད། བཛོད་སྤྱི་ཡང་ཡོངས་
བྱགས་ལུ་དེ་སྟེ་འཕོ་ནི་ཡོད་རུང་། བུམ་ཐང་པའི་ལུ་འབད་བ་ཅིན། ཀིབ་སེ་ལ་ཟེར་བའི་བཛོད་སྤྱི་ཐོན་ནི་འདུག སེ་ལ་ཟེར་བའི་དོན་ཡང་། མཐོ་ཤོས་
ལུ་རྟེ། དེ་ལས་དམའ་བ་ལུ་ལ་ཟེར་སྟབ་ནི་དང་། དེ་ལས་ཡང་དམའ་བ་ལུ་སེ་ཟེར་སྟབ་སྲོལ་འདུག །

⁴¹ ཡོངས་བྲགས་ལུ་ཕྱིང་ཕུག་ཐང་ཟེར་འཕྲོ་རུང་། བུམ་ཐང་པའི་ལ་ནང་ལུ་འབད་བ་ཅིན། མདུན་འཕོས་ཐང་ཟེར་བའི་བཛོད་སྤྱི་ཐོན་ནི་འདུག དུས་ཉེ་
མ་ལས་སྟམ་འཁོར་བྱི་ལམ་མ་ཐོན་ཚུན་ཚོད་ལུ། ཁྲོང་གསར་ཀྱི་རབ་སྟེ་ཚུ་བྱར་བྱི་གསོལ་ཐབ་དོན་ལས་སྟེ་ལུ་འབྱོན་པའི་སྐབས། སྟེ་ཞག་གཅིག་
བུམ་ཐང་རྒྱལ་ས་ལུ་དུང་གི་ཁྱིམ་ནང་བཞུགས་ཞིན་མ་ལས། དེ་གི་ནངས་པར་འབྱོན་པའི་ལམ་ཁར་གསོལ་ཐབ་ལེས་ས་དེ་ཕྱིང་ཕུག་ཐང་ན་ཨིན་པས།

⁴² འབྲུག་རིན་ཆེན། གསུང་འབྲུག་ ལ་པ། ཚེ་དག་དབང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་སྟེ་དགའི་འཕྲི་ཤིང་བསྐྱུས་པ། ཤོག ༡༧༠ ཟེང་༣ པ།
རྒྱལ་བསྐྱེད་གསུང་རབས་ཉུམས་གསོ།

ཚོས་བྲག་གླུ་དེ་ལུ་སྟག་ཚེའི་གླུ་ཡང་འབྲེལ་མར་མཛད་དགོཔ་འབད་བསྐོ་བཞག་གནང་པའི་རྒྱ་
མཚན་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་ན་ཟེར་བ་ཅིན། དུས་ཚོད་དེ་གི་སྐབས་ལུ་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་འདི་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབྲུག་པ་དཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་གནད་ས་རྟིང་མ་ཅིག་དང། རྩ་ཚེན་བྱིན་ཅན་ཅིག་ཡང་ཨིན་པ་
ལས་བརྟེན། འདི་གི་གླུ་དེ་གླུ་ཚེན་གྱི་གྲལ་ལུ་རྒྱུད་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཨིན་པས། ཨིན་
རུང་ལུ་ལས་འབད་མ་དུ། ཚོས་བྲག་གླུ་དང་སྟག་ཚེའི་གླུ་འབྲེལ་མར་འབད་གོང་གསར་གྱ་ཚང་
ལས་གདམ་འབྲུ་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐོ་བཞག་གནང་ལུགས་བྱུང་ཅུག། འདི་གི་ར་ཁུངས་ག་ཅི་ཨིན་ན་ཟེར་བ་
ཅིན། ཡབ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གོང་གསར་གྱི་དཔོན་སྟོབ་གནང་པའི་སྐབས་ལུ། གཞུང་ལུ་སྟེ་སྟོང་
བར་རུང་པ་དམ་ཚོས་ལྷོན་གྲུབ་དང། འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། དེ་ལས་བཀའ་བློན་ཀ་ཤ་ལོགས་
ཟིང་འབྲུག་ལངས་མ་ལས་བརྟེན། གཞུང་ལུ་བྱོན་ཏེ་འཛོམ་བྲག་མགོའི་ཐང་ལུ་བཞུགས་ཏེ། ཨྱི་
བསྐྱམས་མཛད་པའི་ལེགས་དྲིན་ལུ། ས་ཁལ་རུབ་དོས་བཞི་ཚོས་ཚེ་ལུ་བཞག་ཚོག་པ་དང། ཤར་རྫོང་
དཔོན་ཁག་ཚུ་ཡང་གཞུང་ལུ་སྟན་ཏེ་འབད་མ་དགོཔ་ད། ཚོས་ཚེ་དཔོན་སྟོབ་རང་གིས་བསྐོས་ཚོག་པའི་
ཚུགས་དོན་གྲུབ་སྟེ། ལོག་རྒྱུ་ཚོས་ཚེར་བྱོན་པའི་སྟོར་ལས་གསལ་དོ་བཟུམ།⁴³ མི་དབང་འཇིགས་
མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས་རྒྱུར་ཤར་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་ཕྱིབས་བརྒྱད་ཀྱི་གླུ་ཁག་དང་དཔོན་ཁག་ཚུ་གོང་གསར་
ལས་རང་བསྐོ་བཞག་གནང་སྟོལ་དར་ཅུག།

གླུ་རབས་རྒྱ་གི་མཚན།

དང་པ་རང་གཞུང་གྱ་ཚང་ལས་བསྐོས་གནང་མི་གླུ་རབས་རྒྱ་གི་མཚན་ལུ་བ་ཅིན། གླུ་རབས་དང་པ་རྗེ་
མཁན་ཨྱི་རབས་བདུན་པ་རྗེ་དག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཨིན་པས། འདི་གི་ལུ་ལས་གླུ་རབས་གཉིས་པ་
འབྲུག་རྒྱ་རྒྱ་མཚོ་བྱོན་ཅུག། འདི་གི་ལུ་ལས་ཡང་གླུ་རབས་དག་པ་ཅིག་བྱོན་ཅུག། ཨིན་རུང་ཁོང་རྒྱ་
གི་མཚན་མ་ཐོབ་ལས་འདི་ར་བཀོད་མ་རྒྱགས།

⁴³ སྟོབ་དཔོན་པར་ཚོད་བདུན། འབྲུག་གསལ་བའི་སྟོན་ལེ། ཤོག ༤༡༥། ༢༠༠༤།

རྒྱལ་གནང་སྟེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལྟ། གོང་ས་ལྷ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
 ལུ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བྲག་འབད་གནང་ནི་གི་ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་
 ས་ལས་བཞེས་ཏེ། གྲམ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་དང། པར་ཆེ་རིང། རིག་བཟང། སྐལ་བཟང་ཟེར་ཁོང་མི་
 བཞི་གོང་གསར་གྱི་དགོ་འདུན་དམངས་ལས་གདམ་ཁ་རྒྱབ་ཞེན་ལས། འགྲོ་སོང་ཡང་གཞུང་ལས་
 གནང་སྟེ་བོད་ལུལ་ཁམས་རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་དགོ་བཤེས་ལྟབ་པར་བཏང་གནང་ལུག།
 འདི་གི་ཉེ་མ་དགོ་སྐྱོང་རིག་པ་རྣེས་བཞི་བོད་ལུ་རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་དང་འབྲས་
 ལྷངས་ལུ་དགོ་བཤེས་སྤྱང་པར་བཏང་གནང་བ་གིས་མ་ཚད། འདི་གི་ལྷུང་ལས་ཡང་དགོ་སྐྱོང་བཞི་
 བཏང་གནང་མ་ལས། ཡོངས་བསྐྱོམས་དགོ་སྐྱོང་བཅུ་གཉིས་དེ་ཅིག་བོད་ལུ་དགོ་བཤེས་སྤྱང་པར་བཏང་
 གནང་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག ཁོང་དགོ་སྐྱོང་བཞི་དེ་རྫོགས་ཆེན་དགོན་ལུ་མཁའ་པོ་གཞན་དགའ་ལས་
 གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང། མདོ་སྲགས་རིག་གནས་ག་ར་ལུ་མཁའ་པར་སྤྱངས་ཏེ། འབྲུག་ལུ་ལོག་
 རྩོམ་ད། གཞུང་གྲ་ཚང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ལུ་སྟོད་འབྲུག་སྤྱང་འབྲུག་བར་
 འབྲུག་ཟེར་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་ས་ལས། ཡོངས་གྲགས་ལུ་སྤྱད་འབྲུག་ས་ཡི་བྲེག་པའི་གཙུག་རྒྱལ་
 བ་ལོ་རས་པ་གྲགས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་གདན་ས་བུམ་ཐང་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་གི་གྲམ་འབད་བསྐོ་བཞག་
 གནང་ལུག འདི་དང་དུས་མཉམ་གཅིག་ཁ་ལུ་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་གདན་ས་གླིང་
 བརྒྱུད་ཡོད་ས་ལས། གདན་ས་གཙོ་བོ་ཐར་པ་གླིང་ལུ་དགོ་བཤེས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཤད་གྲ་
 གསར་པ་བཅུ་གསུམ་⁴⁶ཞེན་ན་ལས། ཁོང་རྣམ་གཉིས་གསུང་བགོས་ཡང་ལས་ཡང་དུ་གནང་སྟེ་ཕྱག་ལུ་
 མཛོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལུ་ཚོས་བྲག་དང་ཐར་པ་གླིང་བཤད་གྲ་དེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་སོང་བ་གིས་མ་
 ཚད། དགོ་བཤེས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གི་ལྷུང་ལུ་ཐར་པ་གླིང་ཡང་ཁོ་གིས་གཟིགས་རྟོག་གནང་མ་བཞིན་
 དུ། ཚོས་བྲག་དགོན་པ་དང་སྤྲུག་ཅེ་འི་གྲམ་ཡང་འབྲེལ་མར་འབད་མཛོད་དེ་བཞུགས་ལུག དེ་གི་རིང་
 ལུ་ཐར་པ་གླིང་དང་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་ལུ་མ་ཚད། ལྷག་ཅེ་སྟེ་ཁང་ལུ་ཡང་ཐོག་ཚད་
 གོང་མ་ཅིག་བཞེངས་ཏེ་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་ཉམས་གསོ་ལུ་ལུག།

⁴⁶ སྟོབ་དཔོན་པར་ཆེ་དབང། འབྲུག་གི་རྒྱལ་རབས་འབྲུག་གསལ་བའི་སློན་མེ། ཤོག ༥༡། ༢༠༠༤།

ཐར་པ་གྲིང་བཤད་ལྟ་དེལས་བྱུག་དཔེ་མཐར་འཁྱོལ་ཏེ། འབྲུག་ལུ་བསྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེས་
འབད་མཛོད་མི་མཁས་གྲུབ་མང་དུ་བྱོན་ཡོད་པའི་ནང་ལས། ད་ལྟོའི་བར་ན་རྗེའི་ཁྲི་ཐོག་གུ་ཕེབས་མི་
བརྩིས་པ་ཅིན། ད་ལྟོའི་རྗེ་ལྷན་དང། རྗེ་ཡེ་ཤེས་མེད། རྗེ་ཉི་ཟེར་སྤུལ་སྤྱི་ལས་ལྷན་གྲུབ་གསུམ་
ཨིན་པས། ཁོང་གིས་འདི་བརྩམ་མའི་བསྟན་འགོའི་དོན་སྲོལ་མེད་པ་ཅིག་མཛོད་པ་ལས་བརྟེན། མི་
དམངས་ཀྱི་ཁ་སྲུག་ལས་སླུ་ཁོང་ལུ་གུས་བརྩི་རྒྱ་ཆེས་སྤེ་ལུ་མ་ཚད། ལྷག་པར་དུ་གོང་ས་འཇིགས་
མེད་དབང་ལྷུག་མཚོག་དང། རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་སྤུན་ཚོགས་ཚོས་སློན། མ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་བསྐྱབ་དེ་ཆེན། དེ་
ལས་དྲག་ཤོས་སྤུན་ཚོགས་རྒྱ་གིས་ཡང་གུས་བརྩི་གི་ཐོག་ལས་དཔུ་སྲར་བསྟེན་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་
པར། རྗེ་གས་ཆེན་སློལ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དག་འཁྱུལ་མཚན་གྱི་ལུང་བསྟན་ལྟར་དུ། ཀྲོང་གསར་
རྗེ་གི་ལྷག་ལུ་ལུང་མ་ཉེག་གི་ས་གནས་ལུ་རྒྱལ་ཡུམ་སྤུན་ཚོགས་ཚོས་སློན་གྱིས་བཞེངས་གནང་པའི་
ལྷ་ཁང་གི་ནང་རྟེན་ལུ་གཟུང་ལྷགས་སུལ་ཏེ་རབ་གནས་ཡང་ཁོ་རང་གིས་གནང་ཡོད་པའི་སློབ་གསལ་ལ་
མས།⁴⁷ ཚོས་བྲག་དགོན་པ་དང་སྟག་ཚེའི་ལྷ་ཁང་གི་སླུ་ཁོང་ལུ་མར་འབད་ལོ་གངས་སུམ་ཅུ་ཅམ་
གནང་བའི་ལུལ་ལུ་དགོངས་མ་ལུ་སྟེ། ཐར་པ་གྲིང་གི་སླུ་ཁོང་དེ་ལུན་རིང་མོ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང།
ལུལ་ལས་ཐར་པ་གྲིང་ལས་ཡང་དགོངས་མ་ལུ་ལུག་ དེལས་བྱུམས་པ་ལྷ་ཁང་ལུ་ཞལ་སྤུན་དགོ་སློབ་
གནང་སྟེ་བཞུགས་པའི་རིང་ལུ་གསོལ་ཐོགས་ཡང་གཞུང་ལས་སུལ་ཏེ། ལྷ་ཁང་འདི་ནང་ལུ་རང་ཞིང་
ལུ་ཕེབས་ལུག།

སླུ་ཁོང་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་སྤྱི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས།

སླུ་ཁོང་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ཡོངས་གྲགས་ལུ་ཚོས་བྲག་སླུ་ཁོང་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་ཡང་ལུ་མས།
(༡༩༩༩-༢༠༡༥) ཁོང་འབྲུམ་ཐང་ཚོས་འཁོར་སྟོད་དུར་ཟེར་སར་དུར་གྱི་གདུང་བརྒྱུད་ལུ་སྤྱི་འབྲུངས་
ལུག། འབྲུག་གི་མི་དབང་གསུམ་པ་འཇིགས་མེད་དོན་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོག་གོང་གསར་རྗེ་དང་མགོན་
གཉེར་གྱི་བདག་རྒྱུན་བཞེས་པའི་ཉིན་མ་དེ་ལུ་ལོ་ན་རྒྱུང་བའི་ཨ་ལོ་⁴⁸ དགོ་སློབ་ནང་འཇུག་པའི་གྲལ་ཁ་
ལས་གཅིག་ཨིན་པས། འདི་སྐབས་གོང་གསར་གྱི་སླུ་ཁོང་གནས་བརྟན་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་གནས་ཨིན་

⁴⁷ ཡོན་ཏན་སྤུན་ཚོགས། འབྲུག་གི་ལུམ་ཚེན་རྗེས་དཔ། ཤོག་༧༤ ༢༠༡༩།

པས། དགུང་ལོ་ ༣༥ ཚུན་ཚོད་སྐྱིག་རྒྱལ་ལུ་བཞུགས་རུང། དེ་ལས་ནད་གཞི་ཚབས་ཆེན་ཅིག་ཕོག་པ་
 ལས་བརྟེན། རྫོང་གི་བླ་མ་གནས་བརྟན་ཆེ་དབང་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགོངས་སྐོར་ལུ་སྟེ་བུར་པ་སྟེ་
 བཞུགས་ལུག་ དེ་གི་རིང་ལུ་ཐར་པ་གླིང་གི་དགོ་བཤེས་པ་ལྷ་འཕྲིན་ལས་ལས་ནད་པའི་གཞུང་དང་བརྟེན་
 ལ་སོགས་པ་སྟོབ་མིད་ལྷ། དེ་ལས་སྐྱེ་རྗེས་བདེ་བ་ཐང་ལུ་ལོ་བདུན་ཅམ་ཅིག་སྐྱེ་མཚམས་ལུ་བཞུགས་
 པའི་ལུ་ལས་དགུང་ལོ་ ༣༥ ལུ་ཀྲོང་གསར་བླ་མ་གནས་བརྟན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཀའ་གནང་མ་
 བཞིན་དུ། ཚོས་བྲག་དགོན་པའི་བླ་མ་གི་ཁྲི་ཕོག་ལུ་ཕེབས་ཏེ་སྐྱག་ཅེད་ལྷ་ཁང་གི་བླ་མ་ཡང་འབྲེལ་མར་
 སྟེ་ལོ་ ༡༤ རིང་མཛད་པ་ད། ཚོས་བྲག་དགོན་པའི་ཕོག་ལུ་ལུགས་ཤོག་བཀའ་གནང་པ་གིས་མ་ཚད།
 ལྷག་ཅེད་ལྷ་ཁང་གི་ཕོག་ཆགས་ཡང་ཚར་གཅིག་བརྗེ་སོར་འབད་དེ་ལུགས་ཤོག་བཀའ་ཅི་གི་ཕྱག་ལུ་
 མཛད་ལུག་ ཚོས་བྲག་དགོན་པ་དང་སྐྱག་ཅེད་བླ་མ་སྟེ་བཞུགས་བཞིན་དུ། དགུང་ལོ་ ༤༡ ལུ་འབྲུག་
 རྒྱལ་བཞི་པ་འཇིགས་མེད་སང་གོ་དབང་ལུག་མཚོག་གསེར་ཁྲི་གུ་ལུ་མངའ་གསོལ་ལུ་བའི་ཉིན་མ་དེ་
 ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ། རྫོང་མའི་བླ་ཆེན་དམ་པ་སྐྱབས་རྗེ་དེའི་ལོ་མཁུན་བཟེ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་གཅིག་
 ཁར་འབྲུག་གཞུང་གི་སྐྱེ་རིམ་བསྐྱབ་ཅི་གི་འགོ་བཟུངས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར། དགུང་ལོ་ ༥༥ ཚུན་ཚོད་ལོ་
 ཟངས་ ༣༥ གི་བར་ན་སྐྱེ་རིམ་བསྐྱབ་སྟེ་བཞུགས། དེ་གི་རིང་ལུ་སྐྱབས་རྗེ་དེའི་ལོ་མཁུན་བཟེ་རིན་པོ་ཆེ་
 མཚོག་ལས་དབང་ལུང་མིད་དེ་ཚུ་གསན་པ་གིས་མ་དོ་བར། མ་ཡུམ་སྐལ་བཟང་མཚོག་གི་བཀའ་
 བཞིན་དུ་དགུང་ལོ་ ༥༣ ལས་ ༥༠ ཚུན་ཐར་པ་གླིང་གི་བླ་མ་ཡང་མཛད་དེ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྱི་ལོ་ལུ་
 བླ་མ་ལས་དགོངས་མ་ལུ་སྟེ་བུམ་ཐང་སྐྱེ་རྗེས་ལུ་གཞུང་ལས་གསོལ་ཕོགས་ཀྱི་མཚམས་སྐྱར་ཏེ་ཞབ་བུན་
 དགོ་སྦྱོར་གནང་བཞུགས་ཏེ། དགུང་ལོ་ ༥༣ རྗེད་སྤྱི་ཚེས་ ༡༡/༡༡/༢༠༡༥ ལུ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་
 ལུ་ཐེམ་ལུག་གོ།

བླ་མ་དགོ་འདུན་ནམ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཚེད་ལོ་རྒྱུས།

དཔྱེ་གི་བླ་མ་དགོ་འདུན་ནམ་རྒྱལ་ལས་འཕྲིན་ལས་ནམ་རྒྱལ་ལུ་མི་འདི། བུམ་ཐང་ཚུ་སྐྱེད་གཞུ་རིས་
 ནད་ཡབ་ཏིག་རྒྱལ་ལ་དང། ཡུམ་བཀྲིས་ཚོས་སྦྱོན་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ལུ་སྐྱེ་
 འབྲུངས་ལུག། དགུང་ལོ་ ༥ ཅམ་ལས་གཞུ་རིས་དགོ་བཤེས་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལས་ཕྱག་དཔེ་ལྷ།
 དེ་ལས་མི་རིང་བར་དགོ་བཤེས་ཁོང་སྐྱེད་གཞི་ཕོག་སྟེ་གཤགས་སོང་མ་ལས། དགུང་ལོ་ ༡༤ ལུ་ཀྲོང་

གསར་ལྷན་ཚོང་ལུ་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་གནང་། དགུང་ལོ་⁴³ ལོ་སྐབས་ཇི་དགོ་འདུན་རིན་ཆེན་
གྱིས་པའོ་ལྷིང་ལུ་བཤད་ལྷན་འགོ་དང་པ་བཅུགས་གནང་པའི་སྐབས་ལྟ། ལྷན་ཚོང་ལས་དགོ་སློབ་ལྷན་བཤད་
ལྷན་ཚོང་གནང་བའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཡོད་པ་ལས། དེ་ནང་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པའི་
ལུ་ལྟ། པའོ་ལྷིང་རང་གི་སྦྱོར་སྤྲོད་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མཚམས་ལུ་བཞུགས། དེ་ལས་ཚང་
ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་ལུ་ལོ་⁴⁴ ཅམ་གྱི་རིང་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཅིག་ལྟ། ལྷན་
གསར་ལྷན་ཚོང་ལས་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་བླ་མ་སྤེལ་བྱོན་དགོ་པའི་བཀའ་གནང་མ་བཞིན་དུ། ལྷན་
མཛོད་དེ་ལོ་དུག་བཞུགས་ལུགས་ དེ་ལས་ལྷན་ཚོང་གི་བཀའ་བཞིན་དུ་ཏེ་པག་དགོན་པ་ལུ་ལོ་གསུམ་
ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མཚམས་ལུ་བཞུགས། དེ་ལས་ལྷོལ་ཞིན་ན་ལོག་སྤེལ་རང་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་བླ་མ་
མཛོད་དེ་ལོ་གཉིས་ཅམ་སོང་ལུགས་ ལྷན་ཁོང་འགོ་དང་པ་བྱོན་པའི་སྐབས། ལྷ་ཁང་གི་ཐོག་ལུ་ཤིང་གི་
རྒྱལ་མཚན་ལས་བཀའ་མེད་རུང་། ཁོང་ལྷོ་བྱོན་ཏེ་ལོ་གསུམ་གྱི་ལུ་ལས་གསར་ཐོག་བཀའ་བའི་
སྐབས་ཡང་བྱུང་ཡི། ཟེར་གཡུས་མི་རྒྱ་གིས་བཤད་ནི་འདུག།

གསོལ་ཐབ་ལུ་འབྱོན་པའི་སྐོར།

ཚོས་བྲག་དགོན་པའི་བླ་མ་མཚོག་གིས་སྟག་ཅེའི་ལྷ་ཁང་གི་བླ་མ་ཡང་འབྲེལ་མར་མཛོད་ནི་གི་འགོ་
བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར། ལྷན་⁴⁵ པའི་ནང་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ལུ་དགུན་གྱི་གསོལ་ཐབ་⁴⁶གྱི་དོན་ལུ་
འབྱོན་ནི་དང་། ལྷན་⁴⁷ པའི་ནང་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་ལུ་བྱུར་གྱི་གསོལ་ཐབ་དོན་ལས་ལོག་འབྱོན་དོ་
ཡོད་པ་ཡིན་པས།

གཡུས་མི་རྒྱ་བླ་མ་གྱི་ཕྱག་དབང་ལུ་བཅར་ཚུལ།

སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ལུ་བྱོན་པ་ཅིག ལྷ་པའི་བྱིས་ཚང་ལས་ཕེབས་ཇ་དྲང་སློལ་ཡོད་པ་མ་ཚད། དེ་ལས་བླ་མ་
གི་ཕྱག་དབང་གི་དོན་ལས་ཕྱག་མཇལ་འབད་བ་ཅིན། བྲེ་གསུམ་གཤོང་ཚད་གྱི་བང་ལྷ་གཅིག་ནང་རེད་

⁴³ ལྷན་པས་ཚོང་དབང་གི་འབྲུག་གསལ་བའི་སློབ་མེད་ཤོག ༡༩༩ | ༡༩༩༩ ལོར་དཔེ་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནང་གསོལ་ཐབ་ཟེར་བཀོད་ལུགས་ ཡིན་རུང་སྟོ་
འབྲུག་ཚོས་འབྲུང་གི་ཤོག ༡༧༩ | ༡༩༩༩ ལོར་གེ་ཨེམ་གྱི་ལས་དཔེ་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནང་གསོལ་ཐབ་ཟེར་གསལ་ལཱ་མས། དེ་འབད་ལྷན་ད། གསོལ་
ཐབ་གྱི་ཐབ་འདི་ཐབ་ཚང་གི་དོན་ཡིན་པས། ཐབ་རང་ལོས་འབབ་འདུག།

བཀའ་པའི་གུ་ལུ་རྒྱལ་བ་དང་རྩེ་གཉིས་སྐལ་མ་གཅིག་བཀའ་ཏེ། ལྷ་མ་གི་ཕྱག་དབང་ལུ་བཅར་སྒོལ་
ཡོད་པ་མས། དེ་ཡང་དང་པ་རང་གྲ་པའི་ཁྱིམ་ཚང་གསུམ་ལས་བཅར་ནི་དང། དེ་ལས་སྟག་ཅེའི་
ཁལ་པ་༡། གཡུས་སའི་ཁལ་པ་༡༠ དང། མཇུག་རང་བཀྱིས་ལྲིང་ཁང་གི་ཁལ་པ་༤ གི་ཁྱིམ་ཚང་ཚུ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་ཕྱག་དབང་བཅར་སྒོལ་ཡོད་མི་གི་སྐོར་ཀན་ཀས་ཚུ་གིས་སྐབ་ནི་འདུག།

ལྷ་མ་ལང་ནང་བཞུགས་པའི་སྐོར།

ལྷ་མ་དེ་གཡུས་ཚན་གསུམ་གྱི་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀའི་སྐབས་གནས་ཅིག་ཡིན་མ་ལས། སྟག་ཅེའི་ལྷ་མང་
ནང་བཞུགས་པའི་རིང་ལུ། ལྷ་མང་ནང་གི་སྐྱུང་གནས་ཀྱི་ལྷ་མ་མཛོད་ནི་དང། དེ་ལས་དམངས་ཀྱི་རིམ་
གོ་གནང་ནི། ཚེ་འདས་ཀྱི་དགོ་ཅ་བསྐབ་ནི་ལ་སོགས་པ་ག་ཅི་རང་ཡིན་རུང། སྐྱའོ་བརྒྱལ་བ་དང་
ཐུགས་འཚར་བ་ལུ་མ་གཟིགས་པར་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན། བྱེ་བྲག་གཡུས་མི་ཚུ་གི་སྐབ་
ཐབས་རྒྱུ་མ་ཅིག་ལུ་གཟིགས་ཏེ། སྟན་གསོལ་ལུ་ལྷ་མ་དུ་འགོ་དོན་མཛོད་དེ་བཞུགས་དོ་ཡོད་པ་མས།

བསོད་སྟོམས་བསྐྱེ་སྟོམས་བྲག་དགོན་པ་ལུ་སྐྱེལ་ནི་ཡོད་པའི་སྐོར།

གསོལ་ཐབ་ཀྱི་དོན་ལས་བྲག་སྟེང་རྟོན་འོག དེ་ལས་སྐྱེལ་སྐྱེ་རྟོན་འོག རུབ་བི་རྟོན་འོག
སྐང་མཐིལ་རྟོན་འོག འགའ་སྐྱེ་སྟོར་ཕུག་རྟོན་འོག་ཚུ་བཅུས་ཏེ། རྟོན་འོག་ལྷ་ནང་ལས་པར་ལྷ་མ་གི་
ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་སྟེ་འོང་མི་ཚུ་གིས་བསོད་སྟོམས་བསྐྱེ་ཞེས་ལས་ལྷ་མང་ནང་གཏམས་ཏེ་བཞག་དོ་ཡོད་པ་
མས། དེ་ལས་ལོག་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་ལུ་འབྱོན་པའི་སྐབས་སྐྱེལ་འཁོར་གྱི་ལམ་མེད་པ་ལས། ལྷ་མ་
མཚོག་ཆིབས་རྟ་གུ་ཆིབས་ཏེ་བྱོན་པ་དང། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཁྱུང་ཚུ་རྟ་ལྷ་དུག་དེ་ཅིག་ཡོད་པའི་གུ་
བཀའ་ཏེ། ལྷ་མ་ལ་དེ་ཚུ་སྟག་ཅེ་གྲུབ་ཆ་ལྱབ་ཀྱིས་ལུ་ལག་བཟུམ་ཅིག་སྟེ་ལྷ་མ་ཏེ་ལའ་འབག་ཏེ་ཚོས་
བྲག་དགོན་པ་ལུ་སྐྱེལ་བར་འགོ་དགོས་ཡིན་མས། དེ་འབད་མ་ད་ཉིན་མ་གཅིག་ལུ་རང་ཡར་མི་སྟོད་པ་
ལས། ཕྱི་རྩོ་གི་ཞག་འདི་སི་མི་སྐང་ཁམ་ཟེར་སྟག་ཅེ་ལ་གི་གཤམ་ལུ་རོར་གྱི་འབྲངས་ཅིག་ཡོད་ས་ལུ་
སྐྱེ་ཞག་བཞུགས་ཞེས་ལས། འདི་གི་ནངས་པར་ཉིན་མའི་གྲང་ཚོགས་བུམ་ཐང་རྒྱལ་ས་ལུ་བཞེས་ཏེ་
ཕྱི་རྩོ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ཚོས་བྲག་དགོན་པར་འབྱོར་དོ་ཡོད་པ་མས། གྲུབ་ཆ་ལྱབ་རུབ་མའི་ཞག་འདི་
དགོན་པ་ལུ་ཉལ་སྟེ་འདི་གི་ནངས་པར་བྱོ་བ་རྟ་སག་ལས་ལྷ་མ་ལས་བྱིན་རྒྱལ་ཚུ་ལུ་སྟེ། མར་ཉིན་མ་

གཅིག་ལུ་རང་ལོག་སྟེ་ལྟོད་དོ་ཡོད་པ་མས། འདི་བཟུམ་སྟེ་དགུན་གྱི་གསོལ་ཐབ་མར་འབྱོན་པའི་སྐབས་
ལུ་ཡང་ཡ་གྱི་གྲུབ་ཆ་ལྷན་གྱིས་ལྷན་ཆ་ཚུ་མར་སྐྱེལ་དགོཔ་སྟེ་ཨིན་པས།

ད་རེས་ནངས་པར་གསོལ་ཐབ་འབྱོན་སྟེལ་མཚམས་ཆད་པའི་སྐོར།

དཔོན་སྟོབ་གཉིས་པ་ནས་ལུང་པ་ཤེས་རབ་ལྷན་གྲུབ་མཚོག་གིས་ཚོས་བྲག་གླུ་རྗེ་དབང་འཕྱིན་ལས་
ལུ། དགུན་གསོལ་སྟེ་བཞུགས་སའི་དོན་ལས་ལྷ་ཁང་འདི་ལུ་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ། ཚོས་བྲག་གླུ་
རིམ་འབྱོན་སྟེ་གླུ་རྒྱུ་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཚུན་སྟག་ཅེ་སྟག་ཁང་ནང་ལུ་གསོལ་ཐབ་བྱོན་ཡོད་རུང་།
ཁོང་གི་ལུ་ལས་གླུ་པར་དེ་མེད་ཚོས་བྲག་དགོན་པའི་གླུ་སྟེ་བསྐོས་པ་ད། གླུ་མི་ཙམ་ནོར་བུ་རྒྱ་ལྷ་
ཁང་གི་གླུ་གཏན་ཀྱང་སྟེ་ལོགས་སུ་བསྐོས་གནང་མ་ལས་ཚུར། ཚོས་བྲག་གླུ་བུར་གསོལ་དགུན་
གསོལ་སྟེ་ཡར་མར་བཞུགས་ནི་དེ་མཚམས་ཆད་སོང་བུག།

རྟ་རའི་སྐོར།

རྟ་མ་འབད་བ་ཅིན། ད་ལྟོ་བཟུམ་སྟེ་སྐྱུ་འཁོར་ལམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་གོང་འཕེལ་མ་འགྱུར་ལས། ས་
གནས་འགོ་གཞན་ཁར་གྲུལ་འབད་དགོཔ་ཐོན་སོང་རུང་། ལྷན་ཆ་ལྷན་ཆ་དང་ལེ་ཤ་འབག་དགོཔ་
ཡོད་པ་ཅིན། དེ་ཚུ་རྟ་ལུ་བཀའ་ཉེ་ཕྱིར་འབྲེན་དང་ནང་འབྲེན་འབད་དོ་ཡོད་པ་བཟུམ་སྟེ། ལྷན་ཅེ་ལི་
གླུ་ཡང་བུར་གསོལ་གི་དོན་ལས་ཚོས་བྲག་དགོན་པ་ལུ་ལོག་འབྱོན་མ་ད། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ལྷན་ཆ་ཚུ་
རྟ་ལུ་བཀའ་ཉེ། སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་དོ་ཡོད་པ་མས། རྒྱ་མཚན་དེ་ལུ་བཞེན་ཉེ་ད་ལྟོ་ཡང་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱབ་
ལུ་རྟ་ར་ཟེར་འབོ་སའི་ས་གནས་ཅིག་འདུག། རྟ་ལི་ཆག་གི་དོན་ལས་གཡུས་ཚན་གསུམ་གྱི་ལྷན་པའི་
ཁྱིམ་ཚང་རེ་རེ་ལས་སུག་མའི་ཆག་པ་༡༠ རེ་བྱིན་དགོཔ་ཨིན་མ་ད། གནམ་ཉིན་མར་དགོ་སྟོང་རྒྱུང་ཀྱ་
ཚུ་གིས་རྟ་དེ་ཚུ་འཚོ་ནི་དང་། ཕྱི་རོར་སུག་མ་དེ་ཚུ་རྟ་ལུ་བྱིན་ནི་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལུ་མི་རྟ་རབས་ཚུ་
གིས་བཤད་པ་ཨིན་པས།

གྲྭ་མཚོ་ལས་ལྷུང་གི་སྒོར།

ལྷ་ཁང་གི་སྒོ་ལོགས་ཁར་ཡོད་པའི་ཚུ་རྒྱུ་འདི་ལུ་ཀས་ཤོས་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་འབད་བ་ཅིན། གྲྭ་མཚོ་ཟེར་
ལྷག་ཅེད་གྲྭ་མཚོ་ལོ་ལྷུང་གི་སྒོ་མཚོ་ཡིན་མ་སྟེ་དོས་འཛིན་ལུ་ལྷ་མས། མཚོ་འདི་གི་རྒྱ་ལོ་ཡང་ལག་གསུམ་དེ་
ཅིག་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན། མཚོ་གི་མཐའ་མ་བདའ་སྟེ་ཚུ་བྱ་ཡང་ལེ་ཤ་ཅིག་
འཁོར་འོང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་རུང། ད་རེས་ནངས་པར་མིག་གིས་མཐོང་སར་རང་མིན་འདུག དེ་རྒྱ་མཚོ་
ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་ན་ཟེར་ལུ་བ་ཅིན། གཡུས་ཚན་འདི་ནང་ད་རེས་ནངས་པར་མི་སྲོལ་སྤྱོད་དང་གཞི་
གསར་གྱི་ཁྱིམ་ཚང། དེ་ལས་སློབ་བྱ་ཚུ་ཚུ་ཚགས་ཞིན་ལས་ཚུ་ཡང་ཡར་ཚུར་འབྲེན་སྟེ་འབད་མ་
ད། ན་ཉིང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་མཚོ་བསྐྱེད་སྤྱོད་མོང་རུང། ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་གཡུས་སྒོ་
ནང་ལས་ཡར་བྱ་སྤྱོད་མ་བདེ་བའི་རིགས་ག་ནི་ཡང་མ་ཐོན་ལུག དེ་འབད་མ་ད་ཤུལ་ལས་གྱི་སྒོར་དེ་ལུ་
མི་ཤེས་པས་ཟེར་གཡུས་མི་རྒྱན་རྒྱས་ཚུ་གིས་སླབ་ནི་འདུག།

དེ་བཟུམ་སྟེ་སླབ་ཐངས་ག་ཅིག་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན། ཉེ་མའི་ལྷ་ཁང་གི་མ་སྒོ་འདི་ལ་མར་སྟོ་ལུ་བལྟན་ཏེ་
བཞེངས་དགོ་མི་འདི། གདོང་ཁར་ཡོད་མི་རི་གནག་པ་དང་ཚོ་བོ་དུར་ཤིང་ཟེར་བའི་གངས་རི་གཉིས་ཀྱི་
ལ་གཞོན་ལུ་བཞེངས་བཞེངས་ཡིན་མ་དུ། ལྷ་ཁངས་བཞེངས་པའི་ཤུལ་ལས་གཡུས་མི་ཚུ་ལུ་ནང་
དང་རྒྱུན་རྒྱུ་ལེ་ཤ་བྱུང་ལས། མོ་བཏབ་ཅེས་བཏབ་འབད་བལྟམ་ད། ཚོ་བོ་དུར་ཤིང་གིས་གཞོན་པ་
ཡིན་པའི་སྒོར་ལས་ཐོན་མ་ལས། ཚུ་རྒྱུ་འདི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཟེར་བཤད་ནི་ཡོད་པ་ད། རི་དེ་
གི་དངོས་ཡོད་གཞོན་ཅན་ཚུ་ལྷ་ཁང་འདི་གིས་ཐད་ཀར་དུ་བཀག་ཚུགས་ནི་དང། ཚུ་རྒྱུ་འདི་ནང་ཚོ་བོ་
དུར་ཤིང་གི་ཁྱིམ་མ་མགོ་མཚུག་སྟེ་ཤར་ནི་ཡོད་པ་ད། ལྷ་ཁང་གི་ཁྱིམ་མ་ཡང་མཚོ་དེ་ལུ་ཤར་མ་ལས་
བརྟེན། རི་དེ་གི་དངོས་མེད་གཞོན་ཅན་ཚུ་ལུ་ལ་གཞོན་འབད་མ་ཡིན་མི་གི་ལོ་རྒྱུས་གོ་ནི་འདུག འདི་
བཟུམ་སྟེ་སྟོན་མ་འབད་བ་ཅིན། ལྷ་ཁང་རྒྱུང་ཅིག་མེན་པར་ལྷག་ཅེད་དང་གཡུས་སའ་ཆ་ལྷབ་གྱི་
ཁྱིམ་སྒོ་མང་ཤོས་ཅིག་ཡང་གདོང་ཁའི་རི་གནག་གི་ལ་གཞོན་ལུ་སྟེ། ལ་མར་བལྟ་སྟེ་བསྐྱོར་མ་ཡོད་པ་
ཡིན་རུང། ད་རེས་ནངས་པ་འབད་ན་ཁྱིམ་རྒྱུང་པའི་སྒོ་དག་པ་ཅིག་ལས་བཀལ་གཞན་ཚུ་ནམ་ཉེ་ག་
ནི་ཡང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ལས་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ལུ་བསྐྱོར་མ་ཡོད་པ་མཐོང་ནི་ཡོད་ཟེར་སླབ་མི་འདི་བདེན་
པས།

དེ་འབདམ་ད། ཚོས་བྲག་དགོན་པ་དང་སྟག་རྩེ་འེ་སྐམ་འབྲེལ་མར་མཛད་མི་སྐམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཚོ་གིས་གསུངས་མི་ལྟར་དུ་འབད་བ་ཅིན། ལྟ་ཁང་གི་སྤོ་ལོགས་ཁར་རྒྱ་རྩེ་ཟེར་རུང་། རྒྱ་གི་ལྟ་
ཅིག་མཚོ་བཟུམ་སྤེ་ཆགས་ཆགས་པ་མཐོང་མ་མ་གཏོགས། དེ་སྤོ་མཚོ་ཨིན་པའི་སྐོར་ལས་དགིས་ཡང་
མ་གོ་ ཨིན་རུང་རྒྱ་གི་ལྟ་ཁང་ནང་ན་སྐྱ་གཅིག་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་སྤེ་བཤད་མི་སྤོ་དེ་བདེན་པ་ཅིག་འོང་ནི་
ཨིན་མི་འདི་ཡང་། གཡུས་ཚན་ནང་ན་ཆར་པ་རེ་མ་རྒྱབ་འབྲམ་འབདམ་ད། ལྟ་དེ་གཡུས་མི་རྒྱ་གིས་
བསལམ་ཅིག་ དེ་འབྲེལ་ལས་དབྱུང་རིག་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆར་པ་རྒྱབ་ནི་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གོ་ནི་
འདུག་ཟེར་མ་གཏོགས། རྒྱ་རྩེ་དེ་སྤོ་མཚོ་ཨིན་པའི་དོན་མི་འོང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་གསུངས་མས།

ལྟ་ཁང་གི་དུས་མཚོད།

དུས་རྒྱུ་མ་ལས་རང་ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་དུས་མཚོད་ག་ཅི་རང་བསྐྱུབ་ནི་ཡོད་ཟེར་ལུ་བ་ཅིན། བསྐྱུང་
གསོ་ཚོས་སྤྱང་ཡོངས་རྩོགས་ཉིན་མ་གཅིག་གནང་ནི་དང་། དེ་ལས་ལེའུ་བདུན་མ་ཉིན་མ་གསུམ། སྤྱིང་
གནས་ཆག་ཅིག་ཉིན་གསུམ་རིང་གནང་ནི་ཅིག་རང་ཨིན་པས། དེ་དང་གཅིག་ཁ་ལུ་གཡུས་མི་རྒྱ་གིས་
རྩམ་བཟུང་སྤེ་གསོན་པོའི་སྐྱ་རིམ་དང་གཤིན་པོའི་འདས་མཚོད་རྒྱ་ཡང་གང་ཟེག་ཟེག་ཅིག་གནང་དོ་
ཡོད་པ་མས།

འུལ་ལས་འབད་བ་ཅིན། ལེའུ་བདུན་མ་ཉིན་མ་ལྷ་གི་རིང་གནང་ནི་དང་། སྤྱིང་གནས་འབད་རུང་ཆ་
གསུམ་དེ་ཅིག་བསྐྱང་ནི་ཡོད་པའི་གྲ། རེས་ཅིག་སྐབས་ཆ་ལྷ་རེ་ཡང་སྤྱང་སྤོལ་དར་ཏེ་འདུག། དེ་གི་ཁ་
ལུ་ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་ལུ། བཀའ་འགྱུར་ཚར་རེ་ལྷ་ག་ནི་དང་སྤོང་མཚོད་ཚར་གསུམ་རེ་སྤེལ་ནི།
ཞབས་དུང་གི་སྐྱ་མཚོད་གནང་ནི་དང་ལྷ་བབ་དུས་ཚེན་ཡང་བཙུ་སྤྱང་ལུ་སྤོལ་དར་ཏེ་འདུག།

བཀའ་འགྱུར་ལྷ་གས་སྤོག་སྤོར།

རྒྱུ་མ་འབད་བ་ཅིན། བཀའ་འགྱུར་ལྷ་གས་སྤོག་གནང་སྤོལ་མེད་རུང་། དུས་ཚོད་ཅིག་ལུ་གཡུས་ཚན་
རྒྱ་ནང་ཆར་རྒྱ་དུས་ལུ་མ་བབ་པའི་དཀའ་ངལ་སྤོན་མ་ལས། ལྟ་རྩེ་པ་དང་གཡུས་སལ། དེ་ལས་
བགིས་སྤིང་ཁང་པ་རྒྱ་བསྤོལ་སྤེ་ཏེ། ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་ལས་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་ལྷ་ཁང་ནང་གདན་
འབྲེན་ལུ། དེ་གི་ནངས་པར་གཡུས་ཚན་གསུམ་ནང་གཡུས་མི་རྒྱ་གིས་བཀའ་འགྱུར་པོ་ཏེ་འབག་སྤེ་

ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་ལུ། གཡུས་ཚན་རང་སོ་སོའི་སྐྱོ་ནང་སྐྱོད་པ་ད། ར་ཆང་ཚུ་མ་བཏུབ་
བཏུབ་སྐྱིག་དོ་ཡོད་པ་མས། དེ་ལས་སྟག་ཚེའི་ལྷ་ཁང་ནང་དགོ་འདུན་དང། གཡུས་ཀྱི་སྐྱོམ་ཚེན་ཚུ་
བསྐྱོམས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཇུག་ཚེན་མོ་ལྷགས་སྐྱོག་ལུ་རུག། དེ་གི་ལོ་ཤུལ་མ་ལུ་ཡང་གོང་གསལ་
ལས་བཀའ་འཇུག་ལུ་སྟེ་དེ་སྟེ་གནང་རུང། དེ་གི་སྐབས་གོང་གསལ་རྫོང་ནང་གི་བཀའ་འཇུག་དེ་ལྷ་ཁང་
འདི་ནང་ལུ་སྟུལ་རུག། དེ་ལས་ཚུར་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནི་དེ་མཚམས་ཆད་རུང། ལོ་ལྷར་བཞིན་དུ་
འབྱུག་ཟླ་༡ པའི་ཚེས་༤ ལས་༡༩ བར་ཉིན་གངས་ལུ་གི་རིང་བཀའ་འཇུག་ལྷགས་སྐྱོག་གནང་དོ་
ཡོད་པ་ཨིན་པས།

དེ་གི་སྐབས་ལུ་དུས་མོགས་གསུམ་གྱི་གསོལ་ཚོགས་དང་གསོལ་ར་ཚུ་གཡུས་ཚན་གསུམ་གྱིས་སྐྱོར་
རྒྱབ་འབད་དེ་བྱང་སོལ་འདུག། དེ་ཡང་ཉིན་མ་དང་པ་ལུ་སྟག་ཚེའི་ལྷ་ཁང་ལུ་དང། ཉིན་མ་གཉིས་པ་ལུ་
སྟག་ཚེའི་རྒྱར་པ་ཚུ། ཉིན་མ་གསུམ་པ་ལུ་བཀྱིས་ལྷིང་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་དང་རྒྱར་པ་གཉིས་བསྐྱོམས་ཏེ་བྱང་
ནི་དང། ཉིན་མ་བཞི་པ་ལུ་གཡུས་སའི་ལྷ་ཁང་ལུ་དང། དེ་ལས་ཉིན་མ་ལྷ་པ་ལུ་གཡུས་ས་གི་རྒྱར་པ་ཚུ་
གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་ཡོད་པ་མ་ཚད། ཉིན་མ་ལེ་ལེའི་ཕྱག་འབྱེད་པ་ཡང་སོ་སོ་འབད་རང་སྟུལ་
ནི་འདུག།

སྐྱོང་མཚོན་གྱི་སྐྱོར།

འབྱུག་ཟླ་༡ པའི་ཚེས་༥ ལུ་སྐྱོང་མཚོན་གཅིག་སྟུལ་ནི་ཡོད་པ་དང། འདི་བཟུམ་སྟེ་འབྱུག་ཟླ་༡ པའི་
ཚེས་༡༥ ལུ་སྐྱོང་མཚོན་གཅིག། དེ་ལས་འབྱུག་ཟླ་༡༠ པའི་ཚེས་༡༥ ལུ་ཡང་སྐྱོང་མཚོན་གཅིག་སྟེ་
བསྐྱོམས་ཏེ། ལོ་གཅིག་ལུ་སྐྱོང་མཚོན་གསུམ་དེ་ཅིག་ད་ལྟོ་ཚུན་སྟག་ཚེ་དང་གཡུས་སའི་དད་ལྷན་རྒྱ་
ཅན་ཚུ་གིས་མཐུན་སྦྱོར་འབད་དེ་སྐྱོང་མཚོན་སྟུལ་བའི་སྐབས་ལུ། གཡུས་མི་གཞན་ཚུ་གིས་ཡང་རང་ལུ་
འབྱོར་བ་ག་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཚུ་མ་ཕངས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལུ་དམིགས་ཏེ་སྟུལ་དོ་ཡོད་པ་མས།

ཞབས་བྱུང་གི་སྐྱུ་མཚོན།

ཟླ་མ་༣ པའི་ཚེས་༡༠ ལུ། ཞབས་བྱུང་གི་སྐྱུ་མཚོན་སྟེ་སྐྱུ་མཚོན་པ་གཏང་ནི་ཡོད་པ་དང། ད་ལྟོ་ཚུན་
ཚོན་བར་ན་སྐྱུ་མཚོན་འདི་གི་སྐྱིན་བདག་དམིགས་བསལ་ཅིག་ག་ཡང་མེད་དེ་འབད་ས་ཅི་རུང། ལྷ་ཁང་

རང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་མཐུན་སྐྱོར་གང་ཡོད་པ་བརྟོན་ཏེ། བརྗེ་སྲུང་ལུ་དོ་ཡོད་པའི་སྐོར་ད་ལྟོ་འི་བླམ་མཚོག་གིས་གསུངས་མས།

བསྐྱེད་གསོའི་སྐོར།

རྟེ་མ་འབད་བ་ཅིན། ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་ལུ་བསྐྱེད་གསོ་ཉིན་མ་གཅིག་ལས་བརྒྱལ་གནང་སྟོལ་མེད་རུང་། ད་རེས་ནངས་པ་འབད་བ་ཅིན། ལྷམ་^༤ པའི་ཚེས་^{༢༩} ལུ་ཚར་གཅིག་དང་། ལྷམ་^༥ པའི་ཚེས་^{༢༩} ལུ་ཚར་གཅིག་འབད་དེ་ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་ལུ་ཚར་གཉིས་རེ་གནང་ནི་འདུག། དེ་གི་འཚོ་བའི་ཡོན་བདག་སྐོར་ལས་རྟེ་མ་ག་དེ་སྟེ་ཨིན་མ་མི་ཤེས་རུང་། ད་རེས་ནངས་པ་འབད་བ་ཅིན། གཞུང་གྲུ་ཚང་ལས་མ་དདུལ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་བླམ་མཚོག་གིས་གསུངས་མས།

གུ་རུའི་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མའི་སྐོར།

སྟོན་མ་འབད་བ་ཅིན། ལེའུ་བདུན་མ་ཉིན་མ་གསུམ་རིང་གནང་པའི་སྐབས། དུས་ལོག་གསུམ་གྱི་རྩ་དང་གསོལ་མ་ཚུ། ལྷག་ཚེད་དང་། གཡུས་སཔ། དེ་ལས་བགྱིས་ལྗིང་ཁང་གི་ཁྲལ་པ་ཆ་ལྷབ་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྐོར་རྒྱབ་འབད་དེ་བྲང་དོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་གོང་གསར་ཁིང་གཤེགས་རྒྱང་ཚེན་བླམ་མཛོས་སྐོར་གྱི་སྐབས་ལུ། ཉིན་གངས་ལྷ་གི་རིང་གནང་ནི་གི་སྟོལ་གསར་བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ཚུར། ཉིན་དང་པར་སྐྱག་ཚེད་ཁྲལ་པ་ཆ་ལྷབ། ཉིན་གཉིས་པར་སྐྱག་ཚེད་ལྷུང་པ་ཆ་ལྷབ། ཉིན་གསུམ་པར་བགྱིས་ལྗིང་ཁང་གི་ཁྲལ་པ་དང་ལྷུང་པ་ཆ་ལྷབ། ཉིན་བཞི་པར་གཡུས་སཔ་གི་ཁྲལ་པ་ཆ་ལྷབ། དེ་ལས་ཉིན་ལྷ་པ་ལུ་གཡུས་སཔ་གི་ལྷུང་པ་ཆ་ལྷབ་ཀྱིས་སྐོར་རྒྱབ་འབད་དེ་བྲང་ནི་འདུག། དེ་བཟུམ་སྟེ་ཉིན་ལྷ་གི་ཕྱག་འབྲེད་པ་ཡང་ཉིན་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་འབད་རང་སྐུལ་སྟོལ་འདུག། གནང་ནི་གི་དུས་ཚོད་ཡང་རང་ལྷམ་^༦ ཚེས་^༤ ལས་^{༡༠} གྱི་བར་ན་དང་། རྟེ་མ་འབད་བ་ཅིན། ད་ལྟོ་བཟུམ་སྟེ་ལྷ་ཁང་ནང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་ཆགས་མེད་པ་ལས། གཡུས་ཁ་གི་སྐོམ་ཚེན་ཚུ་གིས་གནང་ནི་ཡོད་རུང་། ད་རེས་ནངས་པ་འབད་བ་ཅིན། སྐོམ་ཚེན་དང་དགོ་འདུན་ཚུ་གཅིག་ཁར་འབད་གནང་ནི་འདུག།

ལྟ་བུ་དུས་ཚེན།

ལྟ་བུ་ལ་ པའི་ཚེས་ ༢༢ ལུ། ལྟ་བུ་དུས་ཚེན་བཙུང་ལུ་ཞི་ཡོད་པ་ད། དེ་གི་སྦྱིན་བདག་གི་ཐང་ལས་
འབད་བ་ཅིན། ལོ་ལྟར་བཞིན་དུ་སྟག་ཚེ་ཨམ་དབང་འདུས་ཀྱིས་འབད་དོ་ཡོད་པ་མས། དེ་གི་ཉིན་མ་ལུ་
ཚོག་ཡོངས་གྲགས་ལུ་གནས་བཟོན་བཅུ་དྲུག་གནང་ཞི་ཡོད་རུང། སྦྱིན་བདག་གི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་
ཏེ་བསྐྱབ་བཤགས་དང་གནས་བཟོན་བཅུ་དྲུག་སོགས་གནང་ཞི་ཡོད་ཟེར་བྲམ་གིས་གསུངས་མས།

སྦྱང་གནས་ཀྱི་སྐོར།

དེ་ཡང་སྦྱང་གནས་འཚོགས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ཡང་འབྲུག་ལྗོངས་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ གྱི་ཕྱི་ལོ་ལས་འགོ་
བཅུགས་ཏེ། ཚེས་ ༡༤ གི་འོ་པ་ལུ་གོལ་ཞིན་མ་ལས། འདི་གི་ཉིན་མར་བྲམ་གིས་དབང་ཅིག་གནང་
བའི་སྐོར་ལས་མཚུག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མས།

སྦྱང་གནས་ཀྱི་ཡོན་བདག་སྐོར་ལས་ལུ་བ་ཅིན། ཉེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ལྟ་ཁང་གི་མིང་ཐོག་ལུ་མ་ཞིང་ཟེར་
ལྟག་ཚེ་པ་གི་ཁ་སྐད་ནང་ཐེ་ཇ་ཟེར་ས་ཞིང་གྲང་དོ་ ༤ དེ་ཅིག་ཡོད་པ་མས། དེ་ཡང་སི་ཡག་ཨ་རིང་ཟེར་
གྲང་དོ་ ༥ དང། ལྟ་བུ་སྦྱང་ཟེར་གྲང་དོ་ ༦ ། ལྟ་བུ་སྦྱང་ཟེར་གྲང་དོ་ ༧ བསྐྱེམས་ཏེ་ཚུ་ཞིང་གྲང་དོ་ལྟ་དང།
དོ་རུང་གོ་མི་བཀའ་ལ་ཟེར་སྐམ་ཞིང་གྲང་དོ་ ༨ ཡོད་པ་མས། དེ་འབད་མ་དུ་ས་ཞིང་འདི་ཚུ་སྟག་ཚེ་ལི་གྲུ་
ཚུ་ལུ་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱབ་ཏེ། ལོ་ཐོག་ལེགས་ཤོམ་འོང་བའི་སྐབས་ལུ་གྲང་དོ་ ༩ གྱི་ཞིང་ལས་རེད་
གེ་ཁལ་བཙོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་རེ་བཞོ་བཤའ་རྒྱབ་ཐོབ་ཞི་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་ཞི་འདུག དེ་འབད་
ཞི་འདི་གིས་ཚུ་འདི་ལྟ་ཁང་གི་མ་ཞིང་ལས་བཟོན་ཞི་དང། གཡུས་མི་དམངས་ལས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོད་མ་
དང་ཞི། དེ་ལས་བྲམ་གི་གཉེར་ཚང་ལས་ཚོད་མ་བསྐྱིར་བསྐྱིར་མ་གནང་སྟེ་སྦྱང་གནས་ཚུ་གཅིག་བསྐྱབ་
ཞི་ཡོད་པ་ད། དེ་བསྐྱབ་སྦྱང་གནས་སྐབས་མི་མི་གངས་དུག་ཚུ་ལས་བརྒྱུད་ཚུ་གི་བར་ན་བཙའ་མར་
གཏོགས་ཞི་ཡོད་པ་མས།

ཡིན་ཅུང་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པའི་སྐུ་དུས་ལྟ། ཀྲོང་གསར་ལྷ་ཚང་ལས་ལྷ་ཁང་དེ་གི་གྲུམ་དང་
རྫོང་དཔོན་⁴⁹ཅིག་ལོགས་སུ་སྤེལ་བསྐྱོད་གནང་མ་དུ། ལྷ་ཁང་དེ་གི་མ་ཞིང་ཚུ་གྲུབ་ཆ་བྱུང་ལུ་སྤྱིད་སྤྱིག་
འབད་གནང་ལུག་ དེ་ལས་ཚུར་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་དོན་ལས་གཞུང་གྲུ་ཚང་ལས་དུལ་ཁང་ནང་མ་ཅུའི་
དུལ་བཅོལ་ཏེ། འདི་གི་སྤྱིད་ག་ཅི་ཐོབ་ཅུང་དེ་གི་ཐོག་ལུ་གཡུས་མི་ཚུ་གིས་སྐོར་རྒྱབ་འབད་ཁས་གྲང་
ཐོག་ལས་མཐུན་སྦྱོར་སྦྱར་ཏེ། སྤྱོད་གནས་ཚར་གསུམ་ལེ་བསྐྱུང་ནི་གི་འགོ་བཙུགས་ལུག་ དོ་ཅུང་ག་
དེམ་ཅིག་སྤེལ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ཚར་བཞི་དང་ལྷ་ལེ་འཕྲོ་མཐུན་དེ་བསྐྱུང་ནི་གི་ཡོན་བདག་འབད་མི་
ལེ་ཐོན་པ་ཅིན། བཟའ་བཏུང་ཚུ་གི་མཐུན་སྦྱོར་ག་ར་ཡོན་བདག་རང་གིས་སྦྱར་དགོཔ་མ་གཏོགས། དེ་
ལུ་གཞུང་གི་མ་དུལ་གྱི་སྤྱིད་བཟུམ་ག་ནི་ཡང་ཐོབ་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པས། ཡིན་ཅུང་དེ་ལས་ནངས་པ་
འབད་བ་ཅིན། གཡུས་ཚན་གསུམ་གྱི་མི་ཚུ་ཉེ་མ་ལས་ཡར་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལུ་མཚོང་བ་ལུ་མི་
ལུ་དང་འདོད་དང་སྦྱོར་བ་སྦྱོམ་ཡོད་པའི་གྲུ། མཐུན་རྐྱེན་ཡང་ཉེ་མ་དང་ལྷུང་བ་ད་ཡར་རྒྱས་སོང་ཡོད་པ་
ལས། སྤྱོད་གནས་ཚར་བཞི་དང་ལྷ་ལེ་འཕྲོ་མཐུན་དེ་བསྐྱུང་ནི་གི་ཡོན་བདག་འབད་མི་ཡང་ད་སྤོ་ཚུན་ག་ཐོབ་རྒྱབ་མི་
ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཆད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་མི་འདུག།

སྤྱིར་བཏང་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ལྷག་པར་དུ་སྤྱིག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན།
སྤྱིར་བཏང་སྤྱོད་གནས་བསྐྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་རྒྱུད་དང་མཁའ་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཚུ་ལས་ཐོན་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རིས་མེད་བསྐྱེད་
པའི་སྦྱོན་མེ་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་དག་དབང་ཡོན་ཏེན་རྒྱ་མཚོ་གིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་
གནས་ཚོག་གཞན་ཕན་ཀུན་བྱུང་ལས། “དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོན་ལས་གསོ་སྦྱོང་དང་
སྤྱོད་བར་གནས་ཤིང་ཚོག་རྣམ་པར་དག་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤིག་སྤིབ་
འདག་པ་དང། བསྐྱེད་པ་བཞི་ལྷིའི་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱེད་བ་དང། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་དང། མཚོམས་

⁴⁹ རྫོང་དཔོན་ཟེར་མི་གི་ཐ་སྲུང་ངོམ་འདི་རྫོང་ཁག་ཅིག་གི་དཔོན་པོ་ཅིག་ལུ་སྤྱོད་ཡིན། དེ་འབད་ལ་ད་སྐབས་འདིར་རྫོང་མིན་ས་ཅིག་ཅུང་འདི་དང་ལྷུང་པར་
མེད་པའི་རྩ་ཆེན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་བརྟེན། འདི་བདག་འཛོན་འབད་མིར་བསྐྱོད་པའི་དགོས་ཤིང་ལུ་ཡང་རྫོང་དཔོན་ཟེར་ཐ་སྲུང་བཏགས་པ་ཡིན་
པས།

མ་མཆིས་པ་ལྟ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་མ་ཟད། གནས་སྐབས་ནད་དོན་བར་ཆད་ཞི་བ་ལའང་
 གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མཐུསྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྒྲོར་དངོས་གཉིས་རེ་ལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ཚར་
 བརྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་ཆ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ན་ཆོ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་ངེས་པར་སྐྱེ་
 བ་དང་། ཚར་གཅིག་གྲུབ་ཀྱང་མི་དེ་རྣམས་མོང་ཏུ་མི་བཏང་བར་འཕགས་པས་དབྱུགས་དབྱུང་བཅས་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤིང་ལ་རུས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཅི་རུས་སུ་བརྩོན་པར་
 འཚོལ་ལོ།།”⁵⁰ ཞེས་གསུངས་ཡོད་དོ་བཟུམ་དང་། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དུག་
 རང་གོལ་གྱི་ཞལ་སྤེལ་ཡང་། ཉོན་དང་དད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །སྐྱུང་བར་གནས་པ་ལན་ཅིག་
 ཅམ། །བསྐྱུང་ན་བསྐྱལ་པ་བཞི་ཁྲི་ཡི། །འཁོར་བ་ཕྱི་རུ་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར། །མཚམས་མེད་ལྟ་དང་
 ལས་སྐྱབ་ཀུན། །བྱང་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སར་གནས་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་
 དམན་པའི་བྱད་མེད་ཀྱིས། །སྐྱུང་གནས་ལན་ཅིག་ཅམ་བསྐྱུང་ན། །ཤི་འཕོས་གྱུར་ཆོ་ས་དང་
 པོར། །གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱེས་བུ་རྩ། །གྱུར་ནས་འཁོར་བར་རྒྱབ་ཕྱོགས་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དད་
 ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །སྐྱུང་གནས་བསྐྱུང་ལ་འབད་པར་གྱིས། །སྐྱུང་གནས་བསྐྱུང་བའི་གང་ཟག་
 ལ། །ནངས་པར་འཚོ་བ་ཞིག་བྱངས་ན། །ས་བརྒྱུད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ། །འཚོ་བ་བྱངས་དང་
 མཉམ་པ་ཡིན། །གསོ་སྦྱོང་བྱངས་མཚམས་ལ་བྱངས་ན། །དག་བཅོམ་པ་ལ་བྱངས་དང་མཉམ། །དེ་
 ཕྱིར་དད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །རང་གིས་བསྐྱུང་བར་མི་རུས་ཀྱང་། །གཞན་གྱིས་བསྐྱུང་ལ་ཞབས་ཉོག་
 གྲུབས། །སྐྱུང་གནས་བསྐྱེན་ཚད་སོང་བའི་མི། །སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་མཚུངས་པས་ན། །མི་དེ་མཐོང་
 ཚད་ལ་བྱངས་དང་། །འདྲེས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཕོག་ཚད་དང་། །རི་མགོ་མཐོན་པོའི་ཕྱིར་ན། །མི་དེ་མཐོང་
 ཚད་སེམས་ཅན་རྣམས། །ངན་སོང་གནས་སུ་ལྷུང་མི་འགྱུར། །མི་དེ་རྒྱལ་བཀལ་བའི་རྒྱ། །འཕྱང་ཚད་
 མི་དེའི་གྲིབ་མ་གང་། །ཕོག་ཚད་དེ་ལ་རེག་ཚད་ཀྱི། །སེམས་ཅན་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཞིང་། །བདེ་བ་
 ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །སྐྱུང་གནས་མང་པོ་བསྐྱུང་བ་ཡི། །མི་དེ་སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་དངོས་སུ། །ཁྲོས་ལ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི། །འབྲེལ་བ་ལེགས་པོ་འཛོག་པར་གྱིས། །ཞེས་
 སྐྱུང་གནས་ཕན་ཡོན་འདི་ཡང་དད་ལྡན་ཡོངས་ལ་ཕན་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་། །བྱང་སེམས་ལྷོ་བ་རྒྱལ་མཚན་ལ་

⁵⁰ ཕན་ཡོན་ཕྱོགས་སྐྱིག་ལེགས་ཚོགས་སྒོ་འབྲེད། ཤོག ༡༡༧ ལྟ་འགྱུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འཇུག་ལྟེ་ཚན། ༡༠༡༡

འཕགས་པས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང། ལྷ་མ་གོང་མའི་གསུང་སྒྲོམ་དང་མཐུན་པར་ཚོགས་དྲུག་རང་
གྲོལ་གྱིས་སྐྱས་པའོ། །⁵¹ཟེར་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། ལྷ་མ་གནས་བསྐྱེད་བའི་ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོད་པའི་ཐོག་ལུ། གཡུས་མི་རྒན་རྒན་ཚུ་གིས་སྐབ་ནི་ཡོད་པའི་རག་རྒྱུན་ལུ་ཡང། འཇིག་རྟེན་འདི་
ལས་ཚོ་འཕོས་ཏེ་གཤེན་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་མདུན་ལུ་སྒྲོད་པའི་སྐབས་ལུ། གཤེན་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས།
“སུ་སྲིན་སུ་⁵²སྐྱེད་གནས་བསྐྱེད་ཡི་ག་ མདའ་ལྟང་ཅན་སྐྱེད་གནས་བསྐྱེད་ཡི་ག་ བར་མ་གྲོང་གསར་
ཚོས་བརྩམས་ཡི་ག་”ཟེར་འདི་ནི་ཡོད་པའི་སྐོར་སྐབ་སྒོལ་འདུག། མདའ་ལྟང་ཅན་སྐྱེད་གནས་ཟེར་མི་
འདི། ལྷ་མ་ཅན་ལྷ་ཁང་ཟེར་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་སྐྱེད་གནས་ལུ་གོམ་ལས། ལྷ་ཁང་འདི་གི་སྐྱེད་གནས་ཏེ་
མ་ལས་ད་ལྟོ་ཚུན་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱེད་སྐྱོད་མི་གི་རྩ་ཚེན་བྱིན་ཅན་ཅིག་ཡིན་ནི་འདི་གིས་ངན་སོང་
ལས་གྲོལ་ཚུགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་བཅི་སྟེ། སུ་སྲིན་སུ་དགོན་པ་དང་མདའ་ལྟང་ཅན་ལྷ་ཁང་གི་སྐྱེད་
གནས་འདི་དུས་ཚོད་གཅིག་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན་ཅུང། གཡུས་མི་ཚུ་གིས་སྐོར་རྒྱལ་འབད་དེ་གཉིས་ཚར་རང་
ག་དེ་དྲག་དྲག་བསྐྱེད་ནི་ལུ་རྩ་འགོངས་ནི་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་མི་ངོམ་ཚུ་གིས་སྐབ་ནི་འདུག།

ལྷ་ཁང་གི་དགོན་གཉེར་དང་རྫོང་དཔོན།

ལྷ་ཁང་འདི་ལུ་སྒྲོན་གོང་ལས་རང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་ཅིག་གཞི་བཅུགས་མེད་པ་ལས། ལྷ་ཁང་ལུ་
མཚོད་པ་སུལ་ནི་དང་ཕྱག་བདར་རྒྱལ་ནི་ཚུ་ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་འབད་ཅུང། མི་དམངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་
འབད་དགོས་སྟེ་ཡིན་མས། དེ་འབད་མ་ད་ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་ལུ་སྟག་ཅེ་དང། གཡུས་ས། དེ་
ལས་བགྱིས་སྤྱིང་ཁང་ཟེར་གྲིང་གསུམ་ཡོད་ས་ལས། གྲིང་གསུམ་ག་ར་གིས་འབད་དགོས་སྟེ་མེན་པར།
སྟག་ཅེ་འེ་གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་ཁལ་པ་དང་གྲུལ་⁵³ཟེར་སྟེ་ཚན་གཉིས་ལུ་བགོ་སྟེ་ཡོད་ས་ལས། གྲུ་པའི་

⁵¹ ཕན་ཡོན་ཕྱོགས་སྐྱིག་ལེགས་ཚོགས་སྟོ་འབྱེད། ཤོག་༡༣༤། ལྷ་འབྲུར་རིག་མཛོད་ཅུམ་འཕུལ་སྟེ་ཚན། ༡༠༡༡།
⁵² སྲིན་སུ་ཟེར་མི་གི་ཡིག་སྐབ་དེ་སྟེ་ཡིན་མ་སྟོ་འབྲུག་ཚོས་འབྲུང་གི་སྐབ་གངས་༣༡༤ ནང་ན་གསལ། སྲིན་སུ་གིས་གནས་འདི་གྲོང་གསར་རྫོང་གི་ཆ་
འོག་རུབ་བེ་རྒྱུད་འོག་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷ་མ་ལས་སུམ་འཁོར་ལམ་བཏོན་ཡོད་པ་དང། རྒྱང་ཐང་སྟེ་འཕྱོ་བ་ཅིན་ཉེན་མ་གཅིག་ལུ་སྒྲོད་པ་ཡིན་པས།
⁵³ ཁལ་པ་ཟེར་མི་འདི་གཞུང་ལུ་ཁལ་འཇལ་མི་ཚུ་ལུ་གོམ་དང། གྲུལ་ཟེར་མི་འདི་གཞུང་ལུ་ཁལ་འཇལ་མ་ཚུགས་པར་འུ་ལག་རྒྱུག་མི་ཚུ་ལུ་སྐབ་ཡིན། དེ་
གི་མིང་གཞན་ལུ་རྒྱུར་པ་ཟེར་ཡང་སྐབ་སྟོལ་འདུག། སྟག་ཅེ་འེ་ལུ་ཁལ་པ་དང་གྲུལ་ཟེར་སྐབ་གངས་དེ་སྟེ་བཛོད་སྟོལ་འདུག། ལྷ་མ་བཏང་ཁལ་པ་ཟེར་
མི་འདི་དོན་དག་འདི་ནི་ཉ་གོ་ནི་འཇམ་ཅུང། འུ་ལག་ཟེར་མི་འདི་མི་དང་ལོ་རྒྱུགས་གང་ཅུང་ཅིག་གིས་དངོས་སུ་རྒྱུག་དགོས་པའི་ཁལ་ལུ་སྐབ་
ཡིན་མ་དང། དེ་ཡང་བོད་སྐད་ལུ་སོག་པོ་འུ་ལས་འོང་བའི་མིང་ཚོག་ཅིག་ཡིན་མ་བོད་རྒྱ་ཚོག་མཛོད་ཚེན་མོ་འདི་ནང་ན་གསལ་ལུ་གྲུག།

ཁྱིམ་ཚང་གསུམ་དེ་ཅིག་འདུག། དེ་ཚུ་གིས་འུ་ལག་བརྩམ་ཅིག་སྟེ་སྐོར་རྒྱབ་སྟེ་དཀོན་གཉེར་འབད་
དགོ་པའི་ལུགས་སྲོལ་དར་ཏེ་འདུག།

དཀོན་གཉེར་གྱི་ཕྱག་འགན།

རྫོང་ཨ་རྟམ་རང་ནམ་ལངས་མ་ལངས་མ་ཅིག་ཁ་ལུ་དཀར་གསུར་གཏང་བའི་སྐོ་ལས་གསུར་བརྟེན་གྱི་
ཏོག་ཟེར་མི་འདི་བརྟེན་ནི་དང། དེ་ལས་གད་ཕྱི་རྒྱབ་སྟེ་མཚོད་པ་ཚུ་ཕུལ་ནི། ཕྱི་རྫོང་ཨ་རྟམ་རང་ནམ་སྟེ་
མ་སྟོལ་ཅིག་ཁ་ལུ་དམར་གསུར་བཏང་སྟེ་དུང་དཀར་འབྲུག་དགོལ་ཨིན་པས། དཀོན་གཉེར་གྱི་ཐོབ་
ཐངས་འབད་བ་ཅིན། གཡུས་ཚན་གསུམ་གྱི་ཁྲུལ་ཚུ་ལས་རེད་དང་རྒྱ་བྱེ་གསུམ་རེ་བསོད་སྟོམས་ཐོབ་
ནི་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ག་ནི་ཡང་ཐོབ་ནི་མེད་པའི་སྐོར་ལས་དཀོན་གཉེར་གྱི་ཞབས་ཏོག་ལུ་མི་ཨུལ་
གཙམ་ཚུ་⁵⁴གིས་སྒྲབ་ནི་འདུག།

ཚོང་དཔོན།

གྲ་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ལས་སྐོར་རྒྱབ་སྟེ་དཀོན་གཉེར་གྱི་ཞབས་ཏོག་ལུ་སྟེ་ཡུན་རིང་མོ་སོང་བའི་ལུལ་ལས།
མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པའི་སྐབས་ལུ། ཀྲོང་གསར་ཚོང་ནང་ལས་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ལང་གི་སྐྱམ་ཅིག་
ལོགས་སུ་སྟེ་བསྐོས་གནང་མ་དང་ག་ཅིག་ཁར་ཚོང་དཔོན་ག་ཅིག་ཡང་བསྐོས་གནང་མ་ལས་ཚུར།
དཀོན་གཉེར་གྱི་ཕྱག་འགན་ག་ར་ཚོང་དཔོན་གྱིས་བཞེས་ཏེ་དཀོན་གཉེར་ཟེར་ལོགས་སུ་ཅིག་མེད་པ་
ཨིན་པས། དེ་བརྩམ་སྟེ་དེ་གི་ཏེ་མ་སྐྱམ་དང་དཀོན་གཉེར་ཚུ་ལུ་གཞུང་ལས་གསོལ་ཕོགས་ཟེར་ལོགས་
སུ་གནང་སྟོལ་མེད་རུང། མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པའི་སྐབས་རྗེ་མཁན་གྱི་རབས་རེ་ལུ་པ་ཡེ་ཤེས་
སང་གའི་⁵⁵སྐབས་ལུ། ཚོང་དཔོན་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་གཞུང་ལས་གསོལ་ཕོགས་གནང་ནི་གི་སྟོལ་བཅུགས་
གནང་པའི་སྐོར་ལས་སྐྱམ་དག་དབང་ལོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་གསུངས་མས།

⁵⁴ ཨུལ་གཙམ་ཚུ་ཟེར་མི་ཁོ་ནི་དཀོན་གཉེར་གྱི་ཞབས་ཏོག་ལུ་མི་གི་ནང་ལས་མཇུག་རང་ཨིན་མ་ལས། ཁོ་ལུ་ལོ་བརྒྱུད་རིང་ཞབས་ཏོག་ལུ་ལུགས་གཉེར་མས་
ཚོང་ཡོད་ཟེར་ཁོ་རང་གིས་སྒྲབ་ནི་འདུག།

⁵⁵ རྗེ་མཁན་གྱི་རབས་རེ་ལུ་པ་ཡེ་ཤེས་སང་གའི་མཚོག་ནི། (1906-1969) ཤར་ཕྱིབས་ལོགས་དོར་གྲིང་གཏུང་རབས་ལུ་སྟེ་འབྲུངས། སྐྱ་གཞིན་ཚུའི་
དུས་ལས་འདུར་སྟེར་ཞུགས་ཏེ། མཁན་དཔལ་ལྷན་སང་གའི་སོགས་ལས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་གསལ། དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱུད་ལུ་མིན་ཕ་
སྐྱམ་མཛོད། དུག་ལུ་རྫོང་སྐོར་གྱི་གོ་ས་བརྩམས། དུག་ལུ་མཁན་གྱི་ཚོན་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་འཛིན། དེ་ལས་རྟེན་མགོ་ཚུམ་དེ་བྱིངས་ཚོང་དུ་སྐྱབ་སྟེ་

ཚོང་དཔོན་གྱི་ཕྱག་འགན།

ཚོང་དཔོན་ཟེར་མི་འདི་ཡང་ཚོང་དང་ལྷ་ཁང་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ཅིག་ཡིན་པ་ལས། ལྷ་ཁང་ཕྱི་ནང་གི་
ཕྱིས་གར་ཚོང་དཔོན་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། རྫོང་ཕྱག་བདར་རྒྱབ་ནི་དང་མཚོན་པ་སྤུལ་ནི། དེ་ལས་ཕྱི་རུ་
མཚོན་པ་གཤགས་ནི་ཚུ་མ་ཚད། རྫོང་ཕ་ཨ་རྟག་ར་ལྷ་ཁང་ཐོག་འོག་མར་གནས་བཞུགས་བཅུ་དྲུག་དང།
སྟོང་ཐོག་ལུ་གྲམ་མཚོན་པ་གནང་དགོས་ཡིན་པས། ལྷམ་གཅིག་ནང་ཚེས་༡༠ ལུ་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་
དང། ཚེས་༢༥ ལུ་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ། དེ་ལས་ཚེས་༣༠ ལུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཚོགས་མ་ཚད་པ་སྟེ་
གནང་དོ་ཡོད་པ་ལས།

སྤྱབ་མཚོན་རན་སྐབས། སྤྱིན་བདག་གིས་གཏོར་བཞེངས་རྒྱབ་མི་ཕྱག་རོགས་རེ་འཚོལ་ན་མ་གཏོགས།
མེད་པ་ཅིན་ཚོང་དཔོན་རང་རྒྱུང་གཅིག་གྱུ་ཐོག་དོ་ཡོད་པ་ལས། ལྷོ་ཐོགས་གི་ཐད་ལས་ད་རེས་ནངས་
པ་འབད་བ་ཅིན། ཀྲོང་གསར་གྲུ་ཚང་ནང་ལས་ལྷམ་རེ་ལུ་དེལ་ཀྲམ་༡༧༠༠ རེ་ཐོབ་ནི་ཡོད་པ་མ་
གཏོགས། ཐོབ་ཁུངས་གཞན་ག་ནི་ཡང་མེད་ཟེར་ཡིན་པས། ཚོང་དཔོན་གནང་ནི་གི་ལུན་ཚད་ཡང།
མི་ངོམ་རང་གིས་ནམ་ཚུན་ཞབས་ཏོག་ལུ་ཚུགས་པའི་བར་དུ་ཡིན་པ་ལས། དུས་བཀག་གཞན་འཁེལ་
ཅིག་མེད་ཟེར་ཡིན་པས།

- ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོང་དཔོན་མཛོད་མི་ཚུ་གི་མཚན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཅིན།
- ༡༽ རྟག་པ་ཡེ་ཤེས། གཡུས་སྟག་ཅེ་ལས།
 - ༢༽ བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་། བཀྲ་ཤིས་ལྗིང་ཁང་ལས།
 - ༣༽ ཡེ་ཤེས། སྟག་ཅེ་ལས།
 - ༤༽ འུ་ཀྲ། སྟག་ཅེ་ལས།
 - ༥༽ དཔལ་འབྱོར། སྟག་ཅེ་ལས།
 - ༦༽ པརྟ་འཕྱིན་ལས། ད་ལྟོ་མཛོད་མི་གཡུས་ས་ལས་ཡིན་པས།

དུས་སྐབས་ཅིག་ལུ་ལྷ་ཁང་འདི་དམག་སྐར་ལུ་གྱུར་ཡོད་པའི་སྐོར།

འདི་ཡང་གཞུང་ཕྱོགས་ལུ་སྡེ་སྲིད་མཛོད་མི་ཉམས་སྐྱས་སུ་ཅིག་བྱུང་བའི་སྐབས་ལུ། སྤངས་ཚོང་པ་དང་
ཐིམ་ཚོང་པ། དེ་ལས་སྤྱོད་པ་སྟོན་སྟོབ་དང། དགོ་འདུན་པ་དམངས་ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་འཛིགས་མེད་ནམ་

བཞུགས་པ་སོགས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལུ་བསྟན་དོན་རྒྱབས་ཚེན་མཛོད་གནང་བཞིན་པ་ལས། རེ་གསུམ་ལུ་དབེན་གནས་སུ་བཞུགས་ཏེ་རེ་བཞི་ལུ་གཟུགས་
སྤྱི་བཀོད་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་སྟོ་འབྲུག་ཚོས་འབྱུང་ནང་གསལ་ལུ་གས།

རྒྱལ་སྡེ་སྲིད་མཛད་དགོས་སྡེ་ལྷན་བཞིན་དུ། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོར་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་ལུ་མངའ་གསོལ། ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་སྡེ་སྲིད་མཛད་དེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོར་སྡེ་སྲིད་ལས་དགོངས་མ་ལུས་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐབས། ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་དུང་དཀར་རྒྱལ་མཚན་དང་། བྱམ་ཐང་བྱ་དཀར་པ་བླ་བཟུན་འཛིན་གཉིས་པོ་འདི། ཏེ་མ་ལོ་གསུམ་དུང་དཀར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དཔོན་མཛད་ནི་དང་། དེ་ལས་བླ་བཟུན་འཛིན་གྱིས་མཛད་ནི་གི་ཞལ་གཏམ་ཡོད་རུང་། དུང་དཀར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོ་གསུམ་གྱི་ལུ་ལས་དགོངས་མ་ལུ་བརྟུབ་པ་ལས་བརྟེན། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བྱིང་འབྲུག་ཡུན་རིང་མ་ལངས་པའི་སྐོར་ལས་གསལ་དོ་བཟུམ།⁵⁶ མཐའ་མ་བྱ་དཀར་པ་གིས་ཀྲོང་གསར་པ་འདི་ཕམ་བཏང་སྟེ། བྱ་དཀར་པ་དམག་མི་ཚུ་སྟག་ཚེ་ལྟ་ཁང་ནང་དམག་སྐར་རྒྱབ་སྟོད་པའི་སྐོར་ལས། ལྷ་དགོན་པའི་ཨ་ཀས་སློབ་གོ་འབད་ས་ལས་གོ་ཡི་བེར་སྟག་ཚེ་ལས་དཔོན་ལོ་ན་༧༩ ལངས་མི་ཨ་ཀས་དཀོན་མཚོག་བཀྱིས་གྱིས་བཤད་པ་མས། དམག་གི་བསྐང་སྟག་ཚེ་དང་འདི་གི་སྟོ་ལོགས་ཁར་ཞིང་ག་ར་མཐའ་འཁོབ་སྟེ་ལུས་ཏེ། གཡུས་ནང་ལས་ཕར་བཟའ་ནི་གི་དཀའ་ངལ་གནམ་མེད་ས་མེད་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ཡང་སྟབ་ནི་འདུག་ཟེར་ཨིན་པས།

གནས་ཚུལ་དེ་ལུ་བཟུམ་ད། ཀྲོང་གསར་པ་དཔོན་སློབ་དུང་དཀར་རྒྱལ་མཚན་གིས་དབང་འདུས་ཚོང་དཔོན་ཨ་འབྲུག་ཉི་མ་ལུ་དམག་གི་རྒྱབ་སྟོར་ལུ་བཞུགས་བཞིན་དུ། དབང་འདུས་ཚོང་ལས་གཟིམ་དཔོན་ཤར་དཀར་གཞི་ལས་ཨིན་མི་པདྨའི་ཚེ་དབང་བཀྱིས་དམག་དཔོན་ལུ་བསྐོས་ཏེ། ཀྲོང་གསར་པ་གི་དམག་གོགས་ལུ་བཏང་རུང་། ཁོ་གི་དམག་ཡང་ཕམ་ཏེ་ལོག་བྱོག་འབྱོར་བའི་སྐབས། མཐུ་མང་བྲག་ལུ་བྱ་དཀར་པ་དམག་མི་ཚུ་གིས་བསྐྱལ་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་འདི་གི་སྐབས་ཨིན་པས།⁵⁷

ལྷ་ཁང་ནང་དགོ་སློབ་གྲོགས་ལྟོ་བཟུགས་གནང་བའི་སྐོར།

དཔོན་གི་སྐམ་དགོ་འདུན་ནམ་རྒྱལ་མཚོག་གིས་གསུངས་མི་ལྟར་དུ་འབད་བ་ཅིན། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ཀྲོང་གསར་པ་ཚང་ནང་ལས་བཀའ་གནང་མ་བཞིན་དུ། ལྷ་ཁང་གི་སྐམ་སྟེ་འབྱོན་མ་ད། སྐོམ་ཚེན་དགུ་

⁵⁶ ཞིང་ག་ཞེགས་དག་ཤོས་ལུ་ཚོགས་དབང་འདུས། འབྲུག་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས། ཤོག ༩༠༥ | འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་དཔེ་མཛོད། ༢༠༠༧།
⁵⁷ ལྷ་ཁང་གནག་མདོག་གཟིམ་དཔོན་པདྨའི་ཚེ་དབང་བཟུ་ཤེས། ཤོག ༡-༩༧། ཀུམ་མི་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། ༢༠༠༥།

དེ་ཅིག་ལྟ་ཁང་འདི་ནང་ལྟ། ཉིན་མའི་སྟོ་བཅིངས་འབག་སྟེ་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་པར་འོང་རུང་། ཕྱི་རུ་རང་སོ་
སོའི་ཁྱིམ་ནང་ལོག་ཉལ་བ་འབྲོམ་མས་ཟེར་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོ་གསུམ་གྱི་འུལ་ལྟ། ༢༠༠༢ ལོར་
གྲོང་གསར་དུང་ཆེན་སྐྱམ་མཛེས་སྐོར་གྱིས་ལྟ་ཁང་ནང་དག་སྟོང་གི་སྟོབ་ལྟ་ཅིག་བཅུགས་གནང་སྟེ།
གྲོང་གསར་གྱ་ཚང་ནང་ལས་དག་སྟོང་བཅུ་དང་། སྟག་ཅེ་དང་གཡུས་ས། དེ་ལས་བགྱིས་ལྗིང་ཁང་ཚུ་
ནང་ལས་དག་སྟོང་ལྟ་བུ་གསུམ་ཉེ། དག་སྟོང་སྟོབ་ལྟ་བུ་བསྟོམས་བཅོ་ལྟ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གཅིག
གཉེར་པ་གཅིག དེ་ལས་སྐྱམ་གཅིག་སྟེ་སྟོབ་ལྟ་འགོ་བཅུགས་དུག་དེ་བསྐྱར་ཉེ་མའི་སྐོམ་ཆེན་ལ་ལུ་
ཅིག་གཞུང་གི་སྟོབ་ལྟ་ནང་འཇུག་ཅི་དང་། ལ་ལུ་ཅིག་དག་སྟོང་ནང་འཇུག་མ་ལས་བརྟེན། ལྟ་ཁང་ནང་
ལུ་གཏན་དུ་ཆོས་བལྟ་མི་སྐོམ་ཆེན་གྱི་མཇུག་དེ་ཞེས་ཅིག་ལས་བསྟུ་དུག།

སྟོབ་ལྟ་འགོ་སོང་གི་ཐང་ལས་བཤད་པ་ཅིན། ལྟ་ཚང་གི་དག་སྟོང་བཅུ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཅིག དེ་
ལས་གཉེར་པ་གཅིག་དང་སྐྱམ་གཅིག་ལུ་ལྟ་ཚང་ལས་སྟོ་ཕོགས་ཐོབ་སྟེ་འབད་རུང་། གཡུས་ཚན་གྱི་
དག་སྟོང་ལྟ་གི་མཚན་དེ་ལྟ་ཚང་གི་ཐོ་ནང་བཀོད་མ་ཐུབ་ཚུན། ལྟོ་གཅིག་ཁར་བགོ་སྟེ་བཞེས་དགོ་པ་
ཐོན་ཅུག།

དེ་ལས་སྟོབ་ལྟ་དེ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ལོ་དུག་ཅམ་སོང་བའི་འུལ་ལས། འབྲུག་གི་སྟོབ་ལྟ་སྤྱིའི་སྐྱིག་གཞུང་
ལྟར་དུ་འབད་བ་ཅིན། སྟོབ་ལྟ་ཅིག་ཡིན་པའི་འུལ་ལས། སྟོབ་ལྟ་གི་གྲངས་ཁ་དེ་ཉུང་ཤོས་རང་སུམ་
ཚུ་ཅམ་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོ་པ་ཡིན་མ་དུ། ལྟ་ཁང་ནང་སྟོབ་ལྟ་གི་གྲངས་ཁ་ཞེས་ཅིག་མ་ཚང་མ་ལས་
བརྟེན། གཞུང་ལས་སྟོ་ཕོགས་མི་ཐོབ་ཟེར་བཀའ་གནང་མ་བཞིན་དུ། དག་སྟོང་གི་སྟོབ་ལྟ་དེ་ཡར་བསྟུ་
དགོ་པ་ཐོན་སོང་ཅུག དེ་བསྐྱར་སྐྱམ་ཁོང་གིས་དག་སྟོང་ལ་ལུ་ཅིག་གྲོང་གསར་གྱ་ཚང་ནང་བཅུགས།
ལ་ལུ་ཅིག་ཚང་ཁའི་བཤད་ལྟ་ནང་བཅུགས་ཉེ། ད་ལྟོ་གི་ཐང་ཁར་སྟོད་པ་དུ། སྐྱམ་ཁོ་རང་དང་གཅིག་
ཁར་ལྟ་ལྟ་སྟེ་སྟོད་མི་དག་སྟོང་སྟུག་ཅེ་ལས་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་གཅིག་ལས་མིན་འདུག དེ་འབད་མ་
ལས་བརྟེན། སྐྱམ་མཚན་གྱི་རིགས་ནམ་གནང་ཅི་ཡོད་རུང་། གཡུས་ཁའི་སྐོམ་ཆེན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
བསྟོམས་ཉེ་གནང་དགོ་པ་ཐོན་མ་ཡིན་པས།

སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ནང་སྐྱུ་སྐྱུལ་དང་སྐྱུ་འཁོར་ཚུ་བྱོན་ཡོད་པའི་སྐོར།

ཞབས་དྲུང་གསུང་སྐྱུལ་དྲུག་པ་མཚོག་བྱོན་ཡོད་པ།

འབྲུག་དཀར་པོའི་ནང་ལུ་འབད་བ་ཅིན། ཞབས་དྲུང་གསུང་སྐྱུལ་དྲུག་པ་ཕྱོགས་ལས་འཛིགས་མེད་
བསྟན་འཛིན་མཚོག་ འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་འཛིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་གི་སྐུའི་ཕྱག་དབང་ལུ་བཅར་ནི་གི་
དོན་ལས་ཀ་སྐྱུངས་ལས་འབྲུག་ལུ་བྱོན་ཡོད་རུང་། མི་དབང་མཚོག་སྐྱུ་གཤེགས་ཏེ་མཇལ་མ་ཚུགས་
པས་ཟེར་བཀོད་ལུག་ དེ་གིས་མ་ཚད་ཕྱོགས་སྐྱུལ་རང་ཡང་། ཀྲོང་གསར་ཚེའོག་ལྷགས་མཁར་བུར་ལྷ་
ཁང་ནང་ལུ་སྐྱུ་གཤེགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་བཀོད་དེ་འདུག།⁵⁸

དེ་འབདལ་ད། མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པའི་སྐར་ལྷོ་འབད་ལོ་ ༢༤ རིང་ཕྱག་ལུ་མི་སྟག་ཅེ་གཡུས་
ཁའི་ཨ་ཁས་ད་ལྷོ་ལོ་གངས་ ༧༢ ལངས་མི་དཀོན་མཚོག་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་འབད་བ་ཅིན། ཞབས་དྲུང་
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཚོག་མི་དབང་འཛིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་གི་ཞབས་སར་ཕྱག་དབང་བཅར་ནི་གི་
དོན་ལས་བྱོན་ཏེ། ལྷགས་མཁར་བུར་ལྷ་ཁང་ནང་ལུ་སྐྱུང་གཞི་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་སྐབས། ལྷགས་
མཁར་བུར་ལྷ་ཁང་ཡོད་སའི་སྐྱུང་རས་ཀྱི་ས་གནས་དེ་ཚད་པ་ཆེས་ལས་བརྟེན། བསེལ་ས་སྟག་ཅེ་ལྷ་
ཁང་ནང་ལུ་གནས་སྤོས་ཏེ་བཞུགས་རུང་། སྐྱུང་གཞི་འགྲུབ་ལྷུང་པར་དེ་ནང་རང་སྐྱུ་གཤེགས་
གཤེགས་པ་ཨིན་མ་མ་གཏོགས། ལྷགས་མཁར་བུར་ལྷ་ཁང་ནང་ལུ་མེན་ཟེར་སྐབས་ལས། དེ་ལུ་ཞིབ་
དཔྱད་འབད་བལྟམ་ད། ཞབས་དྲུང་གསུང་སྐྱུལ་དྲུག་པ་མཚོག་ཡབ་ལུ་རྒྱ་རྩོད་རྩོད་སྐྱུ་མཚོད་སྤོམ་ཤོས་
ཨིན་མ་ལས། མི་དབང་ཨ་ཞེ་རྩོད་དབང་མོ་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ཡབ་ལུ་རྒྱ་རྩོད་རྩོད་སྐྱུ་ཚེའི་ལོ་
རྒྱུས་གིས་གནང་མི་ནང་ལུ། ཕྱོགས་ལས་འཛིགས་མེད་བསྟན་འཛིན་མཚོག་སྐུ་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་ཀྲོང་
གསར་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ནང་ལུ་སྐྱུ་གཤེགས་པའི་སྐོར་ལས་འཁོར་དེ་འདུག།⁵⁹ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་
གཉིས་པ་མཚོག་ནི་ལོ་ཉི་བུ་ཚ་དྲུག་གི་རིང་ལུ་ཆབ་སྲིད་བསྐྱུངས་ཏེ། སྐུ་ལོ་ ༡༧༥༢ ལོར་ཀུན་དགའ་
རབ་བརྟན་རྫོང་ནང་ལུ་སྐྱུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་སྐོར་གསལ་ཡོད་པ་ལས།⁶⁰ ཞབས་དྲུང་མཚོག་སྟག་ཅེ་

⁵⁸ སྐོབ་དཔོན་གནས་མདོག་ འབྲུག་དཀར་པོ། ཤོག ༡༢༥། ༡༧༥།
⁵⁹ Ashi Dorji Wangmo Wangchuck. *Of rainbows and clouds: the life of Yab Ugyen Dorji as told to his daughter*. London: Serindia. 1998, pp 223
⁶⁰ སྐོབ་དཔོན་བརྗོད་ཚེ་དབང་། འབྲུག་གསལ་བའི་སྐོར་ལེ། ཤོག ༥༢༥ | ༢༠༠༤།

ལྷ་ཁང་ནང་ལུ་སྐྱ་གཤེགས་སྒྲེ། ལོ་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཤུལ་ལས་མི་དབང་རྒྱལ་པོ་མཚོག་སྐྱ་གཤེགས་
ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ། འབྲུག་དཀར་པོའི་ནང་ལུ་འཁོད་དོ་བཟུམ་མིན་པས་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན།

ཇི་མཁན་ཁྲི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་མཚོག་བྱོན་ཡོད་པ།

ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་པ་དང་དཀར་གྱིས་ཇི་མཁན་ཁྲི་རབས་⁶¹ ༡༢ པ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་
(༡༡༢༢-༡༡༣༢) ཀྲོང་གསར་རྫོང་ནང་གདན་འདྲེན་ལྷན་བཞུགས་ཏུ་བྱོན་པའི་ཞོར་ལ་ལུ། ལྷག་ཅེ་ལྷ་
ཁང་ནང་ཡང་བྱོན་ཏེ་རབ་གནས་གནང་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས། ཇི་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནང་
མཇལ་ནི་འདུག་ཟེར་གྲུ་བཀ་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་གསུངས་མས། དོན་མེད་བྱ་གཞག་
གི་རྣམ་གཤེད་ལས་བརྟེན་ཏེ་དེ་ལྟོ་ཚུན་རྣམ་ཐར་མཇལ་ནིའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་རུང་། ཀྲོང་གསར་དཔོན་
སློབ་པ་དང་དཀར་གྱིས་སྤྱི་ལོ་⁶² ༡༡༤༤ ལས་ ༡༡༣༤ བར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བཞུགས་ཡོད་མི་
དང་།⁶¹ ཇི་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་སྤྱི་ལོ་⁶² ༡༡༤༤ ལས་ ༡༡༣༡ བར་ཇི་མཁན་ཁྲི་རབས་བཅུ་
གཉིས་པའི་བདག་རྒྱུན་བཞུགས་ཡོད་མི་⁶²གཉིས་ག་བསྐྱར་བརྒྱབ་སྐྱོབ་པ་ཅིན། བྱོན་སྲིད་ནི་ཡིན་པས།
ཤུལ་ལས་རྣམ་ཐར་མཇལ་སྐབས་བྱུང་ན་གནས་ཚུལ་འདི་བདེན་མིན་གྱི་དོགས་སེལ་ལུ་ཚོགས།

སྤྱི་ལོ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་བྱོན་ཡོད་པ།

སྤྱི་ལོ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྐྱེད་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚོན་ (༡༢༤༤-༡༢༥༠) མཚོག་སྤྱི་ལོ་⁶³ ༡༢༤༤
ལོར་རྒྱ་གར་ལས་བུམ་ཐང་ལུ་གནས་མཇལ་བར་བྱོན་ཏེ། ལོག་མར་བྱོན་པའི་སྐབས་སྐྱག་ཅེ་ལྷ་ཁང་
དུ་བྱོན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་ཅེ་ལྷ་གཞུང་གི་དུང་འཁོར་ལྷ་ཁང་འདི། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཞལ་བཀོད་
གནང་མ་ལྟར་དུ་བཞེངས་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་སྐྱག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་རྫོང་དཔོན་བགེས་པ་ཤུག་གིས་བཤད་ནི་
འདུག། དེ་ལས་སྐྱག་ཅེ་ལས་ཕར་སྐྱར་ཅི་སྤྱི་གི་ཕྱོགས་ལུ་གཟིགས་པ་ད། ས་གི་ས་གནས་དེ་གི་བཟོ་
དབྱིབས་དུང་དཀར་བཟུམ་ཡོད་པའི་གུ་བཟང་པོའི་ལྷས་དང་རན་པའི་རྟགས་མཚན་ཡང་ལེ་ཤ་རང་

⁶¹ མཁན་པོ་ལུན་ཚོགས་བཀའ་ཤིས། ཀྲོང་གསར་རྫོང་གི་ཆགས་རབས་བསྐྱགས་པས་དོན་གྲུབ། ཞིབ་འཇོལ་གོ་རིམ་བཞེ་པ་ ༡ ཤོག ༣༡། འབྲུག་
རྒྱལ་ཡོངས་འབྲེལ་སྤྱོད་ལྷན་ཁང་། ༢༠༠༩།

⁶² བསམ་གཏན། བསྐྱེད་ཅེས་པ་དང་དཀར་ཚུན་པོ། ཤོག ༡༢༡། རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་འབྲུང་རབས་དང་ལམ་སྐོབ་ལྟེ་བ། ༢༠༡༥།

གཟིགས་ཏེ། ས་གནས་དེ་ནང་ཡང་ལྷ་ཁང་ཅིག་བཞེངས་ཚུགས་པ་ཅིན། ལེགས་ཤོམ་འོང་ནི་ཡིན་མས་
ཟེར་ཞུལ་བཀོད་གནང་མ་ལྟར་དུ། ད་ལྟོ་མཇུག་སར་ཡོད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཚོས་སྤྱིང་གི་ལྷ་ཁང་དེ་བཞེངས་
ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་གཙོ་འཛིན་སྐྱེས་བཀའ་ཤིས་དཔལ་བཟང་གིས་གསུངས་མ་མ་ཚད་གནས་ཚུལ་ནང་ཡང་
དེ་སྟེང་མཇུག་ནི་འདུག།⁶³

རྗེ་མཁན་ལྷི་རབས་དུག་རྩུ་པ་མཚོག་བྱོན་ཡོད་པ།

རྗེ་དག་དབང་ཕྱིན་ལས་ (༡༩༡༤-༡༩༥༠) མཚོག་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ ལས་ ༡༩༥༠ བར་ལོ་དུག་རིང་ལྷི་
རབས་དུག་རྩུ་པའི་ལྷི་གྲུ་བཞུགས་པའི་སྐབས། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོར་མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གཉིས་པ་
མཚོག་གིས་གོང་གསར་རྫོང་ནང་སྟེ་མི་དབང་གསུམ་པ་མཚོག་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་འཕྲོན་གཉེར་
བྱི་གོ་གནས་ལུ་མངའ་གསོལ་མཛད་པའི་སྐབས། རྗེ་མཁན་མཚོག་ཡང་གོང་གསར་རྫོང་ནང་བྱོན་པའི་
ཞོར་ཁར་སྟག་ཅེ་འཕྲུ་ཁང་ནང་ཡང་བྱོན་པའི་སྐོར་ལས་སྐབ་ནི་འདུག། རྗེ་མཁན་མཛད་པའི་དུས་ཚོད་
དང་མཐོན་གཉེར་བྱི་བདག་རྒྱུན་བཞེས་པའི་དུས་ཚོད་གཉིས་རྟགས་མཐུན་མ་ལས་བྱོན་སྲིད་ནི་ཡིན་
པས། ཡིན་རུང་དཔེ་དེབ་ནང་ལས་པར་དེ་གི་སྐོར་མ་མཇུག་ནི་འདི་གིས་དབྱེད་པར་འཇོལ།

རྗེ་མཁན་ལྷི་རབས་བདུན་རྩུ་པ་བྱོན་ཡོད་པ།

སྐབས་རྗེ་རྗེ་མཁན་སྤུལ་སྤུ་འཛིགས་མེད་ཚོས་གྲགས་མཚོག་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༩ ལུ།
འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ལྷ་བབས་དུས་ཚོན་བྱི་ཉིན་མ་འདི་པ་མའི་ཉིན་མ་སྟེ། འགོ་དང་པ་བཅུ་སྲུང་ལུ་
ནི་འཛིན་འབྲེལ་གནང་ནི་འདོན་ལས་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་བྱོན་ཏེ། ཚེས་༡༤ གི་འོ་པ་ལྷ་ཁང་
ནང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་རབ་གནས་མཛད་ཅི་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན།

⁶³ Chencho Wangdue. (14 Jan 2015). bKra shis chos gling lha khang am Potala lha khang gi rgyab khungs (The history of Tashiling Lhakhang or Potala Lhakhang). Kuensel (Dzongkha ed.), p 4

མི་དབང་སྐྱུ་འཁོར་ཚུ་ཕྱོད་ཡོད་པ།

ལྷ་ཁང་གི་དཔྱོད་ལྡན་ལྷན་དགེ་འདུན་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་མི་ནང་། ཁོང་རྒྱ་སྐད་སྐོར་ཕྱོད་པའི་ཉེ་མ་མི་
སྐྱ་ཚེ་རིགས་ལག་ག་དང་ག་ཕྱོད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གི་སྐོར་ལས་གསུངས་ནི་མེད་རུང་། ལྷན་སྐོར་ཕྱོད་
པའི་ཤུལ་ལས་འབད་བ་ཅིན། ཡབ་ལྷ་རྒྱན་དོན་རྗེ་དང་ཡུམ་སྐྱུགས་རྗེ་བཟང་མོ། དེ་ལས་མི་དབང་ཨ་ཞེ་
ཚོ་རིང་པར་དབང་ཕུགས། མི་དབང་ཨ་ཞེ་ཚོ་རིང་དབང་སྐོར་དབང་ཕུགས། མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱུས་
ཚོས་སྐོར་དབང་ཕུགས་ལྷན་རྒྱས་ཚུ་སྐྱུག་ཅེ་ལྷ་ཁང་ནང་སྐྱུགས་སྐོར་གནང་བར་ཕྱོད་ཅུག།
དེ་གི་ཤུལ་ལས་མི་དབང་ཨ་ཞེ་དོན་རྗེ་དབང་མོ་དབང་ཕུགས་མཚོག་སྐྱུགས་སྐོར་གནང་བར་ཕྱོད་ཡོད་པ་མ་
ཚད། མི་རྗེ་འབྲུག་རྒྱལ་ལྷ་པ་མཚོག་ཡང་ཆབ་སྲིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕུགས་ཏུ་མ་བཞེས་པའི་ཉེ་མ་ལྷ་
ཁང་ནང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ལྷན་གིས་གསུངས་མས།

ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་ལུ་བའི་སྐོར།

དཔྱོད་གི་ལྷན་དགེ་འདུན་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་མི་ལྟར་དུ་འབད་བ་ཅིན། ཞིང་གཤེགས་རྒྱུང་ཚེན་ལྷན་
མཛོས་སྐོར་དང་། དཔྱོད་གི་རྒྱུང་ཚེན་ཀྱན་ལེགས། དེ་ལས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཚུ་གིས་ལྷག་
བསམ་རྣམས་དག་གི་སྐོར་ལས་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་ལུ་ནི་གི་དོན་ལུ། དང་པ་རང་ཚོགས་པ་ཅིག་བཅུགས་
ཏེ། དེ་ལས་ཕུགས་ལུ་ཚུ་ཅེ་འགོངས་ཏེ་གནང་མ་ལས་བརྟེན། གཞུང་ལས་མ་དདུལ་གྱི་གོགས་རམ་ཐོབ་
པའི་གྲ། མི་དམངས་ཀྱི་ཁ་ཕུགས་ལས་ཡང་ཞལ་འདེབས་སུ་ལོད་ཟེར་ཨིན་པས། དེ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢
ཀྱི་ཟླ་མ་ ༡༡ ལས་ལྷ་ཁང་རྒྱུང་བའི་ག་བཏང་སྟེ། ཉམས་གསོ་ལུ་ནི་ལུ་འགོ་བཅུགས་ཅུག། རྒྱ་ཚད་ཀྱི་
ཐད་ལས་འབད་བ་ཅིན། ཉེ་མ་ཡོད་མི་དེ་ལས་འདོམས་གང་དེ་ཅིག་རྒྱ་བསྐྱེད་བཏང་ཡོད་པ་དང་། མཐོ་
ཚད་ཀྱི་ཐད་ལས་ཉེ་མ་བཟུམ་སྟེ་ཐོག་བཅུགས་གཉིས་རང་ཨིན་རུང་། ཅུམ་ག་ཅིག་མཐོ་རུ་བཏང་ཅུག།
སྟེབས་རིས་འབད་བ་ཅིན། སངས་རྒྱུས་མི་འབྲུག་པ་སྟོང་། ལྷང་བཤགས་སོ་ལྷ། ཞི་ཞོ། ཞབས་རྒྱུང་
སྐྱུག་གསུམ་ཚོགས་པ། པད་སྲིད་སྐྱུ་བརྒྱུད་ཚུ་གསར་བཞེངས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད། ལྷ་ཁང་གི་དོ་
གཙམ་ནང་ཡང་དོ་ལེབ་ཐིང་སྟེ་ལྷ་ཁང་སྐོར་མི་ཚུ་ལུ་བསྐོར་དོ་བདེ་ཏོག་ཏོ་དང་། ཅུམ་ཚེན་ལེ་བཅི་སྐྱུང་
ལུ་སྐབས་གར་འཆམ་དང་ཞབས་ཐོ་ཚུ་ག་ཅི་རང་གནང་དགོ་རུང་། གནང་དོ་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ཅུག་ཟེར་
ལུ་ནི་ཨིན།

ལྷ་ཁང་གི་གསེར་རྟོག་བཀའ་བའི་དུས་ཚེན་བཙུག་པོ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ གྱི་ཟླ་མ་ ༡༡ པ་ལས་ལྷ་ཁང་ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ལུ་འགོ་བརྟུགས་ཡོད་མི་འདི། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་ནང་ཕྱི་ལོ་བཞེད་པ་གསེར་རྟོག་དང་བཅས་པ་བསྐྱབས་ཚར་ཡོད་པ་ལས། འབྲུག་ལྗོངས་པའི་ཚེས་ ༡༠ ལུ་ཞིང་ག་ཤེགས་སྟག་ཅེ་སྐུམ་བཤེས་པ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གདན་འདྲེན་ལུ་སྟེ། ཚོག་དང་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་བཀའ་དབང་། དེ་ལས་འཆམ་དང་གཞུས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ཡང་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཐོག་ལས་གསེར་རྟོག་བཀའ་བའི་ཉམས་འདི་རྒྱས་པ་སྟེ་བཙུག་པོ་བའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་བརྩམ་སྟེ་ད་ལྟོ་གི་དྲུང་ཚེན་ཀུན་ལེགས་མཚོག་དང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་གཟིགས་རྟོག་འཕྲོ་མཐུད་སྟེ་ར་གནང་མ་ལས་བརྟེན། ད་ལྟོ་གི་ཐང་ཁང་སྟོན་པ་ད། ཕྱི་ནང་གི་བཟོ་བཞེད་ག་ར་བསྐྱབས་ཚར་ཏེ་ཡོད་རུང་། ཚོན་གཏང་ཞི་ཅིག་ལུས་སོང་ལུག། ལྷ་ཁང་འདི་ཉམས་གསོ་ལུ་བའི་སྐོར་ལས་གཡུས་མི་ཚུ་ལུ་འདི་བཟོ་བའི་སྐབས། ལྷ་ཁང་གི་ནང་རྟེན་རྩ་བོ་འདི། ག་ཞི་བ་ཅུ་ཚེས་ཨིན་པའི་སྐོར་ལས་སྐུམ་གོང་མ་ཚུ་གིས་གསུངས་ནི་ཡོད། གཞུང་གིས་མ་དངུལ་གནང་མ་བཞིན་དུ། ལྷག་བསམ་དང་འཛོན་དུག་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ཡང་གོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ། ཉམས་གསོ་ལུ་ཚུགས་མི་འདི་ལུ་གཞུང་དང་གོ་འདྲེན་འཐབ་མི་ག་ར་ལུ་ངལ་རངས་སྟོམ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཚད། བྱལ་ལས་འབད་རུང་། དེ་བརྩམ་གྱི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུ་ཐན་པའི་ཚོས་སྟོབས་ཀྱི་ལུ་ཚུ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་འབད་ཚུགས་པར་ཤོག་ཟེར་བའི་སྟོན་ལམ་ཡང་བཏབ་དོ་ཟེར་སྐབ་ཨིན་པ་དང་། ཞིབ་འཇོལ་པ་རང་ཡང་དེ་བརྩམ་གྱི་བཟོན་པའི་ཞབས་རྟོག་སྐྱབ་གནང་མི་འདི་མི་ངོམ་ཚུ་ལུ། ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་ངལ་རངས་དང་ཡིད་ཚེས་སྟོམ་སྟེས་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

མཇུག་རང་ལྷ་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་བརྟུན་བསྐྱུས་ཏེ་ལུ་བ་ཅིན།

- ལྷ་ཁང་གི་མཚན། ལྷག་ཅེ་གསང་སྟགས་ཚོས་སྒྲིང།
- ཕྱག་བཏབ་ས། འབྲུག་གོང་གསེར་བྲག་སྟེང་ཆེད་འོག་གི་གཡུས་སྟག་ཅེ་ལུ།
- ཕྱག་བཏབ་མི། གོང་གསེར་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་པ། ལས་ལུང་པ་ཤེས་རབ་ལྷན་སྐྱབ།

ཕུག་བཏབ་ལོ། ༡༤༥༠།

དགོས་པ། འབྲུག་གི་སྡེ་སྲིད་གསུམ་པ་ཚོས་རྒྱལ་མི་འབྲུར་བརྟན་པའི་དགོངས་ཚུགས་ཀྱི་དོན་ལས།

ཚོས་བརྟུན། འབྲུག་པ་དཀར་བརྟུན།

རྫོ་བདག་ ཀྲོང་གསར་གྲ་ཚང།

མཚུག་བསྐྱོ་བ།

བདག་གིས་གང་ཞིག་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བ་རྣམས།།

རྫོ་སྐྱར་ལོ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་མ་བརྩི་བས་པར།།

དགོས་ངེས་འབྲས་བུའི་དོན་གྱི་གནད་དོན་འདི།།

སྲོད་འདོད་རྣམས་ལ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤུལ།།

འོན་ཀྱང་རྩེ་མཐོང་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་ལ།།

འཕུལ་ཉེས་མེད་པའི་གདེང་ནི་ག་ལ་ཡོད།།

དེས་ན་འཇོལ་དང་ཆད་ལྷག་ཡོད་ངེས་ན།།

སླིང་ནས་ལོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ།།

ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བྱས་པའི་དགེ་བ་འདིས།།

རྫོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དག།

ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་གཞན་ལ་འང་སྤེལ་བྱས་ནས།།

རྟེན་དང་བརྟེན་རྣམས་རྒྱལ་དུ་བརྟན་ལྷུར་ཅིག

མཇུག་བྱང།

དེ་ཡང་རང་གིས་ཞིབ་འཇོལ་འབད་ནི་འགོ་བཙུགས་པའི་ས་ལུ། རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིལ་སློབ་
 དཔོན་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་དེ་བཟུམ་མའི་ལམ་སྟོན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གང་ཅག་གནང་མི་དེ་ལུ་
 བཀའ་ངེན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་ག་ཤེགས་སྐྱམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་
 མཚོག་ད་ལྟོ་འོ་སྐྱམ་དགོ་འདུན་རྣམ་རྒྱལ་མཚོག་གཡུས་ཁའི་ཨ་ཁྲུས་དགོན་མཚོག་བཀྲིས། ཨ་ཁྲུས་
 གཙང་རྒྱ། ཨ་ཁྲུས་དབང་ཚེན། རྫོང་དཔོན་བསྐྱེས་པ་ལྟུ། ད་ལྟོ་འོ་རྫོང་དཔོན་པརླ་འཕྲིན་ལས། དེ་
 ལས་ཨཔ་རྟ་མགྲིན་ཡེ་ཤེས་དང་ཨམ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་ལྷ་ཁང་དང་འབྲེལ་ཡོད་གནས་དོན་ག་ཅི་རང་ལུ་
 རུང། མཁུན་མི་རྩ་སྐྱོ་འོ་བརྒྱལ་བ་ལུ་མ་གཟིགས་པར་སྐྱེས་པ་བཅེ་བའི་དང་ལས་གསུང་གནང་མི་དེ་ལུ་
 བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི་དང། ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ཟུར་མཚན་བཀོད་སྤངས་ལམ་སྟོན་གནང་མི་
 རྟོག་ཁར་ཨམ་བཀྲ་ཤེས་ཨོམ་ལུ་ཡང་བཀའ་ངེན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི་ཨོན། མཇུག་རང་ལུ་ཕོ་
 ཁན་མ་ཅིག་བ་ཡང་ལྷག་པ་སྟེ། བམ་རང་འབད་རུང་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སློབ་སྦྱོར་སྦྱེད་བཙུག་མི་ཤེགས་སྐྱུར་
 བ་བསམ་གཏན་གིས་སྐྱེས་འཚོར་བ་ལུ་མ་གཟིགས་པར་ལུན་དག་གནང་ཡོད་མི་དེ་ལུ། ཉིང་དང་ས་
 མའི་དཀྲིལ་ལས་རང་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ནི་ཨོན།

མཐའན་མཇུག་ལུ་སྦྱིར་འཛུལ་སྦྱིང་སྦྱིང་དང། བྱེ་བྱེག་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ལུ་མི་བརྒྱད་རྒྱལ་ས་རིང་
 བ། དཔོན་འབངས་གྱི་དམ་ཚིག་རི་ལྷར་བཏན་པ། དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དབྱར་མཚོ་ལྷར་རྒྱས་པ།
 འབྲུག་གི་སློག་སྦྱིང་ལམ་སྟོན་དང་དམ་པའི་ཚོས་འདི་མཁའ་ལྷར་ལུ་ཅིང། བད་མཚོན་སྐྱ་གོ་དང་
 དམག་འབྲུག་སོགས་མིང་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བར། དུས་རྟག་ཏུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་
 སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་སྐྱུར་ཅིག་ཟེར་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་ཏེ། ལྷག་ཅེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིལ་
 ཤེགས་སྐྱུར་བ་བསྐྱེད་འཛིན་དོ་རྗེ་གིས། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་མ་ཚེས་༡༥ ལུ། ལྷ་ཁང་གི་མ་ཟིན་
 རྫོགས་པར་བཏབ་ཚར་མི་དེ་ལུ། བསྐྱུར་ཞིབ་གཟབ་ནན་འབད་བའི་ཐོག་ལས། ཞིང་ག་ཤེགས་སྐྱམ་
 དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང། ད་ལྟོ་གི་སྐྱམ་དགོ་འདུན་རྣམ་རྒྱལ་མཚོག་ལུ་ཡང་བསྐྱུར་ཞིབ་ཚེད་
 ཟིན་ཟིན་སྐྱེན་འབྲུལ་ལུས་སྟེ་ལྷག་ཚད་གང་ཡོད་གསར་དུ་བཅོས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་མ་ཚེས་༣༠
 ལུ་ཞིབ་འཇོལ་གཙུག་ལག་སྦྱིག་འཛིན་གྱི་བསིལ་བདེའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལུ་རྫོགས་པར་སྐྱུར་བའོ། །
 ལྷ་བ་རུ་སྐྱ་མཛུལ་ལ།

དྲི་བ་ལུ་ས།

ཞིང་ག་ཤེགས་སྐུམ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། (སྐུམ་བགྲིས)	སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་སྐུམ་བགྲིས་པ།
ད་ལྟོའི་སྐུམ་དག་འདུན་རྣམ་རྒྱལ།	རྫོང་དཔོན་བགྲིས་པ་ལྟུ།
ད་ལྟོའི་རྫོང་དཔོན་པདྨ་འཕྲིན་ལས།	ཨ་ཀས་དཀོན་མཚོག་བགྲིས།
ཨ་ཀས་གཙུག་ལྷན་པ།	ཨ་ཀས་དབང་ཚེ།
ཨ་པ་རྟ་མགྲིན་ཡེ་ཤེས།	ཨ་མ་སྐལ་བཟང།

རྒྱུ་བ་རྟེན་དཔེ་དེབ་ཀྱི་མཚན་ཐོ།

རྫོང་དག་དབང་ལྷན་སྐྱེལ། རྒྱལ་སྐུམ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར། གེ་ཨེམ་གྱི། ༢༠༠༥།

རྫོང་ལྟུ་རིན་ཚེ། རྫོང་དག་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་སྐུམ་བསྟན་འཛིན་ཤིང་བསྐྱེད་པ།

རྒྱལ་བསྟན་གསུང་རབས་ཉམས་གསོ།

རྫོང་དག་འདུན་རིན་ཚེ། ལྷོ་འབྲུག་ཚོས་འབྲུང། གེ་ཨེམ་གྱི། ༢༠༠༥།

རྫོང་དག་འདུན་རིན་ཚེ། ཞབས་བྲུང་རིན་པོ་ཚེའི་རྣམ་ཐར། གེ་ཨེམ་གྱི། ༢༠༠༥།

སློབ་དཔོན་གནལ་མདོག་ འབྲུག་དཀར་པོ། ༡༩༥༤།

སློབ་དཔོན་པདྨ་ཚེ་དབང། འབྲུག་གསལ་བའི་སློབ་མེ། ༢༠༠༤།

ཞིང་ག་ཤེགས་ཏུག་ཤོས་སྐུམ་ཚོགས་དབང་འདུས། འབྲུག་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས། འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང། ༢༠༠༧།

བྱང་ཚེན་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ། དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཚེ་ཞབས་བྲུང་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར།

འབྲུག་གཞུང་རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས། ༢༠༡༡།

འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་སྲིད་ལྷོ་རབས་དང་རྒྱལ་རབས། འབྲུག་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཚོགས། ༡༩༥༤།

སློབ་དཔོན་པདྨ་ཚེ་དབང། པད་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ཏུག་ཏུ། རྒྱལ་ཡོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང།

ཕན་ཡོན་ཕྱོགས་སྐྱོད་ལེགས་ཚོགས་སློ་འབྲེད། ལྷོ་འབྲུག་རིག་མཛོད་ཅེས་འབྲུག་སྡེ་ཚོ། ༢༠༡༡།

ཡོན་ཏན་སྐུམ་ཚོགས། འབྲུག་གི་ཡུམ་ཚེན་རྗེས་ཏུ། ༢༠༡༣།

གཟིམ་དཔོན་པདྨ་འཕྲིན་ལས་པུ་ཤེས། གེ་ཨེམ་གྱི། ༢༠༠༥།

མཁལ་པོ་སྐུམ་ཚོགས་བཟང་ཤེས། ཀྲོང་གསར་རྫོང་གི་ཚགས་རབས་བཟང་གསལ་པས་དོན་གྲུབ། ཞིབ་འཇོལ་གོ་རིམ་བཞེས་པ་ ག འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་འབྲེམས་སྟོན་ཁང། ༢༠༠༩།

ཤེས་མཛོད། རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇོལ་དུས་དེའལ།

དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ལྷོ་མ་སྤོན་ལམ་རབ་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་དྲན་གཏམ་རྣ་བའི་བདུད་ཅི། འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་
 དཔེ་མཛོད་དང་ཡིག་རིགས་གཏན་འཛིག་ཁང། ༢༠༡༠།
 བསམ་གཏན། བསྟན་ཅིས་པད་དཀར་རྒྱན་པོ། (རྒྱལ་རབས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལོ་ཚིགས) རིག་གཞུང་མཐོ་
 རིམ་སློབ་གྲའི་འབྲུང་རབས་དང་ལམ་སྲོལ་ལྟེ་བ། ༢༠༡༥།
 རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇོལ་དུས་དེའལ། འཕྲོན་རིམ་དང་པ།
 རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲའི་འབྲུང་རབས་དང་ལམ་སྲོལ་ལྟེ་བ། ༢༠༡༣།
 རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇོལ་དུས་དེའལ། འཕྲོན་རིམ་གཉིས་པ།
 རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲའི་འབྲུང་རབས་དང་ལམ་སྲོལ་ལྟེ་བ། ༢༠༡༥།
 བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང།
 དུང་དཀར་རྒྱལ་བཟང་འཕྲིན་ལས། དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།
 རྒྱུ་ལོ་འོ་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱུན་ཁང། ༢༠༠༩།
 རྫོང་ཁ་ཡིང་ལེ་འལ་དེ་བ་རྒྱུང་ཚིག་མཛོད། རྫོང་ཁ་ལོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས། ༢༠༡༣།

Aris, Michael: Bhutan, The Early History of a Himalayan Kingdom, Central Asian Studies, Warminster, 1979

Aris, Michael (1982). *Views of Medieval*

Bhutan, London and Washington

Ashi Dorji Wangmo Wangchuck. *Of rainbows and clouds: the life of Yab Ugyen Dorji as told to his daughter*.

London: Serindia, 1998.

Van Driem, George. *Dzongkha, Languages of the Great Himalayan Region*, vol. I. Leiden: CNWS, 1998.

Jagar Dorji. "Hen Kha: A dialect of Mangde Valley in Bhutan", *Journal of Bhutan Studies*, Volume 24, Summer 2011.

www.bhutanculturalatlas.org/1175/culture/sites-structures/monasteries-temples/tatkse-lhakhang, accessed November 2015

རན་སོང་སྤྱོད་བྱེད་ལེགས་བཤད་ལོ་རྒྱུ་ལྟེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

སྐུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚན།

༡༡། །ལྷ་བཅས་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན།
ཨོ་རྒྱན་པ་སྤྱི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
ལྷ་མི་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས།
བདག་གཞན་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས།

སློ་དམན་བདག་འདྲས་ལེགས་བཤད་གསོལ་བ་ལ།
སློ་ལྷན་མཁས་རྣམས་གསན་ཅིག་མང་འདུས་པ⁶⁴།
དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་ལྟེང་།
དོན་མེད་རྒྱུད་ལོ་རྒྱུ་ལྟེང་མང་འདུས་པ།

སྤྱི་གསུང་དུས་ཚེ་སྤྱོད་ལེགས་འཚིམ་མིན་འདུག།
ཚེ་འདི་ལོ་སློ་རྒྱ་མ་ཚེ་མང་འདུས་པ།
རྣམ་གཤེད་ངང་ལ་མི་ཚེ་ཟད་ནས་འགོ།
ཕྱི་མའི་ལམ་རྒྱགས་སྐྱབས་ཤིག་མང་འདུས་པ།

དགོན་མཚོག་སྐྱབས་སུ་བསྐྱེད་ན་འདི་ཕྱིར་བདེ།
རྟལ་ཏུ་སྐྱབས་འགོ་གྱིས་ཤིག་མང་འདུས་པ།
གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོ་འདུན་རྣམ་གཉིས་ལ།
སྤྱི་ལོ་མཚོད་བསྟོད་གསོལ་རྫོང་མང་འདུས་པ།

⁶⁴ ཀུན་མཁུན་གྲོང་ཚོན་གྱིས། འབྲུ་ལོ་རྒྱུ་ལ་མང་བས་མང་སྤྱིར་གྲགས། །ཞེས་མང་འདུས་དང་མང་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མང་ཡོངས་གྲགས་སུ་མང་སྤྱིར་ཞེས་པ་འདི་དང་ལྷན་ཆེ་བ་ཡོད། ལྷ་མའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་མང་སྤྱིར་ཚོ་བཞི་ཟེར་གསལ་ཡོད་པ་དེ་གྲོང་གསལ་རྫོང་གི་མང་འོག་ལ་ཡོད་པའི་མི་སྤྱི་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས་མང་འདུས་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་འདུག། དེ་མང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཚོ་བཞི་ཟེར་བཅི་སྤོལ་མེད་ཀྱང་ཚེད་འོག་ལྷ་ཟེར་བཅི་སྤོལ་ཡོད།

པོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཡིན།།

ཀུན་གྱིས་མ་ཉི་བཟོངས་ཤིག་མང་འདུས་པ།།

པོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཨོ་རྒྱན་པད་འབྱུང་ཡིན།།

རྟལ་ཏུ་སི་རྩི་བཟོངས་ཤིག་མང་འདུས་པ།།

འདི་ཕྱི་འུ་བས་གནས་པ་སྐྱུང་བུ་གནས་ཡིན།།

སྒྲིང་ནས་གསོལ་བ་ཐོབས་ཤིག་མང་འདུས་པ།།

གཏན་གྱི་བདེ་ཐབས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡིན།།

སྒྲོན་པས་གསུངས་བཞིན་སྐྱབས་ཤིག་མང་འདུས་པ།།

རྒྱལ་ཁབས་བདེ་ལ་བཀོད་མཁན་རྒྱལ་པོ་ཡིན།།

རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་རྩིས་ཤིག་མང་འདུས་པ།།

རྒྱལ་བས་ཅི་གསུངས་བསྐྱབས་ན་ཅི་བསམ་འགྲུབ།།

ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་སྐྱབས་ཤིག་མང་འདུས་པ།།

བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཚོག་དགེ་འདུན་ཡིན།།

ཚོས་རྩེའི་དགེ་འདུན་⁶⁵མཚོད་ཅིག་མང་འདུས་པ།།

ཕ་མ་བཀུར་ན་བྱུ་ལ་བསོད་ནམས་བསགས།།

ཕ་མ་ལྟ་བཞིན་བཀུར་ཅིག་མང་འདུས་པ།།

ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བས་ནད་གདོན་སྲིག་སྲིབ་དག།

རྟལ་ཏུ་ཏུང་འཁོར་སྐྱོར་ཅིག་མང་འདུས་པ།།

ཐོབ་ཚད་བསགས་ནས་བཞག་ན་དུག་འདྲེས་ལྗེད།།

མ་གསོག་སྐྱིན་པ་ཐོངས་ཤིག་མང་འདུས་པ།།

⁶⁵ ཀྲོང་གསར་རྫོང་གི་མཚན་ལ་འབྲུག་མི་འཇུ་རྩེ་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་རྩེ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའི་བསྐྱབས་མིང་ལ་ཚོས་རྩེ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནང་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན།

སྐྱེ་མ་དཔོན་པོ་ཕྱག་པོའི་ངོ་བཟུང་ནས།
གཞུ་ལོག་ཁྲིམས་ལོག་མ་གནང་མང་འདུས་པ།
རྒྱལ་སློན་ཀྱན་གྱིས་བྲང་པོར་ཐག་བཅད་ནས།
འབངས་ཀྱི་ལྷ་ལོག་མ་བྱེད་མང་འདུས་པ།

ཡ་རབས་གོང་དུ་བཀྱར་ན་ཀྱན་ལ་བྱམས།
གོ་ས་མཐོན་པོར་སྐྱོས་ཤིག་མང་འདུས་པ།
མ་རབས་མཐོ་སར་བཞག་ན་ཀྱན་ལ་སྤང།
ལས་ཚན་མཐོན་པོར་མ་བསྐྱོས་མང་འདུས་པ།

ཁྱིམ་ཚང་ཆགས་སྤང་ཅན་གྱི་བསྟོད་ར་བས།
པ་མའི་སྤྲད་ར་དགའ་འོ་མང་འདུས་པ།
བྲན་ཚད་ལ་རུ་བཏོན་ན་ལ་མཚུར་ཐུག།
དོན་མེད་ལབ་ལོབ་མ་མང་མང་འདུས་པ།

ཚོས་སྲིད་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ནམས་ཞབས་བཏན་དུ།
ཚོ་ཐར་སྲོག་བསྐྱུ་གྱིས་ཤིག་མང་འདུས་པ།
སྲོག་གཅོད་མང་ན་ནད་རིམས་སྣ་ཚོགས་འོང།
རྒྱུན་དུ་སྲོག་གཅོད་འཛེམས་ཤིག་མང་འདུས་པ།

ཕྱགས་དང་ཞོར་ལ་གོད་ལ་བྱུང་བྱུར་ན།
སྤང་མ་ཞོར་ལྷ་མཚོད་ཅིག་མང་འདུས་པ།
འཕམ་རྒྱུན་བསལ་དང་འཕམ་དོན་འགྲུབ་དགོས་ན།
ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་མཚོད་ཅིག་མང་འདུས་པ།

བན་སྐྱེགས་བོན་དང་འགྲམས་ན་བྱད་ཁ་སྤང།
འདི་ལ་དོགས་ཟོན་གྱིས་ཤིག་མང་འདུས་པ།
དག་ཚོགས་འཛོམས་ཤིང་དུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ།
ཞེ་སྤང་ཕྱག་དོག་མ་མང་མང་འདུས་པ།

དག་ཅུ་འཕེལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་འཕྱོག་པའི་རྒྱ།
བསྐྱོན་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་ཤིག་མང་འདུས་པ།
ངོ་མཚར་ལེགས་བཤད་ལོར་བུའི་སྤང་བ་འདི།
དག་བའི་སྐྱེལ་མར་ཕུལ་ལོ་མང་འདུས་པ།

ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ལོངས།
རྒྱན་གྱི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་མང་འདུས་པ།
གཏམ་འདི་རྒྱལ་ཁམས་གང་ཏུ་སྤྲོག་ན་ཡང།
ཐོས་ཚད་རྒྱད་ལ་བྱང་སེམས་འཁྲུངས་པར་ཤོག།

རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བཀའ་ཤིས་ལོ་ཡག་ཅིང།
ལོ་ཡག་སྟེ་མས་ས་སྟེང་གང་བར་ཤོག།
སྤྱགས་ལ་གོད་ཁ་མེད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།
ཞིང་ལ་སངས་མེད་མེད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།

མཛོད་ལ་གང་སྟོང་མེད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།
མི་རྣམས་ཚེ་རིང་ནད་མེད་བཀའ་ཤིས་ཤོག།
མཛོད་ལ་གཡང་ཀུན་འབྱེལ་བའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།
བང་མཛོད་ལོར་གྱིས་གང་བའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།

མི་ལོ་ཟུང་གསུམ་འཛོམ་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།

བདེ་སྲིད་སྟོན་གསུམ་འཛོམ་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།

ཀུན་ཀྱང་ཚོས་བཞིན་སྲོད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།

དགེ་ལེགས་རྒྱུ་ཆད་མེད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག།

ཞེས་པའང་དགེ་སྲོད་སྲོལ་འཛོམ་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་གཉེན་ལ་དུ་གཏོགས་པ་
དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚན་⁶⁶ཞེས་བྱ་བས་གསུངས་ཤིང་། ཀྲོང་གསར་རྫོང་ནང་དུང་འཁོར་གྱི་སྒོར་ཀུན་
གྱིས་གཟིགས་སར་འདུག་པ་ལ། དེའི་དུང་དུ་སྟོན་པའི་མིང་འཛོམ་རྣམས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྲོན་ལས་
དབང་གིས་འབྲུག་ཤིང་སྟེ་བ་པས་མཇལ་བའི་ཚེ་ཡིད་ཆེས་བརྟེན་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་པལ་ཆེར་ཉམས་ཆག་
སོང་འདུག་པར་སོར་རྒྱུད་དང་ཀུན་ལ་པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདྲ་བཤུས་བགྱིས་པའི་རྗེས་སུ་ཤོག་འབྲས་
ཟིན་ཏེ་ཅེས་པའི་མིང་འཛོམ་དབང་འདུས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་ཅུང་ཟད་མཆིས་ན་སྟོན་མར་གྱུར་འགྲོ་བའི་
དོན་དུ་བསྐྱོ་བའོ།། སང་མཚན་ལམ།། དགེའོ།།

ཞེས་དེ་ལྟར་མང་འདུས་པ་ལ་གདམས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་དེ་ཚོས་འཁོར་རབ་
བརྟན་ཅེ་མགོན་ལང་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྦྱར་ཡོད་པ་དེ་ལས་འདྲ་བཤུས་ཐོག་ཡིག་སྟེ་བ་རེ་རྒྱུད་དག་
བཅོས་དང་རྒྱུར་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་དཔར་དུ་བསྟར་པའི་དགེ་བ་འདིས་ཀྱང་གོང་དུ་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་རེ་
འབྲས་རྣམས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུག་པར་གྱུར་ཅིག།

⁶⁶ ལྷན་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཚན་ནི། འབྲུངས་གཡུས་ཁེངས་བུ་ལི་ལས་ཨིན་མ་དང་གོང་གསར་གྱ་ཚང་དུ་བཞུགས་ཏེ། འབྲུ་ལས་གྲ་ཚང་ནང་ལས་བུམ་
ཐང་ཚོས་རྗེ་བླ་མ་དགོན་པ་དང་སྟག་ཅེ་ལྷ་ཁང་གི་ལྷམ་འབྲེལ་མར་སྟེ་བསྟོན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལྷམ་མཛོད་ལྷག་ཁང་གི་འབྲུ་ལས་ལྷམ་རིན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་གིས་
མཛོད་ལྷག།